

MYKOLO ROMERIO UNIVERSITETAS
VIEŠOJO VALDYMO FAKULTETAS
POLITIKOS MOKSLŲ INSTITUTAS

JUSTINA MARIJA KELERIENĖ

**KINIJOS GRĖSMĖS ĮVAIZDŽIŲ KOMUNIKACIJA JAV
VIEŠUOSIUOSE IR OFICIALIUOSIUOSE DISKURSUOSE**

Magistro baigiamasis darbas

Vadovas:
Lekt. B. Brunalas

VILNIUS
2018

MYKOLO ROMERIO UNIVERSITETAS
VIEŠOJO VALDYMO FAKULTETAS
POLITIKOS MOKSLŲ INSTITUTAS

**KINIJOS GRĖSMĖS ĮVAIZDŽIŲ KOMUNIKACIJA JAV
VIEŠUOSIUOSE IR OFICIALIUOSIUOSE DISKURSUOSE**

Tarptautinės politikos ir ekonomikos magistro baigiamasis darbas
Studijų programa 621L20012

Vadovas

_____ Lekt. B. Brunalas

2018 - -

Recenzentas

_____

2018 - -

Atliko

TPEvmns17-1 gr. stud.

_____ Justina Marija Kelerienė

2018 – 11 – 20

VILNIUS

2018

TURINYS

PAVEIKSLŲ SĄRAŠAS	4
LENTELIŲ SĄRAŠAS	4
PRIEDŲ SĄRAŠAS	6
ĮVADAS	7
1. VALSTYBĖS GRĖSMĖS ĮVAIZDŽIŲ KOMUNIKACIJA TARPTAUTINIUIOSE SANTYKIUOSE	11
1.1. Grėsmės samprata	11
1.1.1. Grėsmės tipai	16
1.1.2. Grėsmių poveikis ir valstybių pažeidumas	22
1.2. Grėsmės subordinacija galiiai	25
1.3. Kinijos galios ir grėsmių charakteristika	28
1.3.1. Kinijos galia	28
1.3.2. Potenciali Kinijos grėsmė	38
1.3.3. Kinijos grėsmių įvaizdis	40
2. Kinijos grėsmės įvaizdis oficialiuose JAV diskursuose	44
2.1. Kritinio diskurso analizė kaip tyrimo strategija	44
2.2. Metodologinis tyrimo pagrindimas	48
2.3. Kinijos įvaizdis atsispindintis nacionalinėje JAV saugumo strategijoje	50
2.4. Kinijos grėsmių įvaizdis JAV akimis – tyrimas „The New York times“ portale	59
2.4.1. Diskurso apie Kiniją periodizacija (straipsnių kiekio ir laiko santykis) panaudojant raktažodį	59
2.5. Vieši Amerikos prezidentų pasisakymai Kinijos atžvilgiu (2014- 2018 m.)	66
2.5.1. B. Obamos kuriamas oficialus Kinijos įvaizdžio diskursas	66
2.5.2. D. Trampo kuriamas oficialus Kinijos įvaizdžio diskursas	78
IŠVADOS	88
REKOMENDACIJOS	90
BIBLIOGRAFINIŲ ŠALTINIŲ SĄRAŠAS	91
SANTRAUKA	114
SUMMARY	116
PRIEDAI	118

PAVEIKSLŲ SĄRAŠAS

- 1 paveikslas. Grėsmių diagrama.
- 2 paveikslas. Grėsmių sąveikos schema.
- 3 paveikslas. Kinijos maisto importas 2010-2016 m.
- 4 paveikslas. Kinijos maisto eksportas 2010- 2016 m.

LENTELIŲ SĄRAŠAS

- 1 *lentelė*. Cikliškas saugumo idėjos kitimas.
- 2 *lentelė*. Grėsmių intensyvumas.
- 3 *lentelė*. Pažeidumas ir valstybės tipai.
- 4 *lentelė*. Nacionalinės galios elementai.
- 5 *lentelė*. Diskurso apibrėžtis
- 6 *lentelė*. Kiekybinė raktažodžių paieška 2015 metų nacionalinėje saugumo strategijoje
- 7 *lentelė*. Kiekybinė raktažodžių paieška 2017 metų nacionalinėje saugumo strategijoje
- 8 *lentelė*. 2015 ir 2017 metų strategijų lyginamoji skaitmeninė analizė
- 9 *lentelė*. Diskurso apie Kiniją periodizaciją (straipsnių kiekio ir laiko santykis) panaudojant raktažodį Kinija (China)
- 10 *lentelė*. Diskurso apie Kiniją periodizaciją (straipsnių kiekio ir laiko santykis) panaudojant raktažodį Kinijos grėsmė (Threat of China)
- 11 *lentelė*. Diskurso apie Kiniją periodizaciją (straipsnių kiekio ir laiko santykis) panaudojant raktažodį Kinijos galia (Power of China)
- 12 *lentelė*. Diskurso apie Kiniją periodizaciją (straipsnių kiekio ir laiko santykis) panaudojant raktažodį Kinijos karinė galia (Military power of China)
- 13 *lentelė*. Diskurso apie Kiniją periodizaciją (straipsnių kiekio ir laiko santykis) panaudojant raktažodį Kinijos karinė ekonomika (Economy of China)
- 14 *lentelė*. Diskurso apie Kiniją periodizaciją (straipsnių kiekio ir laiko santykis) panaudojant raktažodį Kinijos baimė (Fear of China)
- 15 *lentelė*. Diskurso apie Kiniją periodizaciją (straipsnių kiekio ir laiko santykis) panaudojant raktažodį Kinijos valdžia (Chinese government)
- 16 *lentelė*. Diskurso apie Kiniją periodizaciją (straipsnių kiekio ir laiko santykis) panaudojant raktažodį bendradarbiavimas su Kinija (Cooperation with China)

17 *lentelė*. Diskurso apie Kiniją periodizaciją (straipsnių kiekio ir laiko santykis) panaudojant raktažodį JAV varžovė (China is a US rival)

18 *lentelė*. Raktažodžių panaudojimas viešajame Amerikos diskurse Kinijos atžvilgiu, 2014 - 2018 metų laikotarpyje

19 *lentelė*. Diskurso pasiskirstymas tarp bendradarbiavimo ir varžymosi

20 *lentelė*. Suminė lentelė apie Kinijos diskurso kūrimą oficialiosiose prezidento kalbose

21 *lentelė*. Suminė lentelė apie Kinijos diskurso kūrimą oficialiosiose prezidento kalbose

22 *lentelė*. Karinė žmonių galia Kinijoje

23 *lentelė*. Oro pajėgos Kinijoje

24 *lentelė*. Žemės pajėgos Kinijoje

25 *lentelė*. Vandens pajėgos Kinijoje

DARBE NAUDOJAMOS SANTRUMPOS

BVP – bendrasis vidaus produktas

BVP PGP – bendrasis vidaus produktas pagal perkamosios galios paritetą

JT – Jungtinės Tautos

JTO – Jungtinių Tautų Organizacija

KLR – Kinijos Liaudies Respublika

JAV – Jungtinės Amerikos valstijos

Ha – hektaras

LIA – Kinijos Liaudies išsilaisvinimo armija

CKK – Centrinė kariuomenės komisija

BRICS – Brazilijos (B), Rusijos (R), Indijos (I), Kinijos (C), Pietų Afrikos Respublikos (S) valstybių sutrumpinimas.

II PK – Antrasis pasaulinis karas.

ŠBO – Šanchajaus bendradarbiavimo organizacija

AIIB – Azijos infrastruktūros investicijų bankas

KDA – Kritiškoji diskurso analizė

PPO – Pasaulinė prekybos organizacija

PRIEDŲ SĄRAŠAS

I PRIEDAS. Kinijos geografinė situacija

II PRIEDAS. Kinijos darbo rinkos pasiskirstymas pagal sektorius

III PRIEDAS. Kinijos antspaudas pasaulinėje maisto rinkoje

IV PRIEDAS. Kinijos iškasamų mineralų žemėlapis

V PRIEDAS. Kinijos naftos ir dujų gamtiniai resursai

VI PRIEDAS. Kinijos armijos vadovavimo schema

VII PRIEDAS. Gyventojų tankumas Kinijoje

VIII PRIEDAS. Kinijos karinė galia

IX PRIEDAS. Prezidentų (B. Obamos ir D. Trampo) pasisakymų ir kalbų ištraukos bei apibendrinimai

ĮVADAS

Pasibaigus šaltajam karui JAV tapo pasaulio hegemonė. Nebeliko jos esminės konkurentės – Sovietų Sąjungos, iki šiol trukdžiusios laisvai dominuoti pasaulyje. Tačiau, XXI amžiuje atsirado kita, rimta JAV konkurentė, pasaulinio dominavimo žaidime – Kinija. 21 amžius pastarajai atnešė sėkmę - ji ėmė kilti pagal ekonominę ir politinę galią. Šiuo būdu, Kinija tapo rimtu priešininku JAV pasaulinėse galios varžytuvėse. Kylanti Kinijos ekonominė galia tuo pačiu įtakojo ir kylančią josios įtakos sferą pasaulyje. Augant ekonomikai gerėjo ir josios technologijos. Pasaulis vis labiau ėmė eskaluoti Kiniją, kaip kibernetinį priešą, kuris technologine naujoves pasisavina neiškeliavęs iš savo valstybės. Pasaulis piktinasi ir joje vykstančiais dalykais, opiatų gamyba ir jų eksportavimu į visą pasaulį, grubiais žmogaus teisių ir laisvių bei tarptautinės teisės pažeidimais. Medijose vyraujanti cenzūra yra ideali plotmė piliečių nuomonių koregavimui – propagandos persvazijai. Tačiau tuo pačiu pasaulis žavisi Kinija. Jos piliečių lojalumu, atsakingumu, virtuve, kultūra. Gebėjimu greitai ir gudriai atsistoti ekonomiškai ant kojų. Kinija yra suvokiama dvilypiai. Žvelgiant iš diplomatinės ir demokratinės perspektyvos – visi mato josios neigiamas puses, o kuomet žvelgiama iš kultūrinės perspektyvos – matoma teigiama Kinijos pusė. Ši įvairiapusiška valstybės yra prilyginama pasaulinei galybei, su kuria konkuruoti gali tikrai ne kiekvienas tarptautinės, valstybių sistemos, narys. Tačiau JAV drąsiai stoja priešais revizionistinę Kiniją ir paskelbusi jai ekonominį karą tikisi pergalės, taip jai ir pasauliui įrodydama, kad yra galingesnė valstybė. Tačiau pasaulis sunerimęs dėl tolimesnių abiejų valstybių veiksmų, todėl svarbu stebėti kaip viešajame ir oficialiajame JAV diskurse yra traktuojamas Kinijos įvaizdis.

Darbo aktualumas ir naujumas. Kinijos Liaudies Respublikos (KLR) ir Jungtinių Amerikos valstijų (JAV) santykiai yra vieni iš labiausiai aptariamų dabartiniame pasaulyje. Nuo Kinijos galios augimo pradžios ji tapo Amerikai ne tik priešininke, bet ir partnere, su kuria nuolatos atsargiai bendradarbiaujama, nes yra jaučiama nuolatinė grėsmė hegemonijai. Tai partnerystė, kurios varomoji jėga yra abipusė nauda. Nauda, galia ir dominavimas yra šių valstybių varomoji esybė. Kinijos revizionistinė politika konfrontuoja su daugelį metų pasaulyje dominuojančia hegemonė – JAV. Ir Kinijos siekis pakeisti nusistovėjusią pasaulinę tvarką iš tiesų jį ir keičia. Pasaulyje kinta klimatas, kyla grėsmė, kad ekonominis karas tarp JAV ir Kinijos paveiks ne tik dvišalius santykius, bet ir pakenks esamai pasaulio tvarkai. Šlyjantys abipusiai santykiai gali peraugti į didesnius nesutarimus iš ekonominės plotmės pereiti į karinę. Pentagonas¹ oficialiai skelbia apie Kinijos keliamas grėsmes JAV ir įvardina ją, kaip vieną pagrindinių savo konkurenčių.

---

¹ Pentagonas- JAV gynybos departamentas, tai yra seniausia ir didžiausia vyriausybinių agentūra.

JAV oficialioje spaudoje gausu straipsnių apie Kinijos keliamas grėsmes. Vykdomos visuotinės amerikiečių apklausos šia tematika. O Kinija savo ruožtu skiria vis didesnes sumas kariniam pasiruošimui ir karinės technikos atnaujinimui bei plėtojimui. Šios dvi „galiūnės“ turi radikalią galią keisti pasaulį, formuoti kasdieninį pasaulinės bendruomenės gyvenimą, todėl yra būtina tirti ir sekti, kaip Kinija yra vaizduojama oficialiuose JAV diskursuose. Ypatingai atkreipiant dėmesį į Amerikos prezidentų kuriamą oficialų diskursą Kinijos atžvilgiu. Bandant išsiaiškinti kokių priežasčių įtakojami, JAV diplomatijos atstovai, savo retorikoje viešai stengiasi neprikabinti Kinijai grėsmės etiketės. Ar tai vyksta dėl pragmatinių interesų ar dėl baimės pojūčio. Sistemiškas šių valstybių vertinimas, galios, grėsmės ir bendradarbiavimo pokytis gali atskleisti būsimus globalius iššūkius.

Tyrimo problema. Jungtinių Amerikos valstijų kuriamame oficialiame diskurse Kinijos atžvilgiu vyko balansavimas tarp Kinijos kaip partnerės ir Kinijos kaip grėsmės. Nemenką laiko dalį JAV politikai vengė grėsminti Kiniją, tačiau ši situacija sparčiai kinta ir Trumpas jau viešai įvardina atsakymus į JAV grėsminimo klausimus: nuo kokių Kinijos keliamų grėsmių, kam ir kodėl JAV saugo. Tuo tarpu žiniasklaidoje, Kinija, jau nuo 2014 metų, buvo prilyginama JAV nacionalinio saugumo grėsmei. Taigi, skirtingas vertinimas oficialiajame ir viešajame JAV diskursuose Kinijos atžvilgiu ir sukuria problematiškumą. Tampa neaišku kodėl tokia linkme vyksta Kinijos grėsmių įvaizdžių komunikacija. Tai skatina išsikelti klausimus: kokių priežasčių vedami JAV prezidentai Kiniją pateikia ne iš tokios grėsmingos pozicijos ir kodėl ši pozicija ėmė kisti? Laikomasi prielaidos, kad toks oficialus Kinijos įvaizdžio diskursas yra konstruojamas dėl pragmatinių prezidentų siekių.

Tyrimo objektas – Kinijos grėsmės įvaizdžiai JAV nacionalinio saugumo diskursuose.

Darbo tikslas – Išanalizuoti Kinijos grėsmės įvaizdžių komunikaciją JAV oficialiuose ir viešuosiuose nacionalinio saugumo diskursuose.

Darbo uždaviniai:

1. Remiantis tarptautinės politikos teorijomis konceptualizuoti grėsmės nacionaliniam saugumui fenomeną.
2. Išanalizuoti faktorius, keliančius grėsmes nacionaliniam saugumui.
3. Išanalizuoti Kinijos galios tarptautinėje politikoje pobūdį ir jos identifikuojamų grėsmių nacionaliniam saugumui charakteristiką.
4. Atlikti kokybinį bei kiekybinį turinio analizės tyrimą, grįsta Kinijos grėsmių įvaizdžių komunikacija JAV diskursuose (2014 – 2018 metais).
5. Palyginti Kinijos grėsmių įvaizdžių komunikavimo pokyčius valdant skirtingiems prezidentams – B. Obamai ir D. Trampui.

Ginamasis teiginys:

1. Oficialiuose JAV diskursuose, Kinijos galia eskaluojama kaip grėsmė.

Metodai. Siekiant įvykdyti išsikeltą tikslą ir tam reikalingus uždavinius, magistriniame rašto darbe taikiau:

- **Aprašomasis – analitinis metodas** (grėsmės, kaip galios subordinacijai analizuoti; Kinijos galios vertinimas ir Kinijos viešasis diskursas JAV šaltiniuose)
- **Turinio analizė (kiekybinė ir kokybinė)** (taikyta tyrime apie Kinijos grėsmės oficialiuose JAV diskursuose)
- **Lyginamasis** (lyginami rezultatai gauti po turinio analizės)
- **KDA metodas** (skirtas politiniam diskursui analizuoti. Jo pagalba analizuojama atvejo studija)
- **Lingvistinis analizės metodas** (jo dėka vyko iššifravimas bei atkodavimas prasmių, kurios yra paslėptos tekste. Procesas vyko pasitelkus raktažodžius).

Pagrindiniai literatūros šaltiniai. Rašant šį darbą buvo remtasi ne vien tik Lietuvos autorių moksliniais darbais. Mano mąstysena ir tuo pačiu rašto darbas buvo suformuotas remiantis tokiais, savo srities specialistais ir visame pasaulyje vertinamiems, autoriais kaip: B. Buzan, J. S. Nye, H. J. Morgenthau, J. Hovden. Tačiau ne mažą indėlį minčių apjungime ir kitų autorių papildyme turėjo ir lietuvių kilmės mokslininkai, tokie kaip: E. Vareikis, K. Paulauskas. Šių autorių mokslinės publikacijos teorinėje dalyje padėjo atskleisti grėsmės nacionaliniam saugumui fenomeną bei leido atrasti grėsmės faktorius, kurie labiausiai įtakoja nacionalinį valstybės saugumą. Taipogi, remiantis H. J. Morgenthau, J. S. Nye, M. Weber ir J. Novagrockienės moksliniais leidiniais buvo pagrįsta grėsmės subordinacija galiai. Kuriant tyrimo metodologiją esmingiausią indėlį padarė A. Telešienės mokslinės publikacijos apie kritiškąją diskurso analizę.

Darbo struktūra. Darbą sudaro paveikslų, lentelių ir priedų sąrašai, įvadas, du skyriai, išvados, rekomendacijos, bibliografinių šaltinių sąrašas, santrauka lietuvių ir anglų kalbomis, bei priedai.

Pirmoje magistrinio darbo dalyje yra nagrinėjami teoriniai dalykai: grėsmės konceptas ir grėsmių poveikis nacionaliniam saugumui. Apibūdinami grėsmių tipai ir grėsmė pateikiama kaip subordinacija galiai. Galia ne vien tik subordinuoja grėsmę bet ir turi poveikį valstybės įvaizdžio formavime. Taipogi, išanalizuojama Kinijos galia tarptautinėje politikoje per H. J. Morgenthau galios prizmę ir identifikuojama Kinijos grėsmių nacionaliniam saugumui charakteristika, pasitelkus B. Buzano 5 grėsmės sektorių sistematiką: karinės, ekonominės, ekologinės, socialinės ir politinės valstybės grėsmės.

Empirinėje darbo dalyje tirta Kinijos grėsmių įvaizdžių komunikacija JAV viešuosiuose ir oficialiuose JAV diskursuose, naudojant kiekybinę ir kokybinę turinio ir lyginamąją analizę, taipogi KDA metodą. Tokiu būdu buvo ieškomi teisingi atsakymai į išsikeltus probleminius klausimus.

1. VALSTYBĖS GRĖSMĖS ĮVAIZDŽIŲ KOMUNIKACIJA TARPTAUTINIUOSE SANTYKIUOSE

1.1. Grėsmės samprata

Grėsmės koncepto mes negalime tiksliai apibūdinti neturėdami saugumo sampratos, nes grėsmė kyla tik tuomet, kai mes turime kažką vertingo ir saugotino. Saugumą mes galime suvokti plačiąja ir siaurąja prasmėmis. Turint ekspansyvų mąstymą saugumas gali asocijuotis su viso pasaulio, kosmoso, pasaulinio vandenyno ir panašiai apsauga. Žvelgiant iš asmeninės perspektyvos, kuri siekia asmeninės naudos, saugumas siejasi tik su žmogaus teisių ir laisvių apsauga. Šiame darbe, saugumas analizuojamas tik nacionaliniu lygiu.

Kaip teigia Kęstutis Paulauskas (2010), tai saugumo koncepto analizavimas šiais laikais yra kur kas sunkesnis, nei prieš 5 dešimtmečius². Tik po šaltojo karo pabaigos buvo imta labiau domėtis ir gilintis saugumo samprata. Pradinė saugumo sąvoka buvo tapatinama su gynybos sąvoka, o šiems žodžiams prasmės įgalindavo tuometiniai valstybių vadovai. Paulausko (2010) teigimu, pirmą kartą nacionalinio saugumo apibrėžtyje buvo amerikiečiai, kurie 1947 m. priėmė nacionalinio saugumo aktą su gynybos apibrėžtimi³. Saugumo idėjos kito cikliška (1 lentelė).

Tarptautinių santykių teorija	Saugumo suvokimas
Idealizmas	Kolektyvinio saugumo idėja ⁴ (nuo 1918m.). Šios idėjos pirminė ištaka buvo 1918 metais iškelta Woodrow Wilson Tautų lygos idėjoje.
Realizmas	Valstybės funkcionuoja racionaliai ir yra pagrindinės tarptautinės arenos veikėjos, kurios saugumą užtikrina naudodamos jėgą ⁵ . Pagrindiniai to laikmečio saugumo koncepto plėtotojai: E. H. Carras ir H. J. Morgenthau. Jų mąstysena buvo paremta Vestfalijos sutartyje pateikiamomis apibrėžtimis ir principais. Kuo daugiau valstybė karinės galios turi tuo saugesnė yra. Saugumas suvokiamas kaip grėsmių nebuvimas. Nėra grėsmės, nėra ir pavojaus, reiškias esi saugus.
Neofunkcionalizmas	„Ekonominis bendradarbiavimas eventualiai turi „persilieti“ į aukštosios politikos sritį, t. y. apimti saugumo ir gynybos politiką.“ ⁶ Jei valstybės draugaus ir bendradarbiaus viena su kita, tai mažiau ir kariaus. Panašūs interesai suartina skirtingas valstybes ir sąvotiškai sukuria saugumą.

² Paulauskas K. „Kieno saugumas? Kuri tapatybė? Kritinės saugumo studijos ir Lietuvos užsienio politika“ 2010. Vilnius: VU, p.33.

³ Ten pat, p. 35.

⁴ Kolektyvinio saugumo idėjos esmė yra valstybių tarpusavio susitarimas nacionalinio saugumo klausimais. Pasirašiusios šalys karo atveju turi imtis visų reikiamų veiksmų, kad būtų atstatyta ikikarinė padėtis.

⁵ Paulauskas K., Statkus N. „Tarp geopolitikos ir postmoderno: kur link sukti Lietuvos užsienio politikai?“, 2008, Vilnius, p. 10.

⁶ Paulauskas K. „Kieno saugumas? Kuri tapatybė? Kritinės saugumo studijos ir Lietuvos užsienio politika“ 2010. Vilnius: VU, p.36.

Neoliberalizmas	Saugumas apibūdinamas kaip: „tarpusavio priklausomybė“, „bendras saugumas“ ⁷ . Pagrindiniai atstovai R. Keohane ir J. Nye. Šie autoriai prieštaravo realistams (saugumas yra kiekvienos valstybės reikalas ir tiesiogiai priklauso nuo karinės galios) ir teigė, kad valstybės bus saugios tik bendradarbiaudamos.
(Neo)realizmas	Neorealistai neretai buvo vadinami „besiginančiaisiais“ ⁸ , tokį epiteta jie gavo dėl savo nacionalinio saugumo įsivaizdavimo. Jų manymu, nacionalinio saugumo siekiu yra grindžiamas kiekvienos valstybės elgesys. Svarbiausia yra neprarasti to, kas jau yra. Neorealizmo pirmtakas K. Waltzas teigė, kad: „...kovą dėl galios lemia ne bloga žmogaus prigimtis, o anarchiška tarptautinė sistema. Todėl valstybės, kad galėtų siekti kitų savo tikslų, visų pirma turi sugebėti išlikti ir būti saugios.“ ⁹ O tam reikalinga galia.
Konstruktivizmas, postkonstruktivizmas	Saugumas ir tapatybė neapseina vienas be kito. „Tapatybė yra tai, ką reikia saugoti, o saugumas įgyja prasmę kaip jos apsauga.“ ¹⁰ Taigi juos sieja mutualinis nepertraukiamas ryšys.

1 Lentelė. Cikliškas saugumo idėjos kitimas. Lentelė sudaryta pačios, pagrinde remiantis K. Paulausko pateikiamais ciklais.

Taipogi esmingai verta paminėti, kad Šaltasis karas, tiksliau jo baigtis atnešė naujovės vėjų ir į saugumo teorijų lauką. Tokiu būdu gimė kritinės teorijos, kurios kritikavo įsigalėjusią mąstyseną. Kaip pasakė R. W. Coxas (1981): „Teorija visuomet yra kažkam ir dėl kažkio tikslo“.¹¹ Dabartinių saugumo teorijų yra ne viena ir vienos saugumą paverčia siaurų dalyku, o kitos jį išpučia. Išanalizuosiu pagrindines šiuolaikines kritinio saugumo teorijas: Velso, Paryžiaus, ir Kopenhagos mokyklas. Vello mokyklos pirminių darbų tikslas buvo sukritikuoti neorealizmo saugumo suvokimą¹². Saugumo objektas tapo individas, o ne be valstybė. Emancipacija tapo esminiu dalyku teorijoje. Ši mokykla teigė, kad norint išgauti tikrąją saugumo apibrėžtį reikia ją humanizuoti, sieti su žmonėmis¹³. Kitaip nei „velsiečiai“, „paryžiečiai“ savo teorijas grindė ir empiriniais tyrimais. Šios mokyklos teorinis pagrindimas atsirado politinėje teorijoje ir sociologijoje. Paryžiaus mokykla analizavo įvairias saugumo institucijas, tyrė jų gebėjimą teisingai atlikti savo prievoles, stebėjo jų formuojamą oficialų saugumo diskursą. Stengėsi atskleisti vidinio ir išorinio saugumo sąsajas. Kaip ir Vello mokykloje, taip ir Paryžiaus, saugumo objektu yra išlaikomas individas, tačiau „...jis yra įpainiotas į galybę institucinių praktikų ir tampa jų objektu.“¹⁴

⁷ Ten pat, p. 36

⁸ Paulauskas K., Statkus N. „Tarp geopolitikos ir postmoderno: kur link sukti Lietuvos užsienio politikai?“, 2008, Vilnius, p. 19

⁹ Ten pat, p.19

¹⁰ Ten pat, p. 26.

¹¹ Cox R. W., „Social Forces, States and World Orders: Beyond International Relations Theory,“ 1981. Millennium, p. 128.

¹² Paulauskas K. „Kieno saugumas? Kuri tapatybė? Kritinės saugumo studijos ir Lietuvos užsienio politika“ 2010. Vilnius: VU, p.51.

¹³ Ten pat, p.51.

¹⁴ „Lietuvos metinė strateginė apžvalga“ 2014. Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademija, p. 40.

Kiek kitaip yra Kopenhagos mokykloje. Jos saugumo studijų teorijų ištakos siejamos su B. Buzano veikalu „Žmonės, valstybės ir baimė“. Šioje knygoje autorius rašė, kad „... saugumas yra integralus, nedalomas ir kompleksiškas reiškinys, kad nacionalinio saugumo problemos negalima spręsti tik valstybiniu lygmeniu, neatsižvelgiant į individualų, regioninį ir sisteminių lygmenis, kad politinis ir karinis valstybės saugumas yra neatsiejamas nuo ekonominio, socialinio ir ekologinio saugumo.“¹⁵ Taigi, šios mokyklos atstovai įdiegė naujas erdves į saugumo studijas (ekologinis ir socialinis sektoriai, o į pastarąjį įtraukė migracijos, ir terorizmo grėsmes), atkreipė dėmesį į kintantį pasaulį ir tuos pokyčius įliejo į teoriją. Ankstesnės kitų autorių teorijos rėmėsi arba valstybe arba individu kaip esminiu saugumo objektu, paliesdamos pagrindė karinį, socialinį ir ekonominį valstybės sektorius. Būtina paminėti ir Ole Waever „sekuritizacijos“ teoriją, kuri pirmą kartą ir plačiai aprašyta knygoje „Security: a new framework for analysis“¹⁶. Ši knyga tai bendras neorealisto Barrio Buzano ir konstruktyvistų Ole Weaverio ir Jaap de Wilde darbas, kuriame atsiranda ir naujas konceptas saugumo teorijoje – *saugumizavimas* (tuo pačiu ir *desaugumizavimas*). „Saugumizacija gali būti matoma, kaip ekstremalesnė politizacijos versija.“¹⁷ Šioje versijoje esmingiau ne nacionalinio saugumo užtikrintumas, o egzistencinių saugumo klausimų (tokių kaip: kas saugo, nuo kokių grėsmių saugo, kam saugo, kodėl, kokiomis sąlygomis¹⁸) išnarpliojimas.

Kadangi požiūrių į saugumą yra ne vienas, todėl reikia teisingai pasirinkti tinkamiausią kelią tikslingai analizei atlikti. Konstruktyvistinis Lietuvos požiūris į nacionalinį saugumą atsispindi „Šalies saugumo ir gynybos“ knygoje: „Nacionalinis saugumas yra bet kurios valstybės ir jos piliečių suverenios egzistencijos ir laisvos raidos pagrindas.“¹⁹. Be nacionalinio saugumo nebus raidos ir tobulėjimo. Tai yra pagrindinės vertybės kurias reikia saugoti. Nacionalinis saugumas yra neatsiejamas nuo visų piliečių bendrai ir nuo kiekvieno individo atskirai. Tam pritartų ir B. Buzanas (1997) „...valstybė ir visuomenė tampa vis labiau neatskiriamos, tai tiek individų saugumas, tiek ir jų nesaugumas yra neatsiejami nuo valstybės.“²⁰. Buzanas nepateikia konkrečios nacionalinio saugumo apibrėžties, bet jo analizė nurodo, kad nacionalinis saugumas yra „platus klausimų ratas“²¹ tiesiogiai priklausantis nuo 5 sektorių: karinio, politinio, ekonominio, socialinio ir ekologinio. Visų jų savitarpio bendradarbiavimas yra būtinas, jie neveikia kaip skirtingi vienetai, o tik kaip vienas bendras struktūrinis darinys.

¹⁵ Buzan B. „Žmonės, valstybės ir baimė“ 1997, Vilnius: EUGRIMAS, p. 19

¹⁶ Waever O., Buzan B., Wilde de J. „Security: a framework for analysis“ 1998. Boulder London: Lynne Rienner publishers.

¹⁷ Ten pat, p. 23.

¹⁸ Ten pat, p.29.

¹⁹ Petrauskaitė A., Markelienė R. K., Gedminienė R. „Šalies saugumas ir gynyba“ 2016, Vilnius, p. 9 ISBN 978-609-8074-52-9

²⁰ Buzan B. „Žmonės, valstybės ir baimė“ 1997, Vilnius: EUGRIMAS, p. 73. ISBN 9986-752-22-1

²¹ Ten pat. P. 161.

Tačiau visiškai kitoks gali būti tiriamųjų šalių požiūris į saugumą. Juk skirtingi regionai gali skirtingai ir vertinti įvairius dalykus, tačiau Kinijos saugumizacinis požiūris taipogi pasikeitė po Šaltojo karo. Kaip skelbia KLR informacinis Valstybinis Tarybos biuras (1998): „Istorija parodė, kad saugumo konceptai ir sistemos kurios pagrįstos buvo kariniais aljansais ir didėjančia karine galia kaip priemone negalėjo užtikrinti taikos Šaltojo karo metu“²². Taigi buvo atsisakyta realizmo nacionalinio saugumo teorijoje ir pereita prie konstruktyvesnės mąstysenos: „Saugumas turėtų būti pagrįstas abipusiu pasitikėjimu ir bendrais interesais. Mes turėtume skatinti pasitikėjimą per dialogą, siekti saugumo per bendradarbiavimą, gerbti vieni kitų suverenumą, spręsti ginčus taikiais būdais ir siekti bendro vystymosi.“²³ Naujoji (po Šaltojo karo pabaigos atsiradusi) Kinijos saugumo koncepcija prasiplėtė ir apima 5 taikaus sambūvio principus²⁴ (abipusė pagarba teritoriniam vientisumui ir suverenitetui; neagresyvi politika vieni kitų atžvilgiu, nesikišimas į vidaus reikalaus, lygybė ir abipusė nauda, bei taikus sugyvenimas). Taigi, saugumas ir taika užtikrinama nekarinėmis priemonėmis. JAV, tokiai taikiai nacionalinei saugumo užtikrinimo politikai, nepritartų ir jos apologetais nebūtų. Jungtinių Amerikos valstijų saugumo strategijos pagrindiniai saugumo interesai²⁵: apsaugoti tėvynę, jos piliečius ir amerikietišką gyvenimo būdą; skatinti Amerikos klestėjimą; užtikrinti taiką per jėgą; didinti Amerikos įtaką. Amerikos požiūris į saugumą yra kur kas labiau paremtas realistinėmis saugumo teorijomis, priešingai nei Kinijos. Tačiau Amerikos nacionalinio saugumo esminis objektas taipogi yra individas „... vyriausybė turi tarnauti savo piliečių interesams..“, nes juk valstybės saugumas tiesiogiai koreliuoja su individų saugumu.

Suvokus valstybės saugumo svarbą, bei jo tiesioginę priklausomybę nuo kiekvieno individo pereinu prie kylančių grėsmių, tam saugumui, analizės. Subjektyviu požiūriu, esmingiausią frazę apie grėsmes nacionaliniu lygiu teigė B. Buzanas (1997), „...kiekviena valstybė egzistuoja grėsmių pasaulio centre.“²⁶ Tačiau grėsmių, kaip ir saugumo apibrėžtis nėra paprasta. Ankstyvasis grėsmių apibrėžimas buvo pateiktas Singerio (1958). *Grėsmė* yra tinkamai „...gebėjimą suporuoti su ketinimais“.²⁷ Apibūdinimas labiausiai buvo aplikuojamas Šaltojo karo dalyvėmis. Laikui bėgant keitėsi aplinkybės, o tuo pačiu ir apibrėžtis, į ją buvo būtina įtraukti naujus dalykus bei atsižvelgti į kintančius aspektus, tokius kaip teroristiniai išpuoliai, nevyriausybines ar tarptautines organizacijas. Koncepto būtinybe keisti/praplėsti neabejojo ir B. Buzanas (1998) „...saugumo sąvoka nėra

---

²² Information Office of the State Council Of the People's Republic of China „China's National Defence. I. The international security situation.“ 1998. Prieiga per internetą: <http://www.china.org.cn/e-white/5/5.1.htm>

²³ Ten pat.

²⁴ Ten pat.

²⁵The White house „National security strategy of the United States of America“ 2017. Prieiga per internetą: [\[https://www.whitehouse.gov/wp-content/uploads/2017/12/NSS-Final-12-18-2017-0905.pdf\]](https://www.whitehouse.gov/wp-content/uploads/2017/12/NSS-Final-12-18-2017-0905.pdf)

²⁶ Buzan B. „Žmonės, valstybės ir baimė“ 1997, Vilnius: EUGRIMAS, p. 190..

²⁷ Singer, J. David, „Threat-Perception and the Armament-Tension Dilemma“, 1958. Journal of Conflict Resolution, 2,1 (Kovas). P. 93–94.

pakankamai išplėtota...“²⁸ bei „...literatūra apie šią sąvoką yra labai nesubalansuota“²⁹. Jis suvokė, kad apart „karinių akcentų“³⁰ žmonės nemato daugiau grėsmių, nors jų „...gali būti surasta visur...“³¹ ir „...grėsmių skaičius tik didėja ir vis sunkiau jas visas sukontroliuoti...“³².

Šiuo metu Jungtinių Tautų Organizacija (JTO) yra papildžiusi saugumo apibrėžtį. Į ją buvo įtraukta daugiau grėsmės faktorių³³: skurdas, infekcinės ligos, aplinkos degradacija, karas ir smurtas valstybėse. Tačiau tai tik vienas ir ganėtinai siauras grėsmių apibrėžties ratas, o jis iš tiesų yra gerokai platesnis. Pats iš savęs reikalauja būti paminėtas postruktūralistinių pažiūrų tarptautiniuose sątykiuose autoriaus, D. Campbello grėsmių suvokimas. Jo nuomone, esminis vaidmuo saugumo klausime tenka valstybei, kuri, kaip „įsivaizduojama bendruomenė“³⁴ yra suvokiama kaip rezultatas gautas, kuomet ta „bendruomenė“ (savo vardu ar siekdama savo idealų) atlieka formalizuotas praktikas bei ritualizuotus veiksmus. To pasekoje „... užsienio politikai sukuriama sienos – sukuriant politinį pasirodymą, kuriame yra vidaus/ išorės erdviniai domenai, savo/ kito, ir vidaus /užsienio yra įkurtos per grėsmių, kaip išorinių pavojų rašymą.“³⁵ Autorius „valstybę“, „tarptautinę sistemą“ ir „grėsmę“ įvardija kaip bendralaikės, tuo pačiu metu kuriamas konstrukcijas³⁶. Grėsmės didžiausią pavojų sukuria identitetui (tapatumui). O „Be identiteto niekas negali būti“.³⁷ Nei valstybė, nei žmogus. Tai nėra gamtos ar Dievo duotybė, ji kuriama „performatyviai“³⁸. Saugumo teorijoje esminį vaidmenį atlieka valstybė ir jos identitetas. Geografiniu aspektu užsienis, kitos valstybės („išorė“) yra „blogis“, kuri reikalauja šalies viduje „vidinių“ elementų disciplinos, kurie kelia iššūkį šalies saugiam identitetui. „Tai pasiekama per išskirtines praktikas, kuriose atsparūs identiteto saugumui „vidiniai“ elementai yra susaistomi per „pavojaus“ diskursą su grėsmių lokalizavimu ir identifikavimu „išorėje“.“³⁹ Pats pavojus „... nėra objektyvi sąlyga.“⁴⁰ Jis egzistuoja nepriklausomai nuo to ar tai kažkam gali tapti grėsme⁴¹. *Grėsme* Amerikoje galima reprezentuoti visus dalykus, kurie „... svetimi, griaunantys, nešvarūs ar ligoti...“.⁴²

²⁸ Buzan B. „Žmonės, valstybės ir baimė“ 1997, Vilnius: EUGRIMAS, p. 34.

²⁹ Ten pat.

³⁰ Ten pat, p.34.

³¹ Ten pat, p.190.

³² Ten pat, p.191.

³³ UN Department of Public Information, „A more secure world: Our shared responsibility Report of the High-level Panel on Threats, Challenges and Change“ 2004

³⁴ David Campbell, „The Biopolitics of Security: Oil, Empire, and the Sports Utility Vehicle“. *The Biopolitics of Security*, 2005, p. 947.

³⁵ Ten pat.

³⁶ Ten pat.

³⁷ Campbell D. „Writing Security - United States Foreign Policy and the Politics of Identity“1992 , p.8

³⁸ Ten pat.

³⁹ David Campbell, „The Biopolitics of Security: Oil, Empire, and the Sports Utility Vehicle“. *The Biopolitics of Security*, 2005, p. 948.

⁴⁰ Campbell D. „Writing Security - United States Foreign Policy and the Politics of Identity“1992 , p.8

⁴¹ Ten pat.

⁴² Ten pat, p. 2.

1.1.1. Grėsmės tipai

Skirtingi autoriai, skirtingai tipizuoja nacionalines grėsmės. Visa tai priklauso nuo mąstymo. Epistemologinį požiūrį į grėsmę aprašo J. Hovdenas (2004), kuris remiasi sociologe D. Lupton (1999)⁴³. Hovdenas teigia, kad yra 4 požiūriai į grėsmę⁴⁴: racionalus, realistiškas, konstruktyvus ir vidurinė pozicija (tarp realisto ir konstruktyvisto).

Racionalistai. Racionalistai grėsmę suvokią, kaip „...tikrą pasaulio fenomeną, kuris gali būti išmatuotas ir apskaičiuotas statistiškai, supriorituotas pagal normatyvinę sprendimų teoriją ir kontroliuojamas mokslinio valdymo.“⁴⁵ Viską galima suvokti ir apskaičiuoti. Mokslai lengvai apskaičiuojam grėsmių tikimybę.

Realistai. „Realistai suvokia grėsmę, kaip objektyvų egzistuojantį pavojų, kuri gali būti apskaičiuojama nepriklausomai nuo socialinių ar kultūrinių procesų, bet būti sprendžiama ir šalinama per socialinių ir kultūrinių sistemų interpretaciją.“⁴⁶ Realistinis požiūris yra „empirinis ir pragmatinis.“⁴⁷ Reikia suvokti, kad grėsmės visuomet bus, bet reikia sukurti tinkamą sistemą, kad grėsmės būtų sėkmingai pašalintos, o tam puikiai gali pasitarnauti kultūrinės ir socialinės sistemos.

Konstruktyvistai. Konstruktyvistai galvoja, kad niekas savaime nėra grėsmė. Ką mes laikome pavojumi, jie tai suvokia kaip produktą gaunamą žiūrint iš atitinkamos istorinės, socialinės ar politinės perspektyvos.⁴⁸

Vidurinė pozicija. Jos atstovai grėsmę vertina, kaip „objektyvų pavojų“⁴⁹, kuris neišvengiamai tarpininkauja per socialinius ir kultūrinius procesus ir niekuomet negali būti izoliuotas nuo šių procesų.

Paaiškinus įvairialypį grėsmių matymą, toliau darbe analizuosiu skirtingus grėsmių tipavimo būdus. Iš daugybės galimų tipavimų, mano pasirinkimus įtakojo magistrinio darbo tematika, tiksliau tiriamosios valstybės- Kinija ir JAV. JAV pabrėžia, kad jai imponuoja karinė galia nacionaliniame saugume, todėl pasirenku neorealistinę požiūrį į saugumą plėtojančią tyrėją – B. Buzaną. Kinija, po Šaltojo karo eliminavo karinės galios aspektą iš pirminės pozicijos, saugumą perteikia, kaip kolektyvinį bendradarbiavimą, aiškiai perteikdama, jog jos požiūris į nacionalinį saugumą yra konstruktyvistinis, todėl pasirinkau kelis „moderniuosius“ grėsmių tipavimus.

⁴³ Lupton, D. (1999) Risk. Routledge, London.

⁴⁴ Hovden J. „*Risk and Uncertainty Management Strategies*“ 2004. Norwegian University of Science and Technology (NTNU) NO 7491 Trondheim, Norway p. 2.

⁴⁵ Ten pat, p. 2.

⁴⁶ Hovden J. „*Risk and Uncertainty Management Strategies*“ 2004. Norwegian University of Science and Technology (NTNU) NO 7491 Trondheim, Norway p. 2.

⁴⁷ Morgenthau H. J. „*Politika tarp valstybių. Kova dėl galios ir taikos.*“, 2011. Vilnius: Margi raštai, p.22.

⁴⁸ Hovden J. „*Risk and Uncertainty Management Strategies*“ 2004. Norwegian University of Science and Technology (NTNU) NO 7491 Trondheim, Norway p. 2

⁴⁹ Ten pat.

Grėsmes mes galime grupuoti pagal savo suvokimą, pasaulėžiūrą, dėl to galimas pasėkmės pagal kokį norime modelį, tačiau jau nuo pat pirmosios grėsmių apibrėžties (netgi kur kas anksčiau) iki dabar, karinė grėsmė yra laikoma pačia esmingiausia valstybės ir gyventojų saugumui. B. Buzanas (1997) šią grėsmę prilygina bėda „saugumo branduoliui“⁵⁰. Be karinės grėsmės jis išskiria politines, ekonomines, socialines ir ekologines grėsmes.

Karinės grėsmės. Tai grėsmės, kurios gali padaryti skaudžiausių pasėkmių. Nekalbant vien tik apie fizinę valstybės kūną ir piliečių netektį. Tai gali sugriauti viską kas buvo kurta šimtmečius, tūkstantmečius ar net milijonus metų. Kultūra, tradicijos, menas, visa kas gyva, ekosistema gali būti sunaikinta negrįžtamai. Visa tai sunaikinti ar apniokoti gali ir ekologinės grėsmės, tačiau tai skiriasi nuo karinių grėsmių, nes tai pačių žmonių darbas. To buvo galima išvengti. Todėl karinės grėsmės „... sudaro atskirą kategoriją...“, nes „... jos remiasi jėgos naudojimu.“⁵¹. Šios grėsmės baiminasi tiek stiprios, tiek silpnos valstybės, tačiau šią grėsmę jos vertina skirtingai. Stipriosios bijo valdžios perversmo ir prievartos, o silpnosios- „... sunku vertinti karinę grėsmę remiantis nacionaliniu pagrindu.“⁵². Silpnose valstybėse, po karinių veiksmų, labiausiai nukenčia buržuazija, o paprasta liaudis arba džiaugiasi nauja valdžia ir ta tvarka, arba išlieka tam abejingi.

Politinės grėsmės. Buzanas valstybę prilygina politiniam junginiui, todėl politinės grėsmės yra ne ka mažiau pavojingos nei karinės. Šių grėsmių dėka susvyruoja esantis valstybinis stabilumas, bei jos politinė sistema. „Valstybės idėja, ypač nacionalinis jod identitetas ir organizuojanti ideologija bei valstybės institucijos...“ tampa raudonu iksiuku karo lauke. Tad politinių grėsmių esmė yra ne piliečių žūtys ir brutali jėgos panaudojimas, o valstybės, kaip tokios sužlugdymas. Jos kyla iš pateisintos „tarptautinės anarchijos“⁵³ gyvuojančios dėl daugiasluoksnės kultūrinės sanklodos. Šiai grėsmei nelabai svarbu ar valstybė stipri ar silpna, abiem atvejais ši grėsmė kelia susirūpinimą. Grėsmės gali kilti dėl ideologinių ar dėl nacionalinių priežasčių, tačiau yra esminga suprasti jų kilimo priežastis. Tai gali būti „sąmoningai sukeltos“ arba „...struktūriškai kyla iš užsienio siūlomų alternatyvų poveikio valstybės legitimumui.“⁵⁴

Socialinės grėsmės. Neretai jas gana lengva supainioti su politinėmis grėsmėmis, tačiau esminis skirtumas, kad šios bėdos ne tik kyla šalies viduje bet ir yra dažniausiai čia sukkeliamos. Painatis kyla dėl sukeltos žalos persikėlimo į „politinę sferą“⁵⁵. Socialinės grėsmės būdingiausios silpnoms valstybėms, nes jų nacionalinis identitetas yra lengvai pažeidžiamas. Vietinės kalbos,

⁵⁰ Buzan B. „Žmonės, valstybės ir baimė“ 1997, Vilnius: EUGRIMAS, p. 161.

⁵¹ Ten pat, p. 163.

⁵² Ten pat, p.162.

⁵³ Ten pat, p.164.

⁵⁴ Buzan B. „Žmonės, valstybės ir baimė“ 1997, Vilnius: EUGRIMAS, p. 165.

⁵⁵ Ten pat, p.168.

tikėjimai, kultūriniai dalykai gali nukentėti dėl stipresnių valstybių įtakos. Globalizacijos paveiktame pasaulyje „kultūrinis vertybių importas“⁵⁶ jau nieko nebestebina, tačiau galingai niokoja vietinę kultūrą, praeityje sukurtą paminklinį būtent tos šalies identitetą. Slopstant silpnosioms, klesti stipriosios šalys.

Ekonominės grėsmės. Sudėtingiausios grėsmės iš visų sektorių nagrinėjant jas nacionalinio saugumo plotmėje. Rinkoje vyraujantis dėsnis yra, kad silpniausi žaidėjai gali bankrutuoti ir tik jausdami nuolatinę grėsmę, jie funkcionuoja. Tačiau nuolatinis reikalingasis grėsmės jautimas nesisieja su saugumo konceptu, todėl tai ir yra taip painu. Iškilus bėdoms, valstybė turi padėti spręsti jas, tačiau per didelis jos įsikišimas taipogi reikštų rinkos ekonomikos žlugimą. Tačiau Buzanas nurodo, kad tokia ekonominė grėsmė, kaip nesibaigiantis ekonominis nuosmukis nėra kritiškiausia saugumo problema. Ko pasekoje galima suprasti, kad šios painios grėsmės svarbios, tačiau ne žlugdančios. Nuo šių grėsmių labiausiai kenčia valstybių galia, kitų valstybių atžvilgiu.

Ekologinės grėsmės. Jų potenciali žala yra prilyginama karinių ar ekonominių grėsmių padariniams. Joms priskiriama tradicinės stichinės nelaimės, tokios kaip žemės drebėjimai, ugnikalnių išsiveržimai, nepalaujamos liūtys, marai, potvyniai, sausros, gamtiniai reiškiniai (cunamiai, tornadai, viesulai) ir tt. Tačiau naujų technologijų amžiuje antropogeniniai dariniai prisideda prie kur kas stambesnių, globalių ekologinių nelaimių, tokių kaip klimato atšilimas, smogas, skylės ozono sluoksnyje. Ir nors tai globalinės ekologinės problemos, tačiau priskirti jas prie nacionalinių ekologinių problemų jų negalima, nes reta kuri valstybė gali viena pati bent minimaliai prisidėti prie padėties gerinimo. Plačiau tai nagrinėjant, reiktų nagrinėti kolektyvinį saugumą.

Sudėtingesnę grėsmių klasifikaciją pateikia A. Klinke ir O.Renn (2004). Tipizaciją pasirinkau, nes ji puikiai atspindi realią dabartinę pasaulio situaciją, su visomis pagrindinėmis grėsmėmis ir tomis, kurių Buzanas nelaikė arba neišskyrė kaip grėsmę (pavyzdžiui dirbtinis intelektas). Tipizavimo autoriai pagal 8 kriterijus⁵⁷ (žalos dydį, atsiradimo tikimybę, geografinį pasiskirstymą, netikrumą, žalos tvarumą, galimybę atsikurti iki lygio buvusio prieš atsiradus grėsmei; užlaikymo, mobilizacijos laiko) ir daugybės subkriterijų išskiria 6 grėsmių grupes⁵⁸: Sword of damocles; Cyclops, Pandora's box; Pythia; Cassandra; Medusa. Pavadinimai buvo parinkti pagal graikų mitologiją. Į grupes nebuvo įtrauktos tam tikros grėsmės, kurių atsitikimo galimybė yra visiškai minimali.

---

⁵⁶ Ten pat, p. 168.

⁵⁷ Klinke A., Renn O., „Systemic risks: A new challenge for risks management“, 2004, p. 1-7

⁵⁸ Ten pat. p.2.

Sword of damocles. Pagal graikų mitą, Damoklis kartą buvo pakviestas į karaliaus rūmus pavalgyti. Virš jo galvos kabėjo aštrus kardas prikabintas ant plonų siūlų.⁵⁹ Galimybė ir rizika persipynė. Kad kardas nukris, gal ir nebuvo tokia didelė tikimybė, tačiau jei būtų nukritęs, tai pasekmės būtų buvusios siaubingos. Šiai grėsmių grupei priskiriamos tos nelaimės, kurios mažai tikėtinos, kad įvyks, bet jei tai nutiktų – tai būtų prilyginama katastrofai. Tipiški pavyzdžiai: atominės elektrinės sprogimas, užtvankų griūtis, cheminės katastrofos, branduolinio ginklo panaudojimas ir pan..

Cyclops. Kiklopai buvo milžinai, kurie turėjo vieną akį, todėl nematė bendro vaizdo, o tik vieną jo pusę. Į viską žvelgė iš savo perspektyvos⁶⁰. Šiai grėsmių grupei priskiriama, tos grėsmės, kurių tikimybė yra neaiški, o katastrofos potencialas didelis ir labai gerai žinomas. Tai būtų: ugnikalnių išsiveržimai, potvyniai, žemės drebėjimai ir El Niño⁶¹.

Pythia. Senovės graikai dėl visų neaiškumų ir ateities konsultuodavosi su orakulais. Žymiausia iš jų gyveno Delfuose ir buvo vardu Pythia. Ji buvo akla, o kad galėtų išpranašauti – apsisvaigindavo dujomis, o jos pranašystės visuomet būdavo labai dviprasmiškos, todėl ir šiai grėsmių grupei priskiriamos tos nelaimės, kurių tikimybė ir padaroma žala- neaiški. Tai grupė, nelaimių, kurios gali staigiai nutikti. Tai gali būti nenuoseklūs gamtiniai reiškiniai tokie kaip staigus visuotinis klimato atšilimas ar Vakarų Antarkties ledyno tirpsimas. Pastarojo įvykio pasekmės būtų kur kas tragiškesnės, nei laipsniškas klimato šiltėjimas. Į grupę įeina ir pavojai, kurie yra susiję su technologijomis⁶². Mokslui žengiant tolyn gali kilti pavojai dėl genų inžinerijos, maisto modifikacijos ir šiuo metu žalos neįmanoma apskaičiuoti. Nors yra atliekama daugybė mokslinių tyrimų tačiau GMO (genetiškai modifikuoti organizmai) ilgalaikė žala dar nėra visiškai ištirta, todėl ir pasėkmės nėra žinomos. Kibernetinės atakos taipogi gali būti priskiriamos yra suvokiama, kad ati gali padaryti daug žalos, tačiau žalos mastai negali būti tiksliai išmatuojami.

Pandora's box. Dievas Dzeusas sukūrė gražiąją Pandora, kuri į Žemę atnešė skrynią. Deja, skrynioje buvo tik daug piktumų ir nelaimių. Tačiau, kol ji buvo uždaryta, viso to nereikėjo bijoti, tačiau , kuomet skrynja yra atidaroma visa tai išlekia į laisvę ir sukelia negrįžtamus pokyčius⁶³. Tai žmonių intervencija į gamtos reiškinius ir gamtą. Žala pastebima, tik kai jau to nebeįmanoma pakeisti. Tą patį galima pasakyti ir apie pačių žmonių kuriamą dirbtinį intelektą. Tai gali tapti šedevriniu kariniu įrankiu.

---

⁵⁹ Ten pat. p. 4.

⁶⁰ Ten pat, p.5.

⁶¹ El Niño – netipiškas Ramiojo vandenyno srovių pasikeitimas ekvatorinėje dalyje, kuris įtakoja Pasaulinį orą, sukeldamas neįprastus jam reiškinius, tokius kaip: siaubingos sausras, liūtys ir kiti neįprasti reiškiniai.

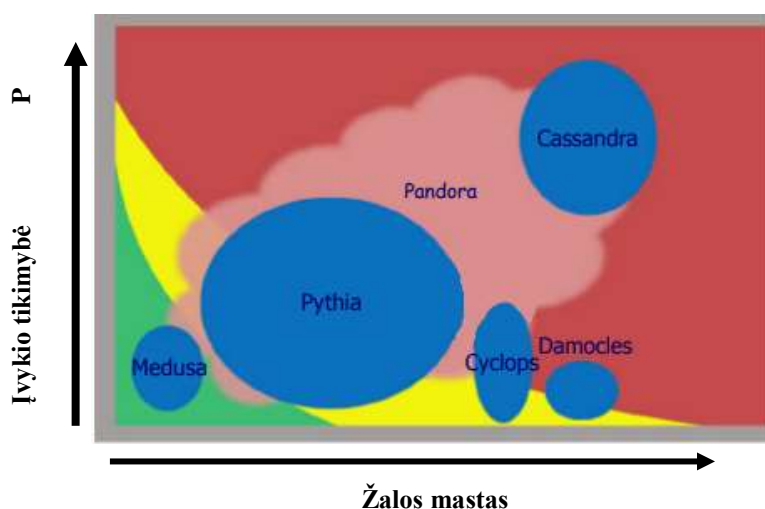
⁶² Ten pat, p.5.

⁶³ Klinke A., Renn O., „Systemic risks: A new challenge for risks management“, 2004, p. 5.

Cassandra. Ji buvo Trojanų pranašė, kuri teisingai išpranašavusi Graikų pergalę, tačiau jos tautiečiai ja nepatikėjo. Tai paradoksali grėsmių grupė. Galimybė, šiai grėsmei nutikti ir žalos mastai yra dideli ir puikiai numanomi, tačiau tarp įvykio pradžios ir žalos padarinių yra didelio laiko masto skirtis, ko pasekoje situacija tampa ignoruojama⁶⁴. Tai antropogeniniai dariniai – žmogaus įsikišimas į natūralią gamtinę aplinką. Kintanti biologinė terpė ir žmogaus įtakoti klimatiniai pokyčiai.

Medusa. Medusa buvo viena iš trijų Gorgonių⁶⁵. Ji buvo mirtinga, kitaip nei jos sesės, tačiau skleidė baimę ir siaubą, nes galėjusi paversti į akmenį žmones⁶⁶. Taip ir šiuolaikinėje visuomenėje, kai kurios inovacijos yra atmetamos, nes bijoma tam tikrų, kad ir labai minimaliai tikėtinų šalutinių darinių. Pavyzdžiui, elektromagnetiniai laukai, kurie daugelio mokslininkų nuomone daro nebent minimalią žalą, nes neigiamų padarinių neįmanoma nustatyti nei epidemiologiškai, nei toksikologiškai⁶⁷. Tačiau, bloga nuomonė apie juos yra plačiai paplitusi ir daugelis žmonių mano, kad dėl jų jiems yra keliami rimta rizika. Apibendrinus, tai žmogiškieji veiksniai ir dėl to kylanti grėsmė.

Iš visų šių grėsmių grupių, Kline ir Renn, sudarė grėsmių diagramą (1 pav.). Kurioje visos šešios grėsmių grupės gyvuoja 3 terpėse: normali (žalia spalva) terpė, tarpinė (geltona spalva) terpė ir nepakeliamoji (rausvai raudona) terpė. Pilka spalva žymi- neapibrėžiamą teritoriją. Kuo didesnė tikimybė nelaimei nutikti, tuo ji aukščiau nurodoma paveiksle ir kuo didesnis žalos mastas, tuo labiau grėsmė piešiama arčiau dešiniojo paveikslo šono.

1 pav. Grėsmių diagrama. Šaltinis:

https://www.researchgate.net/publication/8255305_Systemic_risks_A_new_challenge_for_risk_management

⁶⁴ Ten pat, p.6.

⁶⁵ Gorgonės- seserys, nemirtingos pabaisos, Graikų mitologijoje. Ant galvos, vietoj plaukų turėjo nuodingąsias gyvates, o žvilgsniu galėdavo žmones paversti į akmenį.

⁶⁶ Ten pat.

⁶⁷ Ten pat.

Kaip matome iš paveikslėlio, nors Damoklo grupė yra pati mažiausia, o jo nutikimo tikimybė irgi, tačiau pasekmės - pačios blogiausios. Paveikslėlis aiškiai atvaizduoja tikimybės santykį su žalos mastu.

Kitoks ir gerokai paprastesnis, lyginant su Buzano ar Klinkes ir Renn tipologijomis yra E. Vareikio (2005) pateikiamas tipizavimas. Juo remiantis, kiekvienos pasaulio valstybės įmanomos grėsmės gali būti suskirstytos į⁶⁸: išorines ir vidines.

Išorinės grėsmės. Tai grėsmės, kurios ne visuomet yra sukeltos žmonių - pavyzdžiui stichinės nelaimės (tornadai, seisminis aktyvumas, potvyniai, ugnikalnių išsiveržimai ir tt.). Tačiau tai taipogi gali būti kariniai veiksmai tarp kaimyninių valstybių, pabėgėliai ir kitos nelaimės.

Vidinės grėsmės. Joms yra priskiriama: bėdos valstybės valdymo organuose, finansinės krizės, etniniai vaidai, klestinti korupcija, netinkamai suformuota socialinė ir sveikatos apsauga bei daugelis kitų grėsmių.

Ir vėl, tarsi grįžtant prie ankstesnės išsakytos minties, galime pastebėti, jog nesvarbu kokio tipo (išorinio ar vidinio) grėsmė atsirastų, tačiau sukelta grėsmė paveikia ne tik atskirus oikos⁶⁹, bet tuo pačių ir visą polį⁷⁰. Pavyzdžiui, paimkime vidinę grėsmę, tokią kaip terorizmas, kuri sukėlė vienas ar keli individai, tai nuo to nukenčia ne tik jie ar aplinkiniai žmonės, bet ir visa valstybė. Pridedant, stichinių nelaimių (išorinė grėsmė) sukeltos problemos įtakoja ne vien tik valstybės saugumą, bet tuo pačiu ir kiekvieno piliečio atskirai. „Individualus ir valstybės saugumas yra neabejotinai susiję.“⁷¹

Taipogi, labai aiškiai ir glaustai grėsmių tiek valstybės, tiek atskirų personų saugumui, sąveiką pateikia J. Hovdenas (2 pav.) ir grėsmes grupuoja į⁷²: gamtines arba žmogaus sukeltas. Tačiau jis grėsmes perteikia ne kaip tik pavojų būtent valstybei, bet ir kiekvienam tos valstybės individui atskirai. Šiuo klausimu jis antrina Buzanui ir Vareikiui, kurie, kaip jau anksčiau darbe buvo paminėta teigia, kad valstybė ir visuomenė yra neatskiriami dalykai.

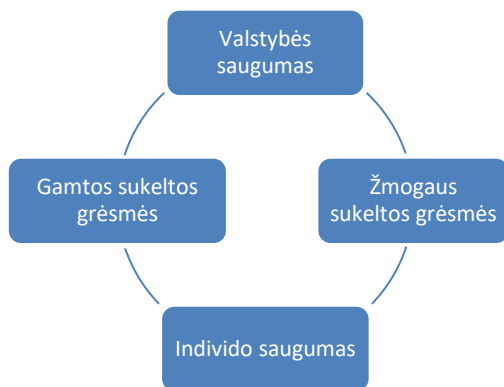
⁶⁸ Vareikis E. „*Tarptautinis ir nacionalinis saugumas*“, 2005, Vilnius: VDU leidykla, p.12.

⁶⁹ Oikos- namų ūkis vertus iš gr. kalbos.

⁷⁰ Polis- iš gr. kalbos vertus – valstybė.

⁷¹ Vareikis E. „*Tarptautinis ir nacionalinis saugumas*“, 2005, Vilnius: VDU leidykla, p.13.

⁷² Ten pat.

2. pav. Grėsmių sąveikos schema. Šaltinis: Vareikis E. „*Tarptautinis ir nacionalinis saugumas*“, 2005, p. 13. Schema parengta pagal: Hovden J. Risikoforskning, NFR Report, Trondheim, 1998.

Gamtinės. Iš paties pavadinimo aiškiai suvokiame, kad tai įvairūs gamtiniai reiškiniai (uraganai, cunamiai, sausros, epidemijos ir tt.), kurie sukuria ne tik didžiules grėsmes nacionaliniam saugumui, bet ir „... veikia žmogaus, kaip individo saugumą...“⁷³.

Žmogaus sukeltos grėsmės. Tai antropogeninės grėsmės, kurių sukėlėjai - patys žmonės, tai terorizmas, nusikalstamumas, karai ir daugelis kitų grėsmių.

Apibendrinant visas tipologijas aiškiai matomas skirtumas tarp Buzano ir kitų tipologijų. Jis skiria didžiulį dėmesį kariniam faktoriui ir analizuojant jo tipologinę mastyseną nesunku yra pastebėti, kad visos grėsmės yra pavojingos nacionaliniam saugumui, tačiau pirmąją vietą, nenuginčijamai okupavusios yra karinės. Kitos tipologijos „taikingesnės“ ir esminius taškus išskirto į visas sritis (ypatingai išskiria gamtinę sritį). Grėsmes aiškiai matome gali nagrinėti ir siauruoju ir plačiuoju būdais. Siekiant tikslesnės grėsmių analizės galima rinktis Buzano ar Klinkės su Renn tipologiją, o norint konkretizuoti grėsmes, esmingiau rinktis Vareikio ar Hovdeno tipologiją. Bet negalima praleisti pro akis ir pačio požiūrio į grėsmę kaip tokią ir jei grėsmė labiausiai asocijuojasi (JAV atžvilgiu) su karo veiksmu, tuomet iš analizuotų pasirinkimu tinkamiausias – B. Buzano 5 grėsmės sektorių tipizavimas.

1.1.2. Grėsmių poveikis ir valstybių pažeidumas

Garsus senovės graikų filosofas Aristotelis kartą pasakė, kad „... kas neįtikėtina – atsitinka (dažnai), todėl yra tikrai tikėtina, kad atsitiks neįtikėtinų dalykų.“⁷⁴ Grėsmės nutikimų potenciali tikimybė ne visuomet yra paprastai apskaičiuojama. Teroristinių išpuolių atakas ne visuomet įmanoma numatyti ir tuo labiau iš anksto įvertinti galimai būsimus nuostolius. Kur kas lengviau

⁷³ Vareikis E. „*Tarptautinis ir nacionalinis saugumas*“, 2005, p. 13

⁷⁴ Madden E. H. „*Aristotle's treatment of probability and signs*“, 1957, The University of Chicago Press. P. 167.

numatyti ir kiekybiškai įvertinti vagysčių, apiplėšimų ar tam tikrų stichinių nelaimių galimą atsiradimą. O tuo tarpu nacionalinis saugumo pažeidimo klausimas yra dar keblesnis. Norint nustatyti, kokią žalinę vertę turi grėsmė valstybės saugumui, reikia žinoti⁷⁵: grėsmės tipą, valstybės požiūrį į grėsmę, grėsmės veikimo intensyvumą.

Ankstesniame poskyryje jau išanalizavau kelis galimus grėsmių tipavimo būdus. Valstybės požiūris į grėsmę – perdaug individualus dalykas, kurį, remiantis bendrine praktika būtų sunku analizuoti, todėl vėlesniuose savo darbo skyriuose bandysiu gautus analizės rezultatus perkelti į JAV valstybės pažeidžiamumo tyrimą. O prieš tai atliekant būtina grėsmės intensyvumo veiksnio veikimo analizė. Pasak B. Buzano (1997), grėsmės intensyvumą sąlygoja⁷⁶: specifika, padėtis erdvėje ir laike, išskyrimo tikimybės laipsnis, lyginamasis galimų pasekmių svoris ir istorinės aplinkybės. Visa tai, jis sudėjo į lentelę (2 lentelė):

Aukštas intensyvumas	Žemas intensyvumas
Difuzinės	Specifinės
Tolimos (pagal erdvę)	Artimos (pagal erdvę)
Tolimos (pagal laiką)	Artimos (pagal laiką)
Mažai tikėtinos	Labai tikėtinos
Su mažomis pasekmėmis	Su didelėmis pasekmėmis
Istoriškai neutralios	Istoriškai aktualios

2 Lentelė. Grėsmių intensyvumas. Šaltinis: Buzan B. „Žmonės, valstybės ir baimė“ 1997, Vilnius: EUGRIMAS, p. 189.

Kuo grėsmės intensyvumo matas aukštesnis, tuo stipresnis antigrėsminis atsakas į ją. Tačiau ne visuomet yra lengva nustatyti grėsmės intensyvumą netgi pasitelkus lentelę, nes „ne visi šie kintamieji gali būti tiksliai išmatuoti (arba net įvertinti) ir kad jie dažnai būna susipynę tarpusavyje taip, kad jų intensyvumo įvertinimas tampa labai problematiškas.“⁷⁷. Specifinių ir difuzinių grėsmių esminis skirtumas yra konkretumas. Specifinės grėsmės- aiškios, jų sukėlėjas ir tikslas yra gerai žinomi, o difuzinės- tai procesų ir veiksmų sukeltos grėsmės. Atstumas laiko ir ilgių matų plotmėje yra esminiai faktoriai nustatant grėsmių intensyvume. Ypatingai dėl karinių grėsmių. Kuo atstumas ir laikas mažesnis - tuo ir intensyvumas mažesnis. Tačiau laiką, kitaip nei atstumą yra kur kas sunkiau įvertinti. Daugybė šiuolaikinio gyvenimo keliamų grėsmių tiesiog negalima išmatuoti laiko matais – užterštumas, ginklavimosi varžybos ir daugelis kitų. Problema yra, tačiau šių grėsmių rizika negali būti išmatuoti dėl nežinomojo punkto - laiko. Ir nors, antropogeninių darinių, tokių kaip branduoliniai ginklai, puolimo laikai yra ganėtinai tiksliai nustatomi, jie žinomi, tačiau nėra žinoma kada tiksliai jie bus panaudoti ir ar iš viso tai bus

⁷⁵ Buzan B. „Žmonės, valstybės ir baimė“ 1997, Vilnius: EUGRIMAS, p. 182.

⁷⁶ Ten pat.

⁷⁷ Ten pat, p. 182.

padaryta. Šiuo ir visais kitais atvejais, grėsmių rizikos apskaičiavime „...tikimybė turi būti sugretinama kaip priešprieša su pasekmėmis.“⁷⁸ Kad būtų galima realiai ir adekvačiai reziumuoti grėsmės riziką reikia puikiai gaudyti tarptautinėje pasaulinėje arenoje. Istorinė atmintis tai dar labiau apsunkina, nes šiuo atveju prisideda ir žmogiškieji faktoriai, dėl kurių į grėsmę nukreipiamas per jautrus arba perdėtas dėmesys. Ir nors „...grėsmės intensyvumo vertinimas yra painus dalykas.“⁷⁹, nes aplinkybės, technologijos, mąstymas, tuo pačiu ir vertinimas nuolat kinta, tačiau mums būtina suvokti grėsmės intensyvumą idant suvokimo ar ta grėsmė kelią realią grėsmę visam nacionaliniam saugumui.

Tačiau reikia paminėti, kad ne visuomet grėsmės vienodai pažeidžia valstybės saugumą. Ta pati grėsmė sukuria skirtingą nelaimės efektą skirtingose valstybėse. Atsakymas į klausimą, kodėl taip nutinka, yra gana paprastas - skirtingos valstybės yra ne vienodai pažeidžiamos. Juk tokią, pasaulinę galybę, kaip JAV, mažai jaudintų jei kelios nykštukinės Ramiojo vandenyno valstybėlės surengtų politinį šamokslą prieš ją. Galime kaip pavyzdį paimti ir Lietuvą. Dėl jos strateginės padėties Europoje, jai būtų išties nepalanku, jei kaimyninės šalys prieš ją kažką regztų. Nagrinėjant pažeidimą, valstybės Buzanas suskirstė į du fenomenus: stipriąsias ir silpnąsias galybes⁸⁰. Silpnosios galybės dėl savo mažos plotmės negali pasiekti aukštumų visuose sektoriuose. Dažniausiai jai reikia rinktis vieną, kad pasiektų kaip įmanoma didžiausių laimėjimų. Neretai tai būna ekonominė sritis, tačiau karinis sektorius- kenčia. Silpnai valstybei neužtenka galios sukurti pakankamą karinį potencialą. Yra savotiškų išimčių, kuomet karinė parengtis yra neblogo, tačiau valstybė ilgą laiką neišgali karinio sektoriaus aukštumų išlaikyti. Stipriosios valstybės dėl savo fizinio pamato dydžio yra kur kas pranašesnės ir mažiau pažeidžiamos nei silpnosios, tačiau jos nėra nenugalimos. Kiekviena galybė turi savas spragas, tik jas sunkiau atrasti⁸¹.

Siekiant suvokti grėsmės potencialą valstybėms, bei tesiant analizę paminiu, kad pažeidimas yra svarbus faktorius, nuo kurio priklauso „... nacionalinio ir tarptautinio saugumo idėjų...“⁸² pagrindas. Palengvinant suvokimui įkeliu B. Buzano teikiamą valstybės pažeidimų lentelę (3 lentelė):

Sociopolitinis integralumas			
GALIA		SILPNAS	STIPRUS
	STIPRI	Labai pažeidžiama daugelio grėsmių tipų.	Ypač pažeidžiama karinių grėsmių.
	SILPNA	Ypač pažeidžiama politinių grėsmių.	Santykinai nepažeidžiama daugelio grėsmių tipų.

3 Lentelė. Pažeidimas ir valstybės tipai. Šaltinis: Buzan B. „Žmonės, valstybės ir baimė“ 1997, Vilnius: EUGRIMAS, p. 158.

⁷⁸ Buzan B. „Žmonės, valstybės ir baimė“ 1997, Vilnius: EUGRIMAS, p. 185.

⁷⁹ Ten pat, p. 186.

⁸⁰ Ten pat. 157.

⁸¹ Ten pat, p. 158.

⁸² Ten pat, p. 156.

Iš lentelės nesunku pamatyti, kad nėra nepažeidžiamų valstybių. Bet joms reikia žinoti savo silpnąsias ir stipriąsias puses, nes „... mažindamos pažeidimą arba užkirsdamos jam kelią arba silpnindamos grėsmes.“⁸³ jos sumažina savo nesaugumą.

1.2. Grėsmės subordinacija galiai

Apsibrėžus grėsmių konceptą ir išanalizavus jo tiesioginį ryšį nacionaliniam saugumui, savaime suprantamu dalyku tampa faktas, kad grėsmės tampa galia. Tyrinėjusi įvairias publikacijas grėsmių ir saugumo tematika supratau, kad saugumas (o tuo pačiu ir grėsmės) yra visuotinai prilyginamas galiai. Galia griauti, galia naikinti, galia pažeisti saugumą. J. A. Ticker, perfrazavusi Smoke, rašo, kad kas vienam atrodo, kaip būtina ir nekalta savignyos priemonė, kitam gali atrodyti kaip didžiausia grėsmė⁸⁴. Perskaičius jos saugumo re-viziją aiškiai eskaluojasi mintis, jog net stengiantis išvengti grėsmės (išsaugoti saugumą) ir dėl to imantis veiksmų yra sukuriama grėsmė kitam veikėjui. Grėsmė nukentėti sukuria galią, kuri sukuria grėsmę kitam. Nebūtų grėsmės, nebūtų ir galios, o be galios nebūtų ir grėsmės. Tačiau tampa visiškai neaišku, ar galia yra visiškai tapati grėsmei, todėl yra būtina galios koncepto, galios ir grėsmės sugretinimo analize atlikti.

Nagrinėjant įvairią mokslinę literatūrą, galios apibrėžimų radau gausybę ir visi apibrėžimai skyrėsi vienas nuo kito. Pavyzdžiui, politikos mokslų enciklopediniame žodyne⁸⁵ „*Galija – socialinis gebėjimas priversti paklusti kitą asmenį ar grupę nepaisant jų pasipriešinimo; gebėjimas veikti ir pasiekti rezultatą*“. Jisai sutampa su J. Novagrockienės (2001) „Politikos mokslų pagrindai“ pateikiamu apibrėžimu⁸⁶. Tačiau, M. Weberis (1993) galią apibrėžia kaip sugebėjimą kontroliuoti kitus: „*Galija yra tikimybė, kad vienas iš socialinių santykių veikėjų užims padėtį, leidžiančią primesti savo valią, nepaisant pasipriešinimo ir nepriklausomai, iš kur tokia galimybė kyla.*“⁸⁷ Nepaisant galios apibrėžimo pasirinkimo, tampa aišku, kad galiai yra reikalinga bent du veikėjai, šiame galios žaidime, „įsakantis ir įsakymą priimančias...“⁸⁸. Žodis „žaidimas“ yra parinktas su potekste. Išanalizavus Novagrockienės požiūrį, galia asimiliuojasi į žaidimą. Žaidimą žaidžia bent du žaidėjai, vienas įsakinėja, kiti – paklūsta žaidimo taisyklėms, kas nepaklūsta- tą nubaudžia įsakinėtojas. Bet juk žaidimą tai žaidžia visi ir jei vieno iš dviejų žaidėjų neliktų, tai ir galia dingtų. Darau išvadą, kad galia, tai ne vieno žaidėjo žaidimas, tai bendras grupinis procesas. Arrendt H.

⁸³ Buzan B. „Žmonės, valstybės ir baimė“ 1997, Vilnius: EUGRIMAS, p. 156.

⁸⁴ Booth K ir Smith S. „Tarptautinių santykių teorija šiandien“, 2000, Vilnius: ALGARVÉ. P. 172.

⁸⁵ Politikos mokslų enciklopedinis žodynas. Prieiga per internetą: [<http://politikosm.lt/enacademic.com/333>]

⁸⁶ Novagrockienė J. „Politikos mokslų pagrindai“, 2001. Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla. P. 57.

⁸⁷ Weber M. „Power. Domination and legitimacy“, 1993. Oxford. P. 37.

⁸⁸ Novagrockienė J. „Politikos mokslų pagrindai“, 2001. Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla. P. 58.

buvo sakius, kad „... galia reiškia žmonių sugebėjimą ne apskritai veikti, bet veikti kartu.“⁸⁹ Tačiau klausimu lieka, kas nustato kuris bus viršesnis už kitą, bei kokie faktoriai tai lemia. O tokių faktorių, nors kaip pats H. J. Morgenthau vadina „elementų“⁹⁰, yra ne vienas. Šis, vienas žymiausių, tarptautinių santykių teoretikas išskyrė net 9 nacionalinės galios elementų grupes. Kiekviena grupė sudaryta iš kelių atskirų esminių elementų (4 lentelė).

Elementų grupė	Sudamosios grupės dalys	Reikšmė
Geografinė padėtis		„Gamtinės sienos“: vandenynų, dykumų, kalnų apsuptis, leidžianti apsiginti nuo priešų. Jų neturėjimas- masina kitus užpulti ir užgrobti teritorijas. Teritorijos dydis - leidžia įbauginti priešą ir plėtoti branduolinio ginklo baimę.
Gamtiniai ištekliai	Maistas	Nuo šio ištekliaus priklauso nacionalinė galia. Jei valstybė neišgali pati savęs išmaitinti - jos galia smuka.
	Gamtinės žaliavos	Panašiai kaip ir maistas, taip ir gamtinės žaliavos įtakoja šalies gerbūvį tarptautinėje arenoje. Nuo šio elemento priklauso tiek karinė, tiek ir taikos būsenos valstybėje. Šiuolaikinių technologijų laikas, viskam pagaminti yra reikalingos atitinkamos žaliavos. O jų trūkumas, ypač karo pramonėje, yra didelis minusas valstybės galybei.
	Naftos galia	Ji išskiriama atskirai, nes ji „... nėra viena iš daugelio svarbių gamtinių žaliavų vertinant nacionalinę galią. Dabar tai veikia materialus veiksnys,
		galintis apskritai sugriauti per šimtmečius nusistovėjusius tarptautinės politikos kontūrus.“ ⁹¹ Nafta ir jos produktai yra reikalingi ne tik karui, bet ir kasdieninėms reikmėms, kas sukuria jos didžiausią vertę galios ir manipuliavimo veiksmė.
Pramonės pajėgumas		Gamtinių išteklių turėjimas yra puikus stiprybės šaltinis, tačiau jei nebus kur ir kaip jų apdirbti ir perdirtinti- jų vertė numenks. Gerai išplėtotą pramonę yra būtinas veiksnys valstybei galiai.
Karinis pasirengimas		„Faktinė geografinė padėtis, gamtinių išteklių ir pramonės pajėgumo įtaka nacionalinei galiai išryškėja...“ ⁹² kariniame pasirengime. Jos priklausomybės koreliacija su nacionaliniu saugumu yra akivaizdi.
	Technologijos	Kas yra inovatyvesni šiame reikale, tas ir turi didesnę pranašumą. Branduolinio ginklo sukūrimas savoje šalyje irgi priskaitomas šiam elementui. Tačiau kartais tai laikoma minusu, kai šio ginklo

⁸⁹ Novagrockienė J. „Politikos mokslų pagrindai“, 2001. Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla. P. 61.

⁹⁰ Morgenthau H. J. „Politika tarp valstybių. Kova dėl galios ir taikos.“, 2011. Vilnius: Margi raštai, p.143.

⁹¹ Ten pat.

⁹² Ten pat, p.154.

		laikoma per daug vienoje valstybėje- kyla pavojus būti dėl to lengviau sunaikinamai.
	Vadovybė	Svarbu ne tik kas vadovauja, bet ir kokiomis savybėmis pasižymi patys vadovai.
	Karinių pajėgų kiekybė ir kokybė	Didelė armija ir didelė ginkluotė yra svarus pranašumas, tačiau jei armija bus nepamokyta arba jos naudojama technika bus atgyvenusi, tuomet didelis karių skaičius neturės pranašumo.
Gyventojai	Pasiskirstymas	Didelis gyventojų skaičius gali atnešti naudą galios mastui, tačiau jei gyventojai bus ganėtinai netolygiai pasiskirstę po šalį (vienur gyvens daug, kitur mažai), tai nebūtinai atneš naudos. Taipogi, didelis žmonių skaičius gali atnešti ekonomines problemas. Reikia žvelgti ir į gyventojų priaugio tendencijas. Jei šalie gimstamumo rodiklis aukštesnis už mirtingumo, vadinasi šalis ne merdėja.
	Tendencijos	Demografinis pokytis. Jei bus priaugis- tauta klestės, bus pakankamai darbo jėgos išlaikyti kitus ir plėtoti pramonę.
Nacionalinis charakteris	Jo egzistavimas	Nacionalinis charakteris išskiria tautą iš kitų. Jis beveik nekintantis- tai išskirtinis tautos bruožas.
	Nacionalinė galia	„Nacionalinis charakteris negali neturėti įtakos nacionalinei galiai.“ ⁹³ Priklausomai nuo tautos charakterio priimami ir skirtingi sprendimai.
Nacionalinė dvasia	Jos nestabilumas	„Nacionalinė dvasia yra atsidavimo, su kuriuo tauta taikos ir karo metais remia vyriausybės užsienio politika, laipsnis.“ ⁹⁴ Tačiau egzistuoja linija, kurią peržengus ši dvasia tampa nebe stabili. Tai gali būti karas, skurdas, badas ir kiti veiksniai.
	Lemiamas visuomenės ir valdžios kokybės vaidmuo	Valdžia turi išklausti tautiečius norus. Ten kur piliečių norai negirdimi- tauta nebūna patenkinta. Kyla vidinių karų išskyliimo tikimybė, valdžios perversmas ir kita. Ten kur vyrauja griežta valdžia, ten žmonės valdžios neparemia užsienio politikos atžvilgiu.
Diplomatijos kokybė		Esminis elementas. Jis suriša fizinius galios elementus į bendrą visumą. Diplomacija yra prilyginama menui ir smegenims, kurių dėka taikos ir karo metu yra priimami geriausi šaliai sprendimai.
Valdymo kokybė	Išteklių ir politikos pusiausvyros problema	Tinkama valdžia turi pateikti atitinkamus tikslus ir priemones užsienio politikos sukūrimui ir įgyvendinimui, tačiau ji turi suvokti nacionalinį mastą ir galią, kad neužsikrautų ant pečių sau per daug arba per mažai, nes abiem atvejais gali sumenkinti savo galią.

⁹³ Morgenthau H. J. „Politika tarp valstybių. Kova dėl galios ir taikos.“, 2011. Vilnius: Margi raštai, p.166.

⁹⁴ Ten pat, p.168.

Išteklių pusiausvyros problema	Reikia rasti balansą tarp turimo ir reikiamo. Jei valstybė turi daug medžių ir medienos apdirbimo įmonių tai nereiškia, kad ji galinga, jei jai trūksta maisto. Reikia rasti sprendimus, galinčius išnaudoti tai kas turima, kad gauti to ko reikiama.
Visuomenės paramos problema	Vidaus ir užsienio politika, kurioms yra naudojami visi nacionalinės galios elementai, turi būti remiami tautiečių.
Vidaus valdžia ir užsienio politika	Tačiau vien pačių piliečių palaikymo neužtenka. Vidaus ir užsienio politiką turi palaikyti ir kitos šalys.

4 Lentelė. Nacionalinės galios elementai. Šaltinis: sudaryta pačios autorės, remiantis Morgenthau H. J. „*Politika tarp valstybių. Kova dėl galios ir taikos.*“, 2011. Vilnius: Margi raštai

Visi elementai ir jų grupės yra būtinais esminei visumai sudaryti. Nuo jų visų būties (arba nebūties) bei tarpusavio sąveikos priklauso nacionalinė. Tačiau pačio B. Buzano nuomone, Diplomacija yra kertinis galios akmuo, nuo kurio priklauso ar tinkamai bus viskas panaudojama. Gerai išvystytas diplomatijos „menas“ valstybei tiek sėkmės, tiek nesėkmės metais atneša pačią didžiausią naudą.

1.3. Kinijos galios ir grėsmių charakteristika

1.3.1. Kinijos galia

Kinija- viena galingiausių valstybių pasaulyje. Jos galia pradėjo augti jau nuo 19 amžiaus pradžios. „Kinijos stebuklas“⁹⁵ niekur nedingo ir pati Kinija jau gerą dešimtmetį save deklaruoja, kaip pasaulinę jėgą. Jos galios charakteristikai išvesti naudojama H. J. Morgenthau galios tipologija (žr. 4 lentelę). Morgenthau akcentavo karinės galios svarbą ir nors šiomis dienomis yra labiau deklaruojami „taikingesni“ galios simboliai, bet JAV požiūriu karinė jėga yra faktorius nugalėtojas galios sistematikoje, todėl ir Kiniją analizuosiu per tą spektrą kurį Amerika labiausiai vertina.

Geografinė Kinijos padėtis. KLR užima 9,957,000km² plotą. Pagal dydį tai 3 pagal didumą valstybė pasaulyje⁹⁶. Ir jos plotas išsikerojęs tik Azijos žemyne. 2,82% šalies teritorijos yra padengti vandeniu⁹⁷, o likusioji dalis- žemė. Kinija turi daugiau nei 50 tūkstančių upių. Pagrindinės jų- Huanghè ir Jangdzè- Kinijos gyvybės syvai, prie kurių ir atsirado Kinijos civilizacija. Pakrančių ilgis - 14,500 km. Vandens keliai driekiasi 110,000 km⁹⁸.

⁹⁵ Kinijos stebuklu vadinamas efektas, kurio metu Kinijos ekonominė galia staigiai ėmė augti.

⁹⁶ „Largest Countries in the World (by land area)“. Prieiga per internetą: [<http://www.worldometers.info/geography/largest-countries-in-the-world/>]

⁹⁷ „China“ 2018. Prieiga per internetą: [<https://www.graphicmaps.com/china>]

⁹⁸ „China military strength“. 2018. Prieiga per internetą: [https://www.globalfirepower.com/country-military-strength-detail.asp?country_id=china#overview]

Kinijos klimatas yra labai įvairus, nes ji driekiasi tūkstančius kilometrų ir kertą ne vieną klimato juostą (subarktinę, vidutinių platumų, subtropinę ir tropinę), taipogi įtakos turi ir ne vienodas aukštis virš jūros lygio (kalnai ir žemumos). Kinijoje yra 11 iš 17 aukščiausių pasaulio viršukalnių. Į šį skaičių įeina ir aukščiausioji pasaulio viršūnė - Džomolungma⁹⁹. Kalnų grandinės Kiniją tarsi dalina į tris dalis. Šiaurinę Kiniją, Vidurio ir Pietų (daugiau galite pamatyti 1 priede).

Gamtinės kliūtys: kalnai ir plokštikalniai (vakaruose, pietuose ir pietvakariuose), Gobio dykuma (Kinijos šiaurė), Geltonoji, Rytų Kinijos ir Pietų Kinijos jūros („apsaugo“ šalies rytus ir pietryčius), sraunios upės (Amūras ir Usūris saugo šiaurės rytus). Kinija, savo geografine padėtimi yra labai geroje vietoje. Ją, nuo aplinkinių „saugo“ gamtinės kliūtys, kurios šiuolaikinių technologijų eroje nėra neperžengiamos, tačiau vistiek didelę įtaką šalies saugumui ir gynybai tikrai daro.

Gamtiniai ištekliai.

a) Maistas. Pakankamas maistinių išteklių turėjimas yra vienas iš raktų, galinčių atverti nacionalinės galios skrynią. Kinijos galios augimas leido jai pagerinti maistinių išteklių prieigą visiems šalies gyventojams, tačiau dėl gerėjančių sąlygų ėmė kisti ir šios šalies piliečių valgymo įpročiai. Žmonės, kalbėdami apie Kiniją įsivaizduoja, kad tos šalies žmonės tevalgo ryžius, tačiau kaip teigia viena didžiausių ir verslo ir finansų naujienų agentūrą – Bloomberg, tai kiniečių valgymo įpročiai tampa tokie pat, kaip įprasto amerikiečio¹⁰⁰. Ko pasekoje šaliai reikia plėsti savo maisto rinką, nes dėl kintančių valgymo racionų šiai rinkai reikia adaptuotis. Kinija yra didelė žemės ūkio šalis. Agrikultūriniam sektoriuje dirba beveik 34% gyventojų¹⁰¹ (*II priedas*). Didžioji dalis ūkių (~90%) yra labai maži- iki 2,5 aro¹⁰² dydžio. Nepaisant šio fakto, Kinija sugeba išauginti ketvirtadalį pasaulio grūdų ir išmaitinti penktadalį žemės gyventojų¹⁰³. Tačiau minėtieji mitybos pokyčiai ir vis labiau augantis gyventojų skaičius sukelia vis daugiau iššūkių. Kinai ėmė vartoti daugiau mėsos, pieno produktų ir pusfribikačių. Šio proceso pasekoje

---

⁹⁹ Džomolungma- arba Everestas- aukščiausia pasaulio viršūnė, kurios iškilumas siekia 8848m. aukštį.

¹⁰⁰ Bloomber News „*Farming the World: China's Epic Race to Avoid a Food Crisis*“ 2017. Prieiga per internetą: [<https://www.bloomberg.com/graphics/2017-feeding-china/>]

¹⁰¹ *China economy GDP by sector*. Prieiga per internetą: [<https://www.china-family-adventure.com/china-economy-gdp.html>]

¹⁰² „*How China Plans to Feed 1.4 Billion Growing Appetites*„, 2018. Prieiga per internetą: [<https://www.nationalgeographic.com/magazine/2018/02/feeding-china-growing-appetite-food-industry-agriculture/>]

¹⁰³ *China at a glance*. Prieiga per internetą: [<http://www.fao.org/china/fao-in-china/china-at-a-glance/en/>]

Kinijai reikia vis daugiau importuoti maisto produktų iš užsienio (3 pav.).

3 pav. Kinijos maisto importas 2010 - 2016 m. Šaltinis: https://wits.worldbank.org/CountryProfile/en/Country/CHN/StartYear/2010/EndYear/2016/TradeFlow/Import/Indicator/MPRT-TRD-VL/Partner/WLD/Product/16-24_FoodProd

Nuo 2010 iki 2016 metų Kinijos maisto importavimas sparčiai išaugo. Tačiau tai ne vienintelis būdas aprūpinti kinus maistu. Penktadalį pasaulio gyventojų sudaranti tauta priėmė ir kitą sprendimą. Valdžia investuoja į ūkius ir maisto bendrovės užsienyje: JAV, Čilėje, Ukrainoje, Tanzanijoje¹⁰⁴ (daugiau III priede). Bet nepasaisant kintančios kinų dietos ir poreikių, ši šalis sugeba išsimaitinti ir didžiąja dalimi prisidėti prie kitų pasaulio valstybių maitinimo. Jos eksporto mastai- milžiniški (4 pav.).

4 pav. Kinijos maisto eksportas 2010 - 2016 m. Šaltinis: https://wits.worldbank.org/CountryProfile/en/Country/CHN/StartYear/2010/EndYear/2016/TradeFlow/Import/Indicator/MPRT-TRD-VL/Partner/WLD/Product/16-24_FoodProd

Ir žvelgiant į statistiką tampa aišku, kad Kinija savo pozicijų maisto eksportavime ir auginime neketina apleisti. Kaip skelbia JT maisto ir agrikultūros organizacija, Kinija šiuo metu pirmauja pasaulyje pagal grūdų, medvilnės, vaisių, daržovių, mėsos, paukštienos, kiaušinių ir žuvininkystės produkcijos gamyboje¹⁰⁵.

Apibendrinant, galima pasakyti, kad nors valgymo įpročiai šalyje keičiasi ir šalis turi vis didesnę kiekį produkcijos importuoti, tačiau valstybė imasi visų reikiamų priemonių šaliai

¹⁰⁴ „How China Plans to Feed 1.4 Billion Growing Appetites“, 2018. Prieiga per internetą: <https://www.nationalgeographic.com/magazine/2018/02/feeding-china-growing-appetite-food-industry-agriculture/>

¹⁰⁵ „China at a glance“. Prieiga per internetą: <http://www.fao.org/china/fao-in-china/china-at-a-glance/en/>

išmaitinti. Kinija pilnai yra apsirūpinusi maistu ir netgi nuo jos išauginamos maisto produkcijos pasaulis yra priklausomas. Ir jei kiltų kokia nors grėsmė šaliai ir ji nebegalėtų importuoti maisto, ji nesužlugtų, nes kaip dabartinis Kinijos prezidentas¹⁰⁶ (2013) pasakė: „Mūsų ryžių dubenėlis turi būti pagrinde prikrautas kiniško maisto.“¹⁰⁷. Ir šie jo žodžiai pilnai atsispindi jau aprašytoje vykdomoje maisto aprūpinimo politikoje.

b) Gamtinės žaliavos. Miškai užima 174,91 mln. ha. Dėl įvairių klimatinių zonų Kinijoje auga spygliuočiai, mišrūs miškai ir plačialapiai medžiai. Tai vieni didžiausių miškų, ploto atžvilgiu, pasaulyje. Kinijoje taipogi netrūksta ir mineralinių iškasenų. Visi pasaulyje žinomi mineralai gali būti randami šioje valstybėje¹⁰⁸. Geologų patvirtintais duomenimis, čia yra 158 skirtingų mineralų atsargų. Pagal tai, Kinija yra 3 pasaulyje pagal bendrą rezervą. Pagrindiniai jos turimi gamtiniai resursai yra: anglis, geležis, varis, aliuminis, stibiumas, molibdenas, manganas, alavas, švinas, cinkas ir gyvsidabris. Kinijoje netrūksta ir naftos, gamtinių skalūnų, gamtinių dujų, fosforo ir sieros (*IV priedas*). Taipogi Kinija yra viena didžiausių aukso eksportuotojų pasaulyje.

Kinija maždaug tiekia 12 % viso pasaulio resursų¹⁰⁹. Dėl to ji pati puikiai gali save aprūpinti reikiamaiais dalykais bei apsauga (ginklai). Bet reikia paminėti ir viso to kainą- grynas vanduo ir oras. Tik 1% Kinijos gyventojų kvėpuoja grynu oru. Likusieji kenčia dėl oro ir vandens taršos. Ši priežastis lemia daugelį mirčių šalyje.

c) Nafta. Kinija gali pasigirti ir nafta. Naftos resursai yra daugiausiai išgaunami šalies šiaurės vakaruose, šiaurės rytuose ir pačioje šiaurėje. Taipogi priekrantiniuose šelfuose (*V priedas*). Pagal JAV energijos informavimo administracija, Kinija kasdien išgauna po 4779 barelių per dieną¹¹⁰ (2017 m. duomenys).

Pramonės pajėgumas. Pramonė Kinijoje yra išties gerai išplėtotą. Tą nesunkiai galėtų paliudyti kiekvienas lietuvis vos įžengęs pro namus. Mano nuomone, retuose namuose nėra daiktų su užrašu „made in china“. Taipogi, kone trečdalis (30%) Kinijos gyventojų dirba pramonėje (*II priedas*), kas irgi nurodo pramonės sektoriaus svarbą ir plėtotę šalyje. Neretai Kinija netgi pavadinama „Pasaulio fabriku“¹¹¹. Kinija daugelį metų išlieka pagrindiniu audinių, ginklų, chemijos ir elektronikos gamintoju pasaulyje.

¹⁰⁶ Nuo 2013 m. kovo 14 d iki dabar Kinijos prezidentu yra Xi Jinping.

¹⁰⁷ „How China Plans to Feed 1.4 Billion Growing Appetites“, 2018. Prieiga per internetą: <https://www.nationalgeographic.com/magazine/2018/02/feeding-china-growing-appetite-food-industry-agriculture/>

¹⁰⁸ „Land and mineral resources in China“ Prieiga per internetą: <http://www.china.org.cn/english/environment/222911.htm>

¹⁰⁹ „China“ Prieiga per internetą: <https://rebeccasanyachineseconomy.weebly.com/chinas-environment.html>

¹¹⁰ „International energy statistics“ Prieiga per internetą: https://www.eia.gov/beta/international/data/browser/#/?pa=00000000000000000000000000000000vg&c=rurvfvvfvfvvvvv1vvvvvfvvvvvvvvvvsu20evvvvvvvvvvfvvg&ct=0&tl_id=5-A&vs=INTL.53-1-AFG-TBPD.A&cy=2017&vo=0&v=H&end=2017&vid=1

¹¹¹ Jeffrey Heys „Steel, chemicals and heavy industries in China“ 2008. Prieiga per internetą: <http://factsanddetails.com/china/cat9/sub61/item362.html>

Karinis pasirengimas. Kinijos esminė gynybos strategija yra „visapusiškai išplėtoti nacionalinę galią“¹¹². Pastaraisiais metais itin sparčiai ėmė augti karinis Kinijos biudžetas. 2017 m. jam buvo skirta 164,60 milijardai dolerių, šiais metais ketinama išleisti 175 milijardus¹¹³. Per kelerius metus, ši suma išaugo drąstiškai. 2014 metais buvo išleista 132 mlrd. JAV dolerių, taigi per 4 metus išleidžiama suma išaugo beveik 25 %. Kitas pamatinis karinio pasirengimo ypatumas yra tas, kad Kinija yra viena iš 9 pasaulio valstybių *de facto* turinčių branduolinių ginklų. *De jure*, ji negali jo panaudoti kariniais tikslais¹¹⁴, tačiau faktas, kad valstybė turi tokių ginklų ir išmano šias technologijas – yra grėsmingas.

a) **Technologijos.** Kinija stengiasi neatsilikti nuo 21 amžiaus naujovių ir kaip skelbia Kinijos nacionalinio saugumo departamentas¹¹⁵ savo bendriniuose tiksluose, tai jie iki 2020 metų stengsis, kaip įmanoma labiau atnaujinti savo karinę ginkluotę. Pagal oficialų 2018 metų metinį Amerikos gynybos departamento raportą¹¹⁶, tai Kinija vykdo sparčią LIA modernizavimo programą iki 2049 metų. Pagal Amerikos gynybos departamentą, tai Kinijos karinės technologijos tobulėja sparčiai¹¹⁷:

- *Ilgo nuotolio tikslaus smūgio ginklai (balistinės raketos).* H- 6K raketinis skrydis, su ilgo nuotolio balistinėmis raketomis, kuris Ramiojo vandenyno vakaruose demonstravo Kinijos gebėjimą pasiekti oro būdu Guamą. DF-26 2015 m, o vėliau vėl buvo panaudotas 2017 metais parodė, kad Kinija yra pajėgi atlikti konvencinį ar branduolinių smūgių antžeminiams taikiniams Guame.
- *Balistinių raketų apsauga.* 2016 metais oficiali Kinijos žiniasklaida patvirtino jos ketinimus plėtoti priešraketinę žemyninę ir jūrinę gynybą. Sukurtas HQ19 buvo išbandytas 2016 metais, Vakarų Kinijoje.
- *Žemyninės ir povandeninės operacijos.* Kinija siekia valdyti ir povandeninę zoną. Ji įrenginėja povandeninę vandenyno stebėsenos sistemą, kuri jai leis sukaupti daugiau žinių apie po vandeniu vykstančius procesus. Nėra žinoma, koku nuotoliu yra stebima povandeninė teritorija.
- *Kosmosas.* Kinija siekia plėtoti savo valdžią ir kosminėje erdvėje. Šio tikslo siekdama ji siekia ištobulinti C2 realaus laiko žvalgybinę sistemą. Kinija ir toliau plėtoja išradimus, kuriant

¹¹² Office of the secretary of defence „Annual report to congress“ 2018. Prieiga per internetą: [<https://media.defense.gov/2018/Aug/16/2001955282/-1/-1/1/2018-CHINA-MILITARY-POWER-REPORT.PDF>]

¹¹³ Shepherd C.; Martina M. „China boosts defense spending, rattling its neighbors' nerves„, 2018. Prieiga per internetą: [<https://www.reuters.com/article/us-china-parliament-defence/china-says-its-moderate-defense-spending-rises-are-no-threat-idUSKCN1GG072>]

¹¹⁴ Negali, nes nuo 1995 metų, Kinija yra prisijungusi prie branduolinio ginklo neplatavimo sutarties.

¹¹⁵ „Defence policy“ Prieiga per internetą: [<http://eng.mod.gov.cn/defense-policy/index.htm>]

¹¹⁶ Office of the secretary of defence „Annual report to congress“ 2018. Prieiga per internetą: [<https://media.defense.gov/2018/Aug/16/2001955282/-1/-1/1/2018-CHINA-MILITARY-POWER-REPORT.PDF>]

¹¹⁷ Ten pat.

kosminį pajėgumą: kominius robotus, antžeminius lazerius, kosmoso stebėjimo įrenginius, kurie leistų užfiksuoti žemės planetoje vykstančius veiksmus.

- *Kibernetinės operacijos*. Kinija siekia visapusiškai apsaugoti savo kibernetinį tikslą, kad kiti į ją negalėtų įsilaužti.
- *Oro operacijos ir oro gynyba*. Kinijos ininieriai buvo pranešę apie sėkmingą išradimą- kietojo kuro variklį, kuris leis J-20 nešioti ilgo nuotolio (300km) “air- to- air“ raketas. Tokių sėkmingų bandymų yra užfiksuotas ne vienas ir yra matoma aiški pažanga technologinėje kūryboje.

Apibendrinant, galima teigti, jog Kinijos karinė technologijų sparti yra aiškiai matoma ir tiksliai fiksuojama globalinėje plotmėje. Galima tik numanyti, kokie dar technologiniai laimėjimai yra slepiami karinėje Kinijos sferoje. Bet susumuojant viską, tiek pagal pačius Kinijos skelbiamus oficialiuosius, tiek užsienio (JAV) gynybų departamentus – technologijos karinėje srityje pažangios ir nuolat tobulėjančios.

b) Vadovybė. Centrinė kariuomenės komisija (CKK) yra sudaryta iš¹¹⁸: pirmininko (Xi Jinping), vice pirmininkų (Xu Qiliang ir Zhang Youxia) ir narių (Wei Fenghe; Li Zuocheng; Miao Hua ir Zhang Shengmin). Vadovybinis išsidėstymas ir struktūra yra pateikiama *VI priede*.

Morgenthau pabrėžė, kad svarbu ne tik kas vadovauja, bet ir kokios to vadovo savybės yra, todėl plačiau aptarsiu patį kariuomenės pirmininką Xi Jinping. Jis yra ne tik CKK pirmininkas, bet ir visos Kinijos prezidentas nuo 2013 metų (iki šiol). Prieš tai buvo Fudziano provincijos gubernatorius. Užaugo šeimoje, kurioje politika ir karinis gyvenimas buvo ne svetimas. Xi tėvas buvo svarbus karinis veikėjas per Kinijos komunistų revoliuciją. Būdamas jaunesnis (karjeros pradžioje), Xi tarnavo kaip gynybos ministro pagalbininkas, todėl nuolatos bendraudavo su LIA pareigūnais. Per susitikimus su JAV pareigūnais Xi nuolat pabrėžia KLR ir JAV bendradarbiavimo svarbą ir būtinumą. Sužinojus šiuos faktus aiškiai matoma, kad kariuomenė ir vadovavimas Xi yra įaugęs į kūną. Užaugęs tokioje aplinkoje jis įgavo reikiamų savybių ir žinių būtinų karinei ir politinei valdžiai išlaikyti.

c) Karinių pajėgų kokybė ir kiekybė. Kaip jau buvo darbe ištirta, tai karinis Kinijos pasirengimas kokybine prasme yra modernus ir reta valstybė galėtų jam prilygti. O kiekybinis faktorius analizuojamas remiantis „globalfirepower“ tinklapiu¹¹⁹ pateikiama informacija (VIII priedas). Pateikti skaičiai rodo, jog aiškiai galima matyti, jog Kinijos karinė galia tiek kokybine, tiek kiekybine prasme yra milžiniška. Kas penktas planetos gyventojas yra kinų kilmės, tai kiekybine

¹¹⁸ „CMC/Leader“ Prieiga per internetą: [http://eng.chinamil.com.cn/cmc/node_86684.htm]

¹¹⁹ „China military strength. 2018. Prieiga per internetą: [https://www.globalfirepower.com/country-military-strength-detail.asp?country_id=china#overview]

prasme yra didžiulis skaičius, tačiau ir technikos srityje, turimų karinių reikmenų skaičius nemenkas.

Gyventojai. Kinijoje šiuo metu gyvena 1,415,045,928 žmonės iš 7,649,410,220¹²⁰ pasaulio gyventojų. Penktadalis planetos gyventojų vienoje valstybėje.

- a) **Pasiskirstymas.** Žmonių skaičius stubbinantis, tačiau ir valstybė savo plotu yra didelė. Bet nepaisant savo dydžio, gyventojų skaičius joje yra pasiskirstęs netolygiai. Gyventojų tankumas¹²¹ yra 151 žmogus km². Daugumos gyventojų lokacija yra didieji miestai (miestuose gyvena 59% gyventojų), kurie išsidėstė Rytinėje ir pietrytinėje šalies dalyse (*VII priedas*).
- b) **Tendencijos.** 20 amžiaus viduryje smarkiai šoktelėjęs kinų gimstamumas sukėlė daug rūpesčių (skurdas, badas ir finansinės bėdos), todėl valdžia priėmė 1 vaiko šeimoje politiką. Iš pradžių politika buvo priimta neigiamai, bet palaipsniui labai prigijo, nes valstybė tokias šeimas su vienu vaiku remdavo finansiškai, bei tokiai šeimai būdavo lengviau įsigyti būstą. Ko pasekoje gimstamumas itin sumažėjo. Kaip pavyzdį imkime 1980 metus (metai prieš priimant minėtą politiką), tuomet vienai moteriai tekdavo 3 vaikai, o dabar vienai moteriai tenka 1,61 vaiko. Drastiškai sumažėjo gimstamumas. Šalies gyventojų prieaugis – irgi. Nuo 2017 iki 2018 metų prieaugis buvo tik 0,39%. JT populiacijos divizijos tyrimais¹²² remiantis, tai nuo 2030 metų gyventojų prieaugis bus neigiamas. Kitais žodžiais tariant- Kinija yra nykstanti tauta. Ir nors nuo 2016 metų šeimos planavimo politika buvo nutraukta, tačiau jos neigiami padariniai turės neigiamą poveikį net ir tolimai ateičiai, nes šalyje gimsta žymiai daugiau berniukų nei mergaičių. 120 vyrų tenka 100 moterų. Ko pasekoje daug vyrų liks vieniši ir nesukurs šeimų. Tokia situacija susiklostė, nes šalyje yra labiau vertinama vyriškoji lytis, todėl šeima rinkdavosi gimdyti berniuką, o jei daktarai pasakydavo, kad gims mergaitė, neretai būdavo atliekamas abortas.

Nacionalinis charakteris.

- a) **Nacionalinio charakterio egzistavimas.** Kinai yra orūs žmonės. Jiems labai svarbu bet kokia kaina būti respektabiliems. Prarasti orumą, būti pažemintiems visuomenės akyse jiems yra vienas iš baisiausių dalykų, kurie tik gali nutikti ir jie to visai stengiasi išvengti. Lojalumas ir diskretiškumas jiems yra vienos iš svarbiausių žmogaus savybių kurias jie labai vertina. Vakariečiams kinai atrodo drovūs ir uždari. Jiems nepatinka išsiskirti iš minios. Nemalonioje situacijoje jie dažnai šypsosi, o garsus juokas yra dažniausiai ne džiaugsmo, o nerimo simbolis. Jie linkę būti formalūs ir būti vertinami pagal hierarchinę padėtį. Atsiprašymas šioje kultūroje

¹²⁰ „Pasaulinė populiacija“ 2018. Prieiga per internetą: [<http://www.worldometers.info/lt/>]

¹²¹ „Kinijos populiacija“. 2018. Prieiga per internetą: [<http://www.worldometers.info/world-population/china-population/>]

¹²² „China demographic profile“. Prieiga per internetą: [<https://esa.un.org/unpd/wpp/Graphs/DemographicProfiles/>]

yra be galo svarbus ir vakariečiams ne visai suvokiamas. Pats gėdingiausias dalykas yra viešai atsiprašyti, kad to nereiktų daryti netgi gali būti samdomi svetimi žmonės, nes atsiprašymas akis į akį užtraukia nešlovę. Šie žmonės yra nesiskundžiantys (galbūt galimai dėl valdžios baimės), nuryjantys kartėlį bet taipogi ir darbštūs. Jiems tarsi įgimtas verslumas ir azartiškumas. Jie bet kokia kaina siekia pergalės, dėl to konkurencija tarp pačių kinų (dėl darbinių aukštumų) – neapsakoma. Dėl to jie tapo greita tauta, imlia pokyčiams. Kaip Zhang Xin sakė¹²³: “Kinams nepatinka tai kas sena, jie nori visko, tai kas nauja.“ Susumuojant viską, galima daryti prielaidą, kad ši tautą yra dviprasmiška. Lojali seniesiems principams- ištikimybei, pagarbai, diskretiškumui ir nuolankumui, tačiau tuo pat metu jie imlūs naujovėms, konkurencingi, išradingi ir siekiantys pergalį. Tyliai kopiantys į “Olimpą“.

- b) **Nacionalinė galia.** Dėl nacionalinio charakterio kinų nacionalinė galia išaugo pasaulyje. Jų sunkus, nuoseklus darbas atspirko. Šypsodamiesi į akis pasauliui jie sukūrė terpę palankią jiems įsigalėti pasaulyje. Pramonės produkcija yra konkurencinga kone visose pasaulio valstybėse. Ne viena naujovė taipogi ateina iš šios šalies ir daugelis verslininkų jas nusikopijuoja (tačiau ir patys kinai mėgsta tai daryti). Jų greita reakcija jiems leidžia greitai prisitaikyti prie pokyčių ir bet kokia kaina neprarasti savo orumo prieš kitas valstybes.

Nacionalinė dvasia.

- a) **Nacionalinės dvasios nestabilumas.** Žmonių įgimtas charakteris atspindi ir nacionalinėje dvasioje. Žmonės paklūsta valdžiai ir jos sprendimams. Viena iš galimų priežasčių - žodžio laisvės neturėjimas, o kita - žmogaus teisių pažeidimai. Kinija netgi turi savo atskirus interneto serverius (Pekine), nei likęs pasaulis. Dėl cenzūravimo Kinijoje negalimi prisijungimai prie Youtube, Twitter, Facebook ir daugelio kitų, likusiame pasaulyje populiarių tinklapių. Žmonės negali naudotis ir Google paslaugomis. Žinoma, jie turi savo atitikmenis tokiems puslapiams. Michael Anti apie tokią Kinijos ugniasienę pasakė: „Blokuok ir klonuok.“¹²⁴. Visi vakarietiški užblokuotieji puslapiai turi savo kiniškus analogus, tik kad cenzūruotus. Cenzūravimas ypač sustiprėjo atėjus į valdžią dabartiniam prezidentui Xi Jinpingui. 2017 metais Nobelio prizo laimėtojas Liu Xiaobo mirė gerai apsaugotoje ligoninėje, jam nebuvo leista gydytis užsienyje, nes valdžia nebenorėjo kad šis garsus demokratijos ir žmogaus teisių gynėjas dar ilgiau gyventų¹²⁵. Tokių pavyzdžių, kaip nesiskaitoma su žmogaus teisėmis ir laisvėmis yra ne vienas. 2017 metais, sausio mėnesį, buvo priimtas nutarimas, kad norint prisijungti prie necenzūruoto

¹²³Jeffrey Heyes „*Chinese personality traits: indirectness, pragmatism, competition and losing face*“ 2008. Prieiga per internetą: [<http://factsanddetails.com/china/cat4/sub18/item116.html>]

¹²⁴Anti M. „*Behind the Great Firewall of China*“ 2012. Prieiga per internetą: [<https://www.youtube.com/watch?v=yrcHGqTqHk>]

¹²⁵„Mirė Nobelio taikos premijos laureatas Liu Xiaobo“ 2017, prieiga per internetą: [<https://www.delfi.lt/news/daily/world/mire-nobelio-taikos-premijos-laureatas-liu-xiaobo.d?id=75215716>]

pasaulinio interneto norintis žmogus, turi gauti išankstinį valdžios pritarimą¹²⁶. Viso to pasekoje, žmonės dėl asmeninių būdo savybių, nacionalinio charakterio, įprastinio gyvenimo, ir valdžios baimės, tiesiog nesipriešina vadovybės sukurtoms taisyklėms.

- b) Lemiamas visuomenės ir valdžios kokybės vaidmuo.** Dėl ankstesnių aprašytų veiksmų, piliečiai pritaria valdžios numatyta ir vykdomai užsienio politikai.

Diplomatijos kokybė. Nuo 20 amžiaus pabaigos Kinija ėmė sparčiai keistis. Kad taptų rimta konkurente JAV, hegemonijos žaidime, ji iš izoliuotos agrarinės valstybės tapo šiuolaikine, ekonomine supervalstybe. Valstybė puikiai prisitaikė prie besikeičiančio pasaulio dėsnių. Jos užsienio politika tapo kur kas pragmatiškesnė, lankstesnė ir aktyvesnė. Siekdama neprarasti savo nacionalinės galios pasauliniame žaidime, žvelgdama į ateitį ji pradėjo plėtoti agrarinius ūkius užsienyje, susirado daugiau prekybos partnerių. Taipogi ji tapo kur kas aktyvesnė pasauliniame politiniame gyvenime. Kinija suvaidino pagrindinį vaidmenį steigiant ir plečiant Šanchajaus bendradarbiavimo organizaciją (ŠBO)¹²⁷, įsteigiant Azijos infrastruktūros investicijų banką (AIIB) ir BRICS plėtros banką. Ji taip pat pasiūlė "The Belt and Road", kad būtų sustiprintas ryšys ir bendradarbiavimas pasaulinės plėtros srityje.

Valdymo kokybė.

- a) Išteklių ir politikos pusiausvyros problema.** Kinijoje yra gausu gamtinių išteklių. Pramonė išplėtota puikiai, o dėl gausėjančios (kad jau ir nebe žymiai) tautos ir kintančių jos poreikių, valdžia imasi reikiamų priemonių šiems procesams išspręsti. Kad netrūktų vakarietiško maisto-šalis investuoja į užsienio ūkius ir įmones, taipogi importuojasi reikiamus produktus. Valdžia nepamiršta paminėti, kad savo lėkstes tautiečiai turėtų pildyti kinešu maistu, o ne iš užsienio. Šalis ne tik importuojasi maistinius ir gamtinius išteklius, bet juos ir patys eksportuoja ir daugelyje sričių užima pirmaujančias pozicijas (aukso, medvilnės, elektronikos srityse ir tt.)
- b) Išteklių pusiausvyros problema.** Šalis sėkmingai balansuoja tarp „turimo ir reikiamo“. Pasaulį jie aprūpina vienomis prekėmis, o iš jo jie pasiima jiems trūkstamus dalykus. 2017 metais Kinija iš eksporto uždirbo - 2 263 329 mln. JAV dolerių. Importavosi prekių už 1841889 mln. \$. Pagal eksportą ji užima pirmą vietą pasaulyje, o pagal importą – 2.¹²⁸

¹²⁶ „China events of 2017“ 2017. Prieiga per internetą: [<https://www.hrw.org/world-report/2018/country-chapters/china-and-tibet>]

¹²⁷ ŠBO- 2001 metais įkurta organizacija, kurios iniciatorė buvo Kinija. Pagrindiniai jos tikslai: tikslai yra tokie: stiprinti abipusį pasitikėjimą ir kaimynystę tarp valstybių narių; skatinti jų veiksmingą bendradarbiavimą politikos, prekybos, ekonomikos, mokslinių tyrimų, technologijų ir kultūros srityse, taip pat švietimo, energetikos, transporto, turizmo, aplinkos apsaugos ir kitose srityse; dėti bendras pastangas palaikyti ir užtikrinti taiką, saugumą ir stabilumą regione; ir siekti sukurti demokratinę, sąžiningą ir racionalų naują tarptautinę politinę ir ekonominę tvarką. (Informacija iš: http://eng.sectesco.org/about_sco/). Šiuo metu ji yra apibūdinama, kaip didžiausia pasaulyje ekonominė, politinė ir karinė sąjunga (Šaltinis: <http://www.ekspertai.eu/sanchajaus-bendradarbiavimo-organizacija-tapo-didziausia-pasaulyje-ekonomine-politine-ir-karine-sajunga/>).

¹²⁸ „China trade profile“. Prieiga per internetą: [<http://stat.wto.org/CountryProfile/WSDBCountryPFView.aspx?Language=E&Country=CN>]

- c) **Visuomenės paramos problema.** Žmonės yra „užspausti“ dėl spaudos cenzūravimo ir žodžio laisvės neturėjimo. Nors valstybė ir yra demokratinė ir tai turėtų būti, tačiau taip nėra ir kuo toliau, tuo labiau panašu, kad ši situacija tik aštrės.
- d) **Vidaus valdžia ir užsienio politika.** Daug kas Kinijoje ėmė keistis į valdžią atėjus dabartiniam prezidentui Xi Jinpingui. 2017 m. spalio 18 dieną vykusiame XIX -tame Kinijos komunistų partijos nacionaliniame kongrese, prezidentas pasakė: „Socializmas su Kinijos charakteristikomis atvedė mus į naują erą.“¹²⁹ Dar nė vienas buvęs Kinijos šiuolaikinis valdytojas neprikaustė tiek visų dėmesio kaip Xi. Per praėjusius 5 valdymo metus jis surengė 5 didžiulius aukščiausio lygio susitikimus¹³⁰: ketvirtąjį susitikimą dėl sąveikos ir pasitikėjimo stiprinimo priemonių Azijoje (2014 m. gegužė); Azijos ir Ramiojo vandenyno ekonominio bendradarbiavimo aukščiausio lygio susitikimas (2014 m. lapkritis), G20 „Hamgzhou“ (2016m. rugsėjis), Tarptautinio bendradarbiavimo forumas „The Belt and Road“ (2017 m. gegužė), ir 9-asis BRICS valstybių aukščiausio lygio susitikimas (2017 m. rugsėjis). Taipogi, 2015 m. rugsėjo 3 dieną, į Pekiną vykstantį karinį paradą susirinko 30 valstybių ir vyriausybių vadovų, kad paminėtų 70 metų pergalės prieš Japoniją II PK sukaktį.

Xi Jinpingas vykdo aktyvią užsienio politiką, stengiasi atkreipti pasaulio dėmesį į savo valdomą šalį.

Apibendrinimas.

Išanalizavusi Kinijos galią per H. J. Morgenthau galios prizmę galiu daryti išvadą, kad Kinija ne veltui yra vadinama „super valstybe“. Ši šalis yra tarsi pačios gamtos apdovanota gamtinėmis sienomis ir kliūtimis nuo kitų valstybių. Nestokojanti nei maistinių nei gamtinių išteklių. Globalizacijos poveikyje jos piliečių norai ir poreikiai kinta, tačiau valdžia nelieka to nepastebėjusi ir modeliuoja savo strategijas taip, kad būtų išspręstos galimos ateities problemos jau dabar.

Žmogiškieji kariniai ištekliai būtų patys didžiausi pasaulyje, tačiau ko yra verta kariuomenė jei ji neturėtų šiuolaikinio apginklavimo? Tai būtų tarsi gyvi popieriukai gaisre, bet ši situacija Kinijai negresia, nes jos išplėtotą pramonę yra sukūrusi ir nuolat tobulina karines technologijas, kurios pagal naujumą nenusileidžia net JAV ir dėl jų jaudinasi net pats Pentagonas. Kinijos sukuriamas BVP kasmet nuolat auga, o tuo pačiu auga ir išlaidos skiriamos kariniam aprūpinimui, todėl kariai tiek kokybine, tiek kiekiu prasme yra pilnai aprūpinami.

¹²⁹ Yang Lina „Xi Jinping pranešimas XIX komunistų partijos Kinijos nacionaliniame kongrese“ 2017. Prieiga per internetą: [\[http://cpc.people.com.cn/n1/2017/1028/c64094-29613660.html\]](http://cpc.people.com.cn/n1/2017/1028/c64094-29613660.html)

¹³⁰ Xie Tao „Chinese foreign policy with Xi Jinping characteristics“ 2017. Prieiga per internetą: [\[http://carnegietsinghua.org/2017/11/20/chinese-foreign-policy-with-xi-jinping-characteristics-pub-74765\]](http://carnegietsinghua.org/2017/11/20/chinese-foreign-policy-with-xi-jinping-characteristics-pub-74765)

Nepaisant šalies finansinio stabilumo, gerėjančios ekonomikos, apsirūpinimo maistu ir reikiamomis gyvenimui priemonėmis, žmonės negali būti pilnai patenkinti, nes šioje šalyje yra negerbiamos jų, kaip žmonių teisės ir laisvės. Vyrauja žodžio laisvės nebuvimas ir nuolatinė cenzūra medijose. Už cenzūros nepaisymą gresia baisios sankcijos. Ir nors šalis save deklaruoja, kaip demokratine valstybe, čia iš dalies yra autokratinis Xi Jinpingo valdymas. Kuris, reikėtų pripažinti pasauline prasme nėra blogas. Jo diplomatiniai sugebėjimai puikūs, jis apsikriai moka vinguriuoti globaliniuose politiniuose vingiuose. Sugeba pritraukti pasaulio dėmesį į Kiniją ir jos kylančią galią. Nepaliauja bendrauti su kitų valstybių atstovais, taip besistengdamas pagerinti santykius su kitais ir parodyti savo galią likusiam pasauliui.

1.3.2. Potenciali Kinijos grėsmė

Kinija – super valstybė, kurios galia niekas nedrįsta abejoti pasaulyje, tačiau galią ir grėsmes kiekvienas gali suprasti skirtingai. Darbe buvo analizuotas požiūris į grėsmę ir analizės rezultatai pateikė išvadą, kad tai yra individualus nacionalinis dalykas. Šiame poskyryje pateikiama bendrinė Kinijos keliamų grėsmių analizė pagal B. Buzano grėsmių sektorius (1.1.1. poskyris). Sudaryta apžvalga orientuojasi į Kinijos keliamas potencialias grėsmes pasauliui (apskritai, o ne kokiai valstybei konkrečiai). Pagrindinis apžvalgos tikslas yra galimų grėsmių užfiksavimas ir įvertinimas.

Karinės grėsmės:

- Kinija yra branduolinė valstybė ir nors ji yra pasirašiusi branduolinio ginklo neplatavimo sutartį, šis faktas nesikeičia.
- Kasmet karinis biudžetas yra didinamas.
- Karinės technologijos tobulėja ir vienas iš pagrindinių Kinijos viešų saugumo tikslų yra modernizuoti visą karinę savo techniką.
- Kinijos karinės technologijos neapsiriboja vien tik Žemės planeta. Ji stengiasi įsigalėti ir kosmose.
- Kas penktas planetos gyventojas –kinas. Ši valstybė turi didžiausią kariuomenę pasaulyje.
- Kinija turi savo privačius interneto serverius (Pekine). Puikiai jais besinaudodami, jie manipuliuoja žmonėmis visame pasaulyje ir kuria kibernetinį, sau patikimų, žmonių tinklą. Kinija atakuoja pasaulį kibernetinėmis atakomis ir taip pasigrobia naujausias technologijas, sugadina įrenginius, skleidžia propagandą ir šnipinėja.¹³¹

¹³¹ Su-Mei Ooi; D;Arcangelis G.; „Framing China: Discourses of othering in US news and political rhetoric“ 2018. Prieiga per internetą: [<http://journals.sagepub.com/doi/full/10.1177/2059436418756096>]

Politinės grėsmės

- Kinija yra revizionistinė valstybė, kuri siekia sugriauti esamą padėtį ir įsivyravusią JAV hegemoniją.
- „One belt one road“ projektu Kinija siekia sukurti savotišką nepriklausomybę nuo JAV. Kinija yra priklausoma nuo importo iš JAV ir jai būtina rasti jos pakaitalą pasaulyje, todėl šis prekybinis projektas, su centre esančia Kinija, yra jos bilietas į laisvę¹³². Trilijonus dolerių kainuosiantis projektas buvo pradėtas vykdyti atėjus dabartiniam prezidentui Xi Jinpingui į valdžią. Jis turėtų pajungti 60 pasaulio valstybių, bet kol kas tepanašu, kad tai tik pasipūtėliškas Xi užmojis, kuriam paprasčiausiai neužteks lėšų, nes AIIB teturi apie 24 milijonus dolerių, kuomet reiktų apie 8 trilijonų.¹³³ Tačiau nepaisant to fakto, Xi vykdoma užsienio politika yra pagrįsta valdžios ir galios siekiu.
- Intensyvus dalyvavimas tarptautiniuose susitikimuose, svarbių susitikimų inicijavimas. Glaudus bendravimas ir bendradarbiavimas su kitomis tautomis.

Socialinės grėsmės

Penktadalis žmonijos - kinai. Todėl Jei Kinija imtų žaisti šia korta, galimai ne vienoje šalyje kultų daugiau etninių nesutarimų.

Ekonominės grėsmės:

- Daug valstybių pasaulyje yra priklausomos nuo importuojamų prekių ir žaliavų iš Kinijos. Arba jos pačios eksportuoja į Kinija ir ji joms yra pagrindinė jų siūlomų prekių pirkėja. Pastaruoju atveju, labiausiai priklausančių nuo importavimo jų prekes, yra šios valstybės¹³⁴: Indonezija, Tailandas, Malaizija, Brazilija, Peru, Japonija, Čilė, Korėja, Taivanas, Australija.
- 2017 metais Kinija iš eksporto uždirbo 2263329 mln. Amerikos dolerių¹³⁵. Pagrindė tai buvo pramoninės prekės (93,7%). Daugiausiai iš Kinijos importavusios šalys: JAV, P. Korėja, Europos Sąjunga, Japonija (tai sudarytų 60 % viso eksporto). 40% visų likusių eksportuotų prekių ir paslaugų keliavo į kitas šalis. Iš minėtųjų valstybių gal tik JAV sugebėtų pati pasigaminti viską ko jai reikia ir apsieiti be importavimo iš Kinijos. Tačiau ką darytų likusios šalys?

Ekologinės grėsmės:

---

¹³² Fernando G.; Chang C.; „The story China went to furious lengths to stop from airing“, 2018. Prieiga per internetą: [<https://www.news.com.au/finance/economy/world-economy/the-story-china-went-to-furious-lengths-to-stop-from-airing/news-story/3bfaac36ec964211874c3bf8626cf0c5/>]

¹³³ Willy Lam Wo-Iap „Getting lost in ‘One Belt, One Road’2018. Prieiga per internetą: [<http://www.ejinsight.com/20160412-getting-lost-one-belt-one-road/>]

¹³⁴ Rapoza K. „Top 10 China Dependent Countries“ 2018. Prieiga per internetą: [<https://www.forbes.com/sites/kenrapoza/2015/11/26/top-10-china-dependent-countries/#75b1d7144932>]

¹³⁵ „China trade profile“. Prieiga per internetą: [<http://stat.wto.org/CountryProfile/WSDBCountryPFView.aspx?Language=E&Country=CN>]

- Kinija gali pasigirti savo gerai išplėtotą pramonę. 30% žmonių šalyje dirba pramonės sektoriuje. Pagrindinės eksportuojamos prekės - pramoninė produkcija. Tai sukuria ekonominę naudą, tačiau sukelia ekologinių bėdų. Fabrikai naudoja kietąjį kurą (o Kinijoje gausybė jų), mašinos išmeta išmetamąsias dujas, elektra gaunama iš anglies deginimo ir dar daugelis priežasčių lemia tiek oro, tiek vandens užterštumą Kinijoje. Dėl to miršta žmonės. Tačiau oras tai ne produktas, kurį gali įdėti į dėžutę. Jis sklinda visur ir kenkia kitų tautų gyventojams.
- Dėl minėtųjų veiksnių yra kenkiama ne tik oro ir vandens kokybei, tačiau dėl į orą patekusių aerozolių atsiranda ir didėja ozono skylės. Ko pasekoje žmonės gauna daugiau pavojingų saulės spindulių (įvairių odos ligų šaltinis), kyla visuotinė oro temperatūra (klimato atšilimas).
- Branduolinių ginklų kūrimas ir bandymai gali turėti tragiškas pasekmes ekologiškai pasaulio būčiai.
- Dėl užterštumo nyksta flora ir fauna.

Apibendrinimas

Visuose penkiuose sektoriuose Kinija aiškiai pasižymi elementais galėsiančiais tapti realia grėsme pasauliui. Gebėtų pakenkti tiek silpną, tiek stiprą sociopolitinį integralumą turinčiai valstybei, tačiau jau kaip ankstesnė analizė parodė, tai galios žaidimas dabartiniame pasaulyje keičiasi. Keičiasi nuostatos ir požiūris į saugumą, galią, grėsmę. Atsiranda naujos grėsmės ir galios formos, bet kaip atsakas į šias naujoves gali būti ir atsinaujinusi valstybės užsienio politika, kuri besiremtų ne tik realizmo teorijomis ir kliautųsi tik karine galia, bet ir perimtų šiuolaikiškesnį požiūrį į galią- vadovautųsi konstruktyvistiniu požiūriu ir galios aspektą perkeltų į taikų plotmę. Kinija oficialiai traktuoja save, kaip taikos siekiančią valstybę, kuri tenori bendradarbiauti su kitomis valstybėmis ir taip užsitikrinti saugumą. Tačiau ne visos tautos ją įgalina kaip taikų ir taikos siekiančią valstybę iš to išplaukia mintis, kad požiūris į valstybę nepriklauso vien tik nuo jos pačios skelbiamų oficialiųjų saugumo tikslų. Yra kažkas dar, kas kitas tautas ar net visą likusį pasaulį įtikina susidaryti vienokį ar kitokį vaizdą apie vieną ar kitą valstybę, nepriklausomai nuo jos turimos galios, grėsmių potencialo ar viešos užsienio politikos.

1.3.3. Kinijos grėsmių įvaizdis

Valstybė gali pati rinktis, kaip save pateikti kitoms tarptautinės bendruomenės veikėjoms. Jei šalis save apsistato koviniais prietaisais ir nuolat didina savo karinę galią, ji tikrai neatrodys,

kaip *švelniosios galios* („*soft power*“¹³⁶) valstybė. Valstybės įvaizdis gali būti konceptualizuojamas, kaip bendrinė stereotipų, reputacijų visuma, kurią verslininkas ir pirkėjai prikabina vienokiai ar kitokiai prekei, tam tikroje šalyje.¹³⁷ Praplečiant konceptą, šalies įvaizdis yra prilyginamas „ šalies identiteto, išlikimo klausimui“¹³⁸. Kad nuomonė būtų palanki šaliai, jai reikia įvaizdžio formavimo, kuris – „...yra būtina šiandieninės valstybės buvimo tarptautinėje arenoje sąlyga.“¹³⁹ Kaip save pateiksi – taip tave ir vertins kiti, todėl yra būtina kruopščiai apsvarstyti kokią žinią apie save, valstybė nori pateikti pasauliui. Tam yra reikalinga tikslinė įvaizdžio *formavimo strategija* „... tai ilgalaikis koordinuojamas vientisas šalies įvaizdžio formavimas vidaus ir užsienio tikslinėms grupėms. Strategijos tikslas – sukurti kryptingą ir sistemingą informavimo apie valstybę politiką.“¹⁴⁰ Teigiamas įvaizdis nėra vien tik nuomonė apie valstybę, tai tuo pačiu ir įrankis leidžiantis valstybei pasiekti daugiau, tai yra gauti naudos: investicijų pritraukimas, turizmo sektoriaus plėtra, didėjantis eksportas, išaugusi tautinė savivarba. Tačiau yra dvi įvaizdžio pusės. Pirmoji, tai kaip mes patys matome save – „valstybės identitetas“¹⁴¹, ir kaip mus vertina visi kiti – „šalies įvaizdis“¹⁴². Šio darbo esminė prasmė yra suvokti, kaip JAV mato Kiniją ar jį ją suvokia kaip grėsmę ar tik kaip vieną iš daugelio tarptautinės sistemos narių. Šiuo atveju tyrimui vertingesnis faktorius yra šalies sukuriamas įvaizdis kitiems, kuris kaip teigia D. Loh (2017) „... yra natūrali *švelniosios* valstybės *galios* dalis.“¹⁴³ Švelnioji galia, tai gebėjimas tinkamai panaudoti viešąją diplomatiją ir kultūrinius santykius kaip įrankius skatinančius kitus subjektus (valstybes) veikti konstruktyviau, išradingiau ir siekiant bendradarbiavimo.¹⁴⁴ Ir savaiame suprantamu faktų tampa faktorius, kad tai kas yra švelnu, gali būti ir ne taip švelnu. Švelniosios galios mokslinis literatūrinis antonimas yra *kietoji galia* („*hard power*“). *Kietoji galia*, tai „...šalies karinės (o ne kultūrinės ar ekonominės) galios naudojimas kitų valstybių įtikinimui vienu ar kitu klausimu.“¹⁴⁵ Valstybei pačiai spręsti ar ji nori kaip jau nuo seno įprasta, kariniais būdais įtikinti kitus, ar panaudoti švelniąją jėgą tokiam reikalui. Rezultatas gali būti kone identiškas abiem atvejais, nes

¹³⁶ Soft power- terminas, kurį pasiūlė Josephas Nye. Tai terminas, kuris reiškia, gebėjimą paveikti kitus ir įtikinti juos savo teisingumu, nenaudojant prievartinių priemonių, bet naudojant įtikinėjimą ir patrauklumo metodą. Šaltinis: <http://russiancouncil.ru/en/blogs/political-power-en/2528/>

¹³⁷ Grundei D., Toluba B. Brukienė J., „ *Country image as marketing tool for fostering innovation and entrepreneurship*“, p. 25. Prieiga per internetą: [http://www.mikroekonomia.net/system/publication_files/490/original/2.pdf?1314971018]

¹³⁸ Akromienė J., Bankauskaitė D., „*Valstybės įvaizdžio galia*“ 2007, p. 1. Prieiga per internetą: [<http://eurohouse.lt/wp/wp-content/uploads/2015/09/Valsybes-ivaizdzio-galia.-Verslo-ziniu-katalogui-2007.pdf>]

¹³⁹ Ten pat.

¹⁴⁰ „*Lietuvos įvaizdžio formavimo strategijos projektas*“ 2006 Prieiga per internetą: [<http://eurohouse.lt/wp/wp-content/uploads/2015/09/Lietuvos-ivaizdzio-strategijos-projektas.-Santrauka-2006.pdf>]

¹⁴¹ Vicente J.; „*State branding in the 21 st century*“ 2004. Prieiga per internetą: [<http://www.cuts-citee.org/CDS02/pdf/CDS02-Session3-01.pdf>]

¹⁴² Ten pat.

¹⁴³ Loh D. „*Defending China’s National Image and ‘Defensive Soft Power’: the Case of Hong Kong’s ‘Umbrella Revolution’* 2016. Prieiga per internetą: [<https://link.springer.com/article/10.1007/s11366-016-9419-x>]

¹⁴⁴ „*How will we make the world work better?*“ Prieiga per internetą: [<https://goodcountry.org/>]

¹⁴⁵ „*Meaning of “hard power” in the English Dictionary*“ Prieiga per internetą: [<https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/hard-power>]

švelnumo nereikia painioti su silpnumu. „Kuomet mūsų vykdoma politika yra matoma kitų akyse, kaip legitima, mūsų švelnioji galia yra kerinti“.¹⁴⁶ Ir neretai naudojant tokią galią pasauliui valstybė atsispindės, kaip kur kas galingesnė, saugesnė bendradarbiavimui, vertesnė pagarbos, nei kad naudojant kietąją galią, kaip kad padarė Bushas 2003 metais. Buvęs Jungtinių Amerikos valstijų prezidentas, George W. Bushas, nusprendė atakuoti Iraką neturėdamas nei JT pritarimo, nei daug jį palaikančių valstybių bendražygių. Ir toks veiksmas susilaukė „... vykdomų veiksmų legitimumo abejonių ir plačiai paskleidė nerimą apie tai kaip JAV panaudos savo vyraujančią galią.“¹⁴⁷ Siekiant paveikti kitus „kietuoju“ būdu reikia turėti pakankamai karinės galios, o siekiant įvaldyti įtikinėjimo meną „švelniuju“ būdu, priemonių reikia griebtis visai kitokių. Josephas Nye (2004) teigia, kad švelniosios galios ištekliai, tai tokie ištekliai, kurie „... didžiąja dalimi kyla iš vertybių, kurias organizacija ar valstybė išreiškia per savo kultūrą, pavyzdžiuose nustatytuose per vidaus praktikas ir politiką ir per bendravimo būdą kuriuo ji bendrauja su kitais.“¹⁴⁸ Sukonkretinus yra išskiriami 3 pagrindiniai švelniosios galios šaltiniai: šalies kultūra; politinės vertybės; užsienio politika.¹⁴⁹ Sufokusuojant šiuos elementus į Kinijos erdvę yra aiškiai matomas Kinijos, kaip švelniosios galios naudotojos potencialas. Šalies savita kultūra, mada ir ypatingai jos virtuvė pasaulį keria jau daugybę metų. Ir visa tai įtakoja mūsų požiūrį į Kiniją. Kinijos staigus ekonominis kilimas taipogi prisidėjo prie jos pasaulinės įtakos ir reputacijos kylimo, tuo pačiu ir švelniosios galios. Palyginimui: „21 amžiaus pradžioje, Amerikos ekonomika buvo dvigubai didesnė už Kinijos.“¹⁵⁰ Tačiau kinų nacionalinis charakteris bei nacionalinė dvasia neleido kinams pasiduoti ir jų ekonominė galia vis dar auga. Tačiau tuo pačiu šie faktoriai tapo „patogiu pasiteisinimu“¹⁵¹ valdymui, kuri viešuoju rakursu yra skelbiamas, kaip demokratinis (kas penkis metus yra piliečių renkamas „Žmonių nacionalinis kongresas“), tačiau šalies viduje kur kas labiau atspindi autoritarinį valdymą. Vienpartinis valdymas, žmonių laisvių ir teisių nepaisymas yra Kinijos valdžios pateisinami dalykai, nes juk su tokiu valdymu jų finansinė padėtis tik gerėja. Nepaisant to, jie viešai skelbia savo nacionalinėje saugumo ataskaitoje, kad yra taiki šalis, siekianti gerovės per supratimą ir bendradarbiavimą. Nepaisydama savo pačių piliečių laisvių, ji gerbia svetimas.

Švelnioji ir kietoji galia turi bendrinį panašumą. Jos abi turi galią priversti kitus atlikti tai ką jos nori. Skirtumas tas, kad tam tikslui pasiekti yra pasitelkiamos skirtingos priemonės. Kinija save deklaruoja taikią, taigi švelniosios galios valstybe, tačiau kitų matomi faktai, kartais gerokai skiriasi nuo pačių valstybių skelbiamųjų faktų, todėl kitos valstybės turi pačios susidaryti įvaizdį

---

¹⁴⁶ Nye J. „*Soft power. The means to success in world politics*“, 2004. New York: Public Affairs, p. X.

¹⁴⁷ Ten pat, p. XII.

¹⁴⁸ Ten pat, p. 8.

¹⁴⁹ Ten pat, p. 11.

¹⁵⁰ Nye J. „*Soft power. The means to success in world politics*“, 2004. New York: Public Affairs, p. 84.

¹⁵¹ Ten pat.

apie šalį, o šiais laikais tai lengviausiai galima padaryti per medijas. Tokiu būdu žmonėms arba galima „... pasinaudojus valstybės įvaizdžiu galima sutelkti publikos dėmesį tik ties vienu aspektu iš įvykio.“¹⁵² Arba trumpiau tariant „Būdas matyti tuo pačiu yra ir būdas nematyti.“¹⁵³.

Tyrimas, kaip Amerika įsivaizduoja ir tuo pačiu atvaizduoja Kinijos grėsmių įvaizdžius per savo oficialias medijas yra pateikiamas antrame darbo skyriuje.

---

¹⁵² Kunczik, M. „*Image of nations and international public relations.*“ 1997. Mahwah NJ: Lawrence Erlbaum., p. 190

¹⁵³ Burke, K. „*Permanence and Change*“ 1935. New York, p. 70.

2. Kinijos grėsmės įvaizdis oficialiuose JAV diskursuose

2.1. Kritinio diskurso analizė kaip tyrimo strategija

Diskurso konceptui yra priskiriama daug sinoniminių žodžių, pavyzdžiui: diskusija, dialektas, šnekamoji kalba ir daugelis kitų (5 lentelė).

Autorius	Diskurso apibrėžtis
G. Kress	Diskusijos sinonimas, savotiškas kalbėjimo būdas. ¹⁵⁴
R. Harre	Kalba. O visi jo (diskurso) subjektai išreiškiami, kaip dialektai. ¹⁵⁵
A. D. Grimshaw	Yra ne viena diskurso apibrėžimo galimybė. Diskursą galima suvokti, kaip subkultūrą ar kelių socialinių veikėjų tarpusavio sąveiką per idėjų, vertybių ir požiūrių artikuliaciją. Kita prizmė atskleidžia diskursą per sakininius ar rašytinius šaltinius. ¹⁵⁶
Oxfordo žodynas	„Rašytinė arba žodinė komunikacija ar diskusija.“ ¹⁵⁷
A. Telešienė	„...suprantamas kaip tai, kas yra parašyta ar pasakyta apie tam tikrą objektą.“ ¹⁵⁸

5 Lentelė. Diskurso apibrėžtis

Diskurso apibrėžtyje problemų nekyla, tačiau yra bėda su diskurso konceptu kaip tokiu, nes jis implikuoja, kad jis gali turėti skirtingas reikšmes. „...kalba ir diskursas (kalbos komunikacijos prasme) nėra fiksuota, nekintama tikrovė, bet ji yra formuojama socialiniu kontekstu ir savo ruožtu gali sukurti pasaulio vaizdą, kuris yra unikalus diskurso autoriui.“¹⁵⁹ Telešienės nuomone (2005) yra svarbi šios sąvokos „operacionalizacija“¹⁶⁰, kuomet yra atliekami empiriniai tyrimai. Tuomet reikia šį konceptą apibrėžti pagal šiuos elementus:

1. Dėmesio objektą (temą ar klausimą);
2. Turinį (objektą aprašančius ir vertinančius teiginius)
3. Diskurso dalyvius, bei
4. Diskurso kontekstą.

Nuo apibrėžties pereinant prie diskurso, kaip tyrimo metodo esminiu faktoriumi tampa istorinės metodo ištakos, kurios siekia 20 a. pr. su Rusiškuoju formalizmu ir 20 a. vidurio

¹⁵⁴ Kress, G. 1985. *“Ideological Structures in Discourse”*, London: Academic Press. p.27.

¹⁵⁵ Harre, R.; Brockmeier, J.; Muhlhausler P. 1999. *„Greenspeak: A Study of Environmental Discourse“*. London, New Delhi: SAGE Publications

¹⁵⁶ Grimshaw, A. D. 2003. *“Genres, Registers, and Contexts of Discourse”*, Mahvah: New Jersey p. 25

¹⁵⁷ Discourse . Prieiga per internetą: [<https://en.oxforddictionaries.com/definition/discourse>]

¹⁵⁸Telešienė, A., *„Kompiuterizuota kokybinių duomenų analizė su NVIVO ir Text Analysis suite“*, Prieiga per internetą: [http://www.lidata.eu/index.php?file=files/mokymai/NVivo/nvivo.html&course_file=nvivo_II_2_2.html]

¹⁵⁹Adolphus M. *„How to... use discourse analysis“* Prieiga per internetą: [http://www.emeraldgrouppublishing.com/research/guides/methods/discourse_analysis.htm]

¹⁶⁰Telešienė A. *„Kritiškosios diskurso analizės principo taikymas sociologiniuose tyrimuose“* 2005. Prieiga per internetą: [http://elibrary.lt/resursai/LMA/Filosofija/0502_03_Fil_001_006.pdf]

Prancūziškoju struktūralizmu.¹⁶¹ 8 –as dešimtmetis buvo diskurso, kaip analitinės tyrimų srities populiarumo pradžia ir paskutiniaisiais dešimtmečiais patyrė intradisciplininę specializaciją.¹⁶² Ko pasekoje 6 ir 7 dešimtmečiais įvykę politiniai ir ideologiniai subruzdimai vėliau suteikė pradžią naujai diskurso metodologinei tradicijai – kritiškajai diskurso analizei (KDA). Šios analizės išskirtinumas, tai dėmesys plačiai suvokiamam kontekstui, lingvistinės ir socialinės analizės bei socialinės kritikos derinimui¹⁶³. R. Woodak (2004) išskiria 10 kritinės diskurso analizės principų¹⁶⁴. Supaprastintai ir konkretizuotai perteikiant juos, jų esminės frazės yra :

- Socialinių problemų analizė;
- Diskursas susijęs su galios santykiais;
- Visuomenė ir kultūra yra kuriama diskurso;
- Ideologinę veiklą gali atlikti diskursas;
- Diskursas yra sąlygotas istorijos;
- Sąveika tarp teksto ir visuomenės yra pasiekama bendradarbiaujant;
- Diskurso analizė yra interpretacinė ir aiškinamoji;
- Diskursas yra socialinės veiklos forma.

Principais aiškiai perteikiama žinutė, kad KDA esminiu tiriamuoju objektu yra visuomenė ir socialinės problemos. Tokios analizės metu išryškėja nelygybės faktorius, sietinas su galios santykiu. Autorė pabrėžė, kad kultūra (kaip ir visuomenė) yra smarkiai paveikta diskurso. Ideologinės ir politinės pažiūros, kurios atsiskleidžia per kalbėjimą ir kontekstą yra sietini su diskursu. KDA „svarbiausiomis sąvokomis tampa ideologija, galia, hierarchija, vyravimas, skirtingumas, pažymėtas įvairių sociologinių kintamųjų (lytis, rasė, socioekonominis statusas ir pan.)¹⁶⁵“ Telešienė (2005) taipogi rašo, kad toks, KDA tyrimas „dažnai tapatinasi su politiškai motyvuotu tyrimu, pasižyminčiu emancipacijos principu, kai tyrimu siekiama paveikti socialinius santykius ir socialinę realybę¹⁶⁶“ Toks tyrimas keičia esančią politinę ar socialinę padėtį, nes pasak I. Vonogradnaitės (2006), KDA „neslepia savo politinių tikslų¹⁶⁷“. Tokiu būdu politiniai veikėjai asmeninių siekių paveikiami gali patys kurti naują tvarką, kitokį socialinį požiūrį.

---

¹⁶¹ Telešienė, A., „Kompiuterizuota kokybinių duomenų analizė su NVIVO ir Text Analysis suite“, Prieiga per internetą: [\[http://www.lidata.eu/index.php?file=files/mokymai/NVivo/nvivo.html&course_file=nvivo_II_2_2.html\]](http://www.lidata.eu/index.php?file=files/mokymai/NVivo/nvivo.html&course_file=nvivo_II_2_2.html)

¹⁶² Ten pat.

¹⁶³ Ten pat.

¹⁶⁴ Woodak R. „Critical discourse analysis“ 2007. Prieiga per internetą: [\[https://books.google.lt/books?hl=lt&lr=&id=P5XurpLU_H4C&oi=fnd&pg=PA185&dq=critical+discourse+analysis&ots=jdYyj5mBKd&sig=AzEgybXJIPc-XCLONX1lj96PIPk&redir_esc=v#v=onepage&q=critical%20discourse%20analysis&f=false\]](https://books.google.lt/books?hl=lt&lr=&id=P5XurpLU_H4C&oi=fnd&pg=PA185&dq=critical+discourse+analysis&ots=jdYyj5mBKd&sig=AzEgybXJIPc-XCLONX1lj96PIPk&redir_esc=v#v=onepage&q=critical%20discourse%20analysis&f=false)

¹⁶⁵ Telešienė, A. „Kritiškosios diskurso analizės metodologinių principų taikymas sociologiniuose tyrimuose.“ 2005. Filosofija. Sociologija. Prieiga per internetą: [\[https://www.researchgate.net/publication/272163906_Telesiene_A_2005_Kritiskosios_diskurso_analizes_metodologiniu_principu_taikymas_sociologiniuose_tyrimuose_Filosofija_Sociologija_5_1-6\]](https://www.researchgate.net/publication/272163906_Telesiene_A_2005_Kritiskosios_diskurso_analizes_metodologiniu_principu_taikymas_sociologiniuose_tyrimuose_Filosofija_Sociologija_5_1-6)

¹⁶⁶ Ten pat.

¹⁶⁷ Vinogradnaitė, I. (2006). Diskurso analizė kaip politikos tyrimo metodas. Vilnius: VU TSPMI.

Siekiant atlikti reikšmingą KDA yra naudojamos kelios analizės atlikimo metodologinės tradicijos. Teun A. Van Dijk (1985) pateikia 4 tradicijas¹⁶⁸. Viena iš jų: „lingvistinė analitinė tradicija“. Šalia šios tradicijos yra kita, kuri yra įvardijama kaip pagrindinė – „aprašomasis diskurso struktūrinių elementų analizės metodas“¹⁶⁹. Taigi antrasis būdas yra aprašomasis. Toliau seka pačio tyrėjo subjektyvus požiūris, t. y. – „interpretacinė diskurso analizės tradicija“¹⁷⁰. Ir „kritiškoji diskurso analizė“. Plačiau apžvelgiant metodologiją:

1. *Lingvistinė tradicija*. Šios tradicijos analizė reiškia, jog reikia atkoduoti tam tikras reikšmes tekste, nes jos yra užslėptos. Tokiose studijose yra esminis aprašomasis diskurso struktūrinių elementų analizės metodas, kuriuo rašytinė ir sakytinė kalba yra analizuojama gramatikos, leksikos, stilistikos ir pan. aspektais. Todėl būtinas analizės elementas yra iššifravimas paslėptų žinučių. Vienas iš atkodavimo būdų gali būti raktinių žodžių ieškojimas.
2. *Aprašomoji tradicija*. Šios analizės pagrindinis elementas yra – kognityvinis diskurso kontekstas. „...pradedama daugiau dėmesio skirti diskurso funkcijų ir konteksto analizei.“¹⁷¹. Kalba tampa nebe verbaliniu objektu, o socialiniu veiksmu¹⁷². Ši analizė nagrinėja analitinius sugebėjimus, informacijos įsiminimą ir užmiršimą, problemų atpažinimą ir sprendimą, socialinius sprendimus, analitinį samprotavimą ir mokymąsi. Šios analizės metu žodiniuose ar rašytiniuose tekstuose stebimas žmonių pasaulėvaizdis, jų asmeninės vertybės ir požiūriai į įvairius dalykus.
3. *Interpretacinė tradicija*. Tai subjektyvus tyrėjo požiūris, kuriam susiformuoti padeda asmeninė patirtis, moksliskai priimtina empatija tiriamiesiems dalykams.
4. *Kritiškoji diskurso analizė*. Ši analizė pasižymi didžiuliu domėjimusi plačiai suvokiamam kontekstui, lingvistinės ir socialinės analizės bei socialinės kritikos derinimui. Dažnai tyrimų objektu tampa politiniai diskursai. Kritiškosios diskurso analizės tyrimai dažnai derinami su atvejo studijomis, tyrimui atlikti dažnai naudojama kokybinė ir kiekybinė analizė.

Apibendrinant visas tradicijas, aiškiausiai jas perteikia (jų sąveiką ir poveikį diskurso kūrimui) Kuronen M. L, Tienari J. ir Vaara E. „teoretinių rėmų schema“¹⁷³ (1 schema). Šioje schemoje 3 dimensijos: tekstas, teksto sukuriamas ir socialinis diskursai. Tekstinė analizė ir jo sąsaja su diskurso analize bei visuomeninės priežastys užkoduotos tekste (socialinis kontekstas).

¹⁶⁸ Telešienė, A., „Kompiuterizuota kokybinių duomenų analizė su NVIVO ir Text Analysis suite“, Prieiga per internetą: [http://www.lidata.eu/index.php?file=files/mokymai/NVivo/nvivo.html&course_file=nvivo_II_2_2.html]

¹⁶⁹ Ten pat.

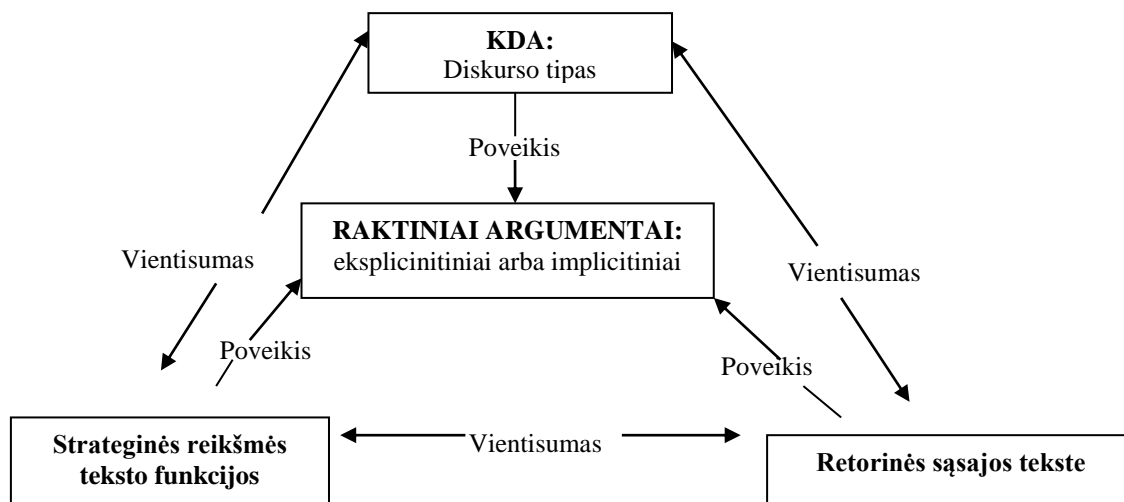
¹⁷⁰ Ten pat.

¹⁷¹ Dijk T. A. van. „Discourse studies“. 2007. Thousand Oaks, CA: Sage Publications.

¹⁷² Telešienė, A., „Kompiuterizuota kokybinių duomenų analizė su NVIVO ir Text Analysis suite“, Prieiga per internetą: [http://www.lidata.eu/index.php?file=files/mokymai/NVivo/nvivo.html&course_file=nvivo_II_2_2.html]

¹⁷³ „The theoretical framework“. Prieiga per internetą: [https://www.researchgate.net/figure/The-Theoretical-Framework_fig1_50231146]

Interesai slypintys už socialinio gyvenimo yra neatsiejami nuo KDA¹⁷⁴. Taigi išplėtota analizė kapstosi sociokultūrinėje plotmėje ir randa joje glūdinčią ideologiją. „Ketvirtosios valdžios“¹⁷⁵ diskursuose slypi kur kas daugiau implicitinių nuorodų, nuostatų ir vertinimų.

1 schema. KDA teoretinė schema pagal Kuronen M. L, Tienari J. ir Vaara E. Šaltinis: https://www.researchgate.net/figure/The-Theoretical-Framework_fig1_50231146

Taigi išplėtota analizė kapstosi sociokultūrinėje plotmėje ir randa joje glūdinčią ideologiją. „Ketvirtosios valdžios“¹⁷⁶ diskursuose slypi kur kas daugiau implicitinių nuorodų, nuostatų ir vertinimų. Ši valdžia gali paveikti žmonių mąstyseną. Bekurdama įvairiausių tekstus ji gali įtikinti žmogų beveik viskuo. Žiniasklaidai tai naudinga. Įtikinti žmogų pirkti atitinkamą prekę ar paslaugą, rinkti vieną ar kitą kandidatą, imtis vienokios ar kitokios veiklos. Tai atneša jai pelną, taip ji įtinka valdžiai ar „galingiesiems“. Šiuolaikinis reiškiny s žiniasklaidoje – persvazija¹⁷⁷ „Užrašant diskursą perrašomas pasaulis, o perrašymas nėra pakartojimas, tai – metamorfozė“¹⁷⁸. Tekstinė kalba kinta, jos kūrėjo rankose ir tik nuo jo priklauso kaip ir kokią tiesą suvoks skaitytojas. „Diskursas nurodo į save kaip įvykį, todėl pasakymo reikšmė gali nurodyti į sakytojo reikšmę“¹⁷⁹. Tikslingai vartojami atitinkami žodžiai sukuria poveikį. Poveikį įtikinti, įteigti.

Empirinis šio darbo tyrimas remiasi Kinijos grėsmės įvaizdžių komunikacija oficialiuosiuose JAV saugumo strategijose ir viešuosiuose žiniasklaidos („The New York Times“) kuriamuose diskursuose. Vadovaujantis išanalizuotu diskurso konceptu, remsiuosi A. Telešienės koncepto apibrėžtimi (tai, kas yra parašyta ar pasakyta apie tam tikrą objektą) ir darbo analizė bus pateikiama pagal kritinį diskursą, kuris leidžia ištirti tiek politinius, tiek socialinius aspektus, kurie

¹⁷⁴ Fairclough, N. „*Media Discourse*“.1995. London: Arnold

¹⁷⁵ Ketvirtoji valdžia- šiuo fraziologizmu turima omenyje žiniasklaidą.

¹⁷⁶ Ketvirtoji valdžia- šiuo fraziologizmu turima omenyje žiniasklaidą.

¹⁷⁷ Persvazija- įtikinimo galia, įtaiga.

¹⁷⁸ Ricoeur, P. „*Interpretacijos teorija: diskursas ir reikšmės perteklius*“, 2000. Atviros Lietuvos fondas.

¹⁷⁹ Ten pat, p 7.

perteikia tikrovišką visuomenės realybę. Pagal analizei išsirinktą diskurso pateiktą- rašytinę jo formą (tekstus) ir joje naudojamą kalbą, esminėmis metodologinėmis tradicijomis yra aprašomi ir lingvistinė. Šių tradicijų analitinė sąveika bus perpinama su interpretacine tradicija.

2.2. Metodologinis tyrimo pagrindimas

Magistriniame rašto darbe atliekamas empirinis Kinijos grėsmių įvaizdžio tyrimas besiremiant diskurso metodologija. Tyrimo analizė grįsta JAV nacionaline saugumo strategija bei JAV dienraščio „The New York times“ (internetinė versija) tekstiniais pranešimais apie Kiniją. Pastarojo šaltinio parinktį įtakojo faktorius, kad tai amerikiečių dienraštis, kuris nuo 1951 metų yra užsitikrinęs savo vardą ir skaitomumą, taigi tuo pačių ir turi įtaigos galią skaitytojams. Šis dienraštis yra daugiausiai gavęs Pulicerio premijų¹⁸⁰ (11) ir pagal skaitomumą yra antras šalyje (2017 m. duomenimis) po ekonomika ir finansais besiremiančio laikraščio – „The Wall Street journal“. Taipogi šiame dienraštyje yra žvelgiama į įvairius dalykus kur kas plačiau (ne tik finansiniu aspektu) per įvairaus žanro rubrikas (mokslą, technologijas, politiką ir tt.). Tyrimo laiko imtis - 5 metai (nuo 2014 iki 2018m.). 2013-2017 metų laikotarpyje šalį valdė Barakas Obama, nuo 2017 m sausio 20 dienos – Donaldas Trumpas, todėl tyrimo eigoje išanalizuojamas ir Kinijos įvaizdžio pokytis atsiradęs pakitus prezidentams. Taipogi, pokytis bus matomas tarp oficialių ir žurnalistinių tekstų. Tyrimo metodologinė prieiga – KDA taikymas. Ši analizė orientuota į JAV oficialų požiūrį Kinijos atžvilgiu. Ar josios matymu Kinijos, kaip valstybės įvaizdis grėsmingas JAV atžvilgiu ar ne, ar matomi Kinijos grėsmės įvaizdžio pokyčiai. Ar JAV imasi veiksmų dėl tokio Kinijos įvaizdžio ir jei taip- kokių, į ką nukreiptų, koku tikslu- bus ieškoma JAV atsako Kinijos grėsmių įvaizdžiui.

Analizė atliekama pasitelkus vieną iš pagrindinių kritiškojo diskurso analizės metodų – kiekybinę ir kokybinę analizę. Ir ši turinio analizė, kuri susideda iš kiekybinio ir kokybinio metodų yra tarsi „...nestruktūruotas pasaulis („kokybinis“), o duomenys yra tyrinėtojo sukonstruojami, esti jo „kūrybos vaisius“, t. y. ir kiekybiniai, ir kokybiniai duomenys „sukuriami“ ar „atrenkami“ pagal tyrimo tikslus.“¹⁸¹ Metodo prasmė yra tiriamiojo klausimo suformavimas ir tiriamojo reiškinio kriterijų parinkimas. Kiekybinė turinio analizė padeda gilintis į kiekybinį Kinijos grėsmių įvaizdžių komunikacijos diskursą. Kokybinė analizė leidžia atskleisti Kinijos grėsmių įvaizdį, jos įvaizdžių suvokimą Jungtinėse Amerikos valstijose ir tuos įvaizdžius interpretuoti.

Tyrimo objektas – Kinijos grėsmės įvaizdžiai JAV nacionalinio saugumo diskursuose.

¹⁸⁰ Pulicerio premija- JAV skiriama premija už geriausius muzikos, literatūros ir žurnalistikos kūrinius.

¹⁸¹ Morkevičius V. „Turinio analizė socialiniuose tyrimuose“ 2012. 4 skaidrė Prieiga per internetą: [\[http://www.vaidasmo.lt/lt/dest/kita/2012-04-27_ktu_turinio-analize.pdf\]](http://www.vaidasmo.lt/lt/dest/kita/2012-04-27_ktu_turinio-analize.pdf)

Darbo tikslas – Išanalizuoti Kinijos grėsmės įvaizdžių komunikaciją JAV oficialiuose ir viešuosiuose nacionalinio saugumo diskursuose.

Tyrimo uždaviniai:

1. Remiantis tarptautinės politikos teorijomis konceptualizuoti grėsmės nacionaliniam saugumui fenomeną.
2. Išanalizuoti faktorius, keliančius grėsmes nacionaliniam saugumui.
3. Išanalizuoti Kinijos galios tarptautinėje politikoje pobūdį ir jos identifikuojamų grėsmių nacionaliniam saugumui charakteristiką.
4. Atlikti kokybinį bei kiekybinį turinio analizės tyrimą, grįsta Kinijos grėsmių įvaizdžių komunikacija JAV diskursuose (2014 – 2018 metais).
5. Palyginti Kinijos grėsmių įvaizdžių komunikavimo pokyčius valdant skirtingiems prezidentams – B. Obamai ir D. Trampui.

Tiriamasis laikotarpis – paskutiniai 5 metai (2014 – 2018).

Tyrimo plotmė: Tiriamieji tekstai imami iš „The New York times“ dienraščio ir oficialios JAV Nacionalinio saugumo strategijos.

Tyrimo imtis: 2015 m. JAV nacionalinė saugumo strategija (parengta valdant B. Obamai) ir 2017 m. JAV nacionalinė saugumo strategija (valdant D. Trampui) bei 5 metų laikotarpio straipsniai iš dienraščio „The New York times“.

Viena iš kritiškosios diskurso analizės tradicijų – lingvistinė, kuri teigia, kad vienas iš atkodavimo būdų gali būti raktinių žodžių ieškojimas. Remiantis šia informacija, minėtuose tekstuose tikrosios amerikiečių ideologijos Kinijos atžvilgiu ieškosiu pasitelkusi raktažodinį atkodavimo būdą. Raktažodžiai parinkti pagal magistrinio darbo tematiką ir tirinėtuosius aspektus. Kiekis raktažodžių pats nusakys tiriamojo žodžio ar frazės svarbumą.

Raktažodiniai žodžiai/ frazės: Kinija, Kinijos grėsmė, Kinijos galia, Kinijos karinė galia, Kinijos ekonomika, Kinijos baimė, Kinijos valdžia (vyriausybė, ministras pirmininkas ir tt.), bendradarbiavimas su Kinija, JAV varžovė.

Dėl kiekvienoje kalboje esančių sinoniminių žodžių, į tyrimą įtraukiami ir jie. Tarkim, jei kalbama apie Kinijos karinę galią ir tai yra išreiškiama fraze „Kinijos kariuomenė“, tai bus priskaičiuojama prie Kinijos karinės galios raktažodinės frazės.

Tiriamoji plotmė yra oficialios strategijos ir dienraščio straipsniai. Savo svarbumu, rašymo stiliumi tai labai skirtingi šaltiniai. Strategijos – oficialūs dokumentai reprezentuojantys šalį ir yra patvirtinti tuometinių prezidentų, tuo tarpu kasdieniniai straipsniai yra bulvarinio tipo, skaityti skirti paprastiems piliečiams, jie nėra patvirtinti prezidento. Ir nors ir vienus, ir kitus gali perskaityti visas pasaulis, tačiau jų nagrinėjimas dėl minėtųjų aspektų turi skirtis. Strategijos tyrinėjamos iššifavimo

metodu, naudojant raktažodžius ir analizuojant jų panaudojimo kontekstą ir užslėptas prasmes, susidarant bendrą oficialų Kinijos grėsmių diskursą. Tuo tarpu bulvariniai straipsniai nagrinėjami plačiau, ne vien tik pagal raktažodžius. Sprendimas įtakotas dėl: galimų įvairių rubrikų; rašymo stiliaus, subjektyvios rašytojo nuomonės ir taipogi dėl straipsnių skaičiaus.

Straipsniai nagrinėjami pagal:

- Diskurso apie Kiniją periodizaciją (kiekio ir laiko santykis);
- Diskursą kuriančių straipsnių pasiskirstymas pagal raktažodinę sistematiką.

Suvokiant, kad yra neatitikimų galimybė, kuomet į dienraščio paieškos sistemą įvedus raktažodį gautas straipsnių rezultatas neparodys visiškai realaus straipsnių skaičiaus, t.y. straipsniai galimai gali būti ne vien tik apie Kinijos ekonomika, valdžią ir tt. Todėl siekiant, didesnio tyrimo rezultatų užtikrintumo papildomai buvo remtasi ir viešomis prezidentų kalbomis, esančiomis spaudoje (<https://www.nytimes.com/> internetiniame puslapyje).

2.3. Kinijos įvaizdis atsispindintis nacionalinėje JAV saugumo strategijoje

Per paskutiniuosius penkerius metus (2014 – 2018 metais) buvo išleistos dvi oficialios JAV saugumo strategijos. Pirmoji – 2015 metais vasario 6 dieną, valdant buvusiam Amerikos prezidentui Barakui Obamai. Sekanti strategija buvo išleista dvejais metais vėliau – 2017 m. gruodžio 18 dieną ir tuo metu JAV „valdytojas“ jau buvo Donaldas Trumpas.

Pirmoji tiriamoji – 2015 metų oficialia JAV saugumo strategija. Joje pabrėžiamas JAV gajus atsigavimas po pasaulinės krizės ir koks svarbus vaidmuo atitenka geram valstybės valdymui. Strategijoje taipogi ryškiai išvelgiama JAV juntama grėsmė iš Rusijos, tačiau ji jos stengiasi nepervertinti. Rusijos poelgis su Ukraina yra smerkiamas, tačiau Rusija nėra įtraukiama į 18 labiausiai grėsmę keliančių dalykų sąrašą. Tuo tarpu Kinija yra įvardijama, kaip „beprecedentis partneris“¹⁸², kuris dėl didėjančio karinio pasirengimo verčia būti budresniais, tačiau realia grėsme nėra įvardinamas. Pirmajame saugumo skyriuje daugiausia dėmesio skiriama tėvynės saugumui, terorizmui, konfliktų prevencijai, ginklų neplatitimui, klimato kaitai (kuriame ji vadinama „skubi ir vis didesnė grėsmė mūsų nacionaliniam saugumui“¹⁸³), prieigą prie bendrų erdvių (jūrų, oro, elektroninės, ir kosmosas) ir pasaulio sveikata. Šiais bendriniais dalykais pradedamas dokumentas, ir tai aiškiai parodo, kas yra svarbiausia prezidentui. Šis dokumentas yra vertingas ir išvalgus indėlis į diskursą.

---

¹⁸² „National security strategy“ 2015. Prieiga per internetą: [\[https://obamawhitehouse.archives.gov/sites/default/files/docs/2015_national_security_strategy_2.pdf\]](https://obamawhitehouse.archives.gov/sites/default/files/docs/2015_national_security_strategy_2.pdf) įžanga.

¹⁸³ Ten pat.

Strategiją sudaro 32 lapai. Šioje strategijoje buvo 12 kartų paminėtas raktažodis Kinija (China). 1 kartą buvo minima Kinijos auganti galia, o karine prasme Kinijos galia buvo minima 2 kartus. Apie Kinijos ekonomiką buvo parašytas vienas sakinytis, kaip ir apie jos valdžią. 3-ose skirtingose teksto vietose buvo kalbama apie bendradarbiavimą su Kinija. Apie pačius kinus, jos grėsmę ar baimę jai nebuvo užsiminta (6 lentelė).

RAKTAŽODŽIAI	KIEK KARTŲ PAMINIMAS
Kinija	12
Kinijos grėsmė	-
Kinijos galia	1
Kinijos karinė galia	2
Kinijos ekonomika	1
Kinijos baimė	-
Kinijos valdžia	1
Bendradarbiavimas su Kinija	3
JAV varžovė	-

6 Lentelė. Kiekvbinė raktažodžių paieška 2015 metų nacionalinėje saugumo strategijoje

Pačią strategiją sudaro 6 skyriai (*prezidento įžanginiai žodžiai, įvadas, saugumas, gerovė, vertybės, tarptautinė tvarka, išvados*). Kad JAV Kinija yra svarbi išduoda tas faktas, kad *įžanginėje* B. Obamos kalboje, pirmajame jos puslapyje yra paminima Kinija (2 kartus). O iš viso joje Kinija parašyta 3 kartus. Įžangoje kalbama apie beprecedentę kooperaciją su Kinija ir aiškiai matomą jos augančią karinę galią, tačiau ji nėra sureikšminama, tik verčia amerikiečius būti budrius. Amerikai kur kas svarbiau tai, kad jai pavyko įvykdyti tarptautinį konsensumą ir ji padarė susitarimą su Kinija dėl dujų (skatinančių šiltnamio efektą) naudojimo sumažinimą. Kas parodo prezidento taikų požiūrį Kinijos atžvilgiu.

Įvade Kinija paminima tik kartą. Skelbiama apie jos kylančią ekonominę galią ir tuo pačių didėjančią įtaką pasaulyje. JAV mato tai ir į šį dalyką žvelgia per „ilgo laikotarpio perspektyvą“¹⁸⁴ užtat ir siekia bendradarbiavimo su Kinija. *Saugumo* skyriuje Kinijos raktažodis šmėžuoja net 4 kartus. Pirmiausia JAV įžvelgia grėsmę dėl kylančio baisaus konflikto dėl Rytų ir Pietų Kinijos jūrų, kur ji palaikys savo sąjungininkus ir sieks taikos. Tuo ji tarsi pabrėžia, kad yra galingesnė už Kiniją ir gali jai pagelbėti, tačiau tik jei ji bus jų partnerė. Šiame skyriuje taipogi kalbama ir apie ekologinį saugumą ir vienu iš esminių faktorių tapo tarptautinio konsensuso įvykdymas, kuomet JAV su Kinija susitarė dėl pavojingų aplinkai dujų (galinčių kelti ozono skylių susidarymą ir tuo pačiu klimato atšilimą) sumažinimo. JAV pažadėjo „Žaliojo klimato fondui“ kad anglies išmetimas į orą bus kaip įmanoma labiau minimalizuotas. Šiuo atveju Kinija tapo JAV partnere siekiant

¹⁸⁴ Ten pat, p. 4.

bendro tikslo- švaresnio oro. *Tarptautinės tvarkos* skyriuje Kinijos paminėjimų – 4. Ir visi jie teigia apie norą bendradarbiauti. JAV netgi išreiškia pozityvią emociją- džiaugsmą dėl Kinijos gerovės „... Jungtinės Amerikos Valstijos džiaugiasi stabilium, taikiu ir klestinčiu Kinijos kilimu.“¹⁸⁵. Kas tik parodo kad JAV vis dėl to įvertina jų potencialią galią, nes bendradarbiauti hegemoninei valstybei su skurdžia, nieko pasiūlyti negalinčia valstybe tikrai nebūtų taip džiaugsminga. Tolimesnėse perspektyvose Kinija yra konstruktyvi Amerikos partnerė su kuria ji nori bendradarbiauti klimato kaitos, visuomenės sveikatos, ekonominio augimo ir Šiaurės Korėjos denuklearizacijos klausimais. Ji pripažįsta kad Kinija yra galinga nes ji laiko ja savo konkurente „... nors bus konkurencija, mes atmesime konfrontacijos neišvengiamumą“¹⁸⁶. O pasaulinės galybės konkurente gali būti tik kita pasaulinė galybė. Ir tuo pačiu, pripažindama kad Kinija stipri, ji jai tarsi primena, kad ir JAV turi nemenkų galių, nes „...mes valdysime konkurenciją iš stiprybės pozicijos, reikalaudami, kad Kinija laikytųsi tarptautinių taisyklių ir normų, susijusių su jūrų saugumu, prekyba ir žmogaus teisėmis. Mes atidžiai stebėsime Kinijos karinę modernizaciją ir didėjančią įtaką Azijoje, tuo pat metu ieškosime būdų, kaip sumažinti galimus nesusipratimus ar apsiskaičiavimus.“¹⁸⁷. Taigi, JAV nelauks, kol Kinija įsigalės, ji imsis visų reikiamų priemonių jos galiai sumažinti.

Skyriuose apie *gerovę, vertybes ir išvadose* Kinija nėra minima. Nei kalbant apie šalies ekonomiką, nei apie mokslą ar technologijas nei apibendrinant. Kas galėtų reikšti jog Kinija yra JAV matoma, tačiau ji dėl jos nesuka per daug galvos, nes yra esmingesnių jai rizikos faktorių.

Iš lentelės ir analizės aiškiai matyti, jog Kinija valdant B. Obamai (2015) nėra matoma kaip grėsmė JAV saugumui. Ji labiau viešajame diskurse pateikiama kaip josios partnerė prekyboje ar sprendžiant globalines užterštumo problemas. JAV mato ir stebi (atlieką kruopštų monitoringą) Kinijos kylančią ekonominę bei ypatingai karinę galią, tačiau jos nesieja su realiu pavojumi savo valstybei. JAV nors ir netiesiogiai, bet pripažįsta Kinijos galybę, suvokia josios potencialias grėsmes, tačiau viešajame diskurse pateikia, kad ji jos nebijo ir reikalui esant duos jai atkirtį, bet kol kas ji nėra priešas, ji- nebloga partnerė. Čia, Amerikos draugiški santykiai su Kinija „... apibūdina santykius nuo nuoširdžios draugystės iki apsaugos ir paramos lūkesčių.“¹⁸⁸ Taigi, pasak Buzano, tokie santykiai ir tuo pačiu viešasis diskursas yra draugiškumo sanklodoje.

Antroji (per pastaruosius penkerius metus) išleista JAV saugumo strategija buvo 2017 metų gale¹⁸⁹, jau valdant kitam, prieštarinčiai vertinamam, Jungtinių Amerikos valstijų prezidentui

¹⁸⁵ „National security strategy“ 2015. Prieiga per internetą: [\[https://obamawhitehouse.archives.gov/sites/default/files/docs/2015_national_security_strategy_2.pdf\]](https://obamawhitehouse.archives.gov/sites/default/files/docs/2015_national_security_strategy_2.pdf) p. 24

¹⁸⁶ Ten pat.

¹⁸⁷ Ten pat.

¹⁸⁸ Buzan B. „Žmonės, valstybės ir baimė“ 1997, Vilnius: EUGRIMAS, p. 242-243.

¹⁸⁹ „National security strategy of the United States of America“ 2017. Prieiga per internetą: [\[https://www.whitehouse.gov/wp-content/uploads/2017/12/NSS-Final-12-18-2017-0905.pdf\]](https://www.whitehouse.gov/wp-content/uploads/2017/12/NSS-Final-12-18-2017-0905.pdf)

Donaldui Trampui. Šioje strategijoje ekonominis saugumas yra prilyginamas visam šalies saugumui, todėl yra būtinas bendradarbiavimas su kitomis valstybėmis. Tačiau prezidento garsusis šūkis „America First“ (Amerika pirma) be galo aiškiai atsispindi visame užsienio politikos formavime. Šioje strategijoje, kitaip nei ankstesnėje Kinija jau yra išreiškiama kaip ekonominė grėsmė. Ankstesniame saugumo dokumente pagrindiniu „konkurentu“ buvo Rusija, o dabar prie jos oficialiai prijungiamas ir Kinija. Tačiau pačia didžiausia grėsme yra laikomi nesąžiningi režimai (vykdomi Irane ir Šiaurės Korėjoje) bei terorizmas. Dokumente teigiama, kad Šiaurės Korėjos branduolinių ginklų ir balistinių raketų veikla tapo svarbiausiu nacionalinio saugumo rūpesčiu, o Irano parama teroristinėms grupėms ir jos pastangos plėsti savo įtaką Artimuosiuose Rytuose yra pagrindinės problemos. Nacionalinio saugumo strategija taip pat pabrėžia kibernetinio saugumo ir imigracijos vykdymo svarbą, ir pakartoja Trumpo raginimą dėl sienos tarp JAV ir Meksikos. Vienu iš esminių poyčių yra ekologiniame šalies saugume. B. Obamas buvo padaręs susitarimą su Kinija dėl oro užterštumo mažinimo ir tai savo strategijoje ne kartą pabrėžė, o šiame dokumente ekologinis saugumas nueina į antrą planą. Tas susitarimas buvo nutrauktas dabartinio Amerikos prezidento.

RAKTAŽODŽIAI	KIEK KARTŲ PAMINIMAS
Kinija	36
Kinijos grėsmė	1
Kinijos galia	3
Kinijos karinė galia	3
Kinijos ekonomika	-
Kinijos baimė	-
Kinijos valdžia	-
Bendradarbiavimas su Kinija	2
JAV varžovė	5

7 Lentelė. Kiekybinė raktažodžių paieška 2017 metų nacionalinėje saugumo strategijoje

Šią strategiją sudaro 8 dalys¹⁹⁰:

1. *Prezidento įžanginė kalba*
2. *Įvadas*
3. *Amerikiečių ir jų gimtosios žemės apsaugojimas ir amerikietiškas gyvenimo būdas*
4. *Amerikos klestėjimo skatinimas*
5. *Taikos išsaugojimas per jėgą*
6. *Amerikietiškos įtakos didėjimas*
7. *Strategija regioniniame kontekste*

¹⁹⁰ Ten pat.

8. Išvados

Jau vien iš skyrių pavadinimų galima aiškiai matyti skirtingų prezidentų nevienodą mastyseną ir požiūrį į šalį. Obama akcentavo bendradarbiavimą, o tuo tarpu Trumpas – jėgos panaudojimą. Garsusis prezidento šūkis „Amerika first“ tiesiog persismelkes visur. Pati strategija yra 68 lapų ir juose Kinija vienaip ar kitaip buvo paminėta 36 kartus (7 lentelė). Ižanginėje prezidento kalboje Kinija nėra minima tačiau visuose kituose skyriuose Kinija (su Rusija kartu) ganėtinai stipriai dominuoja.

Ivade Kinija paminima tik kartą ir užima JAV varžovės amplua. Kinija gretinama su Rusija, kurių bendrinis tikslas yra Amerikos visakeriopas sužlugdymas. Šis sakinyvis *ivade* tik vienas, tačiau jis nusako amerikiečių požiūrį - Kinija yra ne tik varžovė pasauliniame galios žaidime, bet ir grėsmė saugumui. Viena tai, kad tai buvo parašyta *ivade*, galima daryti prielaidą, jog ir tolimesnis darbas bus analogiško tematikos ir formuos skaitytojų požiūrį į Kiniją negatyviaja prasme.

Amerikiečių ir jų gimtosios žemės apsaugojimas ir amerikietiškas gyvenimo būdas strategijos dalyje Kinija parašyta 3 kartus. Pirmiausia ji apibūdinama kaip karinė grėsmė. Nėra vartojami žodžiai Kinijos grėsmė, tačiau yra rašoma: „...(Kinija) kuria pažangius ginklus ir didina pajėgumus, kurie galėtų kelti grėsmę mūsų kritinei infrastruktūrai ir už kontrolę atsakingai architektūrai.“¹⁹¹ Tuo yra siekiama Kiniją perteikti kaip priešą, galintį ir siekiantį sunaikinti nacionalinį JAV saugumą. Atsakomaisiais veiksmais tampa JAV priešraketinės ginkluotės gamyba ir gerinimas. Oficialiai rašoma kad tai skirta pagrinde prieš Iraną ir Š. Korėją, tačiau lyg tarsi tarp kitko yra užsimenama apie Rusiją ir Kiniją ir kad šiuo veiksmu jie nenori nutraukti esamus partnerystės ryšius su pastarosiomis valstybėmis. Taigi, JAV oficialiai rodo, kad ji neliks nuošaly ir duos atsaką, bet jei Kinija bus ir toliau taiki ir sutiks su JAV jau įsisenėjusia galia, tai viskas bus gerai. Tame pačiame poskyryje yra kalbama apie transnacionalines kriminalines organizacijas ir čia vėl suskamba Kinija, kaip „dešimčių tūkstančių amerikiečių kasmetinė žudytoja“¹⁹². Kinai tai padaro pardavinėdami fentanilį¹⁹³. Taigi, Kinija viešajame diskurse tampa visakeriopa grėsme amerikiečiams, tiek kariniu, tiek socialiniu atžvilgiu.

Skyrius: *Amerikos klestėjimo skatinimas*. Šiame skyriuje Kinija paminima tik kartą ir minima viena, nepridedant kartu Rusijos vardo. Kinija įvardijama kaip vagis, vagianti kasmet iš JAV intelektinę nuosavybę už šimtus milijardų dolerių. Kinija nėra tiesiogiai pavadinama vagimi, ji

---

¹⁹¹ „National security strategy of the United States of America“ 2017. Prieiga per internetą: [<https://www.whitehouse.gov/wp-content/uploads/2017/12/NSS-Final-12-18-2017-0905.pdf>] p. 8.

¹⁹²Ten pat, p. 12.

¹⁹³ Fentanilis- sintetinis opioidas, trumpalaikis stipraus skausmo malšintojas. Jis yra 80- 100 kartų stipresnis už morfiną (skausmo malšinimo prasme). Dėl jo naudojimo netinkamais tikslais (svaiginimuisi) yra mirštama.

- „konkurentė“¹⁹⁴. Ir ta konkurentė „... naudoja rafinuotus būdus susilpninti mūsų verslus ir mūsų ekonomiką per kibernetinį – ekonominį karo aspektą ir kitas kenksmingas veiklas.“¹⁹⁵ Tęsiant viešąjį Kinijos diskursą JAV, tai ji jau nebe tik karinė, socialinė, bet jau ir kibernetinė grėsmė.

Penktojoje dalyje (*Taikos išsaugojimas per jėgą*) Kinija yra paminima 12 kartų. Šį faktą esmingai galima susieti su skyriaus pavadinimu: taikos išsaugojimas per jėgą. Tai tarsi užkoduota žinutė Kinijai: mes pulsime, mes kovosime, kad visuomet būtų „Amerika pirma“. Pirmiausia Kinija (kartu su Rusija) yra įvardijama kaip viena iš trijų pagrindinių galios konkurenčių (kitos dvi: Š. Korėja ir Iranas bei transnacionalinės grėsmių organizacijos). Galios siekis buvo pirminis valstybių iššūkis ir to paties yra siekiama iki šiol, dabartiniais laikais. JAV- valstybė supergalybė, hegemonė, o revizionistinė Kinija nėra tuo patenkinta, nes nori užimti josios vietą. Anot JAV, Kinija nori „suformuoti pasaulį su priešingomis vertybėmis ir interesais nei JAV“¹⁹⁶, taipogi ji siekia „... išstumti JAV iš Indijos- Ramiojo regiono ir išplėsti savo ekonominės galios modelį ir pertvarkyti šį regioną savo naudai.“¹⁹⁷. Ir vėl panaudojus daiktavardį konkurentė JAV iš tiesų turi omenyje žodį – grėsmė. Ir prisidengus gerumo, nurkriaustumo ir įskaudinimo šydu yra priduriama: „Dešimtmečius JAV politika buvo pagrįsta įsitikinimu, kad remdama Kinijos pakilimą ir jos integraciją į pokario tarptautinę tvarką tai padės jai liberalizuoti Kiniją.“¹⁹⁸ Tačiau ji klydo ir Kinija nuvyklė JAV. Ji kasdien stiprėja tiek ekonominiu, tiek kariniu požiūriu, kenkia JAV kibernetinėje erdvėje ir tokie pasisakymai perteikia potekstę: kai mums trūks kantrybė, mes „pulsime“ ir tai bus pateisinama. Nes Kinija su Rusija pašonėje „... ginčija mūsų geopolitinius privalumus ir bando pakeisti tarptautinę tvarką savo naudai“¹⁹⁹. Ir kad tai nebus toleruojama pabrėžia išryškinta teksto dalis, kuri teigia: „Jungtinės Amerikos valstijos sieks bendradarbiavimo su konkurentais galios pozicijoje, tačiau pirmiausia – turi būti užtikrinta kad mūsų karinė galia niekam nebus antra ir sąjungininkai pilnai integruosis su mūsų galios įrankiais.“²⁰⁰ Amerika nori draugauti su visais, tik jei jie jai paklus- bus antroje, trečioje ir tt. pozicijoje, o ji visuomet išliks pirma. Tai pirminis ir pamatinis reikalavimas ir josios strategija. JAV į tarptautinę pasaulinę areną žvelgia binariniu požiūriu. Arba valstybė yra jos draugė arba priešė, o su priešais kariaujama. Visame skyriuje Kinija buvo vadinama konkurentė su potekste – priešė, grėsmė, pavojus. Ir šiai nacionalinei grėsmei viešai ir oficialiai yra „siunčiami“ įspėjimai: jūs netapsite svarbiausia pasaulyje, mes būsimės galingesni, mes visuomet būsimės pirmoje vietoje, nepaisant nieko.

---

¹⁹⁴ „National security strategy of the United States of America“ 2017. Prieiga per internetą: [<https://www.whitehouse.gov/wp-content/uploads/2017/12/NSS-Final-12-18-2017-0905.pdf>] p. 21

¹⁹⁵ Ten pat.

¹⁹⁶ Ten pat, p. 25

¹⁹⁷ Ten pat.

¹⁹⁸ Ten pat.

¹⁹⁹ Ten pat, p. 27

²⁰⁰ Ten pat. p.27

Amerikietiškos įtakos didėjimas. Šioje dalyje Kinija minima tik vienoje pastraipoje du kartus ir tai vyksta neigiamoje plotmėje. JAV pabrėžia, kad ji siekia teigiamos konkurencijos pasaulyje, o to priešingybė yra Kinija su Rusija, kurių siekis tai sužlugdyti ir įgyti daugiau įtakos pasaulyje. Ir tai daro ne šiaip sau, o siekiant „... įgyti konkurencinių pranašumų prieš JAV.“²⁰¹ Jungtinės valstijos remia partnerius, kurie „...nori pažangos, atitinka amerikietišką kultūrą, pagrįstą laisvos rinkos principais, sąžininga ir abipuse prekyba >...< tai užtikrins, kad laisva politinė ir ekonominė Amerikos sistema automatiškai vyraus.“²⁰²

Strategija regioniniame kontekste. Šiame skyriuje Kinijos paminėjimas sumuša rekordus. Ji paminima 19 kartų. Skyrius pradamas su pasisakymu, kad Kinija yra grėsmė jos galios balansui pasaulyje palaikyti. Kinija siekia jos pozicijos ir šio siekio vedina daugiausiai bendradarbiauja su kaimyninėmis valstybėmis.²⁰³ Ir nors Valstijos siekia ir toliau, nepaisant nieko bendradarbiauti su revizionistine Kinija, ji visvien kenkia jai ir „... naudoja ekonomines paskatas ir sankcijas, įtakoja operacijas ir naudojasi karine galia perkalbant kitas valstybes pakeisti savo saugumo ir politines strategijas jų naudai.“²⁰⁴ Šiame poskyryje Kinija tampa ne tik Amerikos, bet ir kitų tautų „prieše“, „grėsmė“ saugumui „jos pastangos kurti ir militazizuoti postus Pietų Kinijos jūroje kelia grėsmę laisvam prekybos srautui, kitų tautų suverenumui ir pakenks regioniniam stabilumui.“²⁰⁵ Kinija JAV viešajame diskurse tampa ne tik josios „konkurentė“, bet ir visuotiniu potencialiu taikos naikintoju. O kad to pasiektų, Kinija griebiasi skubaus karinio apsiginklavimo, kasmet skiria vis daugiau lėšų kariniam apsiginklavimui ir modernizacijai, o ir reikia pripažinti, pati Kinija to neslepia. JAV atsakomuoju smūgiu tampa jos kol kas taiki užsienio politika, ji viešai žada remti Indiją, kad ji sėkmingai plėstų savo įtaką Azijos regione (geriau ji, nei Kinija). Taipogi bus atnaujinti, pagerinti ryšiai su²⁰⁶: Filipiniais, Tailandu, Singapūru, Indonezija, Vietnamu, Malaizija ir kitomis šalimis, kad jos taptų jos jūriniais partneriais. O tuo tarpu Kinija plečia savo įsitvirtinimą Europos rinkoje, kurioje vykdo „... nesąžiningą prekybos praktiką ir investuoja į svarbiausias pramonės šakas, jautrias technologijas ir infrastruktūrą“²⁰⁷. Tačiau JAV ketina ramiai sėdėti vis tai matydama, ji ketina „... dirbti su savo partneriais, kad apeitume Kinijos nesąžiningą ekonominę prekybos praktiką ir apribosime jos galimybes įsigyti jautriausias technologijas“²⁰⁸.

---

²⁰¹ „National security strategy of the United States of America“ 2017. Prieiga per internetą: [<https://www.whitehouse.gov/wp-content/uploads/2017/12/NSS-Final-12-18-2017-0905.pdf>] p. 38

²⁰² Ten pat.

²⁰³ Ten pat, p. 45

²⁰⁴ Ten pat, p. 46

²⁰⁵ Ten pat.

²⁰⁶ Ten pat, p.47

²⁰⁷ Ten pat, p.48.

²⁰⁸ „National security strategy of the United States of America“ 2017. Prieiga per internetą: [<https://www.whitehouse.gov/wp-content/uploads/2017/12/NSS-Final-12-18-2017-0905.pdf>] p. 48.

Išvados. Nors Kinijos aspektas buvo nemenkai nagrinėtas šioje saugumo strategijoje, tačiau pačiose išvadose apie ją nėra užsimenama. Tačiau tai nereiškia, kad visuminiame rezultate Kinija nėra svarbi, tiesiog jose pabrėžiamos būsimos Amerikos pastangos, kad Amerika visuomet pasaulyje būtų pirma.

Apibendrinus šią saugumo strategiją yra aiškiai matomas pakitęs viešas ir oficialus Kinijos įvaizdžio diskursas. Ji tapo JAV „konkurentė“, viena iš josios esminių grėsmių (viena iš trijų). Ir grėsme tapo ne tik jai vienai, bet ir Azijos kontinentui, kuriame ji per savo politines ir ekonomines machinacijas plečia savo įtakos sferą. Valstybės jai įsiskolina ir taip tampa savotiškai jai pavaldžios. Kinija ne tik žaidžia finansine korta bet ir gerina savo karinę parengtį, kas gąsdina ne viena Azijos tautą, jos bijo prarasti savo sąvastį- suverenumą. Kinijos įtaka JAV pastebi ir Europos regione, kur josios taikiny yra – pramonė ir naujausios technologijos, tačiau JAV neketina leisti jai ramiai plėsti savo įtaką ir galią pasaulyje, ji neleis jai užimti valstijų vietos ir jei dėl galios žaidimo pergales prireiks, tai ji būtinai griebsis karinių veiksmų karui laimėti. Ir tai yra pabrėžiama ne kartą. Amerika parodo, kokia ji galinga, bet tuo pačiu pavaizduoja Kiniją realia grėsme nacionaliniam saugumui. Bet reikia pažymėti, kad kariniai veiksmai nėra pirminis Jungtinės Amerikos pasirinkimas. Ji siekia pirmiausia sutvirtinti, pagerinti bei praplėsti bendradarbiavimą su kitomis tautomis. Remti Kinijos priešininkes, tokias kaip Indiją ir Pakistaną, kad Kinijai būtų bent kokia atsivartis Azijoje.

2015 ir 2017 m. Nacionalinių JAV saugumo strategijų palyginimas

Viešasis ir oficialusis Kinijos diskursas JAV 2015 metais buvo kur kas jai palankesnis, nei kad jis yra dabar. Kinija buvo vaizduojama, kaip potenciali karinė galybė, tačiau ne grėsmė saugumui. Ji buvo JAV partnerė ekonominėje ir ekologinėje plotmėse. Buvęs prezidentas džiaugėsi įvykdęs tarptautinį susitarimą dėl taršos mažinimo ir siekė tolimesnio visakeriopo bendradarbiavimo su Kinija, tačiau budrumo neapleido ir detaliam stebėjo augančią karinę galią.

2017 metų strategija yra visiškai kitokia. Ji kone reversiška buvusiąjai (pokyčiai skaitmenine išraiška 8 lentelėje). Ekologinis aspektas buvo panaikintas dabartinio prezidento D. Trampo. Ir iš taikaus sugyvenimo su pasauliniu ir aiškaus konstruktyvistinio požiūrio buvo grįžta prie realizmo ir karinės galios išaukštinimo. Svarbiausias tikslas – Amerikos visapusiškas pirmavimas pasaulyje, o Kinija viešajame diskurse tampa viena iš pagrindinių trijų josios „konkurenčių“ galios žaidime. Kinijai skiriamas labai nemenkas dėmesys strategijoje, kas parodo josios svarbą. Palyginimui pasirinkau „Pasaulinį priešą“ – Š.Korėją (ir taipogi vieną iš 3 pagrindinių JAV nurodomų grėsmių) ir jos tarptautinę grėsmę dėl branduolinio ginklo. Ji strategijoje buvo paminėta 18 kartų, o tuo tarpu Kinija – 36 (2 kartus daugiau). Kas įrodo, kad JAV šią „konkurentę“

laiko rimtu priešininku. Ko pasekoje ji Kiniją vaizduoja visuotiniu blogiu, tačiau JAV ketina visiems padėti, bet esminis punktas yra jos valdžios pripažinimas ir jei taip nutiks, ji žada Europai padėti apsaugoti nuo nesąžiningos Kinijos ir apsaugoti Azijos tautų suverenumą. Kinija yra tarsi marodierius visus partnerius plešiantis dėl asmeninės naudos, tačiau JAV kitokia, ji gera ir tikrai nėra indiferentiška tokiai pasaulinei situacijai. Ją veikia toks Kinijos elgesys ir ji visus gins. Pirmiausia taikiais, bet jei prireiks būtinai griebsis ir ginklo. „...Jungtinės Amerikos valstijos yra viena iš dviejų galingiausių pasaulio valstybių. Tačiau, palyginus su tikrais ir potencialiais varžovais, ji nėra tokia galinga, kad galėtų nekreipti dėmesio į tai, ar jos vykdoma politika turi įtaką jos padėčiai tarp kitų valstybių“²⁰⁹. Tai reiškia, kad net ir tokia galybė silpsta ir norint ir toliau sėdėti galios soste negalima atsipalaiduoti. Ir todėl „... Amerika tapo pavojinga ir pažeidžiama, kelianti baimę ir pati bijanti.“²¹⁰ Baimės ir galios siekia vedama ji yra pasiryžusi viskam, kad tik Amerika būtų pirma. To pasekoje aiškiai išvelgdama Kinijos visakeriopą galią ir josios augimą ji sukuria neigiamą diskursą Kinijos atžvilgiu, perteikdamą ją pasauliniu priešu, grėsme visuomenei, tautų suverenumui. Sutapatina ją su Rusija, nes Rusija jau daug metų turi neigiamą įvaizdį pasaulyje. Patalpina ją po konkurentės etikete taip siekdama nesumenkinti savęs (nes žodis priešas gali reikšti rimtą galią, o Amerika to nenori pripažinti, kad Kinija yra už ją galingesnė).

Raktažodžiai	2015 m. strategija (paminėjimų skaičius)	2017 m. strategija (paminėjimų skaičius)	Skirtumas
Kinija	12	36	+24
Kinijos grėsmė	-	1	+1
Kinijos galia	1	3	+2
Kinijos karinė galia	2	3	+1
Kinijos ekonomika	1	-	-1
Kinijos baimė	-	-	-
Kinijos valdžia	1	-	-1
Bendradarbiavimas su Kinija	3	2	-1
JAV varžovė	-	5	+5

8 lentelė. 2015 ir 2017 metų strategijų lyginamoji skaitmeninė analizė

Dėl analizės pagrįstumo buvo išvesta ir lyginamoji skaitmeninė lentelė, kuri visiškai susivienodina su išsakytomis mintimis. Kinijos aspektas išauga JAV diskurse ir išaugis buvo nulemtas neigiamų veiksmų Kinijos atžvilgiu. Jos karinė ginkluotė, galia ir grėsmė saugumui. Kinijos nebijoma, tačiau iš partnerės ji tapo varžove todėl nei bendradarbiavimas su ja nei jos

²⁰⁹ Morgenthau H. J. „Politika tarp valstybių. Kova dėl galios ir taikos.“, 2011. Vilnius: Margi raštai, p.45.

²¹⁰ Ten pat.

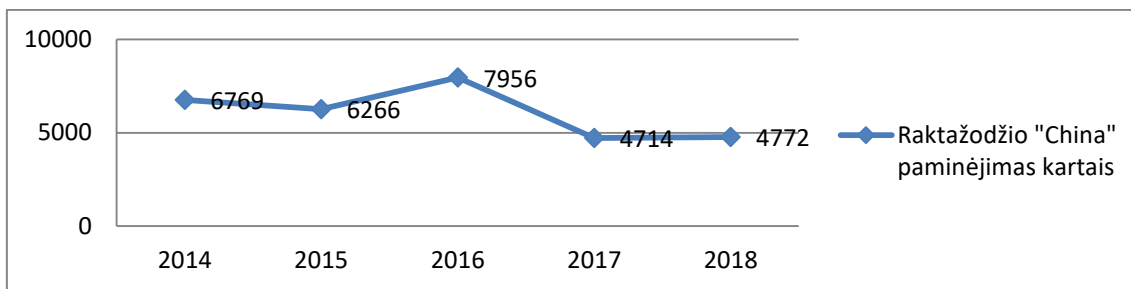
ekonomika nebėra JAV tokie įdomūs, kaip josios potenciali grėsmė josios nacionaliniam saugumui ir pirmavimui pasaulyje.

2.4. Kinijos grėsmių įvaizdis JAV akimis – tyrimas „The New York times“ portale

Vienas iš „ketvirtosios galios“ įrankių – bulvarinė spauda. Ši spauda pasiekama kiekvienam skaitytojui. Šiuolaikiniame pasaulyje žmonės gali naudotis įvairiomis medijomis, kaip tik jiems labiau patinka, yra priimtinau. Gali nusipirkti popierinį žinių variantą- laikraštį arba tiesiog naujienas sužinoti internete. Yra ne vienas dienraštis ir žmogus gali pats pasirinkti kuris jam priimtinausias, kurio rašymo stilius ar rubrikos jam labiausiai patinka. Darbui buvo parinktas „The New York times“ dienraštis, kurio skelbiamas naujienas kiekvienas nemokamai gali sekti ir internetu: <https://www.nytimes.com/> . Šis dienraštis yra gavęs daugiausiai Pulicerio premijų, ir jo skaitomumas yra vienas didžiausių šalyje, taipogi jis nėra apmokestintas ir skaitytojai nepaisant savo turtinės padėties gali lankytis internetiniame puslapyje ir sužinoti naujienas. Šių faktorių sąveika daro prielaidą, jog toks dienraštis turi pakankamą persvajijos galią skaitytojams, todėl esminga tirti jo kuriamą viešąjį diskursą Kinijos grėsmių įvaizdžio atžvilgiu.

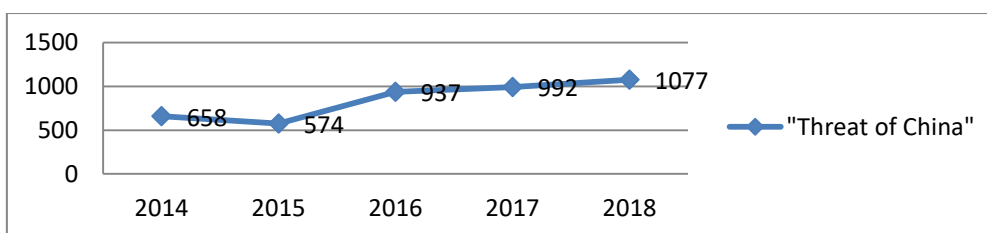
2.4.1. Diskurso apie Kiniją periodizacija (straipsnių kiekio ir laiko santykis) panaudojant raktažodį

Tyrimo laikotarpinė imtis yra 5 paskutiniai metai (2014 – 2018 (spalio pabaiga)) ir tyrimas buvo vykdomas visose 17-oje laikraščio rubrikose (politika, JAV, sportas, menai ir tt..). Pirminis tyrimo raktažodinis filtravimo spektras vyko per diskurso apie Kinijos grėsmės periodizaciją (kiekio ir laiko santykį) (9 lentelė). Esminis raktažodis – Kinija (ang. China); Kinijos grėsmė (ang. Threat of China), Kinijos galia (ang. Power of China), Kinijos karinė galia (ang. Military power of China), Kinijos ekonomika (economy of China), Kinijos baimė (ang. fear of China, Kinijos valdžia (ang. Chinese government), bendradarbiavimas su Kinija (ang. cooperation with China), JAV varžovė (ang. China is a USA rival).

9 lentelė. Diskurso apie Kiniją periodizaciją (straipsnių kiekio ir laiko santykis) panaudojant raktažodį Kinija (China)

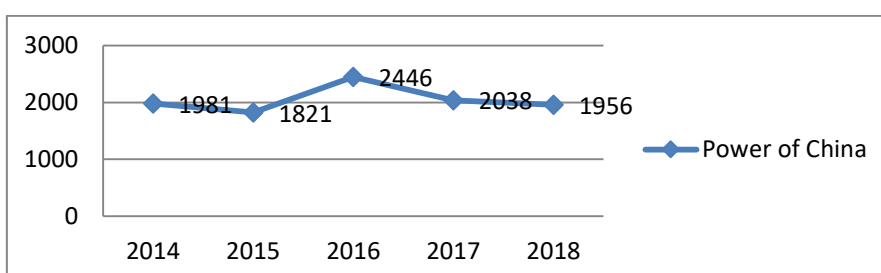
Iš lentelės aiškiai matyti, jog Kinijos faktorius visuomet buvo svarbus Amerikai (vidutiniškai per metus apie ją parašomi 6000 straipsnių). Daugiausiai, tiriamuoju laikotarpiu, buvo parašyta 2016 metais, net - 7956 straipsniais, o mažiausiai - 2017 metais. Nuo 2014 metų pradžios iki 2016 metų galo straipsnių skaičius apie Kiniją buvo gerokai didesnis nei nuo 2017 m pradžios iki 2018 m spalio pabaigos. Tą galima sieti su skirtingų prezidentų vykdytomis skirtingomis užsienio ir vidaus politikomis. Ankstesnis JAV prezidentas vykdęs plėtojęs draugiškesnę terpę su Kinija ir jo valdymo metu vyko spartesnis bendradarbiavimas su Kinija. Viešajame diskurse ji buvo minima kaip partnerė. O pasikeitus valdžiai ir į prezidento kėdę atsisėdus D. Trampui, Kinijos diskursas kinta. Daroma prielaida, kad diskurso formavimasi apie Kinijos grėsmių įvaizdį JAV ir šio diskurso pastarųjų paskutinių metų pakitimą ir polemizavimą galėjo įtakoti Kinijos karinės galios aspektas, t.y., spartus ir didėjantis jos karinis apsiginklavimas ir ginkluotės modernizavimas. Iš partnerės statuso ji pereina į konkurentės statusą ir viešajame diskurse ji įgauna negatyvų įvaizdį, (kas bus išnagrinėta tolimesniame tyrime). To pasekoje ir straipsnių kiekis atitinkamai mažėja. Tačiau priešinga situacija yra su raktožodine fraze – Kinijos grėsmė (Threat of China). Nuo 2016 metų šią frazę imta vis labiau naudoti spaudoje (10 lentelė).

20 lentelė. Diskurso apie Kiniją periodizaciją (straipsnių kiekio ir laiko santykis) panaudojant raktažodį Kinijos grėsmė (Threat of China)

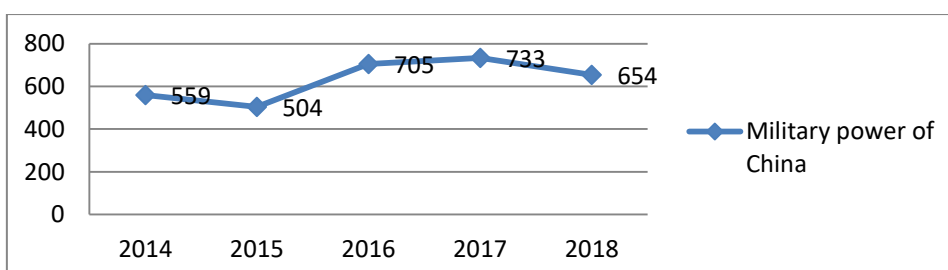
Mažiausiai nuskambėjusi ši frazė buvo 2015 metais, o daugiausiai – 2018 metais. Skirtumas yra kone dvigubas. Kas simbolizuoja išaugusią Kinijos galią, bet tuo pačiu ir josios baimę, grėsmę, nes juk galia yra subordinuojama grėsmei. Viešajame diskurse Kinija yra vaizduojama kaip grėsmė josios saugumui. 2015 metais, buvęs prezidentas Barakas Obama, nacionalinėje saugumo strategijoje patvirtino išaugusią Kinijos karinę galią ir nuo tų metų frazė

ėmė skambėti vis dažniau. Pagrindinė visų straipsnių tematika (2015 metais) buvo Kinijos išaugusi karinė galia ir jos kibernetinės atakos (ang. cyberattacks). Pasikeitus valdžiai ir patvirtinus naujojo prezidento požiūrį į Kiniją visai nenuostabu, kodėl dvigubai išaugo Kinijos grėsmės aspektas spaudoje. Vyksta masinis straipsnių rašymas agituojantis negatyvų diskursą Kinijos atžvilgiu: Kinijos karinės galios išaugimas, Kinijos kibernetinė galia ir bandymas pakeisti josios pagalba amerikiečių nuomones, prekybos apmokestinimai ir tt. Vis labiau įsigali Kinijos grėsmingas įvaizdis JAV viešajame diskurse. Tą patvirtina kitas raktažodinės frazės – Kinijos galia (power of China) panaudojimas spaudoje per tiriamąjį laikotarpį (11 lentelė).

11 lentelė. Diskurso apie Kiniją periodizaciją (straipsnių kiekio ir laiko santykis) panaudojant raktažodį Kinijos galia (Power of China)

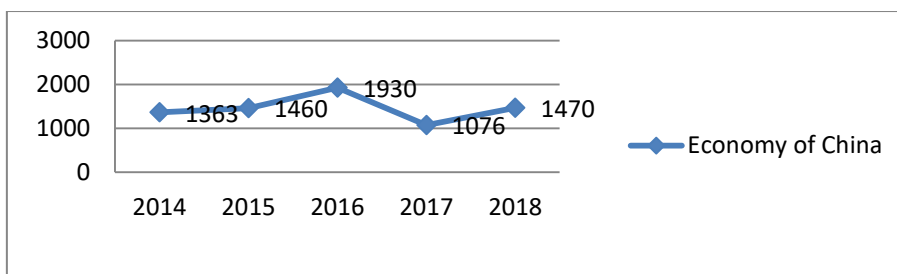
Šio raktažodžio panaudojimas santykinai mažai kinta (vidurkis 2048 straipsniai su tokiu raktažodžiu per metus). Per visą tiriamąjį laikotarpį jis labiausiai išaugo 2016 metais (sieki 2446). Mažiausias skaičius yra šių metų (2018), tačiau turint galvoje jų neužbaigtumą (iki pilnų metų vieno mėnesio trukumas), tai panašu, kad tiek 2018, tiek 2014 skaičiai būtų apylygiai. 2016 metų išaugimą lėmė stichinės nelaimės Kinijoje, Kinijos branduolinių ginklų naujovės, ilgiausiai misija į kosmosą ir kibernetinės atakos. Tačiau nors skaičius ir itin nesvyruoja, jo stabilumas tik įrodo, kad Amerikai suprantama Kinijos galia ir jie ją pripažįsta. Ganėtina analogiška situacija su Kinijos karinės galios (ang. Military power of China) raktažodžiu. Svyravimas nėra itin didelis bet pats ryškiausias pokytis 2016 metais. Frazės paminėjimas išaugo 201 kartu per vienerius metus (12 lentelė).

12 lentelė. Diskurso apie Kiniją periodizaciją (straipsnių kiekio ir laiko santykis) panaudojant raktažodį Kinijos karinė galia (Military power of China)

Straipsnių prieaugis buvo dėl: Kinijos ir Filipinų partnerystės siekio, Kinijos ir Taivano nesutarimų, Xi Jinpingo diktatorinio valdymo, Kinijos keliamų naujų konfliktų dėl teritorijų Pietų Kinijos jūroje. Straipsniuose JAV nepritaria Kinijai. Obama nepritaria tokiai Kinijos užsienio politikai, jis teigė, kad Kinija naudojasi savo teritoriniu dydžiu ir karine galia, kad laimėtų prieš mažesnius valstybes. Taipogi, viešajame diskurse garsiai skamba frazės apie diktatorinę Kiniją, kurios prezidentas viešai rodo savo diktatorinę galią ir tokioje šalyje nėra tokio dalyko, kaip žmogaus teisės ir laisvės.

Visiškai kitokią kreivę nubraižo raktažodinė frazė: Kinijos ekonomika (economy of China) (13 lentelė). Matomas aiškus straipsnių prieaugis nuo 2014 iki 2016 metų ir tada 2017 metais staigus straipsnių mažėjimas.

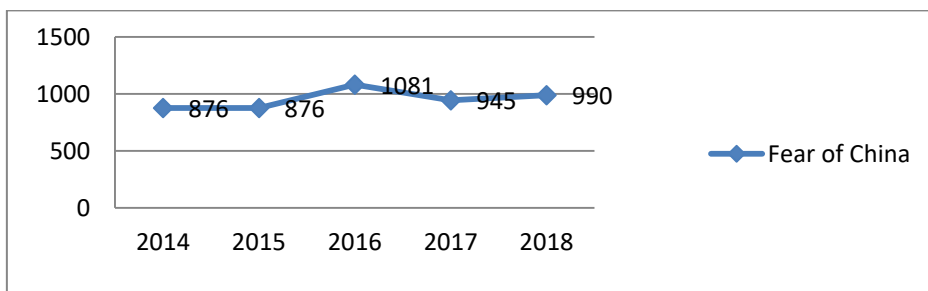

13 lentelė. Diskurso apie Kiniją periodizaciją (straipsnių kiekio ir laiko santykis) panaudojant raktažodį Kinijos karinė ekonomika (Economy of China)

Ryškiausias pokytis matomas 2017 metais, kuomet per metus Kinijos ekonomikos svarba, spaudoje, Amerikai itin sumažėjo. Skirtumas kone dvigubas. 2016 metais išaugęs straipsnių skaičius buvo susijęs su naftos kainos kritimu (kas pakenkė Kinijos rinkai), Kinijos ekonomikos sulėtėjimu ir tai paskatino Xi Jinpingą griebtis naujų veiksmų ir kurti naujus planus ekonomikai kelti. Taipogi būsimi Amerikos prezidento rinkimai ir galimos pasekmės Kinijai jei išrinkts Trampą. 2017 m „nuosmukio“ metu esminėmis naujienomis tapo: Naujojo prezidento (D. Trampo) sprendimas pasitraukti iš Trans- Atlantinės partnerystės, Trampo ketinimai pradėti ekonominį karą su Kinija ir Trampo vykdoma užsienio politika Kinijos atžvilgiu. Ekonominėje plotmėje diskursas Kinijos atžvilgiu tapo negatyvus. Amerika siekdama tapti visur tik pirmos vietos nugalėtoja, visomis pastangomis siekia parodyti, kad ji turi tokią galią, kad ji gali laimėti bet koki karą, nes ji yra stipresnė už Kiniją. Ir Kinija arba prisideda prie jos ir pripažįsta Amerikos laimėjimą arba tegu kovoja ir pralaimi.

Raktažodis: Kinijos baimė (ang. fear of China) pateikia gana stabilią tolygiai kylančią kreivę, kurios aukščiausiasis taškas - 2016 metais (14 lentelė). Kreivės epogėjus pasiektas dėl Kinijos požiūrio į Kim Jong Uno vykdomą užsienio politiką, masinius žmogaus teisės pažeidimus Kinijoje ir naftos kainų pokyčius. Kinijos prezidento požiūriu nereikia, kad būtų

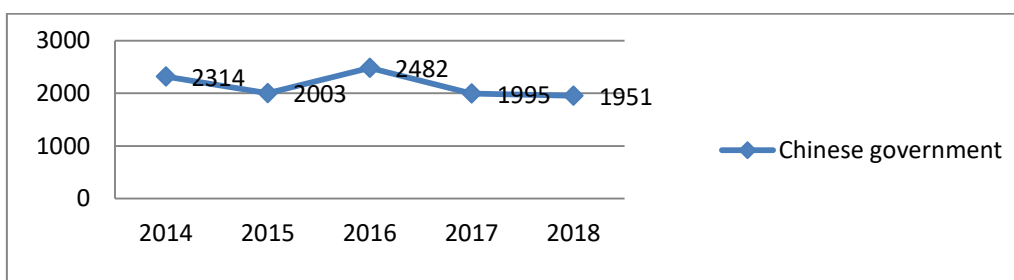
taikomos griežtos sankcijos Š. Korėjai, tokiais pasisakymais Kinijos prezidentas siekia išlaikyti galingą partnerę Azijoje, kad turėtų persvarą prieš Ameriką. O Amerika tuo pačiu, naudojasi tokiu Kinijos požiūriu, kad sumenkintų josios autoritetą savo piliečių akyse. Amerikiečiams pro akis nepraslysta ir kiekvienas dingęs ar baudžiamas Kinijos žmogaus teisių aktyvistas, siekiantis jiems priklausiančių žmogaus teisių ir laisvių. Viešajame diskurse Kinija piešiama kaip grėsmė žmogiškumui ir laisvėms, prie kurių taip įpratę Jungtinių Amerikos valstijų gyventojai. Ant Kinijos piešiamas reversinis Amerikos paveikslas.

14 lentelė. Diskurso apie Kiniją periodizaciją (straipsnių kiekio ir laiko santykis) panaudojant raktažodį Kinijos baimė (Fear of China)

2016 metais išaugęs Kinijos „baimės“ pojūtis buvo dirbtinai sukeltas ir dėl būsimų naujojo Amerikos prezidento rinkimų, kuris savo rinkiminėje kampanijoje pasisakė apie ekonominį karą su Kinija. Prieš rinkimus ganėtinai daug padaugėjo straipsnių netgi istorine tematika apie JAV ir Kinijos santykius laiko tėkmėje. Ir ypatingai daug naujienų apie Kinijos augančią karinę galią. Persvazijos būdu, Kinija viešajame diskurse tampa priešu, grėsme ir baime.

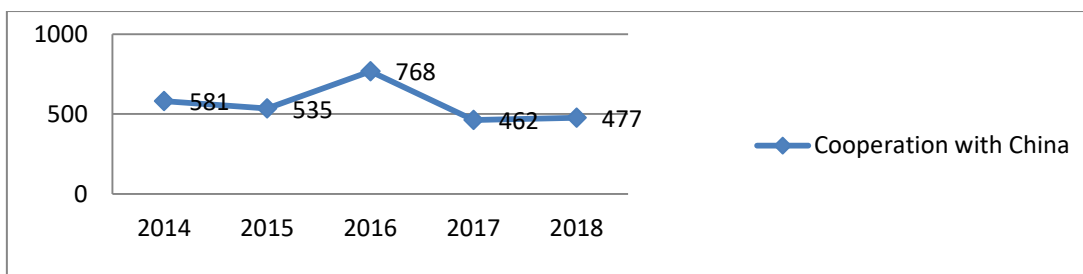
Raktažodis: Kinijos valdžia (ang. Chinese government), yra su įprastiniu 2016 metų straipsnių iškilimu, tačiau žvelgiant į kreivės 5 metų pokytį išvelgiamas kreivės mažėjimo tendencijos (15 lentelė).

15 lentelė. Diskurso apie Kiniją periodizaciją (straipsnių kiekio ir laiko santykis) panaudojant raktažodį Kinijos valdžia (Chinese government)

Nors žvelgiant į kreivę platesniame kontekste matomas minėtas josios kritimas, tačiau straipsnių skaičius, palyginus su kitais raktažodžiais, yra ganėtinai didelis ir tai visai nenuostabu, nes Amerika šiuo metu su Kinija „kovoja“ ekonominiame kare. Todėl kiekvienas valdžios (tiek Amerikos, tiek Kinijos) sprendimas yra ganėtinai svarbus.

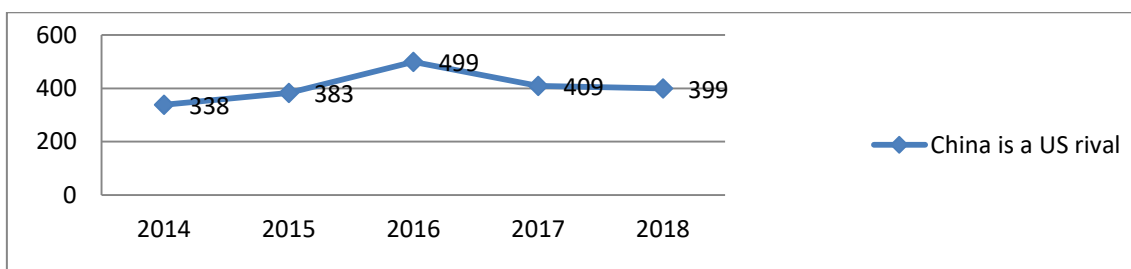
Raktažodis: bendradarbiavimas su Kinija (ang. cooperation with China). Tai palyginti su kitais raktažodžiais susilaukianti kone mažiausiai dėmesio sritis. Barako Obamos valdymo laikais tai buvo priimtinesnis aspektas amerikiečiams (kaip matyti iš 16 lentelės), nei D. Trampo valdomuoju laikotarpiu. Įvykdyti susitarimai dėl švaresnio oro ir klimato kontroliavimo su Kinija buvo nutraukti ir ekologinis aspektas buvo nustumtas į šalį. Naujoje sferoje plėtotas bendradarbiavimas nutrūko išgalėjus naujajai valdžiai. O prasidėjus ekonominiam muitų karui bendradarbiavimo aspektą išstūmė kiti, svarbesni dalykai. To pasekoje nuo 2016 metų išaugio epogėjaus sekė 2017 metais, per 5 metus didžiausias straipsnių (pagal minėtą raktažodį), nuosmūkis.

16 lentelė. Diskurso apie Kiniją periodizaciją (straipsnių kiekio ir laiko santykis) panaudojant raktažodį bendradarbiavimas su Kinija (Cooperation with China)

Ir nors bendradarbiavimui trukdo Trampo vykdoma užsienio politika (kurią labiausiai įtakoja vidaus politika), tačiau nepanašu, kad bendradarbiavimas tarp šalių visiškai nutrūks, nes tai tiesiog per daug pakenktų abiejų šalių ekonomikai. Ekonominių karų atvejų visuomet nukenčia karą kovojančios valstybės, o ir yra per daug koorporacijų ir kur kas smulkesnių įmonių, kurioms tokie nesutarimai būtų per daug nuostolingi, kad jie liktų nuošalyje.

Raktažodis: JAV varžovė (ang. China is a US rival). Nors kreivė išauga 2016 metais, tačiau kreivė palyginti yra ganėtinai stabili (17 lentelė). Varijuoja tarp trijų ir keturių šimtų straipsnių per metus (apart 2016 metus).

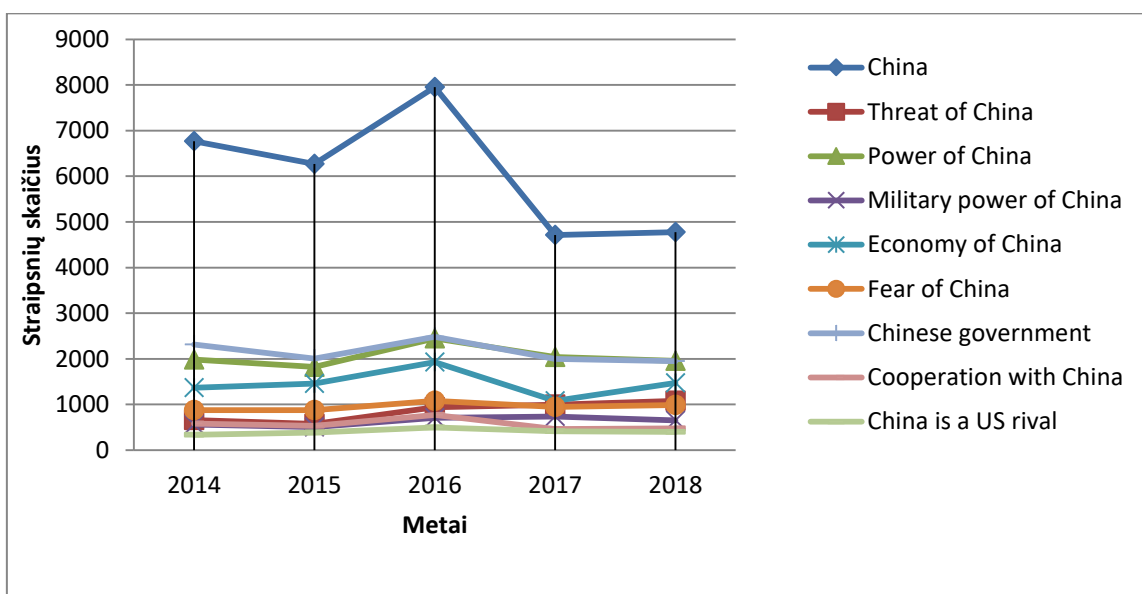
17 lentelė. Diskurso apie Kiniją periodizaciją (straipsnių kiekio ir laiko santykis) panaudojant raktažodį JAV varžovė (China is a US rival)

Iš lentelėje pateikiamų skaičių susidaro aiškus bendrinis vaizdas, kad nepasiant dabartinių nesutarimų, Kinija ir anksčiau buvo suvokiama ne tik kaip partnerė, bet kaip ir varžovė. Tokią situaciją sukėlė ne vien tik dabartinis prezidentas, bet tokia nuomonė vyravo ir anksčiau.

Apibendrinimas

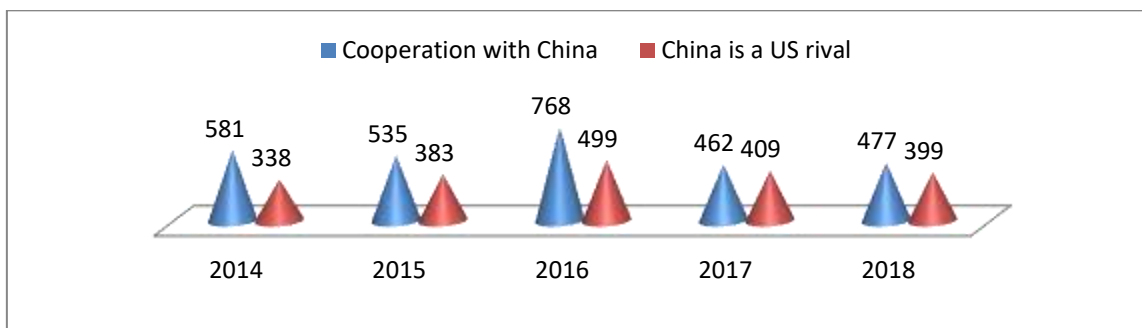
Apibendrinamoji lentelė puikiai perteikia 2016 metų svarbą (18 lentelė). Tais metais, Kinijos minėjimas ryškiai išaugo, tuo pačiu išaugo ir įvairių raktažodžių, susijusių su Kinija parašymo skaičius. 2016 metais įvyko daug svarbių įvykių: paskutiniai B. Obamos valdymo metai, metai po išleistos nacionalinės saugumo strategijos, prezidento rinkimai. Besikeičianti valdžia dažnai atneša naujų vėjų, tačiau naujasis prezidentas pradėjęs vykdyti visiškai kitokią vidaus ir užsienio politiką naujovių įnešė gerokai daugiau nei įprastai. Į valdžią atėjus Donaldui Trumpui, Kinijos minėjimas spaudoje gerokai sumažėjo, kas yra sietina su naująja politika. Prasidėjo Amerikos ir Kinijos ekonominis karas. Amerikos siekis visur ir visada būti pirma. Tarptautinės galios viršūnės siekianti Amerika spaudoje ne veltui mažina apie Kiniją straipsnių skaičių. Tokiu būdu ji stengiasi parodyti, kad nėra tokia verta josios dėmesio, o medijose pasirodantys straipsniai stengiasi perteikti Kiniją kaip grėsmę nacionaliniam josios saugumui.

18 lentelė. Raktažodžių panaudojimas viešajame Amerikos diskurse Kinijos atžvilgiu, 2014 - 2018 metų laikotarpyje

Iš lentelės aiškiai matyti, jog raktažodžio „Kinijos baimė“ (Fear of China) panaudojimas stabiliai, metai iš metų, auga ir to pasekoje daroma prielaida, jog augimo tendencija išliks. Iš lentelės taipogi matyti, kad dvi priešingybės: draugystė (bendradarbiavimas) ir kariavimas (varžymasis) persipina ir santykiečiai dėsningai kinta. 19 lentelėje pateikiama, kaip tiriamųjų metų eigoje, viešajame diskurse sistemingai kito Kinijos įvaizdis. Nuo 2014 iki 2016 metų galo Kinija

buvo Amerikos partnerė įvairiose srityse. Nuo 2017 metų, diskurse ji vis dar vyrauja kaip partnerė, tačiau jau beveik susigretino su konkurentės, varžovės amplua. Atotrūkis tarp „draugo“ ir „priešo“ sparčiai mažėja ir skirtumas tapo minimalus.

19 lentelė. Diskurso pasiskirstymas tarp bendradarbiavimo ir varžymosi

Revizionistinė Kinija nenori pasiduoti Amerikai, ji nori išplėsti savo galios spektrą pasaulyje, tačiau tam jokiais būdais nepritaria Amerika, nes ji nenori užleisti pirmosios vietos. Trampo vykdoma politika ir garsusis šūkis „America First“ neleis Kinijos įtakos sferai per daug plėtotis, todėl galima daryti prielaidą, jog ateityje „konkurentės- priešės“ epitetą prie Kinijos vardo skambės kurs kas dažniau, nei epitetą „partnerė“.

2.5. Vieši Amerikos prezidentų pasisakymai Kinijos atžvilgiu (2014- 2018 m.)

Suvokiant faktą, jog galimos paklaidos raktažodinėje straipsnių paieškoje (kuomet išmetamas rezultatas nėra tikrasis „grynuolis“, t.y. ne visi parodomieji straipsniai tikrai yra pavyzdžiui vien tik apie Kinijos galią), todėl skaičių ir parašytų faktų užtvirtinimui arba paneigimui, darbe yra analizuojami ir vieši prezidentų pasisakymai pateikiami Baltųjų rūmų portale (<https://www.whitehouse.gov/>). Dėl kalbų ir pasisakymų apimties ir per dažnai pasikartojančių analogiškų faktų, kalbų ištraukos ir trumpa jų interpretacija yra pateikiama IX priede. Tolimesnėje tyrimo dalyje yra pateikiama Amerikos prezidentų kalbų ir pasisakymų glaustos interpretacijos su prezidento diktuojamu oficialiu Kinijos įvaizdžiu.

2.5.1. B. Obamos kuriamas oficialus Kinijos įvaizdžio diskursas

2014 metai.

Sausis. Savo kalboje Obama Kiniją paminėjo tik du kartus. Buvo kalbama apie Kiniją, kaip žmogaus teisių ir laisvių pažeidėją. Ir tai visiškai prasilenkia su JAV visuotinių normų pozicija

ir gyvenimo būdu.²¹¹ JAV tai smerkia ir Kinijai šiuo atveju tenka neigiamas įvaizdis, kuri tik sustiprina Obamos pasakymai apie JAV ekonominį pakilimą. Anksčiau Kinija buvo labiausiai vertinama ir mėgiama vieta investuotojams, o dabar ta vieta tapo- JAV. Šiuo aspektu Kinija atrodo silpstanti ir negerbianti visuotinių normų valstybė, kuri yra panaši į taipogi komunistinę valstybę- Rusiją.²¹²

Vasaris. Kinija buvo paminėta 3 kartus. Kalbose Obama aptaria jau praėjusį mėnesį minėtus faktus- žmonių teisių ir laisvių negerbimą Kinijoje²¹³ ir tai, kad JAV tapo mėgstamiausia investitorių vietą pasaulyje²¹⁴. Anksčiau šią poziciją užėmė Kinija, o dabar – JAV. Naujas faktas, kuris buvo paminėtas, tai, jog Obamai svarbu bendradarbiauti su Kinija.²¹⁵ Jis nori jog, Kinija būtų Amerikos partnerė, tai naudinga šiai šaliai, ypač, kai Kinija be galo stengiasi modernizuoti savo infrastruktūrą ir tai traukia investuotojus į jos šalį.²¹⁶ Šiuo atveju Kinija yra prilyginama Vokietijai. Šie faktai viešajame JAV diskurse nupiešia Kiniją silpnesne už JAV, tačiau nepaisant to, ji yra esminė josios partnerė iš kurios kai kuriais aspektais reikia imti pavyzdį.

Kovas. JAV džiaugiasi, jog Kinija palaiko JAV nuomonę ir kartu su ja smerkia Rusijos Kryme surengtą referendumą.²¹⁷ Šiuo faktu JAV labai džiaugiasi. Kitas svarbus momentas tai prezidento Obamos žmona su dukromis keliavo pasisvečiuoti į Kiniją.²¹⁸ Tai buvo diplomatinė kelionė ir ji buvo išskirtinė, nes M.Obama retai, kur išvyksta iš šalies ir tuo labiau su savo dukromis kartu ir šis faktas tik pagilino įspūdį, kokią svarbą Amerikai turi santykiai su Kinija. Ši kelionė atvėrė duris ne tik prezidento žmonai pasikalbėti su Kinijos valdančiaisiais atstovais, bet tuo pačiu ir prezidentui Obamai, kuris su prezidentu Xi po žmonos kelionės kalbėjosi. Jie patarė dvišalius santykius ir galimas bendradarbiavimo plotmes. Obama tikisi, jog jam pavyks pasiekti, jog Kinija

---

²¹¹The White House Office of the Press Secretary „Remarks by the President on Review of Signals Intelligence“ 2014. Prieiga per internetą: [<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2014/01/17/remarks-president-review-signals-intelligence>]

²¹² The White House Office of the Press Secretary „President Barack Obama's State of the Union Address“ 2014. Prieiga per internetą: [<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2014/01/28/president-barack-obamas-state-union-address>]

²¹³The White House Office of the Press Secretary „Remarks by the President at National Prayer Breakfast“ 2014. Prieiga per internetą: [<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2014/02/06/remarks-president-national-prayer-breakfast>]

²¹⁴ The White House Office of the Press Secretary „Remarks by the President and Vice President at NGA Meeting“ 2014. Prieiga per internetą: [<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2014/02/24/remarks-president-and-vice-president-nga-meeting>]

²¹⁵ The White House Office of the Press Secretary „Remarks by the President at National Prayer Breakfast“ 2014. Prieiga per internetą: [<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2014/02/06/remarks-president-national-prayer-breakfast>]

²¹⁶ The White House Office of the Press Secretary „Remarks by the President on Jobs in American Infrastructure“ 2014. Prieiga per internetą: [<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2014/02/26/remarks-president-jobs-american-infrastructure>]

²¹⁷ The White House Office of the Press Secretary „Remarks to the Press by Vice President Joe Biden with Prime Minister Donald Tusk of Poland“ 2014. Prieiga per internetą: [<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2014/03/18/remarks-press-vice-president-joe-biden-prime-minister-donald-tusk-poland>]

²¹⁸The White House Office of the Press Secretary „Remarks by First Lady Michelle Obama and Madame Peng Before Tour of Beijing Normal School“ 2014. Prieiga per internetą: [<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2014/03/21/remarks-first-lady-michelle-obama-and-madame-peng-tour-beijing-normal-sc>]

labiau imtų gerbti savo piliečių teises ir laisves. Obama kalbėdamas apie prezidentą Xi visuomet atsiliepdavo šiltai ir draugiškai.²¹⁹

Balandis. Ir nors dvišaliai santykiai klostosi puikiai, tačiau Kinija (sugretinta su Vokietija) yra laikoma didžiausia JAV ekonomine konkurentė.²²⁰ Ir ši konkurentė nusipelno savo vardo, nes ji sunkiai dirbo (kaip ir Vokietija ir Indija), kad turėtų tai ką turi dabar ir priėmė tinkamus sprendimus, kad visa tai įvyktų.²²¹ JAV turi priimti tokius pat sprendimus ir taip pat sunkiai dirbti, kad toliau sėkmingai augtų. JAV prezidentas pripažįsta Kinijos galią, protą ir sunkų darbą. Tai pozityvistinis požiūris į šalį konkurentę. Jis jaučia jai pagarbą, todėl Kinija viešai skelbiama kaip brangus Amerikai partneris ir prezidento oficialus požiūris yra, kad taikios ir klestinčios Kinijos kilimas yra nuostabus dalykas ir jis nori, kad tokia Kinija išliktų ir ateityje²²². Todėl kalbėdamas su Filipinų prezidentu Benigno jis gynė Kiniją. Jis nenori, kad ji būtų pašalinta iš įvairių tarptautinių susitarimų, nes jos nuosmūkis atneštų pasauliui daugiau žalos nei naudos. Jis mato, kad Kinijoje vykstantys procesai prasilenkia su tarptautine teise, tačiau dėl to jis nenori jos žlugdyti, jis nori kad Kinija kiltų kaip taiki ir klestinti šalis²²³.

Gegužė. Kinija vėl gretinama su Rusija ir josios agresija kitoms tautoms. Kinija pirmą kartą paminima kaip grėsmė, tačiau grėsmė ne JAV, o Kinijos kaimyninėms valstybėms, kurios yra silpnesnės už ją.²²⁴

Birželis. Obama planuoja pasirašyti susitarimą su Kinija dėl oro švarinimo programos. Obamos bendradarbiavimas su Kinija iš ekonominės sferos persikelia ir į ekologinę.²²⁵ Kitoje savo kalboje, prezidentas pamini Kiniją kaip pasaulinę galią, kuri turi ir didžiulį įtakos ratą dėl kurio valstybės ir siekia su ja bendradarbiauti, tačiau tuo pačiu gražią forma perteikia ir Kinijos savanaudiškumą ir tarptautinių teisės normų nesilaikymą. Kinija svarbi partnerė ir ji pati tą suvokia,

---

²¹⁹ The White House Office of the Press Secretary „Remarks by President Obama and President Xi Jinping of China Before Bilateral Meeting“ 2014. Prieiga per internetą: [<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2014/03/24/remarks-president-obama-and-president-xi-jinping-china-bilateral-meeting>]

²²⁰ The White House Office of the Press Secretary „Remarks by the President at Joint DCCC/DSCC Dinner“ 2014. Prieiga per internetą: [<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2014/04/09/remarks-president-joint-dcccdsc-dinner>]

²²¹ The White House Office of the Press Secretary „Remarks by the President and the Vice President on Skills Training“ 2014. Prieiga per internetą: [<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2014/04/16/remarks-president-and-vice-president-skills-training>]

²²² The White House Office of the Press Secretary „Remarks by President Obama at Young Southeast Asian Leaders Initiative Town Hall“ 2014. Prieiga per internetą: [<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2014/04/27/remarks-president-obama-young-southeast-asian-leaders-initiative-town-hall>]

²²³ The White House Office of the Press Secretary „Remarks by President Obama and President Benigno Aquino III of the Philippines in Joint Press Conference“ 2014. Prieiga per internetą: [<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2014/04/28/remarks-president-obama-and-president-benigno-aquino-iii-philippines-joi>]

²²⁴ The White House Office of the Press Secretary „Remarks by the President at the United States Military Academy Commencement Ceremony“ 2014. Prieiga per internetą: [<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2014/05/28/remarks-president-united-states-military-academy-commencement-ceremony>]

²²⁵ The White House Office of the Press Secretary „Remarks by President Obama and Prime Minister David Cameron of the United Kingdom in Joint Press Conference“ 2014. Prieiga per internetą: [<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2014/06/05/remarks-president-obama-and-prime-minister-david-cameron-united-kingdom->]

todėl ir žaidžia su menkesnėmis valstybėmis šia, galios korta²²⁶. Kinija JAV yra svarbus partneris, tačiau tokios partnerio tuo pačiu reikia ir saugotis. Kinijos kova dėl teritorijų Pietų Kinijos jūroje nėra taiki ir tai tikrai neprimena tarptautinių teisės normų laikymosi ir šiuo klausimu Obama kalbėjosi su Naujosios Zelandijos ministru pirmininku Key ir nepritarė tokiai Kinijos vykdomai užsienio politikai.²²⁷ Taigi, šiuo atveju nors ir gan gražia forma, tačiau ir vėl Kinija perteikiama iš ne tokios pozityvistinės perspektyvos. Ir visai nesvarbu jog kone kiekvienoje savo kalboje Obama pamini tą pačią frazę: džiaugiamės taikios ir klestinčios Kinijos kilimu.

Liepa. Prezidentas Kiniją sugretina su Vokietija bei Prancūzija ir pamini jas aukštųjų technologijų ir finansinio apsirūpinimo kontekste. Taip prezidentas stengiasi tautai perteikti mintį, jog reikia stengtis nenusileisti ir siekti aukštumų visose srityse ir tuo pačiu jai leidžia suvokti, kad Amerika rungtyniauja su Kinija.²²⁸ Tačiau, kad tauta nesijaudintų, kad gali pralaimėti rungtynes, kitą dieną Obama pasako kalbą, kurioje jis vėl pakartoja jau visiems žinomą faktą apie geriausią pasaulyje vietą investicijoms - Ameriką.²²⁹ Taigi, Kinija rimta konkurentė, bet tikrai yra įveikiama. Ir pastarąjį faktą Obama kartojo ne kartą: liepos 22 d.²³⁰; 23 d.²³¹ 24 d.²³²; 26d.²³³; 30d²³⁴. Taipogi, rugpjūčio: 11d²³⁵.; 29d²³⁶; 30d.²³⁷. Rugsėjo: 1d.²³⁸; 12 d.²³⁹; 19d.²⁴⁰. Spalio: 2d²⁴¹; 3d²⁴². Toks

---

²²⁶The White House Office of the Press Secretary „Remarks by President Obama and Prime Minister Abbott of Australia After Bilateral Meeting“2014. Prieiga per internetą:[<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2014/06/12/remarks-president-obama-and-prime-minister-abbott-australia-after-bilate>]

²²⁷The White House Office of the Press Secretary „Remarks by President Obama and Prime Minister Key of New Zealand after Bilateral Meeting“ 2014. Prieiga per internetą:[<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2014/06/23/remarks-president-obama-and-prime-minister-key-new-zealand-after-bilater>]

²²⁸ The White House Office of the Press Secretary „Remarks by the President on the Economy, Denver, CO“2014. Prieiga per internetą:[<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2014/07/09/remarks-president-economy-denver-co>]

²²⁹The White House Office of the Press Secretary „Remarks by the President at DNC Event -- Austin, TX“ 2014. Prieiga per internetą:[<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2014/07/10/remarks-president-dnc-event-austin-tx>]

²³⁰ The White House Office of the Press Secretary 2014. Prieiga per internetą:[<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2014/07/22/remarks-president-and-vice-president-bill-signing-workforce-innovation-a>]

²³¹ The White House Office of the Press Secretary 2014. Prieiga per internetą:[<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2014/07/23/remarks-president-dnc-event-los-angeles-california>]

²³²The White House Office of the Press Secretary „Remarks by the President at DCCC Luncheon – CA“ 2014. Prieiga per internetą:[<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2014/07/23/remarks-president-dccc-luncheon-ca>]

²³³The White House Office of the Press Secretary „Weekly Address: Closing Corporate Tax Loopholes“2014. Prieiga per internetą:[<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2014/07/26/weekly-address-closing-corporate-tax-loopholes>]

²³⁴The White House Office of the Press Secretary „Remarks by the President on the Economy -- Kansas, City, MO“ 2014. Prieiga per internetą:[<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2014/07/30/remarks-president-economy-kansas-city-mo>]

²³⁵The White House Office of the Press Secretary „Remarks by the President at a DSCC Event -- Tisbury, MA“ 2014. Prieiga per internetą:[<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2014/08/11/remarks-president-dscc-event-tisbury-ma-0>]

²³⁶The White House Office of the Press Secretary „Remarks by the President at a DNC Event -- Purchase, New York., 2014. Prieiga per internetą:[<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2014/08/29/remarks-president-dnc-event-purchase-new-york>]

²³⁷The White House Office of the Press Secretary „Weekly Address: This Labor Day, Let's Talk About the Minimum Wage., 2014. Prieiga per internetą: [<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2014/08/30/weekly-address-labor-day-let-s-talk-about-minimum-wage>]

²³⁸The White House Office of the Press Secretary „Remarks by the President at Milwaukee Laborfest“ 2014. Prieiga per internetą:[<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2014/09/01/remarks-president-milwaukee-laborfest>]

²³⁹The White House Office of the Press Secretary „Remarks by the President at a DSCC Event“2014. Prieiga per internetą:[<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2014/09/12/remarks-president-dscc-event>]

²⁴⁰The White House Office of the Press Secretary „Remarks by the President at DNC Women's Leadership Forum“2014. Prieiga per internetą:[<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2014/09/19/remarks-president-dnc-womens-leadership-forum>]

²⁴¹The White House Office of the Press Secretary „Remarks by the President on the Economy -- Northwestern University“2014. Prieiga per internetą:[<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2014/10/02/remarks-president-economy-northwestern-university>]

dažnas šio fakto pakartojimas žymi kad arba Amerika neturi kuo daugiau pasigirti konkurencinėje kovoje prie Kiniją arba kad ši pergalė Amerikai yra puikus būdas „įkasti“ Kinijai.

Rugpjūtis. Viename straipsnyje Obama pamini, jog kartais iš žmonių girdi, jog Kinija yra pranašesnė už JAV, tačiau jis paneigia šį mitą teigdamas, jog JAV laiko kur kas geresnes kortas. Taip sumenkina Kinija amerikiečių sąmonėje. JAV aukščiau už Kiniją.²⁴³

Rugsėjis. Vyksta dvišalis bendradarbiavimas dėl oro taršos mažinimo pasaulyje. Abi tautos džiaugiasi, kad imasi bendrų veiksmų ir taip prisideda prie pasaulinės gerovės.²⁴⁴ Jos suvokia savo galią ir su tuo atėjusias prievoles ir jų nesibaido.²⁴⁵ Tačiau Obamai pro akis neprasprūsta nusikaltimai žmogaus teisių ir laisvių atžvilgiu vykstantys Kinijoje, šiuo atveju Liu Xiabo įvykis. Amerika tai smerkia²⁴⁶. Bendradarbiaudamas su Kinija neužgožia josios neigiamos pusės.

Spalis. Prezidentas suvokia Kinijos galią ir to nebijo viešai pripažinti, kad Kinija yra Azijos galiūnė²⁴⁷. Ir tai įtakoja Amerikos sprendimą bendradarbiauti su tokia galinga konkurente.

Lapkritis. Kone kiekviename straipsnyje yra randama frazė, kad Obama džiaugiasi taikiu ir klestinčiu Kinijos kilimu. Ir toks džiaugsmas jam kyla dėl to, jog ir JAV prisidėjo prie tokio spartaus jos klėstėjimo.²⁴⁸ Visam pasauliui yra naudinga, kad Kinijai gerai sektųsi, tačiau kartais ji peržengia ribas nesilaikydama tarptautinių normų, kurias taip skatina ir vertina JAV²⁴⁹. Tokiu būdu Amerika pateikia Kiniją juodomis spalvomis, JAV geresnė už Kiniją. Ir to Amerika niekuomet nepamiršta pasakyti (vienaip ar kitaip). Tačiau nepaisant to, Kinija daro pažangą ir stengiasi padėti kitiems. Ji padėjo kovoje su Ebola²⁵⁰. Stengiasi dėl pasaulio ir savo tautiečių todėl prisidės prie oro užterštumo mažinimo.²⁵¹ O kad būtų geriau abiejų tautų (JAV ir Kinijos) piliečiams yra norima

---

²⁴²The White House Office of the Press Secretary „Remarks by the President at a Town Hall on Manufacturing“2014. Prieiga per internetą:[<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2014/10/03/remarks-president-town-hall-manufacturing>]

²⁴³The White House Office of the Press Secretary „Remarks by the President at a DNC Event -- Purchase, New York“ 2014. Prieiga per internetą:[<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2014/08/29/remarks-president-dnc-event-purchase-new-york>]

²⁴⁴The White House Office of the Press Secretary „Remarks by the President at a DSCC Event -- New York, New York“2014. Prieiga per internetą:[<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2014/09/23/remarks-president-dscc-event-new-york-new-york>]

²⁴⁵The White House Office of the Press Secretary „Remarks by the President at U.N. Climate Change Summit“2014. Prieiga per internetą:[<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2014/09/23/remarks-president-un-climate-change-summit>]

²⁴⁶The White House Office of the Press Secretary „Remarks by the President at Clinton Global Initiative“2014. Prieiga per internetą:[<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2014/09/23/remarks-president-clinton-global-initiative>]

²⁴⁷ The White House Office of the Press Secretary „Remarks by the President at the Pentagon“ 2014. Prieiga per internetą:[<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2014/10/08/remarks-president-pentagon>]

²⁴⁸The White House Office of the Press Secretary „Remarks by President Obama at APEC CEO Summit“2014. Prieiga per internetą:[<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2014/11/10/remarks-president-obama-apec-ceo-summit>]

²⁴⁹The White House Office of the Press Secretary „Remarks by President Obama and Prime Minister Abbott of Australia After Bilateral Meeting“ 2014. Prieiga per internetą:[<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2014/11/10/remarks-president-obama-and-prime-minister-abbott-australia-after-bilate>]

²⁵⁰The White House Office of the Press Secretary „Toast Remarks by President Obama in Luncheon with President Xi of China“ 2014. Prieiga per internetą:[<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2014/11/12/toast-remarks-president-obama-luncheon-president-xi-china>]

²⁵¹The White House Office of the Press Secretary „Remarks by President Obama at Young Southeast Asian Leaders Initiative Town Hall, 11/14/14“ 2014. Prieiga per internetą:[<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2014/11/14/remarks-president-obama-young-southeast-asian-leaders-initiative-town-ha>]

pratęsti vizų galiojimo dienų skaičių.²⁵² Kinija ir JAV savo bendradarbiavimą gilina visose srityse ir tuo yra patenkintos abi šalys.²⁵³ Bendradarbiavimas vyksta netgi kariniėje plotmėje.²⁵⁴

Gruodis. Kinija keičia savo rinkos modelį. Anksčiau ji buvo orientuota į eksportą, o dabar savo pačios vidaus rinką, todėl josios ekonomika sulėtėjo ir tuo pačiu tai kelia nuostolių ir josios prekybinėms partnerėms. Tačiau kur kas didesnė problema jos požiūris į žmogaus teises.²⁵⁵ Ir nors Amerika ir Kinija šiuo aspektu turi absoliučiai skirtingas nuomones, tačiau tai netrukdo bendradarbiavimui, kuriuo abi valstybės džiaugiasi oficialioje plotmėje.²⁵⁶ Amerika suvokia, kad skirtingi požiūriai yra dėl skirtingų valstybių valdymo²⁵⁷. Kinija - komunistinė valstybė, kaip ir Kuba, kurioje dedasi baisūs dalykai.²⁵⁸ Ir nors pasakoma, kad Kinija kitokia nei Kuba, tačiau tas subendrinimas dėl komunizmo ir veiksmų Kuboje, oficialiajame diskurse ją pateikia itin neigiamai.

2015 metai.

Sausis. Kinija sugretinama su Rusija. Abi komunistinės šalys, tačiau pabrėžiama, kad jos pritaria tam, kad Iranas nevykdytų branduolinių ginklų programos.²⁵⁹ Ir nors šalių nuomonės kai kur sutampa, tačiau Kinija nėra vien tik gera partnerė, ji ir galinga priešininkė. Obama pasako, kad Amerika šiuo metu eksportuoja daugiau nei bet kada, tačiau Kinija stengiasi perrašyti taisykles. Ir JAV turi sukurti savas taisykles, nes kitaip Kinija laimės.²⁶⁰

Vasaris. Kinijos augimo sulėtėjimas nėra itin naudingas JAV dėl finansinio sektoriaus, nes kuo mažiau Kinija importuos iš JAV tuo mažiau JAV pelno gaus, tačiau kartu pabrėžiama, kad JAV laiko geresnes kortas už Kiniją.²⁶¹ Ir JAV ketina imtis visų priemonių, kad ji, o ne Kinija

---

²⁵²The White House Office of the Press Secretary „Remarks by President Obama at G20 Press Conference | November 16, 2014“ 2014. Prieiga per internetą:[<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2014/11/16/remarks-president-obama-g20-press-conference-november-16-2014>]

²⁵³The White House Office of the Press Secretary „Remarks by President Obama Before Bilateral Meeting with President Xi of China“ 2014. Prieiga per internetą:[<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2014/11/12/remarks-president-obama-bilateral-meeting-president-xi-china>]

²⁵⁴The White House Office of the Press Secretary „Remarks by the President on the Resignation of Secretary of Defense Chuck Hagel“ 2014. Prieiga per internetą:[<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2014/11/24/remarks-president-resignation-secretary-defense-chuck-hagel>]

²⁵⁵The White House Office of the Press Secretary „Remarks by the President at the Business Roundtable“ 2014. Prieiga per internetą:[<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2014/12/03/remarks-president-business-roundtable>]

²⁵⁶The White House Office of the Press Secretary „Remarks by the President at Meeting of the Export Council“ 12014. Prieiga per internetą:[<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2014/12/11/remarks-president-meeting-export-council>]

²⁵⁷The White House Office of the Press Secretary „Statement by the President on Cuba Policy Changes“ 2014. Prieiga per internetą:[<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2014/12/17/statement-president-cuba-policy-changes>]

²⁵⁸The White House Office of the Press Secretary „Prezidento deklaracijos dėl kubos politikos pokyčių“ 2014. Prieiga per internetą:[<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2014/12/19/declaraciones-del-presidente-sobre-cambios-en-la-pol-tica-con-cuba>]

²⁵⁹The White House Office of the Press Secretary „Remarks by President Obama and Prime Minister Cameron of the United Kingdom in Joint Press Conference“ 2015. Prieiga per internetą:[<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2015/01/16/remarks-president-obama-and-prime-minister-cameron-united-kingdom-joint->

²⁶⁰The White House Office of the Press Secretary „Remarks of President Barack Obama – As Prepared for Delivery State of the Union Address“ 2015. Prieiga per internetą:[<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2015/01/20/remarks-president-barack-obama-prepared-delivery-state-union-address>]

²⁶¹The White House Office of the Press Secretary „Remarks by the President in Town Hall on Middle-Class Economics“ 2015. Prieiga per internetą:[<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2015/02/06/remarks-president-town-hall-middle-class-economics>]

pirmautų.²⁶² Kinija juk panaši į Rusija- komunistinės abi, tačiau kartais šių komunistinių valstybių nuomonės išsiskiria. Pavyzdžiui koboje su Irano branduoliniu nusiginklavimu.²⁶³ Tačiau nors Kinijos ir Rusijos nuomonės kartais nesutampa, jos abi yra kibernetinės grėsmės JAV. Jos bando vogdamos pasisavinti naujausias technologijas, skleisti propagandą ir atlikti savo nešvarius darbelius kibernetinėje erdvėje.²⁶⁴

Kovas. JAV konkuruoja su Kinija finansiniuose sandoriuose. Kinija afišuojama nebe kaip ekonominė partnerė, o varžovė.²⁶⁵ Tačiau ekologiniame sektoriuje jas abi vienija vienas tikslas- švaresnis oras ir klimato kaitos stabdymas.²⁶⁶

Balandis. Prezidentas ir vėl džiaugiasi ir giria Kiniją, nes jos ekonominis šuolis yra precedentinis. Ir pažymi, kad nereikia bijoti taikios ir kylančios Kinijos, nes ji būtų kur kas pavojingesnė jei skurstų ir taip apsunktų pasaulį. Obama skatina jos gerus darbus (tokius kaip investicijas į Afriką) tačiau pažymi, kad kartais reikia pažvelgti ir į darbų potekstę ir „skaityti tarp eilučių“²⁶⁷. Taip jis nurodo, kad Kinija yra sukta valstybė ir siekia savanaudiško pasipelnymo kitų sąskaita.²⁶⁸ Žinoma nepamiršta ir to fakto, kad ji kaip ir Rusija- nevertina kad žmonės turi savo teises.²⁶⁹ O ir ekonominiame sektoriuje Kinija vis dar yra JAV konkurentė ir JAV reikia sukurti naują tvarką²⁷⁰. Šią mintį savo kalbose pakartoja ir balandžio 23²⁷¹ bei 25²⁷² dienomis ir birželio 13²⁷³; 20²⁷⁴ dienomis. Bendradarbiavimas teigiama prasme minimas tik ekologiniame sektoriuje.²⁷⁵

---

²⁶²The White House Office of the Press Secretary „*Weekly Address: We Should Make Sure the Future Is Written by Us*“ 2015. Prieiga per internetą:<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2015/02/21/weekly-address-we-should-make-sure-future-written-us>

²⁶³The White House Office of the Press Secretary „*Remarks by President Obama and Chancellor Merkel in Joint Press Conference*“ 2015. Prieiga per internetą:<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2015/02/09/remarks-president-obama-and-chancellor-merkel-joint-press-conference>

²⁶⁴The White House Office of the Press Secretary „*Remarks by the President at the Cybersecurity and Consumer Protection Summit*“ 2015. Prieiga per internetą:<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2015/02/13/remarks-president-cybersecurity-and-consumer-protection-summit>

²⁶⁵The White House Office of the Press Secretary „*Remarks by the President to the City Club of Cleveland*“ 2015. Prieiga per internetą:<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2015/03/18/remarks-president-city-club-cleveland>

²⁶⁶The White House Office of the Press Secretary „*Remarks by the President on Energy and Climate Change*“ 2015. Prieiga per internetą:<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2015/03/19/remarks-president-energy-and-climate-change>

²⁶⁷The White House Office of the Press Secretary „*Remarks by President Obama in Town Hall with Young Leaders of the Americas*„ <https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2015/04/09/remarks-president-obama-town-hall-young-leaders-americas>

²⁶⁸The White House Office of the Press Secretary „*Remarks by President Obama and Prime Minister Abe of Japan in Joint Press Conference*„ 2015. Prieiga per internetą:<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2015/04/28/remarks-president-obama-and-prime-minister-abe-japan-joint-press-conference>

²⁶⁹The White House Office of the Press Secretary „*Remarks by President Obama at the Civil Society Forum*“ 2015. Prieiga per internetą:<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2015/04/10/remarks-president-obama-civil-society-forum>

²⁷⁰The White House Office of the Press Secretary „*Remarks by President Obama and Prime Minister Renzi of Italy in Joint Press Conference*“ 2015. Prieiga per internetą:<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2015/04/17/remarks-president-obama-and-prime-minister-renzi-italy-joint-press-conference>

²⁷¹The White House Office of the Press Secretary „*Remarks by the President at the Organizing for Action Summit*“ 2015. Prieiga per internetą:<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2015/04/23/remarks-president-organizing-action-summit>

²⁷²The White House Office of the Press Secretary „*Weekly Address: Fighting for Trade Deals that Put American Workers First*“ 2015. Prieiga per internetą:<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2015/04/25/weekly-address-fighting-trade-deals-put-american-workers-first>

²⁷³The White House Office of the Press Secretary „*Weekly Address: Stand Up for American Workers and Pass TAA*“ 2015. Prieiga per internetą:<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2015/06/13/weekly-address-stand-american-workers-and-pass-taa>

Gegužė. Kinija stengėsi nupiginti savo valiutą, kad jos prekės būtų gerokai pigesnės už kitų, tačiau Obama stengėsi tai pakeisti ir dabar 30 proc. matomas valiutos kurso prieaugis.²⁷⁶ Ir nors Kinija sukta valstybė JAV atžvilgiu, ir turi reversiškas pažiūras, JAV postuluojamoms nuostatomis (žmogaus teisių ir laisvių klausimu), tačiau Amerika turi bendradarbiauti su Kinija dėl ekonominių klausimų ir tokiu būdu Obama turi surištas rankas imti kažkokių veiksmų prieš kovą su Kinijos pažeidinėjimais.²⁷⁷

Birželis. Niekur nedingstanti Kinijos problema dėl žmonių laisvių apribojimų.²⁷⁸ Kinija – antihumanistinė valstybė. Kurios naujasis planas- sukurti naujuosius prekybos kelius sausumoje ir vandenyje, tačiau šio projekto Obama neparėmė.²⁷⁹

Liepa. JAV, Kinijai ir kitoms valstybėms²⁸⁰ pavyko Iraną įtikinti negaminti branduolinio ginklo.²⁸¹ JAV tokia laiminga dėl Kinijos pagalbos šiuo klausimu, kad net gina kinų gan aukštą moralės lygį. Sulygina amerikiečių ir kinų kalinių skaičių.²⁸² JAV pirmauja.

Rugpjūtis. Šį mėnesį JAV ir Kinijos santykiai pagerėjo dėl pavykusio susitarimo su Iranu²⁸³. Šalys, Paryžiaus konferencijoje, tariasi dėl švaresnio pasaulio oro.²⁸⁴ Ir tai paminima ne kartą²⁸⁵²⁸⁶²⁸⁷. O juk ir JAV, o ne Kinija yra pasaulio investuotojų numeris vienas pasirinkimas.²⁸⁸²⁸⁹

---

²⁷⁴The White House Office of the Press Secretary „*WEEKLY ADDRESS: Creating New Pathways of Opportunity for Americans Like You*“ 2015. Prieiga per internetą:[<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2015/06/20/weekly-address-creating-new-pathways-opportunity-americans-you>]

²⁷⁵The White House Office of the Press Secretary „*Weekly Address: Climate Change Can No Longer Be Ignored*“2015. Prieiga per internetą:[<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2015/04/18/weekly-address-climate-change-can-no-longer-be-ignored>]

²⁷⁶The White House Office of the Press Secretary „*Remarks by the President on Trade*“2015. Prieiga per internetą:[<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2015/05/08/remarks-president-trade>]

²⁷⁷The White House Office of the Press Secretary „*Remarks by President Obama in Press Conference after GCC Summit*“2015. Prieiga per internetą:[<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2015/05/14/remarks-president-obama-press-conference-after-gcc-summit>]

²⁷⁸ The White House Office of the Press Secretary „*Support, Defend, and Sustain: The Relevance of U.S. Response to Closing Civic Space*“2015. Prieiga per internetą:[<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2015/06/24/support-defend-and-sustain%E2%80%99-relevance-us-response-closing-civic-space>]

²⁷⁹The White House Office of the Press Secretary „*Remarks by the President in Town Hall with YSEALI Initiative Fellows*“ 2015. Prieiga per internetą:[<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2015/06/02/remarks-president-town-hall-yseali-initiative-fellows>]

²⁸⁰The White House Office of the Press Secretary „*Statement by the President on Iran*“ 2015. Prieiga per internetą:[<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2015/07/14/statement-president-iran>]

²⁸¹The White House Office of the Press Secretary „*WEEKLY ADDRESS: A Comprehensive, Long-Term Deal with Iran*“2015. Prieiga per internetą:[<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2015/07/18/weekly-address-comprehensive-long-term-deal-iran>]

²⁸²The White House Office of the Press Secretary „*Remarks by the President at the NAACP Conference*„,2015. Prieiga per internetą:[<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2015/07/14/remarks-president-naacp-conference>]

²⁸³The White House Office of the Press Secretary „*Remarks by the President on the Iran Nuclear Deal*“2015. Prieiga per internetą:[<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2015/08/05/remarks-president-iran-nuclear-deal>]

²⁸⁴The White House Office of the Press Secretary „*Remarks by the President at the Young African Leaders Initiative Presidential Summit Town Hall*“ 2015. Prieiga per internetą:[<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2015/08/03/remarks-president-young-african-leaders-initiative-presidential-summit>]

²⁸⁵The White House Office of the Press Secretary „*Remarks by the President in Announcing the Clean Power Plan*“2015. Prieiga per internetą:[<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2015/08/03/remarks-president-announcing-clean-power-plan>]

²⁸⁶The White House Office of the Press Secretary „*Weekly Address: Meeting the Global Threat of Climate Change*“2015. Prieiga per internetą:[<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2015/08/29/weekly-address-meeting-global-threat-climate-change>]

²⁸⁷The White House Office of the Press Secretary „*Remarks by the President at the GLACIER Conference -- Anchorage, AK*“2015. Prieiga per internetą:[<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2015/09/01/remarks-president-glacier-conference-anchorage-ak>]

Rugsėjis. JAV piktinasi dėl kibernetinių atakų atkeliaujančių iš Kinijos. Nuo to vienokiu ar kitokiu aspektu nukenčia visi amerikiečiai.²⁹⁰ Obama tai įvardina kaip grėsmę, kuri jei nebus išspresta, bus su ja kovojama ir laimima. Tai esminė bėda šalių bendradarbiavime.²⁹¹ Kuomet Obama susitiko su Xi Jinpingu, jis džiaugėsi kiek kartu buvo nuveikta abiejų šalių ir viso pasaulio labai ir tikisi tolimesnio bendradarbiavimo²⁹², tačiau tuo pat nepamiršta, kad Kinija yra kaip Rusija – ne tik komunistinė, bet ir potenciali priešė.²⁹³ Nes ji ne visuomet gerbia tarptautinius susitarimus ir laikosi diplomatijos.

Spalis. Kinija – sukta valstybė, kuri klasta viską išvyluoja²⁹⁴ ir nesilaiko tarptautinių normų.²⁹⁵ JAV nori pagilinti trišalius santykius su Kinija ir P. Korėja, bet dėl Kinijos elgesio nežinia ar tai pavyks.

Lapkritis. Amerika pripažįsta Kinijos ekonominę galią ir mato pokyčius joje, Kinija ketina "pereiti nuo į eksportą orientuotos ir investicinės ekonomikos į ekonomiką, kurią skatins išaugęs vartojimas ir vidaus paklausa"²⁹⁶. Tai reikalingi pokyčiai.²⁹⁷ Vienoje iš savo kalbų Obama pamini Henri Kissingerį, kuris prisidėjo prieš Kinijos ir JAV pradėto bendradarbiavimo.²⁹⁸ Tai buvo tarsi gražus gestas, paminėtis abipusį bendradarbiavimą²⁹⁹, ypač kai tiek daug dėmesio skiriama ir Kinijos prisidėjimui prie ekologijos³⁰⁰³⁰¹.

---

²⁸⁸The White House Office of the Press Secretary „Remarks by the President at White House Demo Day“ 2015. Prieiga per internetą: [<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2015/08/04/remarks-president-white-house-demo-day>]

²⁸⁹The White House Office of the Press Secretary „Remarks by the President at Greater Boston Labor Council Labor Day Breakfast“ 2015. Prieiga per internetą: [<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2015/09/08/remarks-president-greater-boston-labor-council-labor-day-breakfast>]

²⁹⁰The White House Office of the Press Secretary „Remarks by the President in Town Hall at Fort Meade“ 2015. Prieiga per internetą: [<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2015/09/14/remarks-president-town-hall-fort-meade>]

²⁹¹The White House Office of the Press Secretary „Remarks by the President to the Business Roundtable“ 2015. Prieiga per internetą: [<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2015/09/16/remarks-president-business-roundtable>]

²⁹²The White House Office of the Press Secretary „Remarks by President Obama and President Xi of the People's Republic of China in Joint Press Conference“ 2015. Prieiga per internetą: [<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2015/09/25/remarks-president-obama-and-president-xi-peoples-republic-china-joint>]

²⁹³The White House Office of the Press Secretary „Remarks by President Obama to the United Nations General Assembly“ 2015. Prieiga per internetą: [<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2015/09/28/remarks-president-obama-united-nations-general-assembly>]

²⁹⁴The White House Office of the Press Secretary „Remarks by President Obama and President Park of the Republic of Korea in Joint Press Conference“ 2015. Prieiga per internetą: [<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2015/10/10/weekly-address-writing-rules-global-economy>]

²⁹⁵The White House Office of the Press Secretary „Remarks by President Obama and President Park of the Republic of Korea in Joint Press Conference“ 2015. Prieiga per internetą: [<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2015/10/16/remarks-president-obama-and-president-park-republic-korea-joint-press>]

²⁹⁶ Ten pat.

²⁹⁷ The White House Office of the Press Secretary „Remarks by the President at CEO Summit“ 2015. Prieiga per internetą: [<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2015/11/18/remarks-president-ceo-summit>]

²⁹⁸The White House Office of the Press Secretary „Remarks by the President in Meeting on the Trans-Pacific Partnership“ 2015. Prieiga per internetą: [<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2015/11/13/remarks-president-meeting-trans-pacific-partnership>]

²⁹⁹ The White House Office of the Press Secretary „Remarks by President Obama at ASEAN Business and Investment Summit“ 2015. Prieiga per internetą: [<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2015/11/20/remarks-president-obama-asean-business-and-investment-summit>]

³⁰⁰ The White House Office of the Press Secretary „Remarks by the President in YSEALI Town Hall“ 2015. Prieiga per internetą: [<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2015/11/20/remarks-president-yseali-town-hall>]

Gruodis. Obamos nuomone, vienas svarbiausių atliktų per šiuos metus, darbų yra sandoris, kuris leis „Made in America“ prekes parduoti visoje Azijos ir Ramiojo vandenyno šalyse.“³⁰²

2016 metai.

Sausis. Amerika sukūrė transatlantinę partnerystę, kuri jo nuomone sukuria jam pranašumą prieš Kiniją. Nes dabar JAV diktuos taisykles.³⁰³

Vasaris. Amerika laiko Kinija ekonomine „gorila“ kuri gali prislėgti amerikiečius, tačiau Obama to neleis. Amerika kurs taisykles ir nors yra skatintinas Kinijos siekis bendradarbiauti ir padėti dėl ekologinės gerovės, tačiau šis dalykas nenuplauna Kinijos kaip nesažiningos tarptautinės žaidėjos epiteto.³⁰⁴

Kovas. Kalbama apie kovą su tarša ir klimato kaita³⁰⁵, bei ekonomikos sulėtėjimą Kinijoje³⁰⁶. Primena apie iš Kinijos sklindančias problemas: opioidus³⁰⁷ bei kibernetines atakas³⁰⁸, tačiau džiaugiamasi naujų Kinijos požiūrių į branduolinius ginklus ir kovą su jų kontrabanda.³⁰⁹

Balandis. Vyksta glaudus bendradarbiavimas branduolinio saugumo³¹⁰ ir oro taršos mažinimo³¹¹ procesuose.

Gegužė. JAV pabrėžia, kad PPO- buvo pirmas žingsnis į Kinijos ekonomikos augimą, bei rinkos plėtrą ir tuo pačių Amerikos rinkos analogišką mažėjimą.³¹² Todėl JAV jaučia nuoskaudą ir

---

³⁰¹ The White House Office of the Press Secretary „Remarks by President Obama and President Xi of China Before Bilateral Meeting“ 2015. Prieiga per internetą: <https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2015/11/30/remarks-president-obama-and-president-xi-china-bilateral-meeting>

³⁰² The White House Office of the Press Secretary „Weekly Address: Top 10 Things that Happened in 2015“ 2015. Prieiga per internetą: <https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2015/12/19/weekly-address-top-10-things-happened-2015>

³⁰³ The White House Office of the Press Secretary „Remarks of President Barack Obama – State of the Union Address As Delivered“ 2016. Prieiga per internetą: <https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2016/01/12/remarks-president-barack-obama-%E2%80%93-prepared-delivery-state-union-address>

³⁰⁴ The White House Office of the Press Secretary „Remarks by the President at National Governors Association Reception“ 2016. Prieiga per internetą: <https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2016/02/22/remarks-president-national-governors-association-reception>

³⁰⁵ The White House Office of the Press Secretary „Remarks by the President at Chief of Missions Conference“ 2016. Prieiga per internetą: <https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2016/03/14/remarks-president-chief-missions-conference>

³⁰⁶ The White House Office of the Press Secretary „Remarks by President Obama at an Entrepreneurship and Opportunity Event -- Havana, Cuba“ 2016. Prieiga per internetą: <https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2016/03/21/remarks-president-obama-entrepreneurship-and-opportunity-event-havana>

³⁰⁷ The White House Office of the Press Secretary „Remarks by the President in Panel Discussion at the National Prescription Drug Abuse and Heroin Summit“ <https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2016/03/29/remarks-president-panel-discussion-national-prescription-drug-abuse-and>

³⁰⁸ The White House Office of the Press Secretary „Remarks by the President in Panel Discussion at the National Prescription Drug Abuse and Heroin Summit“ 2016. Prieiga per internetą: <https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2016/03/29/remarks-president-panel-discussion-national-prescription-drug-abuse-and>

³⁰⁹ The White House Office of the Press Secretary „Remarks by President Obama and President Xi of the People's Republic of China Before Bilateral Meeting“ 2016. Prieiga per internetą: <https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2016/03/31/remarks-president-obama-and-president-xi-peoples-republic-china>

³¹⁰ The White House Office of the Press Secretary „Remarks by President Obama and Prime Minister Rutte at Opening Session of the Nuclear Security Summit“ 2016. Prieiga per internetą: <https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2016/04/01/remarks-president-obama-and-prime-minister-rutte-opening-session-nuclear>

³¹¹ The white house office of the press secretary „Remarks by President Obama in Town Hall with Young Leaders of the UK“ 2016. Prieiga per internetą: <https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2016/04/23/remarks-president-obama-town-hall-young-leaders-uk>

³¹² The white house office of the press secretary „Remarks by the president by discussion at business and entrepreneurship“ 2016. Prieiga per internetą: <https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2016/05/24/remarks-president-discussion-business-and-entrepreneurship-event>

niekuomet nepamiršta paminėti, jog Kinijos ekonomika šiuo metu sulėtėjo, o JAV- atsigavo.³¹³ Obama stengiasi bendradarbiauti ir su kitomis pasaulio valstybės, ne tik Kinija, tačiau Kinija ne visuomet yra laiminga dėl to, ypač dėl JAV bandymo pagerinti partnerystę su Vietnamu.³¹⁴ Dėl to, iš Kinijos pusės sklido nepasitenkimas ir įtampa, tačiau tai nesutrukdė valstybėms ir toliau dėliotis planų dėl taršos mažinimo projektų³¹⁵ ir Š. Korėjos branduolinių grėsmių sumažinimo.³¹⁶

Birželis. JAV nebenori nuolaidžiauti Kinijai. Ji nori diktuoti prekybines taisykles³¹⁷, o ne vadžias perduoti Kinijai. Ir ji žino, kad gali „laimėti žaidimą“³¹⁸. Pabrėždamas šią mintį Obama priminė, kad NATO yra pasirašiusi branduolinių ginklų kontrolės sutartis³¹⁹, taigi Kinija nesavivaliaus ne tik ekonomikoje, bet ir Pietų Kinijos jūroje. Kinija privalo žaisti sąžiningai, diplomatiškai³²⁰, kaip kad daro JAV, nes kitu atveju- bus bėda.

Liepa. Obama kalba apie prezidentą Xi. Atsiliepia, kaip visuomet- šiltai. Kalbėdamas prisiminė vieną pokalbį su juo apie Ameriką ir Ameriką Obama prilygino Australijai, nes šias abi valstybes galima apibūdinti vienu žodžiu- galimybės³²¹. Tai galima interpretuoti į mintį, jog Kinija neprilygsta nei JAV, nei Australijai, joje kur kas mažiau galimybių.

Rugpjūtis. JAV siekia galybės. Šiuo metu ypatingai ekonomikoje, todėl džiaugiasi, jog Kinija nėra TPP narė ir JAV turi galimybę parašyti savas taisykles. Šios siekiamybės vedama JAV nori bendradarbiavimo su Singapūru, kas ne itin džiugina Kiniją.³²² Tačiau JAV suvokia ir tai, kad ji ir Kiniją yra didžiausios pasaulio ekonominės galybės ir jos privalo bendradarbiauti ir tą ypatingai stengiasi daryti dėl išmetamųjų kenksmingų medžiagų į orą šalinimo.³²³

---

³¹³ The white house office of the press secretary „Remarks by the President on the Economy“ 2016. Prieiga per internetą: [<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2016/05/06/remarks-president-economy>]

³¹⁴ The white house office of the press secretary „Remarks by president Obama and prime minister Abe after bilateral meeting“ 2016. Prieiga per internetą: [<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2016/05/25/remarks-president-obama-and-prime-minister-abe-after-bilateral-meeting>]

³¹⁵ The white house office of the press secretary „Remarks by president Obama at Yseali town hall“ 2016. Prieiga per internetą: [<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2016/05/25/remarks-president-obama-yseali-town-hall>]

³¹⁶ The white house office of the press secretary „Remarks by president Obama in Press availability- Ise, Japan“ 2016. Prieiga per internetą: [<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2016/05/26/remarks-president-obama-press-availability-ise-shima-japan>]

³¹⁷ The white house office of the press secretary „Remarks by the president on the economy“ 2016. Prieiga per internetą: [<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2016/06/01/remarks-president-economy>]

³¹⁸ Ten pat.

³¹⁹ The white house office of the press secretary „Remarks by the President in Commencement Address to the United States Air Force Academy“ 2016. Prieiga per internetą: [<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2016/06/02/remarks-president-commencement-address-united-states-air-force-academy>]

³²⁰ The white house office of the press secretary „Remarks by President Obama, Prime Minister Trudeau of Canada, and President Peña Nieto of Mexico in North American Leaders' Summit Press Conference, 6/29/2016“ 2016. Prieiga per internetą: [<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2016/06/30/remarks-president-obama-prime-minister-trudeau-canada-and-president-pe%C3%B1a>]

³²¹ The white house office of the press secretary „Remarks at Boeing Aerostructures Australia“ 2016. Prieiga per internetą: [<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2016/07/19/remarks-boeing-aerostructures-australia>]

³²² The white house office of the press secretary „Remarks by President Obama and Prime Minister Lee of Singapore in Joint Press Conference“ 2016. Prieiga per internetą: [<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2016/08/02/remarks-president-obama-and-prime-minister-lee-singapore-joint-press>]

³²³ The white house office of the press secretary „Remarks by the President at the 20th Annual Lake Tahoe Summit“ 2016. Prieiga per internetą: [<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2016/08/31/remarks-president-20th-annual-lake-tahoe-summit>]

Rugsėjis. JAV nenori Kad Kinija įsigalėtų Azijos rinkose. Tai JAV siekis. JAV nieko prieš dvišalį bendradarbiavimą, tačiau ji turi pirmauti³²⁴, o Kinija turi būti diplomatiškesnė ir vertinti savo piliečių teises³²⁵. Tuomet vyktų dar glaudesnis bendradarbiavimas tarp šalių. Obama teigė, jog bendras vadovavimas klimato apsaugai buvo vienas iš svarbiausių pasaulinių veiksmų varomųjų jėgų³²⁶, todėl apie šį dalyką kalba išties nemažai³²⁷³²⁸.

Spalis. Esminis aspektas- oro taršos mažinimas³²⁹ bei Kinijos su JAV palyginimas dėl pinigų kiekio augimo valstybėse.³³⁰

Lapkritis. Prezidentas aptaria kas buvo pasiekta ir padaryta dėl geresnės oro kokybės³³¹ ir džiaugiasi kad šioje srityje jis buvo ne vienas, o bendradarbiavo su Kinija. Taip pat prisiminė bendras pastangas dėl regioninio saugumo išsaugojimo (Š. Korėjos atvejis)³³².

2017 metai

Sausio 18 dieną buvo paskutinė Obamos, kaip prezidento kalba pasakyta. Per nepilną mėnesį laiko, prezidentas nekalbėjo apie Kiniją oficialiajame diskurse.

Metai	Prezidento B.Obamos pasisakymų skaičius apie Kiniją per metus	Baltųjų rūmų spaudos sekretoriato skelbimų skaičius per metus iš viso:
2014	49	573
2015	42	497
2016	28	474
2017	0	5

20 lentelė. Suminė lentelė apie Kinijos diskurso kūrimą oficialiosiose prezidento kalbose

³²⁴ The white house office of the press secretary „Remarks of President Obama to the People of Laos“ 2016. Prieiga per internetą:<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2016/09/06/remarks-president-obama-people-laos>

³²⁵ Ten pat.

³²⁶ The white house office of the press secretary „Remarks by the President to Leaders from the Pacific Island Conference of Leaders and the International Union for the Conservation of Nature World Conservation Congress“ 2016. Prieiga per internetą:<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2016/09/01/remarks-president-leaders-pacific-island-conference-leaders-and>

³²⁷ The white house office of the press secretary „Remarks by President Obama on the United States Formally Entering into the Paris Agreement“ 2016. Prieiga per internetą:<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2016/09/04/remarks-president-obama-united-states-formally-entering-paris-agreement>

³²⁸ The white house office of the press secretary“ Remarks by President Obama Before Bilateral Meeting with President Xi Jinping of China at the G20 Summit“ 2016. Prieiga per internetą:<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2016/09/04/remarks-president-obama-bilateral-meeting-president-xi-jinping-china-g20>

³²⁹ The white house office of the press secretary „Remarks by the President on the Paris Agreement,, 2016. Prieiga per internetą:<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2016/10/05/remarks-president-paris-agreement>

³³⁰ The white house office of the press secretary „Remarks by the President in South by South Lawn Panel Discussion on Climate Change,, 2016. Prieiga per internetą:<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2016/10/03/remarks-president-south-south-lawn-panel-discussion-climate-change>

³³¹ The white house office of the press secretary „Remarks by President Obama and Chancellor Merkel of Germany in a Joint Press Conference“ 2016. Prieiga per internetą:<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2016/11/17/remarks-president-obama-and-chancellor-merkel-germany-joint-press>

³³² The white house office of the press secretary „Remarks by president Obama and president Xi of China before bilateral meeting“ 2016. Prieiga per internetą:<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2016/11/19/remarks-president-obama-and-president-xi-china-bilateral-meeting>

2016 metais prezidento Obamos pasisakymų skaičius apie Kinija sumažėjo. Tai visiškai priešinga situacija nei buvo matyti spaudoje („The New York times“). Kinija prezidento kalbose buvo traktuojama kaip draugas, artimas partneris, kuris daro klaidų, tačiau tos klaidos yra atleidžiamos dėl partnerystės. Kinija neretai gretinama su Rusija- taipogi komunistine tauta. Tačiau, kuomet yra kalbama apie Kinijos pažangą ji dažniau prilyginama Vokietijai, Japonijai ar Prancūzijai. Prezidentas labiausiai traktuoja šias Kinijos problemas: narkotikų platinimą (įvairių sintetinių opioidų); kibernetines atakas; žmogaus teisių ir laisvių nepaisymą bei ekologines problemas, tokias kaip oro tarša ir klimato atšilimas. Prezidentas savo kalbose esmingai daug kartų paminėjo, kad jis džiaugiasi, jog kyla taiki ir klestinti Kinija, kad prezidentas Xi yra nuostabus žmogus ir kaip jam svarbu bendradarbiavimas su šia valstybe. Subjektyvia nuomone, darau prielaidą, jog Obama nėra iš tiesų toks laimingas ir patenkintas Kinijos kylimu. Jis per daug dažnai kartoja šią, vis taip pat skambančią frazę apie Kinijos klestėjimą. Tai tarsi mintinai „iškaltas“ sakinytis, kuris yra privalomas sakyti, bet nebūtinai atspindi asmeninę nuomonę, nes yra per daug dirbtinas. O tuo tarpu kalbėdamas apie žmogaus teisių ir laisvių pažeidimus, prezidentas nenaudoja šabloninių frazių, kas iš pažiūros vertinant suvokiama kaip kur kas didesnis nuoširdumas. Ši spėjimą pagilina ir faktas, kad prezidentui nepatinka jog Kinija gali užvaldyti visas Azijos rinkas, ir vėliau diktuoti Amerikai taisykles, jei džiaugsmas dėl kilimo būtų nuoširdus, jis stengtųsi dėl lygybės, o ne dėl pirmavimo. Taipogi verta paminėti ir be galo dažnai aptarinėjamą dalyką- oro taršos ir klimato kaitos mažinimą. Kalbėdamas ir imdamasis veiksmų dėl to, Obama ne tik sugeba bendradarbiauti su Kinija, bet ir subtiliai pabrėžti JAV galybę. Tam jis pasitelkia įvairias frazes, tokias kaip: JAV kaip viena iš didžiausių galybių, JAV, didžiausia teršėja ir toliau kontekste primena, kad JAV ekonomika auga. Kinija, JAV viešajame diskurse yra vaizduojama kaip komunistinė valstybė, kuri yra kur kas pažangesnė nei Rusija, tačiau tas faktas nesumenkina josios potencialios grėsmės, todėl šią „partnerę“ reikia laikyti drauge, kad netaptų priešė.

2.5.2. D. Trampo kuriamas oficialus Kinijos įvaizdžio diskursas

2017 metai

Vasaris. Mėnesio pradžioje Trampas kalbėjosi su prezidentu Xi telefonu. Pokalbis buvo malonus, vienas kitą pakvietė pasisvečiuoti pas save.³³³ Vėliau Trampa spripažino, kad Kinijos infrastruktūra kur kas modernesnė nei JAV³³⁴, o ir bendradarbiauti su Kinija, Japonija ar net Rusija-

³³³ The white house office of the press secretary „Remarks by President Obama and President Xi of China Before Bilateral Meeting„2017. Prieiga per internetą:[<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/readout-presidents-call-president-xi-jinping-china/>]

³³⁴ The white house office of the press secretary „Readout of the President’s Call with President Xi Jinping of China“ 2017. Prieiga per internetą:[<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-meeting-aviation-industry/>]

nuostabus dalykas³³⁵. Ir nors pradžia buvo gera, tačiau į mėnesio galą Kinija imta traktuoti kaip grėsmė³³⁶. Josios įstojimas į PPO JAV atnešė milžiniškus nuostolius, o jai pačiai, žinoma- nauda.³³⁷ Tuo Trumpas piktinasi ir teigia kad Kinija kenkia JAV³³⁸.

Kovas. Numatomas prezidento susitikimas su XI Jinpingi ir Trumpas pažada aptarti daug klausimų ir nenusileisti Kinijai.³³⁹

Balandis. Prezidentas džiaugiasi buvusiu Xi Jinpingo vizitu, teigia, kad tai atnešė daug dalykų ir tikisi, kad ateityje bus glaudesnis bendradarbiavimas³⁴⁰, tačiau JAV ekonomikos nepamiršta. Trumpas piktinasi, kad deficitas su Kinijas siekia 504 mlrd. dolerių³⁴¹ ir kad per Kiniją kenčia JAV aliuminio pramonė.³⁴² Kinija- ekonominė grėsmė JAV, tačiau tuo pačiu ir puiki sąjungininkė kovoje prieš Š. Korėją.³⁴³

Birželis. Nutraukta taip Obamos vertintas Paryžiaus susitarimas dėl oro taršos mažinimo.³⁴⁴ Trampo netenkina, kad Kinijai kitaip nei JAV yra suteikiama dar 13 m. įsipareigojimams įvykdyti.³⁴⁵ Ir nors šis bendradarbiavimas buvo nutrauktas, tačiau atsirado nauji- gamtinių dujų³⁴⁶ ir jautienos eksportas į Kiniją.³⁴⁷ Tačiau šį faktą gerokai nustelbia, tai kad atviru tekstu prezidentas prabyla apie konkurenciją, Kiniją ir kad ne visur JAV yra pirmoje vietoje, bet ji bus.³⁴⁸

---

³³⁵ The white house office of the press secretary“ *Remarks by President Trump in Meeting with the Aviation Industry*“ 2017. Prieiga per internetą:<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-press-conference/>

³³⁶ The white house office of the press secretary „*Remarks by President Trump in Press Conference*“2017. Prieiga per internetą:<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-meeting-manufacturing-ceos/>

³³⁷ The white house office of the press secretary „*Remarks by President Trump in Joint Address to Congress*“ 2017. Prieiga per internetą:<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-american-center-mobility-detroit-mi/>

³³⁸ The white house office of the press secretary „*Remarks by President Trump at American Center for Mobility | Detroit, MI*“ 2017. Prieiga per internetą:<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-buy-american-hire-american-executive-order/>

³³⁹ The white house office of the press secretary „*Remarks by President Trump on Buy American, Hire American Executive Order*“ 2017. Prieiga per internetą:<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-et-al-signing-trade-executive-orders/>

³⁴⁰ The white house office of the press secretary „*Remarks by President Trump After Meeting with President Xi of China*“2017. Prieiga per internetą:<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-meeting-president-xi-china/>

³⁴¹ The white house office of the press secretary „*Remarks by President Trump and Vice President Pence at CEO Town Hall on Unleashing American Business*“ 2017. Prieiga per internetą:<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-vice-president-pence-ceo-town-hall-unleashing-american-business/>

³⁴² The white house office of the press secretary „*President Donald J. Trump Stands up for American-Made Aluminum*“2017. Prieiga per internetą:<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/president-donald-j-trump-stands-american-made-aluminum/>

³⁴³ The white house office of the press secretary „*Remarks by President Trump in Meeting with I-85 Bridge First Responders*“2017. Prieiga per internetą:<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-meeting-85-bridge-first-responders/>

³⁴⁴ The white house office of the press secretary „*Statement by President Trump on the Paris Climate Accord*„, 2017. Prieiga per internetą:<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/statement-president-trump-paris-climate-accord/>

³⁴⁵ The white house office of the press secretary „*President Trump Puts American Jobs First*“2017. Prieiga per internetą:<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/president-trump-puts-american-jobs-first/>

³⁴⁶ The white house office of the press secretary „*The Financial Times Reports on President Trump’s LNG Export Push*“2017. Prieiga per internetą:<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/financial-times-reports-president-trumps-lng-export-push/>

³⁴⁷ The white house office of the press secretary „*MT’s Great Falls Tribune*” *Praises President Trump’s Beef Export Deal With China*“ 2017. Prieiga per internetą:<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/icymi-mts-great-falls-tribune-praises-president-trumps-beef-export-deal-china/>

³⁴⁸ The white house office of the press secretary „*Remarks by President Trump at American Leadership in Emerging Technology Event*“ 2017. Prieiga per internetą:<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-american-leadership-emerging-technology-event/>

Liepa. Prezidentas D. Trumpas ir Kinijos prezidentas Xi Jinpingas susitiko G20 aukščiausiojo lygio susitikime. Buvo aptartas galimas abipusis bendradarbiavimas, kaip labiau vienas kitams atverti savo šalių rinkas³⁴⁹. Trumpas be galo giria prezidentą Xi, negaili jam nuostabių žodžių ir vertina jo atliktą darbą dėl derybų su Š. Korėjos branduolinio nusiginklavimo klausimo.³⁵⁰ Taipogi Trumpas pats savimi didžiuojasi, kad lengvai sugebėjo suderinti jautienos eksportą į Kiniją³⁵¹ ir yra deramasi dėl gamtinių dujų eksportavimo.³⁵²

Rugpjūtis. Trumpas pradeda tyrimą dėl Kinijos prekybos praktikos, taipogi imasi veiksmų dėl derybų dėl NAFTA.³⁵³

Rugsėjis. Vyksta intensyvus bendradarbiavimas. Pirmiausia prezidentas Trumpas kalbėjo telefonu su prezidentu Xi ir jie vienas kito nuomonėms pritarė.³⁵⁴ Sekantis žingsnis buvo Trampo siekis sumažinti mokesčius ir taip laimėti prieš kinus ekonominį žaidimą³⁵⁵. Tačiau, kad amerikiečiai negalvotų jog JAV bijo ar baiminasi Kinijos, todėl Trumpas viešai pareiškė. Kad Kinija nėra grėsmė, o prezidentas Xi nuostabus žmogus ir jo draugas.³⁵⁶ Kinija stengiasi ir pritaria JAV dėl Š. Korėjos branduolinio nusiginklavimo³⁵⁷ ir šioje vietoje labai prisideda.³⁵⁸ Apie tai ši mėnesį buvo itin daug kalbama⁽³⁵⁹³⁶⁰³⁶¹⁾.

---

³⁴⁹ The white house office of the press secretary „Remarks by President Trump Before Bilateral Meeting with President Xi of China“2017. Prieiga per internetą:<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-bilateral-meeting-president-xi-china/>

³⁵⁰ The white house office of the press secretary „Remarks by President Trump Before Bilateral Meeting with President Xi of China“2017. Prieiga per internetą:<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-bilateral-meeting-president-xi-china/>

³⁵¹ The white house office of the press secretary „Remarks by President Trump at Made in America Product Showcase“2017. Prieiga per internetą:<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-made-america-product-showcase/>

³⁵² The white house office of the press secretary „President Donald J. Trump's Six Months of America First“ 2017. Prieiga per internetą:<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/president-donald-j-trumps-six-months-america-first/>

³⁵³ The white house office of the press secretary „New York Post Op-Ed: “Trump is not backing down on trade”“2017. Prieiga per internetą:<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/new-york-post-op-ed-trump-not-backing-trade/>

³⁵⁴ The white house office of the press secretary „Press Gaggle by President Trump en route Bismarck, North Dakota“2017. Prieiga per internetą:<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/press-gaggle-president-trump-en-route-bismarck-north-dakota/>

³⁵⁵ The white house office of the press secretary „Remarks by President Trump in Bipartisan Meeting with Members of Congress“ 2017. Prieiga per internetą:<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-bipartisan-meeting-members-congress/>]

³⁵⁶ The white house office of the press secretary „Press Gaggle by President Trump en route Washington, D.C.“2017. Prieiga per internetą:<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/press-gaggle-president-trump-en-route-washington-d-c/>

³⁵⁷ The white house office of the press secretary „Readout of President Donald J. Trump's Call with President Xi Jinping of China“2017. Prieiga per internetą:<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/readout-president-donald-j-trumps-call-president-xi-jinping-china-2/>

³⁵⁸ The white house office of the press secretary „Remarks by President Trump, President Moon of the Republic of Korea, and Prime Minister Abe of Japan Before Trilateral Meeting“ 2017. Prieiga per internetą:<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-president-moon-republic-korea-prime-minister-abe-japan-trilateral-meeting/>

³⁵⁹ The white house office of the press secretary „Remarks by President Trump and Prime Minister Abe of Japan Before Bilateral Meeting“2017. Prieiga per internetą:<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-prime-minister-abe-japan-bilateral-meeting-2/>

³⁶⁰ The white house office of the press secretary „Remarks by President Trump, President Moon of the Republic of Korea, and Prime Minister Abe of Japan Before Trilateral Meeting“ 2017. Prieiga per internetą:<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-president-moon-republic-korea-prime-minister-abe-japan-trilateral-meeting/>

³⁶¹ The white house office of the press secretary „Remarks by President Trump and President Rajoy of the Government of Spain in Joint Press Conference“ 2017. Prieiga per internetą:<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-president-rajoy-government-spain-joint-press-conference/>

Spalis. Trumpas susitinka su Xi ir susitaria dėl Trampo diplomatinio vizito Kinijoje. Kurio metu žadama aptarti Š. Korėjos denuklerizacijos procesą³⁶². Taipogi, sugriežtinta pašto tikrinimo sistema siuntiniams iš Kinijos³⁶³. Tokiu būdu stengiamasi sumažinti narkotikų (sintetinių opioidų) patekimo srautą iš Kinijos į JAV. Trumpas teigė, kad Xi padarys viską, ką jis jam pasakys dėl narkotikų srauto sumažinimo. Taip Trumpas afišuoja savo viršumą ir Amerikos galią.

Lapkritis. Šį mėnesį daug kalbama apie rezultatus gautus iš bendradarbiavimo su Kinija. Kinija kelis kartus buvo sugretinta su Rusija- komunistine šalimi³⁶⁴, tačiau Kinija šiame aspekte buvo vertinta pozityviau už Rusiją, nes šioji neprisideda prie Š. Korėjos branduolinio nuginklavimo derybų³⁶⁵. O ir bendradarbiavimas su Kinija yra našus³⁶⁶, ypač šiose veiklose: spaudžiant Kiniją sumažinti prekybos deficitą, šalinant kliūtis JAV prekybai³⁶⁷, apsaugant amerikiečių gyvenimą, sumažinant sintetinių opioidų srautą į JAV³⁶⁸, pagreitinant procesą JAV nelegaliai gyvenančių kinų išvežamą atgal į Kiniją³⁶⁹, kovojant su kibernetinėmis atakomis, paskelbiant prekybos ir investicinius sandorius, kurie sukurs naujas darbo vietas amerikiečiams.³⁷⁰ Taipogi, pirmą kartą, Trumpas susirūpina kinų teisėmis ir laisvėmis³⁷¹ ir pasako, kad Kinija tuo labiau turėtų susirūpinti.

Gruodis. Svarbiausias dalykas - nacionalinės saugumo strategijos paskelbimas. Kalbėdamas apie ją prezidentas pasako: „Strategijoje nagrinėjami pagrindiniai uždaviniai ir tendencijos, turinčios įtakos mūsų padėčiai pasaulyje, įskaitant: revizionistinės galios, tokios kaip Kinija ir Rusija, naudojančios technologijas, propagandą ir prievartą formuoti pasaulį, priešingą

---

³⁶² The white house office of the press secretary „Readout of President Donald J. Trump’s Call with President Xi Jinping of China“ 2017. Prieiga per internetą:<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/readout-president-donald-j-trumps-call-president-xi-jinping-china-3/>

³⁶³ The white house office of the press secretary „Remarks by President Trump on Combatting Drug Demand and the Opioid Crisis“ 2017. Prieiga per internetą:<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-combatting-drug-demand-opioid-crisis/>

³⁶⁴ The white house office of the press secretary „Remarks by President Trump and President Moon of the Republic of Korea in Joint Press Conference | Seoul, Republic of Korea“ 2017. Prieiga per internetą:<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-president-moon-republic-korea-joint-press-conference-seoul-republic-korea/>

³⁶⁵ The white house office of the press secretary „Remarks by President Trump to the National Assembly of the Republic of Korea | Seoul, Republic of Korea“ 2017. Prieiga per internetą:<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-national-assembly-republic-korea-seoul-republic-korea/>

³⁶⁶ The white house office of the press secretary „President Donald J. Trump’s Visit to China“ 2017. Prieiga per internetą:<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/president-donald-j-trumps-visit-china/>

³⁶⁷ The white house office of the press secretary „Remarks by President Trump in Cabinet Meeting“ 2017. Prieiga per internetą:<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-cabinet-meeting/>

³⁶⁸ The white house office of the press secretary „Remarks by President Trump and President Xi of China in Joint Press Statement | Beijing, China“ 2017. Prieiga per internetą:<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-president-xi-china-joint-press-statement-beijing-china/>

³⁶⁹ The white house office of the press secretary „President Donald J. Trump’s Visit to Asia Advanced America First Priorities“ 2017. Prieiga per internetą:<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/president-donald-j-trumps-visit-asia-advanced-america-first-priorities/>

³⁷⁰ The white house office of the press secretary „President Donald J. Trump’s Visit to Asia Advanced America First Priorities“ 2017. Prieiga per internetą:<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/president-donald-j-trumps-visit-asia-advanced-america-first-priorities/>

³⁷¹ The white house office of the press secretary „Remarks by President Trump at Business Event with President Xi of China | Beijing, China“ 2017. Prieiga per internetą:<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-business-event-president-xi-china-beijing-china/>

mūsų interesams ir vertybėms³⁷² Taigi, Kinija kaip ir Rusija- revizionistinė, taigi nenori JAV pirmavimo pasaulyje, Kinija su Rusija pašonėje- grėsmės JAV. Ir tai kur kas esmingiau nei kad po vizito Kinijoje Trumpas parsivežė sutarčių su Kinija, kurios leis JAV uždirbti 300 mlrd. dolerių.³⁷³

2018 metai

Sausis. Kinija- nesąžininga ir grėsminga valstybė. Kuri suktais būdais ne tik kenkia amerikiečių ekonomikai³⁷⁴, bet ir žudo juos siūsdama įvairiausiais būdais į šią šalį narkotikus³⁷⁵. Tačiau JAV reikia komunistinių valstybių pagalbos (Rusijos ir Kinijos), kad Š. Korėja atsisakytų savo branduolinių tikslų.³⁷⁶

Vasaris. Trumpas imasi veiksmų prieš Kinijos ekonominį klestėjimą. Ketina taikyti plieno mokesčius³⁷⁷, pasisako prieš PPO ir prieš NAFTA³⁷⁸. Kinija nebus pirma pasaulyje, o Amerika – bus. O šiam tikslui Kinija kišą koją, tačiau Trumpas imsis visų veiksmų, kad Amerikso galia išaugtų.

Kovas. Kinija pateikiama kaip JAV priešė įvairiose sferose. Kinija prilyginama ekonominei agresorei.³⁷⁹ Kinija- narkotikų gaminimo šalis.³⁸⁰ Per ją yra sumažėjusi aliuminio gamyba.³⁸¹ Ji yra didysis pavojus Amerikos inovacijoms, bei konkurencingumo apsaugai.³⁸² Tačiau

---

³⁷² The white house office of the press secretary „President Donald J. Trump Announces a National Security Strategy to Advance America’s Interests“ 2017. Prieiga per internetą:<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/president-donald-j-trump-announces-national-security-strategy-advance-americas-interests/>

³⁷³ The white house office of the press secretary „Remarks by President Trump at Lunch with Republican Members of the Senate“ 2017. Prieiga per internetą:<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-lunch-republican-members-senate-2/>

³⁷⁴ The white house office of the press secretary „President Donald J. Trump Is Promoting Free, Fair, and Reciprocal Trade“ 2018. Prieiga per internetą:<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/president-donald-j-trump-promoting-free-fair-reciprocal-trade/>

³⁷⁵ The white house office of the press secretary „Remarks by President Donald Trump and Vice President Mike Pence and Bipartisan Members of Congress at Signing of H.R. 2142, INTERDICT Act“ 2018. Prieiga per internetą:<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-donald-trump-vice-president-mike-pence-bipartisan-members-congress-signing-h-r-2142-interdict-act/>

³⁷⁶ The white house office of the press secretary „Remarks by President Trump and President Nursultan Nazarbayev of Kazakhstan in Joint Press Statements“ 2018. Prieiga per internetą:<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-president-nursultan-nazarbayev-kazakhstan-joint-press-statements/>

³⁷⁷ The white house office of the press secretary „Remarks by President Trump, Vice President Pence, Members of Congress, and Members of the Cabinet in Meeting on Trade“ 2018. Prieiga per internetą:<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-vice-president-pence-members-congress-members-cabinet-meeting-trade/>

³⁷⁸ The white house office of the press secretary „Remarks by President Trump at the Conservative Political Action Conference“ 2018. Prieiga per internetą:<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-conservative-political-action-conference-2/>

³⁷⁹ The white house office of the press secretary „Remarks by President Trump at Signing of a Presidential Memorandum Targeting China’s Economic Aggression“ 2018. Prieiga per internetą:<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-signing-presidential-memorandum-targeting-chinas-economic-aggression/>

³⁸⁰ The white house office of the press secretary „Remarks by President Trump on Combatting the Opioid Crisis“
<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-combatting-opioid-crisis/>

³⁸¹ The white house office of the press secretary „President Donald J. Trump is Addressing Unfair Trade Practices That Threaten to Harm Our National Security“
<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/president-donald-j-trump-addressing-unfair-trade-practices-threaten-harm-national-security/>

³⁸² The white house office of the press secretary „President Donald J. Trump is Standing Up for American Innovation“ 2018. Prieiga per internetą:<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/president-donald-j-trump-standing-american-innovation/>

amerikiečiai gali būti ramūs, nes nors ir Trumpas Xi laiko draugu, tačiau jis neleis kad ati pakenktų JAV interesams.³⁸³

Balandis. Kinija- draugas, tačiau pavojingas. Draugas, nes padeda kovoti su Š. Korėja, sumažina savo prekių eksportą į šią šalį.³⁸⁴ Ir pats prezidentas Xi, Trampo nuomone- didis žmogus³⁸⁵. Tačiau pavojingas draugas, nes: yra saugumo ir ekonominio užtikrintumo priešas,³⁸⁶ per kurį buvo sunaikinta tūkstančiai JAV gamyklų ir tuo pačiu darbo vietų.³⁸⁷ Tai yra Kinijos nesąžiningos prekybos padariniai.³⁸⁸ O labiausiai nukentėjo JAV ūkininkai.³⁸⁹ Kinija visuomet elgėsi neteisėtai su JAV žemės ūkiu³⁹⁰, nes maisto produktų gamintojai tarptautinėje arenoje nebuvo sąžiningai vertinami.³⁹¹

Gegužė. Jungtinės Amerikos Valstijos imsis kelių veiksmų, kad apsaugotų nuo Kinijos savo vidaus technologijas ir intelektinę nuosavybę³⁹² nuo tam tikros diskriminacinės ir apsunkinančios prekybos praktikos³⁹³. Šių veiksmų buvo imtasi po atlikto tyrimo dėl nesąžiningos Kinijos veiklos³⁹⁴ Ir nors sandoriai su Kinija yra įmonami,³⁹⁵ tačiau ekonominis karas-

---

³⁸³The white house office of the press secretary „Remarks by President Trump at Signing of H.R. 1625“2018. Prieiga per internetą:[<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-signing-h-r-1625/>]

³⁸⁴ The white house office of the press secretary „Remarks by President Trump and Prime Minister Abe of Japan Before Restricted Bilateral Meeting“2018. Prieiga per internetą:[<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-prime-minister-abe-japan-restricted-bilateral-meeting/>]

³⁸⁵ The white house office of the press secretary „Remarks by President Trump Before a Working Lunch with Heads of the Baltic States“2018. Prieiga per internetą:[<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-working-lunch-heads-baltic-states/>]

³⁸⁶ The white house office of the press secretary „Statement from President Donald J. Trump on Additional Proposed Section 301 Remedies“2018. Prieiga per internetą:[<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/statement-president-donald-j-trump-additional-proposed-section-301-remedies/>]

³⁸⁷ The white house office of the press secretary „Statement from President Donald J. Trump on Additional Proposed Section 301 Remedies“2018. Prieiga per internetą:[<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/statement-president-donald-j-trump-additional-proposed-section-301-remedies/>]

³⁸⁸ The white house office of the press secretary „What You Need To Know About President Donald J. Trump’s Actions Responding To China’s Unfair Trade Practices“2018. Prieiga per internetą:[<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/need-know-president-donald-j-trumps-actions-responding-chinas-unfair-trade-practices/>]

³⁸⁹ The white house office of the press secretary „Remarks by President Trump at Cabinet Meeting“ 2018. Prieiga per internetą:[<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-cabinet-meeting-7/>]

³⁹⁰ The white house office of the press secretary „Remarks by President Trump in Meeting with Governors and Members of Congress“2018. Prieiga per internetą:[<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-meeting-governors-members-congress/>]

³⁹¹The white house office of the press secretary „What You Need To Know About President Donald J. Trump’s Success Opening International Markets To U.S. Agriculture“2018. Prieiga per internetą:[<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/need-know-president-donald-j-trumps-success-opening-international-markets-u-s-agriculture/>]

³⁹² The white house office of the press secretary „Joint Statement of the United States and China Regarding Trade Consultations“2018. Prieiga per internetą:[<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/joint-statement-united-states-china-regarding-trade-consultations/>]

³⁹³ The white house office of the press secretary „Remarks by President Trump at a Roundtable Discussion on Tax Reform“2018. Prieiga per internetą:[<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-roundtable-discussion-tax-reform-2/>]

³⁹⁴ The white house office of the press secretary „Statement on Steps to Protect Domestic Technology and Intellectual Property from China’s Discriminatory and Burdensome Trade Practices“ 2018. Prieiga per internetą:[<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/statement-steps-protect-domestic-technology-intellectual-property-chinas-discriminatory-burdensome-trade-practices/>]

³⁹⁵ The white house office of the press secretary „Remarks by President Trump Before Marine One Departure“2018. Prieiga per internetą:[<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-marine-one-departure-6/>]

neišvengiamas. Trumpas paskelbia, kad tikrai bus muito tarifas plienui ir aliuminiui.³⁹⁶ O derybos dėl dvišalio abipusio naudingo susitarimo- nesėkmingos.³⁹⁷ Nes Kinija- per daug sugadinta šalis tapo.³⁹⁸ O ir lengva pergalė Trampo nedomina. Jis nori išpešti kaip įmanoma daugiau naudos.³⁹⁹

Birželis. Prezidentas Trumpas reaguoja į Kinijos nesąžiningą prekybos praktiką⁴⁰⁰, kuri iškraipė pasaulines rinkas ir pakenkė Amerikos komercijai.⁴⁰¹ Administracija dirba sprendama Kinijos nesąžiningą intelektinės nuosavybės pasisavinimo politiką įvairiais veiksmais⁴⁰². Ko pasekoje vyksta ekonominis karas su Kinija.⁴⁰³ Kinija nenori nusileisti.⁴⁰⁴ Todėl tik dar labiau užvėrė savo rinką JAV⁴⁰⁵ ir nenori nieko padaryti dėl 500 mlrd. prekybos deficito.⁴⁰⁶

Liepa. Ekonominis karas įsibėgėja⁴⁰⁷, kuris pagal Trampo yra baisus.⁴⁰⁸ Ir nors jis nemano, kad sutarimas su Kinija ir kitomis pasaulio valstybėmis yra blogas dalykas,⁴⁰⁹ tai atvirksčiai- yra gerai⁴¹⁰ Bet negalima nusileisti trečiai, pagal pasaulinę galią,⁴¹¹ turinčiai valstybei, kuri kenkia amerikiečių gyvenimui.⁴¹²

---

³⁹⁶ The white house office of the press secretary „Remarks by President Trump at a Roundtable Discussion on Tax Reform“ 2018. Prieiga per internetą: [<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-roundtable-discussion-tax-reform-2/>]]

³⁹⁷ The white house office of the press secretary „Remarks by President Trump and President Moon of the Republic of Korea Before Bilateral Meeting“ 2018. Prieiga per internetą: [<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-president-moon-republic-korea-bilateral-meeting-2/>]

³⁹⁸ The white house office of the press secretary „Remarks by President Trump and Secretary General Stoltenberg of NATO Before Bilateral Meeting“ 2018. Prieiga per internetą: [<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-secretary-general-stoltenberg-nato-bilateral-meeting/>]

³⁹⁹ The white house office of the press secretary „Remarks by President Trump and President Moon of the Republic of Korea Before Bilateral Meeting“ 2018. Prieiga per internetą: [<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-president-moon-republic-korea-bilateral-meeting-2/>]

⁴⁰⁰ The white house office of the press secretary „Statement by the President Regarding Trade with China“ 2018. Prieiga per internetą: [<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/statement-president-regarding-trade-china/>]

⁴⁰¹ The white house office of the press secretary „President Donald J. Trump’s 500 Days of Strengthening the American Economy“ 2018. Prieiga per internetą: [<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/president-donald-j-trumps-500-days-strengthening-american-economy/>]

⁴⁰² The white house office of the press secretary „Office of Trade & Manufacturing Policy Report: “How China’s Economic Aggression Threatens the Technologies and Intellectual Property of the United States and the World” 2018. Prieiga per internetą: [<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/office-trade-manufacturing-policy-report-chinas-economic-aggression-threatens-technologies-intellectual-property-united-states-world/>]

⁴⁰³ The white house office of the press secretary „Statement from the President Regarding Trade with China“ 2018. Prieiga per internetą: [<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/statement-president-regarding-trade-china-2/>]

⁴⁰⁴ The white house office of the press secretary „Remarks by President Trump at a Lunch with Members of Congress,, 2018. Prieiga per internetą: [<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-lunch-members-congress/>]

⁴⁰⁵ The white house office of the press secretary „Remarks by President Trump and Prime Minister Abe of Japan in Joint Press Conference“ 2018. Prieiga per internetą: [<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-prime-minister-abe-japan-joint-press-conference-2/>]

⁴⁰⁶ The white house office of the press secretary „Remarks by President Trump at Foxconn Facility“ 2018. Prieiga per internetą: [<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-foxconn-facility/>]

⁴⁰⁷ The white house office of the press secretary „Stephen Moore: “Trump’s Trade Triumph”,, 2018. Prieiga per internetą: [<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/stephen-moore-trumps-trade-triumph/>]

⁴⁰⁸ The white house office of the press secretary „Remarks by President Trump at Press Conference After NATO Summit | Brussels, Belgium“ 2018. Prieiga per internetą: [<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-press-conference-nato-summit-brussels-belgium/>]

⁴⁰⁹ The white house office of the press secretary „Remarks by President Trump Before Marine One Departure“ 2018. Prieiga per internetą: [<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-marine-one-departure-9/>]

⁴¹⁰ The white house office of the press secretary „Remarks by President Trump and Prime Minister May of the United Kingdom in Joint Press Conference“ 2018. Prieiga per internetą: [<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-prime-minister-may-united-kingdom-joint-press-conference/>]

Rugpjūtis. Ekonominis karas šiuo metu nėra vien tik geras dalykas Amerikai. Tai trukdo ne tik geriems dvišaliams santykiams, bet ir Š. Korėjos problemos sprendimui.⁴¹³ Tačiau yra tikimasi jog bus sėkmingai susitarta su Kinija.⁴¹⁴

Rugsėjis. JAV kaltina Kiniją dėl amerikiečių gerovės pablogėjimo⁴¹⁵. Kai Kinija įstojo į PPO amerikiečiai ėmė netekti darbo vietų, nes rinka buvo perimama kinų. Prezidentas Trumpas pareiškė jog jam patinka Xi, tačiau prekių apmokestinimai iš Kinijos buvo būtini.⁴¹⁶ Dabar Kinija moka tarifus⁴¹⁷ kurie šiuo metu siekia 10 proc., o po Naujųjų bus- 25 proc.⁴¹⁸ Taipogi, Trumpas išsiaiškino, kad Kinija bandė kištis į būsimus 2018 m. rinkimus, vykstančius lapkričio mėn., prieš jo administravimą.⁴¹⁹ Tai dar labiau įsiutino Trampą.

Spalis. Šį mėnesį Kinijai ypatingai daug dėmesio skiriama. Prezidentas nepaliauja piktintis Kinijos elgesiu, kad yra ir toliau tiekiami narkotikai iš Kinijos į JAV⁴²⁰, kad susidaręs 500 mlrd. dolerių deficitas per metus⁴²¹ ir jie taip kraunasi pinigus amerikiečių sąskaita nebe pirmi metai.⁴²² Įvykęs susitikimas JAV valstybės sekretoriaus susitikimas su Š. Korėjos ir Kinijos atstovais⁴²³ Trampo nuomone buvo vykęs, nors ir Pompeo susilaukė grasinimų, tačiau jie buvo skirti ne jam, o Amerikai ir jis juos perdavė tam kam reikėjo. Trumpas tai vertina, kaip priešininkų

---

⁴¹¹ The white house office of the press secretary „Remarks by President Trump and Prime Minister May of the United Kingdom in Joint Press Conference“ 2018. Prieiga per internetą:<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-prime-minister-may-united-kingdom-joint-press-conference/>

⁴¹² The white house office of the press secretary „Made in America: Businesses and Workers are Thriving Under President Donald J. Trump“ 2018. Prieiga per internetą:<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/made-america-businesses-workers-thriving-president-donald-j-trump/>

⁴¹³ The white house office of the press secretary „Remarks by President Trump at Grant Announcement for Drug-Free Communities Support Program“2018. Prieiga per internetą:<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-grant-announcement-drug-free-communities-support-program/>

⁴¹⁴The white house office of the press secretary „Remarks by President Trump Before Dinner with Business Leaders“ 2018. Prieiga per internetą:<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-dinner-business-leaders/>]

⁴¹⁵ The white house office of the press secretary „Remarks by President Trump and Prime Minister Abe of Japan Before Bilateral Meeting | New York, NY“ 2018. Prieiga per internetą:<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-prime-minister-abe-japan-bilateral-meeting-new-york-ny/>

⁴¹⁶The white house office of the press secretary „Remarks by President Trump to the 73rd Session of the United Nations General Assembly | New York, NY“2018. Prieiga per internetą:<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-73rd-session-united-nations-general-assembly-new-york-ny/>

⁴¹⁷ The white house office of the press secretary „Remarks by President Trump at the Inaugural Meeting of the President’s National Council for the American Worker“2018. Prieiga per internetą:<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-inaugural-meeting-presidents-national-council-american-worker/>

⁴¹⁸ The white house office of the press secretary „Statement from the President“ 2018. Prieiga per internetą:<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/statement-from-the-president-4/>

⁴¹⁹ The white house office of the press secretary „Remarks by President Trump at the United Nations Security Council Briefing on Counterproliferation | New York, NY“ 2018. Prieiga per internetą:<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-united-nations-security-council-briefing-counterproliferation-new-york-ny/>

⁴²⁰ The white house office of the press secretary „President Donald J. Trump’s Initiative to Stop Opioid Abuse and Reduce Drug Supply and Demand“ 2018. Prieiga per internetą:<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/president-donald-j-trumps-initiative-stop-opioid-abuse-reduce-drug-supply-demand-2/>

⁴²¹ The white house office of the press secretary „Remarks by President Trump at National Electrical Contractors Association Convention“2018. Prieiga per internetą:<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-national-electrical-contractors-association-convention/>

⁴²² The white house office of the press secretary „Remarks by President Trump Before Marine One Departure“ 2018. Prieiga per internetą:<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-marine-one-departure-16/>

⁴²³ The white house office of the press secretary „Remarks by President Trump in Meeting with U.S. Ambassador to the United Nations, Nikki Haley“ 2018. Prieiga per internetą:<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-meeting-u-s-ambassador-united-nations-nikki-haley/>

baimės jausmą.⁴²⁴ Derybos su Kinija vyksta nesėkmingai⁴²⁵, nes Trumpas nori daugiau ir jaučia didžiulę nuoskaudą dėl to, ką jo valdoma šalis prarado. O šis ekonominis karas bus laimėtas⁴²⁶ bet kokia kaina. Tai parodo ir kalbos apie karines šalių ginkluotes.⁴²⁷ Trumpas mano, kad tiek Kinija, tiek antroji pasaulio galiūnė - Rusija turi pavydėti ir bijoti Amerikos armijos.⁴²⁸ Ir kad jis jiems nenusileis. Jeigu jos tobulina ginkluotę, tai ir JAV tą patį darys.

Metai	Prezidento D. Trampo pasisakymų skaičius apie Kiniją per metus	Baltųjų rūmų spaudos sekretoriato skelbimų skaičius per metus iš viso:
2017	52	1736
2018	74	1656

21 lentelė. Suminė lentelė apie Kinijos diskurso kūrimą oficialiosiose prezidento kalbose

2018 metais Kinijos paminėjimų skaičius išaugo, nors pasisakymų skaičius mažesnis, nei 2017 metų. Tai nutiko dėl vykstančio ekonominio karo su Kinija. 2017 metais pradžioje Kinija buvo traktuojama kaip partnerė, bet buvo matomi ir josios trūkumai, tokie kaip narkotikų platinimas ir kibernetinės atakos, tačiau po apsilankymo Kinijoje pas prezidentą Xi, atrodė santykinai šalių ėmė gerėti, kol tas gerumas nenutrūko, dėl ekonominio karo. Trumpas metus nenusileidžia Kinijai, kuri dėl gudrių veiksmų savo naudai sugebėjo iš Amerikos išvylioti 500 mlrd. dolerių kasmet. Trumpas priešingai, nei Obama nesitaiksto su Kinija. Jis jaučiasi viršesnis už prezidentą Xi. Tačiau, kuomet Trumpas kalba apie patį prezidentą Xi, visuomet yra atsiliepiama gražiai ir su pagarba. Susidaro įspūdis, jog Trumpas žavisi Xi valdymo modeliu. Trumpas nori kad JAV būtų visur pirma, bet tai reikštų jog ir jis yra pats galingiausias prezidentas iš visų. Valdžios ir galios siekis yra ne itin suderinama su morale ar visuotine gerove, todėl kaip įmanoma greičiausiai nutraukė Paryžiaus susitarimą dėl ekologinės pasaulio gerovės, o per 2 kadencijos metus tik 1 kartą tepasisakė apie Kinijoje gyvenančių žmonių teisių ir laisvių nepaisymą. O prieš jį buvęs prezidentas Obama, kone kasdien afišavo, kad toks elgesys su piliečiais yra didžiausias Kinijos minusas. Žinoma, šie faktai gali liudyti ir tai, kad Trumpas nori būti priešingybė Obamai, (nes ne kartą buvo mestas akmuo į Obamos daržą) tačiau visos panegirikos prezidentui Xi Jinpingui ir savų taisyklių primetimas

⁴²⁴ The white house office of the press secretary 2018. Prieiga per internetą:<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-marine-one-departure-15/>

⁴²⁵ The white house office of the press secretary „Remarks by President Trump in a Cabinet Meeting“ 2018. Prieiga per internetą:<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-cabinet-meeting-11/>

⁴²⁶ The white house office of the press secretary „Remarks by President Trump at the 91st Annual Future Farmers of America Convention and Expo“ 2018. Prieiga per internetą:<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-91st-annual-future-farmers-america-convention-expo/>

⁴²⁷ The white house office of the press secretary „Remarks by President Trump Before Air Force One Departure“ 2018. Prieiga per internetą:<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-air-force-one-departure-4/>

⁴²⁸ The white house office of the press secretary „Remarks by President Trump at the Signing Ceremony for S. 3021, America’s Water Infrastructure Act of 2018“ 2018. Prieiga per internetą:<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-signing-ceremony-s-3021-americas-water-infrastructure-act-2018/>

kitiems bei visiškas nesirūpinimas dėl Kinijos moralinio statuso savo piliečių atžvilgiu suformuoja pasąmoninę mintį, jog Trumpas žavisi diktatorine valdžia. Ir kad galbūt pats, taip valdyti norėtų.

Kinija, Trampo nuomone- sukta, nedora valstybė, kuri gudrumu ir buvusios valdžios naivumu sėkmingai pasinaudojo, kad gerintų savo šalies ekonomiką, o taip skurdintų JAV. Kinija oficialiajame diskurse „evoliucionuoja“. Iš partnerės į partnerę/varžovę, vėliau į tik į varžovę ir galiausiai į – grėsmę. Grėsmę viskam. Grėsmę Kinijos kaimyninėms valstybėms, grėsmę JAV ekonominei gerovei, grėsmę JAV piliečių sveikatai, darbo užtikrinimui, grėsmę technologijų ir žmonių saugumui.

IŠVADOS

1. Remiantis tarptautinės politikos teorijomis ir konceptualizuojant grėsmės nacionaliniam saugumui fenomeną, bei išanalizavus faktorius, kurie sukelia ir sukelia grėsmes, paaiškėjo:
  - Grėsmės konceptas yra tiesiogiai sietinas su saugumo konceptu. O šių sąvokų samprata gali būti suvokiama skirtingai, priklausomai nuo požiūrio į konceptą. Skirtingų požiūrių autoriai, grėsmes tipizuoja skirtingai, tačiau kur kas esmingiau valstybės saugumui yra ne grėsmės tipas ar jų tipizavimo būdas, o valstybės galia ir josios pažeidumas.
  - Grėsmė gali būti subordinuojama galiai. Kuo valstybė stipresnė, tuo mažiau ji yra paveikiama grėsmių.
  - Saugumo konceptas iki šiol nėra iki galo apibrėžtas, nes laiko eigoje jis kinta ir į jo apibrėžtį yra įtraukiami nauji grėsmės faktoriai.
2. Išanalizavus Kinijos galios tarptautinėje politikoje pobūdį ir jos identifikuojamų grėsmių nacionaliniam saugumui charakteristiką, paaiškėjo:
  - Išanalizavus Kiniją per H. J. Morgenthau galios sampratos prizmę buvo pagrįstas Kinijos kaip super galybės statusas, o grėsmių analizės charakteristika, pagal B. Buzano 5 sektorių sistematiką, atskleidė, kad Kinija turi potencialią galią tapti grėsme nacionaliniam kitų valstybių saugumui dėl savo milžiniškų karinių pajėgumų, technologinių naujovių ir gebėjimo kibernetinę erdvę paversti naudos ir galios siekimo įrankiu. Tačiau, atsiranda naujos grėsmių ir galios formos, kas verčia Kiniją priimti naujus sprendimus ir galios aspektą perkelti į taiką plotmę (daugiau naudotis valstybės „švelniaja galia“ („soft power“)) suvokiant faktą, kad įtakos ratą kur kas efektyviau galima praplėsti kuriant ir dalyvaujant įvairiose tarptautinėse organizacijose, remiant ir skolinant pinigus kitoms valstybėms.
3. Atlikus kokybinį bei kiekybinį turinio analizės tyrimą, grįsta Kinijos grėsmių įvaizdžių komunikacija JAV diskursuose (2014 – 2018 metais) paaiškėjo, kad:
  - 2016 metais viešajame diskurse Kinija buvo aprašoma daugiausiai. Labiausiai išaugo Kinijos galios, Kinijos valdžios ir Kinijos grėsmės raktažodžių panaudojimo skaičiai, tai reiškia, jog dar B. Obamos valdymo metu Kinija spaudoje jau buvo imta suvokti kaip grėsmė JAV saugumui.
  - D. Trampui pakeitus B. Obamą, Kinija imta traktuoti skirtingai. Nuo 2014 iki 2016 m. pabaigos, Kinija viešajame diskurse traktuota, kaip draugė, partnerė. O nuo 2017 iki 2018 m. spalio pabaigos epitetai esmingai pakito. Nuo draugės buvo pereita prie varžovės, o nuo partnerės prie priešės, grėsmės. Taip nutiko dėl vykstančio ekonominio karo tarp

valstybių, Kinijos kibernetinių atakų prieš Ameriką, bei narkotikų atkeliaujančių į JAV iš Kinijos.

4. Palyginus Kinijos grėsmių įvaizdžių komunikavimo pokyčius valdant skirtingiems prezidentams – B. Obamai ir D. Trumpui, buvo išsiaiškinta:

- 2015 metų JAV nacionalinėje strategijoje oficialusis diskursas Kinijos atžvilgiu buvo jai palankus. Kinija buvo vaizduojama, kaip potenciali karinė galybė, tačiau ne grėsmė saugumui. Ji buvo JAV partnerė ekonominėje ir ekologinėje plotmėse. Prezidentas B. Obama džiaugėsi įvykdęs tarptautinį susitarimą dėl taršos mažinimo ir siekė tolimesnio visakeriopo bendradarbiavimo su Kinija, tačiau budrumo neapleido ir detalai stebėjo augančią karinę galią. Tuo tarpu 2017 metų strategija pasikeitė. Ekologinis aspektas buvo panaikintas dabartinio prezidento D. Trumpo, dėl jo nuomone, nevienodų valstybėms suteikiamų sutarties sąlygų. Valdant D. Trumpui, Amerika grįžta prie karinės galios išaukštinimo. Svarbiausias tikslas – Amerikos visapusiškas pirmavimas pasaulyje, o Kinija tam trukdo, nes jos infrastruktūra, technologijos, kariniai technologiniai pajėgumai prilygsta, o kai kur net lenkia Ameriką.
- Viešuose prezidentų pasisakymuose paaiškėjo, kad 2016 metais straipsnių skaičius sumažėjo. Taip nutiko dėl B. Obamos vykdomos užsienio politikos. Jis Kiniją viešai skelbė, kaip draugą, partnerį, kuris JAV yra be galo svarbus ir naudingas, todėl oficialiajame diskurse buvo dažnai nutylimos Kinijos klaidos. Tai vyko dėl pragmatiškų priežasčių – nenorėjimo nutraukti naudingos partnerystės ir nenoro turėti itin galingo priešo. Tačiau pasikeitus prezidentams, ir į valdžią atkeliavus D. Trumpui, Kinijos epitetai vis kito. Trumpo valdyme yra svarbiausias JAV pirmavimas ir jos piliečių gerovė, o Kinija tam trukdo, todėl yra suvokiama kaip priešė. 2018 metais Kinijos paminėjimų skaičius prezidento kalbose išaugo dėl vykstančio ekonominio karo su Kinija ir dabar Kinija oficialiajame diskurse yra afišuojama, kaip priešė ir grėsmė ne tik nacionaliniam saugumui, bet ir žmonių ekonominei bei socialinei gerovei.
- Viešasis ir oficialusis diskursai ne visuomet sutampa. Oficialusis diskursas negali būti itin įtakojamas žmogiškųjų faktorių, nes nuo to priklauso visos valstybės likimas. Viešajame diskurse kur kas atviriau išreiškiamos grėsmės, jautriau reaguojama į įvykius, nutinkančius dvišaliuose santykiuose.

REKOMENDACIJOS

Oficialiajame ir viešajame JAV diskursuose paskutiniaisiais metais, Kinija, yra afišuojama kaip grėsmė tiek nacionaliniam JAV saugumui, tiek josios piliečių socialinei ir ekonominei gerovei. Per JAV viešąjį ir oficialųjį diskursą ištirtas publicistinis ir prezidentiniai požiūriai atskleidė, kad esminis veiksnys lemiantis Kinijos grėsmių įvaizdį yra tuometinis JAV valdytojas ir jo vykdoma politika. Šio kintamojo veiksnio įtakojimo dėka esmingai kito JAV diskursas Kinijos atžvilgiu ekonominio bendradarbiavimo, ekologiniame ir moraliniuose spektruose. Auganti Kinijos ekonomika sulėtėjo, tačiau vistiek turi esminę įtaką JAV ekonomikai. Trumpas, siekdamas finansinės šalies gerovės pradėjo ekonominį karą su Kinija, kuris suformuoja Kinijos įvaizdį ne iš pozityvistinės pusės. Kinija ir toliau pateikia iššūkius Amerikai. Todėl pateikiama rekomendacija, akademiniam tyrimams, diskutuoti šiais klausimais:

- Kaip įtakoja dvišalį bendradarbiavimą Kinijos oficialusis ir viešasis diskursas JAV?
- Kokią įtaką JAV afišuojamas diskursas Kinijos atžvilgiu daro kitoms tarptautinėms veikėjoms?
- Kaip pakistų tarptautinis galios žaidimas, jei Kinijos ekonomika išaugtų, o JAV susilpnėtų?

BIBLIOGRAFINIŲ ŠALTINIŲ SĄRAŠAS

Tyrinėjimai:

1. Adolphus M. „*How to... use discourse analysis*“ Prieiga per internetą: [http://www.emeraldgrouppublishing.com/research/guides/methods/discourse_analysis.htm]
2. Akromienė J., Bankauskaitė D., „*Valstybės įvaizdžio galia*“ 2007. Prieiga per internetą: [<http://eurohouse.lt/wp/wp-content/uploads/2015/09/Valsybes-ivaizdzio-galia.-Verslo-ziniu-katalogui-2007.pdf>]
3. Anti M. „*Behind the Great Firewall of China*“ 2012. Prieiga per internetą: [<https://www.youtube.com/watch?v=yrcaHGqTqHk>]
4. Bloomer News „*Farming the World: China's Epic Race to Avoid a Food Crisis*“ 2017. Prieiga per internetą: [<https://www.bloomberg.com/graphics/2017-feeding-china/>]
5. Booth K.; Smith S. „*Tarptautinių santykių teorija šiandien*“, 2000, Vilnius: ALGARVĖ.
6. Burke K. „*Permanence and Change*“1935. New York.
7. Buzan B. „*Žmonės, valstybės ir baimė*“ 1997, Vilnius: EUGRIMAS.
8. Campbell D., „*The Biopolitics of Security: Oil, Empire, and the Sports Utility Vehicle*“. *The Biopolitics of Security*, 2005.
9. Campbell D. „*Writing Security - United States Foreign Policy and the Politics of Identity*“ 1992.
10. „*China*“ Prieiga per internetą: [<https://rebeccasanyachineseconomy.weebly.com/chinas-environment.html>]
11. „*China*“ 2018. Prieiga per internetą:[<https://www.graphicmaps.com/china>]
12. „*China at a glance*“. Prieiga per internetą: [<http://www.fao.org/china/fao-in-china/china-at-a-glance/en/>]
13. „*China events of 2017*“ 2017. Prieiga per internetą: [<https://www.hrw.org/world-report/2018/country-chapters/china-and-tibet>]
14. *China trade profile*“. Prieiga per internetą: [<http://stat.wto.org/CountryProfile/WSDBCountryPFView.aspx?Language=E&Country=CN>]
15. „*China military strength*“ 2018. Prieiga per internetą: [https://www.globalfirepower.com/country-military-strength-detail.asp?country_id=china#overview]
16. *China economy GDP by sector*. Prieiga per internetą: [<https://www.china-family-adventure.com/china-economy-gdp.html>]
17. *CMC/Leader*“ Prieiga per internetą: [http://eng.chinamil.com.cn/cmc/node_86684.htm]

18. Cox R. W., „*Social Forces, States and World Orders: Beyond International Relations Theory*,” 1981. Millennium.
19. Dijk T. A. van. „*Discourse studies*“. 2007. Thousand Oaks, CA: Sage Publications.
20. Discourse . Prieiga per internetą: [<https://en.oxforddictionaries.com/definition/discourse>]
21. Fairclough, N. „*Media Discourse*“.1995. London: Arnold
22. Fernando G.; Chang C.; „*The story China went to furious lengths to stop from airing*,, 2018. Prieiga per internetą: [<https://www.news.com.au/finance/economy/world-economy/the-story-china-went-to-furious-lengths-to-stop-from-airing/news-story/3bfaac36ec964211874c3bf8626cf0c5>]
23. Grimshaw, A. D. 2003. „*Genres, Registers, and Contexts of Discourse*”, Mahwah: New Jersey.
24. Grundei D., Toluba B. Brukienė J., „ *Country image as marketing tool for fostering innovation and entrepreneurship*“, p. 25. Prieiga per internetą: [http://www.mikroekonomia.net/system/publication_files/490/original/2.pdf?1314971018]
25. Harre, R.; Brockmeier, J.; Muhlhausler P. 1999. „*Greenspeak: A Study of Environmental Discourse*“. London, New Delhi: SAGE Publications
26. Hovden J. „*Risk and Uncertainty Management Strategies*“ 2004. Norwegian University of Science and Technology (NTNU) NO 7491 Trondheim, Norway.
27. „*How China Plans to Feed 1.4 Billion Growing Appetites*,, 2018. Prieiga per internetą: [<https://www.nationalgeographic.com/magazine/2018/02/feeding-china-growing-appetite-food-industry-agriculture/>]
28. „How will we make the world work better?“ Prieiga per internetą: [<https://goodcountry.org/>]
29. Information Office of the State Council Of the People's Republic of China „*China's National Defence. I. The international security situation.*“ 1998. Prieiga per internetą: [<http://www.china.org.cn/e-white/5/5.1.htm>]
30. Yang Lina „*Xi Jinping pranešimas XIX komunistų partijos Kinijos nacionaliniame kongrese*“ 2017. Prieiga per internetą: [<http://cpc.people.com.cn/n1/2017/1028/c64094-29613660.html>]
31. Jeffrey Heyes „*Chinese personality traits: indirectness, pragmatism, competition and losing face*“ 2008. Prieiga per internetą: [<http://factsanddetails.com/china/cat4/sub18/item116.html>]
32. Jeffrey Heys „*Steel, chemicals and heavy industries in China*“ 2008. Prieiga per internetą: [<http://factsanddetails.com/china/cat9/sub61/item362.html>]
33. Klinke A., Renn O., „*Systemic risks: A new challenge for risks management*“, 2004.
34. Kress, G. 1985. „*Ideological Structures in Discourse*”, London: Academic Press.
35. Kunczik, M.. „*Image of nations and international public relations.*“ 1997. Mahwah NJ: Lawrence Erlbaum.

36. „*Land and mineral resources in China*“ Prieiga per internetą:
[\[http://www.china.org.cn/english/environment/222911.htm\]](http://www.china.org.cn/english/environment/222911.htm)
37. „*Largest Countries in the World (by land area)*“. Prieiga per internetą:
[\[http://www.worldometers.info/geography/largest-countries-in-the-world/\]](http://www.worldometers.info/geography/largest-countries-in-the-world/)
38. „*Lietuvos įvaizdžio formavimo strategijos projektas*“ 2006 Prieiga per internetą:
[\[http://eurohouse.lt/wp/wp-content/uploads/2015/09/Lietuvos-ivaizdžio-strategijos-projektas.-Santrauka-2006.pdf\]](http://eurohouse.lt/wp/wp-content/uploads/2015/09/Lietuvos-ivaizdžio-strategijos-projektas.-Santrauka-2006.pdf)
39. „*Lietuvos metinė strateginė apžvalga*“ 2014. Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademija.
40. Loh D. „*Defending China's National Image and 'Defensive Soft Power': the Case of Hong Kong's 'Umbrella Revolution'*“ 2016. Prieiga per internetą:
[\[https://link.springer.com/article/10.1007/s11366-016-9419-x\]](https://link.springer.com/article/10.1007/s11366-016-9419-x)
41. Lupton, D. (1999) *Risk*. Routledge, London.
42. Madden E. H. „*Aristotle's treatment of probability and signs*“, 1957, The University of Chicago Press.
43. „*Meaning of "hard power" in the English Dictionary*“ Prieiga per internetą:
[\[https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/hard-power\]](https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/hard-power)
44. „*Mirė Nobelio taikos premijos laureatas Liu Xiaobo*“ 2017, prieiga per internetą:
[\[https://www.delfi.lt/news/daily/world/mire-nobelio-taikos-premijos-laureatas-liu-xiaobo.d?id=75215716\]](https://www.delfi.lt/news/daily/world/mire-nobelio-taikos-premijos-laureatas-liu-xiaobo.d?id=75215716)
45. Morgenthau H. J. „*Politika tarp valstybių. Kova dėl galio ir taikos.*“, 2011. Vilnius: Margi raštai.
46. Morkevičius V. „*Turinio analizė socialiniuose tyrimuose*“ 2012. Prieiga per internetą:
[\[http://www.vaidasmo.lt/lt/dest/kita/2012-04-27_ktu_turinio-analize.pdf\]](http://www.vaidasmo.lt/lt/dest/kita/2012-04-27_ktu_turinio-analize.pdf)
47. Nye J. „*Soft power. The means to success in world politics*“, 2004. New York: Public Affairs, p. X
48. Novagrockienė J. „*Politikos mokslų pagrindai*“, 2001. Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla.
49. Paulauskas K. „*Kieno saugumas? Kuri tapatybė? Kritinės saugumo studijos ir Lietuvos užsienio politika*“ 2010. Vilnius: VU.
50. Paulauskas K., Statkus N. „*Tarp geopolitikos ir postmoderno: kur link sukti Lietuvos užsienio politikai?*“, 2008, Vilnius.
51. Petrauskaitė A., Markelienė R. K., Gedminienė R. „*Šalies saugumas ir gynyba*“ 2016, Vilnius.
52. *Politikos mokslų enciklopedinis žodynas*. Prieiga per internetą:
[\[http://politikosm.lt.enacademic.com/333\]](http://politikosm.lt.enacademic.com/333)

53. Rapoza K. „*Top 10 China Dependent Countries*“ 2018. Prieiga per internetą: [<https://www.forbes.com/sites/kenrapoza/2015/11/26/top-10-china-dependent-countries/#75b1d7144932>]
54. Ricoeur, P. „*Interpretacijos teorija: diskursas ir reikšmės perteklius*“, 2000. Atviros Lietuvos fondas.
55. Shepherd C.; Martina M. „*China boosts defense spending, rattling its neighbors' nerves*„, 2018. Prieiga per internetą: [<https://www.reuters.com/article/us-china-parliament-defence/china-says-its-moderate-defense-spending-rises-are-no-threat-idUSKCN1GG072>]
56. Singer, J. David, „*Threat-Perception and the Armament-Tension Dilemma*“, 1958. Journal of Conflict Resolution, 2,1 (Kovas).
57. Su-Mei Ooi; D; Arcangelis G.; „*Framing China: Discourses of othering in US news and political rhetoric*“ 2018. Prieiga per internetą: [<http://journals.sagepub.com/doi/full/10.1177/2059436418756096>]
58. Telešienė A. „*Kompiuterizuota kokybinių duomenų analizė su NVIVO ir Text Analysis suite*“, Prieiga per internetą: [http://www.lidata.eu/index.php?file=files/mokymai/NVivo/nvivo.html&course_file=nvivo_II_2_2.html]
59. Telešienė A. „*Kritiškosios diskurso analizės principo taikymas sociologiniuose tyrimuose*“ 2005. Prieiga per internetą: [http://elibrary.lt/resursai/LMA/Filosofija/0502_03_Fil_001_006.pdf]
60. *The theoretical framework*. Prieiga per internetą: [https://www.researchgate.net/figure/The-Theoretical-Framework_fig1_50231146]
61. UN Department of Public Information, „*A more secure world: Our shared responsibility Report of the High-level Panel on Threats, Challenges and Change*“ 2004
62. Vareikis E. „*Tarptautinis ir nacionalinis saugumas*“, 2005, Vilnius: VDU leidykla.
63. Vicente J.; „*State branding in the 21 st century*“ 2004. Prieiga per internetą: [<http://www.cuts-citee.org/CDS02/pdf/CDS02-Session3-01.pdf>]
64. Vinogradnaitė, I. (2006). Diskurso analizė kaip politikos tyrimo metodas. Vilnius: VU TSPMI.
65. Waever o., Buzan B., Wilde de J. „*Security: a framework for analysis*“ 1998. Boulder London: Lynne Rienner publishers.
66. Weber M. „*Power. Domination and legitimacy*“, 1993. Oxford.
67. Willy Lam Wo-Iap „*Getting lost in 'One Belt, One Road'*“ 2018. Prieiga per internetą: [<http://www.ejinsight.com/20160412-getting-lost-one-belt-one-road/>]

Prezidentų B. Obamos ir D. Trumpo pasisakymai Baltųjų rūmų portale:

1. The White House Office of the Press Secretary „Remarks by the President on Review of Signals Intelligence“ 2014. Prieiga per internetą: [<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2014/01/17/remarks-president-review-signals-intelligence>]
2. The White House Office of the Press Secretary „President Barack Obama's State of the Union Address“ 2014. Prieiga per internetą: [<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2014/01/28/president-barack-obamas-state-union-address>]
3. The White House Office of the Press Secretary „Remarks by the President at National Prayer Breakfast“ 2014. Prieiga per internetą: [<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2014/02/06/remarks-president-national-prayer-breakfast>]
4. The White House Office of the Press Secretary „Remarks by the President and Vice President at NGA Meeting“ 2014. Prieiga per internetą: [<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2014/02/24/remarks-president-and-vice-president-nga-meeting>]
5. The White House Office of the Press Secretary „Remarks by the President on Jobs in American Infrastructure“ 2014. Prieiga per internetą: [<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2014/02/26/remarks-president-jobs-american-infrastructure>]
6. The White House Office of the Press Secretary „Remarks to the Press by Vice President Joe Biden with Prime Minister Donald Tusk of Poland“ 2014. Prieiga per internetą: [<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2014/03/18/remarks-press-vice-president-joe-biden-prime-minister-donald-tusk-poland>]
7. The White House Office of the Press Secretary „Remarks by First Lady Michelle Obama and Madame Peng Before Tour of Beijing Normal School“ 2014. Prieiga per internetą: [<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2014/03/21/remarks-first-lady-michelle-obama-and-madame-peng-tour-beijing-normal-sc>]
8. The White House Office of the Press Secretary „Remarks by President Obama and President Xi Jinping of China Before Bilateral Meeting“ 2014. Prieiga per internetą: [<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2014/03/24/remarks-president-obama-and-president-xi-jinping-china-bilateral-meeting>]
9. The White House Office of the Press Secretary „Remarks by the President at Joint DCCC/DSCC Dinner“ 2014. Prieiga per internetą: [<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2014/04/09/remarks-president-joint-dcccdsc-dinner>]
10. The White House Office of the Press Secretary „Remarks by the President and the Vice President on Skills Training“ 2014. Prieiga per internetą: [<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2014/04/16/remarks-president-and-vice-president-skills-training>]
11. The White House Office of the Press Secretary „Remarks by President Obama at Young Southeast Asian Leaders Initiative Town Hall“ 2014. Prieiga per internetą: [<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2014/04/27/remarks-president-obama-young-southeast-asian-leaders-initiative-town-hall>]
12. The White House Office of the Press Secretary „Remarks by President Obama and President Benigno Aquino III of the Philippines in Joint Press Conference“ 2014. Prieiga per internetą: [<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2014/04/28/remarks-president-obama-and-president-benigno-aquino-iii-philippines-joi>]
13. The White House Office of the Press Secretary „Remarks by the President at the United States Military Academy Commencement Ceremony“ 2014. Prieiga per internetą: [<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2014/05/28/remarks-president-united-states-military-academy-commencement-ceremony>]
14. The White House Office of the Press Secretary „Remarks by President Obama and Prime Minister David Cameron of the United Kingdom in Joint Press Conference“ 2014. Prieiga per

- internetā:[<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2014/06/05/remarks-president-obama-and-prime-minister-david-cameron-united-kingdom->
15. The White House Office of the Press Secretary „Remarks by President Obama and Prime Minister Abbott of Australia After Bilateral Meeting“2014. Prieiga per internetā:[<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2014/06/12/remarks-president-obama-and-prime-minister-abbott-australia-after-bilate>]
  16. The White House Office of the Press Secretary „Remarks by President Obama and Prime Minister Key of New Zealand after Bilateral Meeting“ 2014. Prieiga per internetā:[<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2014/06/23/remarks-president-obama-and-prime-minister-key-new-zealand-after-bilater>]
  17. The White House Office of the Press Secretary „Remarks by the President on the Economy, Denver, CO“2014. Prieiga per internetā:[<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2014/07/09/remarks-president-economy-denver-co>]
  18. The White House Office of the Press Secretary „Remarks by the President at DNC Event -- Austin, TX“ 2014. Prieiga per internetā:[<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2014/07/10/remarks-president-dnc-event-austin-tx>]
  19. The White House Office of the Press Secretary 2014. Prieiga per internetā: [<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2014/07/22/remarks-president-and-vice-president-bill-signing-workforce-innovation-a>]
  20. The White House Office of the Press Secretary 2014. Prieiga per internetā:[<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2014/07/23/remarks-president-dnc-event-los-angeles-california>]
  21. The White House Office of the Press Secretary „Remarks by the President at DCCC Luncheon – CA“ 2014. Prieiga per internetā: [<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2014/07/23/remarks-president-dccc-luncheon-ca>]
  22. The White House Office of the Press Secretary „Weekly Address: Closing Corporate Tax Loopholes“2014. Prieiga per internetā:[<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2014/07/26/weekly-address-closing-corporate-tax-loopholes>]
  23. The White House Office of the Press Secretary „Remarks by the President on the Economy -- Kansas, City, MO“ 2014. Prieiga per internetā:[<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2014/07/30/remarks-president-economy-kansas-city-mo>]
  24. The White House Office of the Press Secretary „Remarks by the President at a DSCC Event -- Tisbury, MA“ 2014. Prieiga per internetā:[<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2014/08/11/remarks-president-dscc-event-tisbury-ma-0>]
  25. The White House Office of the Press Secretary „Remarks by the President at a DNC Event -- Purchase, New York,, 2014. Prieiga per internetā:[<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2014/08/29/remarks-president-dnc-event-purchase-new-york>]
  26. The White House Office of the Press Secretary „Weekly Address: This Labor Day, Let’s Talk About the Minimum Wage,, 2014. Prieiga per internetā: [<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2014/08/30/weekly-address-labor-day-let-s-talk-about-minimum-wage>]
  27. The White House Office of the Press Secretary „Remarks by the President at Milwaukee Laborfest“ 2014. Prieiga per internetā:[<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2014/09/01/remarks-president-milwaukee-laborfest>]
  28. The White House Office of the Press Secretary „Remarks by the President at a DSCC Event“2014. Prieiga per internetā:[<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2014/09/12/remarks-president-dscc-event>]
  29. The White House Office of the Press Secretary „Remarks by the President at DNC Women's Leadership Forum“2014. Prieiga per internetā:[<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2014/09/19/remarks-president-dnc-womens-leadership-forum>]

30. The White House Office of the Press Secretary „Remarks by the President on the Economy -- Northwestern University“2014. Prieiga per internetą:
[<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2014/10/02/remarks-president-economy-northwestern-university>]
31. The White House Office of the Press Secretary „Remarks by the President at a Town Hall on Manufacturing“2014. Prieiga per internetą:[<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2014/10/03/remarks-president-town-hall-manufacturing>]
32. The White House Office of the Press Secretary „Remarks by the President at a DNC Event -- Purchase, New York“ 2014. Prieiga per internetą:[<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2014/08/29/remarks-president-dnc-event-purchase-new-york>]
33. The White House Office of the Press Secretary „Remarks by the President at U.N. Climate Change Summit“2014. Prieiga per internetą:[<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2014/09/23/remarks-president-un-climate-change-summit>]
34. The White House Office of the Press Secretary „Remarks by the President at Clinton Global Initiative“2014. Prieiga per internetą:[<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2014/09/23/remarks-president-clinton-global-initiative>]
35. The White House Office of the Press Secretary „Remarks by the President at a DSCC Event -- New York, New York“2014. Prieiga per internetą:[<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2014/09/23/remarks-president-dscc-event-new-york-new-york>]
36. The White House Office of the Press Secretary „Remarks by the President at the Pentagon“ 2014. Prieiga per internetą:[<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2014/10/08/remarks-president-pentagon>]
37. The White House Office of the Press Secretary „Remarks by President Obama at APEC CEO Summit“2014. Prieiga per internetą:[<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2014/11/10/remarks-president-obama-apec-ceo-summit>]
38. The White House Office of the Press Secretary „Remarks by President Obama and Prime Minister Abbott of Australia After Bilateral Meeting“ 2014. Prieiga per internetą:[<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2014/11/10/remarks-president-obama-and-prime-minister-abbott-australia-after-bilate>]
39. The White House Office of the Press Secretary „Toast Remarks by President Obama in Luncheon with President Xi of China“ 2014. Prieiga per internetą:[<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2014/11/12/toast-remarks-president-obama-luncheon-president-xi-china>]
40. The White House Office of the Press Secretary „Remarks by President Obama Before Bilateral Meeting with President Xi of China“ 2014. Prieiga per internetą:[<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2014/11/12/remarks-president-obama-bilateral-meeting-president-xi-china>]
41. The White House Office of the Press Secretary „Remarks by President Obama at Young Southeast Asian Leaders Initiative Town Hall, 11/14/14“ 2014. Prieiga per internetą:[<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2014/11/14/remarks-president-obama-young-southeast-asian-leaders-initiative-town-ha>]
42. The White House Office of the Press Secretary „Remarks by President Obama at G20 Press Conference / November 16, 2014“ 2014. Prieiga per internetą:[<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2014/11/16/remarks-president-obama-g20-press-conference-november-16-2014>]
43. The White House Office of the Press Secretary „Remarks by the President on the Resignation of Secretary of Defense Chuck Hagel“ 2014. Prieiga per internetą:[<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2014/11/24/remarks-president-resignation-secretary-defense-chuck-hagel>]

44. The White House Office of the Press Secretary „Remarks by the President at the Business Roundtable“ 2014. Prieiga per internetą:[<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2014/12/03/remarks-president-business-roundtable>]
45. The White House Office of the Press Secretary „Remarks by the President at Meeting of the Export Council“ 2014. Prieiga per internetą:[<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2014/12/11/remarks-president-meeting-export-council>]
46. The White House Office of the Press Secretary „Statement by the President on Cuba Policy Changes“ 2014. Prieiga per internetą:[<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2014/12/17/statement-president-cuba-policy-changes>]:[
47. <https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2014/12/19/declaraciones-del-presidente-sobre-cambios-en-la-politica-con-cuba>]
48. The White House Office of the Press Secretary „Remarks by President Obama and Prime Minister Cameron of the United Kingdom in Joint Press Conference“2015. Prieiga per internetą:[<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2015/01/16/remarks-president-obama-and-prime-minister-cameron-united-kingdom-joint>-
49. The White House Office of the Press Secretary „Remarks of President Barack Obama – As Prepared for Delivery State of the Union Address“ 2015. Prieiga per internetą:[<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2015/01/20/remarks-president-barack-obama-prepared-delivery-state-union-address>
50. The White House Office of the Press Secretary „Remarks by the President in Town Hall on Middle-Class Economics“ 2015. Prieiga per internetą:[<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2015/02/06/remarks-president-town-hall-middle-class-economics>
51. The White House Office of the Press Secretary „Remarks by President Obama and Chancellor Merkel in Joint Press Conference“ 2015. Prieiga per internetą:[<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2015/02/09/remarks-president-obama-and-chancellor-merkel-joint-press-conference>
52. The White House Office of the Press Secretary „Remarks by the President at the Cybersecurity and Consumer Protection Summit“ 2015. Prieiga per internetą:[<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2015/02/13/remarks-president-cybersecurity-and-consumer-protection-summit>
53. The White House Office of the Press Secretary „Weekly Address: We Should Make Sure the Future Is Written by Us“ 2015. Prieiga per internetą:[<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2015/02/21/weekly-address-we-should-make-sure-future-written-us>
54. The White House Office of the Press Secretary „Remarks by the President to the City Club of Cleveland“ 2015. Prieiga per internetą:[<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2015/03/18/remarks-president-city-club-cleveland>
55. The White House Office of the Press Secretary „Remarks by the President on Energy and Climate Change“2015. Prieiga per internetą:[<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2015/03/19/remarks-president-energy-and-climate-change>
56. The White House Office of the Press Secretary „Remarks by President Obama in Town Hall with Young Leaders of the Americas„<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2015/04/09/remarks-president-obama-town-hall-young-leaders-americas>
57. The White House Office of the Press Secretary „Remarks by President Obama at the Civil Society Forum“ 2015. Prieiga per internetą:[<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2015/04/10/remarks-president-obama-civil-society-forum>
58. The White House Office of the Press Secretary „Remarks by President Obama and Prime Minister Abe of Japan in Joint Press Conference„ 2015. Prieiga per internetą:[<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2015/04/28/remarks-president-obama-and-prime-minister-abe-japan-joint-press-conference>

59. The White House Office of the Press Secretary „*Remarks by the President at the Organizing for Action Summit*“ 2015. Prieiga per internetą:[\[https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2015/04/23/remarks-president-organizing-action-summit\]](https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2015/04/23/remarks-president-organizing-action-summit)
60. The White House Office of the Press Secretary „*Weekly Address: Fighting for Trade Deals that Put American Workers First*“ 2015. Prieiga per internetą:[\[https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2015/04/25/weekly-address-fighting-trade-deals-put-american-workers-first\]](https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2015/04/25/weekly-address-fighting-trade-deals-put-american-workers-first)
61. The White House Office of the Press Secretary „*Weekly Address: Stand Up for American Workers and Pass TAA*“ 2015. Prieiga per internetą:[\[https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2015/06/13/weekly-address-stand-american-workers-and-pass-taa\]](https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2015/06/13/weekly-address-stand-american-workers-and-pass-taa)
62. The White House Office of the Press Secretary „*WEEKLY ADDRESS: Creating New Pathways of Opportunity for Americans Like You*“ 2015. Prieiga per internetą:[\[https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2015/06/20/weekly-address-creating-new-pathways-opportunity-americans-you\]](https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2015/06/20/weekly-address-creating-new-pathways-opportunity-americans-you)
63. The White House Office of the Press Secretary „*Weekly Address: Climate Change Can No Longer Be Ignored*“ 2015. Prieiga per internetą:[\[https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2015/04/18/weekly-address-climate-change-can-no-longer-be-ignored\]](https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2015/04/18/weekly-address-climate-change-can-no-longer-be-ignored)
64. The White House Office of the Press Secretary „*Remarks by the President on the Impacts of Climate Change*“ 2015. Prieiga per internetą:[\[https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2015/04/22/remarks-president-impacts-climate-change\]](https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2015/04/22/remarks-president-impacts-climate-change)
65. The White House Office of the Press Secretary „*Remarks by President Obama and Prime Minister Abe of Japan in Joint Press Conference*„,2015. Prieiga per internetą:[\[https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2015/04/28/remarks-president-obama-and-prime-minister-abe-japan-joint-press-confere\]](https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2015/04/28/remarks-president-obama-and-prime-minister-abe-japan-joint-press-confere)
66. The White House Office of the Press Secretary „*Remarks by the President on Trade*“ 2015. Prieiga per internetą:[\[https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2015/05/08/remarks-president-trade\]](https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2015/05/08/remarks-president-trade)
67. The White House Office of the Press Secretary „*Remarks by President Obama in Press Conference after GCC Summit*“ 2015. Prieiga per internetą:[\[https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2015/05/14/remarks-president-obama-press-conference-after-gcc-summit\]](https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2015/05/14/remarks-president-obama-press-conference-after-gcc-summit)
68. The White House Office of the Press Secretary „*Remarks by the President in Town Hall with YSEALI Initiative Fellows*“ 2015. Prieiga per internetą:[\[https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2015/06/02/remarks-president-town-hall-yseali-initiative-fellows\]](https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2015/06/02/remarks-president-town-hall-yseali-initiative-fellows)
69. The White House Office of the Press Secretary „*Support, Defend, and Sustain: The Relevance of U.S. Response to Closing Civic Space*“ 2015. Prieiga per internetą:[\[https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2015/06/24/support-defend-and-sustain%E2%80%99-relevance-us-response-closing-civic-space\]](https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2015/06/24/support-defend-and-sustain%E2%80%99-relevance-us-response-closing-civic-space)
70. The White House Office of the Press Secretary „*Statement by the President on Iran*“ 2015. Prieiga per internetą:[\[https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2015/07/14/statement-president-iran\]](https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2015/07/14/statement-president-iran)
71. The White House Office of the Press Secretary „*WEEKLY ADDRESS: A Comprehensive, Long-Term Deal with Iran*“ 2015. Prieiga per internetą:[\[https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2015/07/18/weekly-address-comprehensive-long-term-deal-iran\]](https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2015/07/18/weekly-address-comprehensive-long-term-deal-iran)
72. The White House Office of the Press Secretary „*Remarks by the President at the NAACP Conference*„, 2015. Prieiga per internetą:[\[https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2015/07/14/remarks-president-naacp-conference\]](https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2015/07/14/remarks-president-naacp-conference)
73. The White House Office of the Press Secretary „*Remarks by the President at the Young African Leaders Initiative Presidential Summit Town Hall*“ 2015. Prieiga per internetą:

- [\https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2015/08/03/remarks-president-young-african-leaders-initiative-presidential-summit
74. The White House Office of the Press Secretary „Remarks by the President in Announcing the Clean Power Plan“2015. Prieiga per internetą:[<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2015/08/03/remarks-president-announcing-clean-power-plan>
  75. The White House Office of the Press Secretary „Remarks by the President at White House Demo Day“2015. Prieiga per internetą:[<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2015/08/04/remarks-president-white-house-demo-day>
  76. The White House Office of the Press Secretary „Remarks by the President at Greater Boston Labor Council Labor Day Breakfast“2015. Prieiga per internetą:[<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2015/09/08/remarks-president-greater-boston-labor-council-labor-day-breakfast>
  77. The White House Office of the Press Secretary „Remarks by the President on the Iran Nuclear Deal“2015. Prieiga per internetą:[<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2015/08/05/remarks-president-iran-nuclear-deal>
  78. The White House Office of the Press Secretary „Weekly Address: Meeting the Global Threat of Climate Change“2015. Prieiga per internetą:[<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2015/08/29/weekly-address-meeting-global-threat-climate-change>
  79. The White House Office of the Press Secretary „Remarks by the President at the GLACIER Conference -- Anchorage, AK“2015. Prieiga per internetą:[<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2015/09/01/remarks-president-glacier-conference-anchorage-ak>
  80. The White House Office of the Press Secretary „Remarks by the President in Town Hall at Fort Meade“2015. Prieiga per internetą:[<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2015/09/14/remarks-president-town-hall-fort-meade>
  81. The White House Office of the Press Secretary „Remarks by the President to the Business Roundtable“ 2015. Prieiga per internetą:[<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2015/09/16/remarks-president-business-roundtable>
  82. The White House Office of the Press Secretary „Remarks by President Obama and President Xi of the People's Republic of China in Joint Press Conference“ 2015. Prieiga per internetą:[<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2015/09/25/remarks-president-obama-and-president-xi-peoples-republic-china-joint>
  83. The White House Office of the Press Secretary „Remarks by President Obama to the United Nations General Assembly“2015. Prieiga per internetą:[<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2015/09/28/remarks-president-obama-united-nations-general-assembly>
  84. The White House Office of the Press Secretary „Remarks by President Obama and President Park of the Republic of Korea in Joint Press Conference“ 2015. Prieiga per internetą:[<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2015/10/10/weekly-address-writing-rules-global-economy>
  85. The White House Office of the Press Secretary „Remarks by President Obama and President Park of the Republic of Korea in Joint Press Conference“ 2015. Prieiga per internetą:[<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2015/10/16/remarks-president-obama-and-president-park-republic-korea-joint-press>
  86. The White House Office of the Press Secretary „The G-20 and the Global Economy“ 2015. Prieiga per internetą:[<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2015/11/09/g-20-and-global-economy>
  87. The White House Office of the Press Secretary „Remarks by the President in Meeting on the Trans-Pacific Partnership“2015. Prieiga per internetą:

- [\[https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2015/11/13/remarks-president-meeting-trans-pacific-partnership\]](https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2015/11/13/remarks-president-meeting-trans-pacific-partnership)
88. The White House Office of the Press Secretary „Remarks by the President at CEO Summit“ 2015. Prieiga per internetą:[\[https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2015/11/18/remarks-president-ceo-summit\]](https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2015/11/18/remarks-president-ceo-summit)
  89. The White House Office of the Press Secretary „Remarks by the President in YSEALI Town Hall“ 2015. Prieiga per internetą:[\[https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2015/11/20/remarks-president-yseali-town-hall\]](https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2015/11/20/remarks-president-yseali-town-hall)
  90. The White House Office of the Press Secretary „Remarks by President Obama at ASEAN Business and Investment Summit“ 2015. Prieiga per internetą:[\[https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2015/11/20/remarks-president-obama-asean-business-and-investment-summit\]](https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2015/11/20/remarks-president-obama-asean-business-and-investment-summit)
  91. The White House Office of the Press Secretary „Remarks by President Obama and President Xi of China Before Bilateral Meeting“ 2015. Prieiga per internetą:[\[https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2015/11/30/remarks-president-obama-and-president-xi-china-bilateral-meeting\]](https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2015/11/30/remarks-president-obama-and-president-xi-china-bilateral-meeting)
  92. The White House Office of the Press Secretary „Weekly Address: Top 10 Things that Happened in 2015“ 2015. Prieiga per internetą:[\[https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2015/12/19/weekly-address-top-10-things-happened-2015\]](https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2015/12/19/weekly-address-top-10-things-happened-2015)
  93. The White House Office of the Press Secretary „Remarks of President Barack Obama – State of the Union Address As Delivered“ 2016. Prieiga per internetą:[\[https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2016/01/12/remarks-president-barack-obama-%E2%80%93-prepared-delivery-state-union-address\]](https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2016/01/12/remarks-president-barack-obama-%E2%80%93-prepared-delivery-state-union-address)
  94. The White House Office of the Press Secretary „Remarks by the President at National Governors Association Reception“ 2016. Prieiga per internetą:[\[https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2016/02/22/remarks-president-national-governors-association-reception\]](https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2016/02/22/remarks-president-national-governors-association-reception)
  95. The White House Office of the Press Secretary „Remarks by the President at Chief of Missions Conference“ 2016. Prieiga per internetą:[\[https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2016/03/14/remarks-president-chief-missions-conference\]](https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2016/03/14/remarks-president-chief-missions-conference)
  96. The White House Office of the Press Secretary „Remarks by President Obama at an Entrepreneurship and Opportunity Event -- Havana, Cuba“ 2016. Prieiga per internetą:[\[https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2016/03/21/remarks-president-obama-entrepreneurship-and-opportunity-event-havana\]](https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2016/03/21/remarks-president-obama-entrepreneurship-and-opportunity-event-havana)
  97. The White House Office of the Press Secretary „Remarks by the President in Panel Discussion at the National Prescription Drug Abuse and Heroin Summit“
<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2016/03/29/remarks-president-panel-discussion-national-prescription-drug-abuse-and>
  98. The White House Office of the Press Secretary „Remarks by President Obama and President Xi of the People's Republic of China Before Bilateral Meeting“ 2016. Prieiga per internetą:[\[https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2016/03/31/remarks-president-obama-and-president-xi-peoples-republic-china\]](https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2016/03/31/remarks-president-obama-and-president-xi-peoples-republic-china)
  99. The White House Office of the Press Secretary „Remarks by President Obama and Prime Minister Rutte at Opening Session of the Nuclear Security Summit“ 2016. Prieiga per internetą:[\[https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2016/04/01/remarks-president-obama-and-prime-minister-rutte-opening-session-nuclear\]](https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2016/04/01/remarks-president-obama-and-prime-minister-rutte-opening-session-nuclear)
  100. The white house office of the press secretary „Remarks by President Obama in Town Hall with Young Leaders of the UK“ 2016. Prieiga per internetą:[\[https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2016/04/23/remarks-president-obama-town-hall-young-leaders-uk\]](https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2016/04/23/remarks-president-obama-town-hall-young-leaders-uk)

101. The white house office of the press secretary „Remarks by the President on the Economy“ 2016. Prieiga per internetą: [<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2016/05/06/remarks-president-economy>]
102. The white house office of the press secretary „Remarks by the president by discussion at business and entrepreneurship“2016. Prieiga per internetą: [<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2016/05/24/remarks-president-discussion-business-and-entrepreneurship-event>]
103. The white house office of the press secretary „Remarks by president Obama and prime minister Abe after bilateral meeting“ 2016. Prieiga per internetą: [<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2016/05/25/remarks-president-obama-and-prime-minister-abe-after-bilateral-meeting>]
104. The white house office of the press secretary „Remarks by president Obama at Yseali town hall“ 2016. Prieiga per internetą: [<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2016/05/25/remarks-president-obama-yseali-town-hall>]
105. The white house office of the press secretary „Remarks by president Obama in Press availability- Ise, Japan“ 2016. Prieiga per internetą: [<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2016/05/26/remarks-president-obama-press-availability-ise-shima-japan>]
106. The white house office of the press secretary „Remarks by the president on the economy“ 2016. Prieiga per internetą: [<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2016/06/01/remarks-president-economy>]
107. The white house office of the press secretary „Remarks by the President in Commencement Address to the United States Air Force Academy“ 2016. Prieiga per internetą: [<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2016/06/02/remarks-president-commencement-address-united-states-air-force-academy>]
108. The white house office of the press secretary „Remarks by President Obama, Prime Minister Trudeau of Canada, and President Peña Nieto of Mexico in North American Leaders' Summit Press Conference, 6/29/2016“ 2016. Prieiga per internetą: [<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2016/06/30/remarks-president-obama-prime-minister-trudeau-canada-and-president-pe%C3%B1a>]
109. The white house office of the press secretary „Remarks at Boeing Aerostructures Australia“ 2016. Prieiga per internetą: [<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2016/07/19/remarks-boeing-aerostructures-australia>]
110. The white house office of the press secretary „Remarks by President Obama and Prime Minister Lee of Singapore in Joint Press Conference“ 2016. Prieiga per internetą: [<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2016/08/02/remarks-president-obama-and-prime-minister-lee-singapore-joint-press>]
111. The white house office of the press secretary „Remarks by the President at the 20th Annual Lake Tahoe Summit“ 2016. Prieiga per internetą: [<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2016/08/31/remarks-president-20th-annual-lake-tahoe-summit>]
112. The white house office of the press secretary „Remarks by the President to Leaders from the Pacific Island Conference of Leaders and the International Union for the Conservation of Nature World Conservation Congress“ Prieiga per internetą: [<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2016/09/01/remarks-president-leaders-pacific-island-conference-leaders-and>]
113. The white house office of the press secretary „Remarks by President Obama on the United States Formally Entering into the Paris Agreement“ 2016. Prieiga per internetą: [<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2016/09/04/remarks-president-obama-united-states-formally-entering-paris-agreement>]

114. The white house office of the press secretary“ Remarks by President Obama Before Bilateral Meeting with President Xi Jinping of China at the G20 Summit“ 2016. Prieiga per internetą: [<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2016/09/04/remarks-president-obama-bilateral-meeting-president-xi-jinping-china-g20>]
115. The white house office of the press secretary „Remarks of President Obama to the People of Laos“ 2016. Prieiga per internetą:[<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2016/09/06/remarks-president-obama-people-laos>]
116. The white house office of the press secretary „Remarks by the President Before Meeting With Business, Government and National Security Leaders“ 2016. Prieiga per internetą: [<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2016/09/16/remarks-president-meeting-business-government-and-national-security>]
117. The white house office of the press secretary „Remarks by the President in South by South Lawn Panel Discussion on Climate Change,, 2016. Prieiga per internetą: [<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2016/10/03/remarks-president-south-south-lawn-panel-discussion-climate-change>]
118. The white house office of the press secretary „Remarks by the President on the Paris Agreement,, 2016. Prieiga per internetą:[<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2016/10/05/remarks-president-paris-agreement>]
119. The white house office of the press secretary „Remarks by President Obama and Chancellor Merkel of Germany in a Joint Press Conference“ 2016. Prieiga per internetą: [<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2016/11/17/remarks-president-obama-and-chancellor-merkel-germany-joint-press>]
120. The white house office of the press secretary „ Remarks by president Obama and president Xi of China before bilateral meeting“ 2016. Prieiga per internetą: [<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2016/11/19/remarks-president-obama-and-president-xi-china-bilateral-meeting>]
121. The white house office of the press secretary „Remarks by President Obama and President Xi of China Before Bilateral Meeting,,2017. Prieiga per internetą: [<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/readout-presidents-call-president-xi-jinping-china/>]
122. The white house office of the press secretary „Readout of the President’s Call with President Xi Jinping of China“ 2017. Prieiga per internetą: [<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-meeting-aviation-industry/>]
123. The white house office of the press secretary“ Remarks by President Trump in Meeting with the Aviation Industry“ 2017. Prieiga per internetą: [<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-press-conference/>]
124. The white house office of the press secretary „Remarks by President Trump in Press Conference“2017. Prieiga per internetą:[<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-meeting-manufacturing-ceos/>]
125. The white house office of the press secretary „Remarks by President Trump in Meeting with Manufacturing CEOs“ 2016. Prieiga per internetą: [<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-joint-address-congress/>]
126. The white house office of the press secretary „Remarks by President Trump in Joint Address to Congress“ 2017. Prieiga per internetą:[<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-american-center-mobility-detroit-mi/>]
127. The white house office of the press secretary „Remarks by President Trump at American Center for Mobility | Detroit, MI“ 2017. Prieiga per internetą:

- <https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-buy-american-hire-american-executive-order/>]
128. The white house office of the press secretary „Remarks by President Trump on Buy American, Hire American Executive Order“ 2017. Prieiga per internetą: <https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-et-al-signing-trade-executive-orders/>]
129. The white house office of the press secretary „Remarks by President Trump and Vice President Pence at CEO Town Hall on Unleashing American Business“ 2017. Prieiga per internetą: <https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-vice-president-pence-ceo-town-hall-unleashing-american-business/>]
130. The white house office of the press secretary „Remarks by President Trump After Meeting with President Xi of China“2017. Prieiga per internetą: <https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-meeting-president-xi-china/>]
131. The white house office of the press secretary „Joint Press Conference of President Trump and NATO Secretary General Stoltenberg“ 2017. Prieiga per internetą: <https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/joint-press-conference-president-trump-nato-secretary-general-stoltenberg/>]
132. The white house office of the press secretary „Remarks by President Trump in Meeting with I-85 Bridge First Responders“2017. Prieiga per internetą: <https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-meeting-85-bridge-first-responders/>]
133. The white house office of the press secretary „President Donald J. Trump Stands up for American-Made Aluminum“2017. Prieiga per internetą: <https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/president-donald-j-trump-stands-american-made-aluminum/>]
134. The white house office of the press secretary „Statement by President Trump on the Paris Climate Accord,, 2017. Prieiga per internetą:<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/statement-president-trump-paris-climate-accord/>]
135. The white house office of the press secretary „President Trump Puts American Jobs First“2017. Prieiga per internetą: <https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/president-trump-puts-american-jobs-first/>]
136. The white house office of the press secretary MT’s “Great Falls Tribune” Praises President Trump’s Beef Export Deal With China“ 2017. Prieiga per internetą: <https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/icymi-mts-great-falls-tribune-praises-president-trumps-beef-export-deal-china/>]
137. The white house office of the press secretary „The Financial Times Reports on President Trump’s LNG Export Push“2017. Prieiga per internetą: <https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/financial-times-reports-president-trumps-lng-export-push/>]
138. The white house office of the press secretary „Remarks by President Trump at American Leadership in Emerging Technology Event“ 2017. Prieiga per internetą: <https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-american-leadership-emerging-technology-event/>]
139. The white house office of the press secretary „Remarks by President Trump Before Bilateral Meeting with President Xi of China“2017. Prieiga per internetą: <https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-bilateral-meeting-president-xi-china/>]
140. The white house office of the press secretary „Remarks by President Trump at Made in America Product Showcase“2017. Prieiga per internetą:

- [\[https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-made-america-product-showcase/\]](https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-made-america-product-showcase/)
141. The white house office of the press secretary „President Donald J. Trump’s Six Months of America First“ 2017. Prieiga per internetą:[\[https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/president-donald-j-trumps-six-months-america-first/\]](https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/president-donald-j-trumps-six-months-america-first/)
142. The white house office of the press secretary „New York Post Op-Ed: “Trump is not backing down on trade”“2017. Prieiga per internetą:[\[https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/new-york-post-op-ed-trump-not-backing-trade/\]](https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/new-york-post-op-ed-trump-not-backing-trade/)
143. The white house office of the press secretary „Press Gaggle by President Trump en route Bismarck, North Dakota“2017. Prieiga per internetą :[\[https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/press-gaggle-president-trump-en-route-bismarck-north-dakota/\]](https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/press-gaggle-president-trump-en-route-bismarck-north-dakota/)
144. The white house office of the press secretary „Remarks by President Trump in Bipartisan Meeting with Members of Congress“2017. Prieiga per internetą: [\[https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-bipartisan-meeting-members-congress/\]](https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-bipartisan-meeting-members-congress/)
145. The white house office of the press secretary „Press Gaggle by President Trump en route Washington, D.C.“2017. Prieiga per internetą:[\[https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/press-gaggle-president-trump-en-route-washington-d-c/\]](https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/press-gaggle-president-trump-en-route-washington-d-c/)
146. The white house office of the press secretary „Readout of President Donald J. Trump’s Call with President Xi Jinping of China“2017. Prieiga per internetą : [\[https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/readout-president-donald-j-trumps-call-president-xi-jinping-china-2/\]](https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/readout-president-donald-j-trumps-call-president-xi-jinping-china-2/)
147. The white house office of the press secretary „*Remarks by President Trump, Vice President Pence, Secretary of State Tillerson, and U.N. Ambassador Haley at Working Dinner in Honor of Latin American Leaders*“ 2017. Prieiga per internetą: [\[https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-vice-president-pence-secretary-state-tillerson-u-n-ambassador-haley-working-dinner-honor-latin-american-leaders/\]](https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-vice-president-pence-secretary-state-tillerson-u-n-ambassador-haley-working-dinner-honor-latin-american-leaders/)
148. The white house office of the press secretary „Remarks by President Trump and Prime Minister Abe of Japan Before Bilateral Meeting“2017. Prieiga per internetą: [\[https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-prime-minister-abe-japan-bilateral-meeting-2/\]](https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-prime-minister-abe-japan-bilateral-meeting-2/)
149. The white house office of the press secretary „Remarks by President Trump, President Moon of the Republic of Korea, and Prime Minister Abe of Japan Before Trilateral Meeting“ 2017. Prieiga per internetą: [\[https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-president-moon-republic-korea-prime-minister-abe-japan-trilateral-meeting/\]](https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-president-moon-republic-korea-prime-minister-abe-japan-trilateral-meeting/)
150. The white house office of the press secretary „Remarks by President Trump and President Rajoy of the Government of Spain in Joint Press Conference“ 2017. Prieiga per internetą: [\[https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-president-rajoy-government-spain-joint-press-conference/\]](https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-president-rajoy-government-spain-joint-press-conference/)
151. The white house office of the press secretary „Readout of President Donald J. Trump’s Call with President Xi Jinping of China“ 2017. Prieiga per internetą: [\[https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/readout-president-donald-j-trumps-call-president-xi-jinping-china-3/\]](https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/readout-president-donald-j-trumps-call-president-xi-jinping-china-3/)
152. The white house office of the press secretary „Remarks by President Trump on Combatting Drug Demand and the Opioid Crisis“ 2017. Prieiga per internetą: [\[https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-combatting-drug-demand-opioid-crisis/\]](https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-combatting-drug-demand-opioid-crisis/)

153. The white house office of the press secretary „Remarks by President Trump in Cabinet Meeting“ 2017. Prieiga per internetą: [<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-cabinet-meeting/>]
154. The white house office of the press secretary " Remarks by President Trump and Prime Minister Abe of Japan in Joint Press Conference | Tokyo, Japan“ 2017. Prieiga per internetą: [<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-prime-minister-abe-japan-joint-press-conference-tokyo-japan/>]
155. The white house office of the press secretary „Remarks by President Trump and President Moon of the Republic of Korea in Joint Press Conference | Seoul, Republic of Korea“ 2017. Prieiga per internetą: [<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-president-moon-republic-korea-joint-press-conference-seoul-republic-korea/>]
156. The white house office of the press secretary „Remarks by President Trump to the National Assembly of the Republic of Korea | Seoul, Republic of Korea“ 2017. Prieiga per internetą: [<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-national-assembly-republic-korea-seoul-republic-korea/>]
157. The white house office of the press secretary „Remarks by President Trump and President Xi of China in Joint Press Statement | Beijing, China“ 2017. Prieiga per internetą: [<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-president-xi-china-joint-press-statement-beijing-china/>]
158. The white house office of the press secretary „Remarks by President Trump and President Xi of China Before Expanded Bilateral Meeting | Beijing, China“ 2017. Prieiga per internetą: [<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-president-xi-china-expanded-bilateral-meeting-beijing-china/>]
159. The white house office of the press secretary „Remarks by President Trump at Business Event with President Xi of China | Beijing, China“ 2017. Prieiga per internetą: [<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-business-event-president-xi-china-beijing-china/>]
160. The white house office of the press secretary „President Donald J. Trump’s Visit to China“ 2017. Prieiga per internetą: [<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/president-donald-j-trumps-visit-china/>]
161. The white house office of the press secretary „President Donald J. Trump’s Visit to Asia Advanced America First Priorities“ 2017. Prieiga per internetą: [<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/president-donald-j-trumps-visit-asia-advanced-america-first-priorities/>]
162. The white house office of the press secretary „Remarks by President Trump Before Bilateral Meeting with President Quang of Vietnam | Hanoi, Vietnam“ 2017. Prieiga per internetą: [<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-bilateral-meeting-president-quang-vietnam-hanoi-vietnam/>]
163. The white house office of the press secretary „Remarks by President
164. The white house office of the press secretary „Remarks by President Trump Before Marine One Departure“ 2017. Prieiga per internetą: [<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-marine-one-departure-4/>]
165. The white house office of the press secretary „Remarks by President Trump at Lunch with Republican Members of the Senate“ 2017. Prieiga per internetą: [<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-lunch-republican-members-senate-2/>]
166. The white house office of the press secretary „President Donald J. Trump Announces a National Security Strategy to Advance America’s Interests“ 2017. Prieiga per internetą: [<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/president-donald-j-trump-announces-national-security-strategy-advance-americas-interests/>]

167. The white house office of the press secretary „Remarks by President Trump on the Administration’s National Security Strategy“ 2017. Prieiga per internetą: [\[https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-administrations-national-security-strategy/\]](https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-administrations-national-security-strategy/)
168. The white house office of the press secretary „Remarks by President Donald Trump and Vice President Mike Pence and Bipartisan Members of Congress at Signing of H.R. 2142, INTERDICT Act“ 2018. Prieiga per internetą: [\[https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-donald-trump-vice-president-mike-pence-bipartisan-members-congress-signing-h-r-2142-interdict-act/\]](https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-donald-trump-vice-president-mike-pence-bipartisan-members-congress-signing-h-r-2142-interdict-act/)
169. The white house office of the press secretary „Remarks by President Trump and President Nursultan Nazarbayev of Kazakhstan in Joint Press Statements“ 2018. Prieiga per internetą: [\[https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-president-nursultan-nazarbayev-kazakhstan-joint-press-statements/\]](https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-president-nursultan-nazarbayev-kazakhstan-joint-press-statements/)
170. The white house office of the press secretary „President Donald J. Trump Is Promoting Free, Fair, and Reciprocal Trade“ 2018. Prieiga per internetą: [\[https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/president-donald-j-trump-promoting-free-fair-reciprocal-trade/\]](https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/president-donald-j-trump-promoting-free-fair-reciprocal-trade/)
171. The white house office of the press secretary „Remarks by President Trump, Vice President Pence, Members of Congress, and Members of the Cabinet in Meeting on Trade“ 2018. Prieiga per internetą: [\[https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-vice-president-pence-members-congress-members-cabinet-meeting-trade/\]](https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-vice-president-pence-members-congress-members-cabinet-meeting-trade/)
172. The white house office of the press secretary „Remarks by President Trump at the Conservative Political Action Conference“ 2018. Prieiga per internetą : [\[https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-conservative-political-action-conference-2/\]](https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-conservative-political-action-conference-2/)
173. The white house office of the press secretary „Remarks by President Trump at 2018 White House Business Session with Governors“ 2018. Prieiga per internetą: [\[https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-2018-white-house-business-session-governors/\]](https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-2018-white-house-business-session-governors/)
174. The white house office of the press secretary „Remarks by President Trump in Listening Session with Representatives from the Steel and Aluminum Industry“ 2018. Prieiga per internetą: [\[https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-listening-session-representatives-steel-aluminum-industry/\]](https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-listening-session-representatives-steel-aluminum-industry/)
175. The white house office of the press secretary „Remarks by President Trump and Prime Minister Netanyahu of Israel Before Bilateral Meeting“ 2018. Prieiga per internetą: [\[https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-prime-minister-netanyahu-israel-bilateral-meeting-2/\]](https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-prime-minister-netanyahu-israel-bilateral-meeting-2/)
176. The white house office of the press secretary „Remarks by President Trump and Prime Minister Löfven of Sweden in Joint Press Conference“ 2018. Prieiga per internetą: [\[https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-prime-minister-lofven-sweden-joint-press-conference/\]](https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-prime-minister-lofven-sweden-joint-press-conference/)
177. The white house office of the press secretary „President Donald J. Trump is Addressing Unfair Trade Practices That Threaten to Harm Our National Security“ <https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/president-donald-j-trump-addressing-unfair-trade-practices-threaten-harm-national-security/>
178. The white house office of the press secretary „President Donald J. Trump’s Initiative to Stop Opioid Abuse and Reduce Drug Supply and Demand“ 2018. Prieiga per internetą: [\[https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/president-donald-j-trumps-initiative-stop-opioid-abuse-reduce-drug-supply-demand/\]](https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/president-donald-j-trumps-initiative-stop-opioid-abuse-reduce-drug-supply-demand/)

179. The white house office of the press secretary „*Remarks by President Trump on Combatting the Opioid Crisis*“ 2018. Prieiga per internetą: [<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-combatting-opioid-crisis/>]
180. The white house office of the press secretary „*President Donald J. Trump is Standing Up for American Innovation*“ 2018. Prieiga per internetą: [<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/president-donald-j-trump-standing-american-innovation/>]
181. The white house office of the press secretary „*Remarks by President Trump at Signing of a Presidential Memorandum Targeting China’s Economic Aggression*“ 2018. Prieiga per internetą: [<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-signing-presidential-memorandum-targeting-chinas-economic-aggression/>]
182. The white house office of the press secretary „*Remarks by President Trump at Signing of H.R. 1625*“ 2018. Prieiga per internetą: [<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-signing-h-r-1625/>]
183. The white house office of the press secretary „*Remarks by President Trump Before a Working Lunch with Heads of the Baltic States*“ 2018. Prieiga per internetą: [<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-working-lunch-heads-baltic-states/>]
184. The white house office of the press secretary „*Statement from President Donald J. Trump on Additional Proposed Section 301 Remedies*“ 2018. Prieiga per internetą: [<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/statement-president-donald-j-trump-additional-proposed-section-301-remedies/>]
185. The white house office of the press secretary „*What You Need To Know About President Donald J. Trump’s Actions Responding To China’s Unfair Trade Practices*“ 2018. Prieiga per internetą: [<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/need-know-president-donald-j-trumps-actions-responding-chinas-unfair-trade-practices/>]
186. The white house office of the press secretary „*Remarks by President Trump at Cabinet Meeting*“ 2018. Prieiga per internetą: [<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-cabinet-meeting-7/>]
187. The white house office of the press secretary „*Remarks by President Trump in Meeting with Governors and Members of Congress*“ 2018. Prieiga per internetą: [<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-meeting-governors-members-congress/>]
188. The white house office of the press secretary „*What You Need To Know About President Donald J. Trump’s Success Opening International Markets To U.S. Agriculture*“ 2018. Prieiga per internetą: [<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/need-know-president-donald-j-trumps-success-opening-international-markets-u-s-agriculture/>]
189. The white house office of the press secretary „*President Donald J. Trump’s Weekly Address*“ 2018. Prieiga per internetą: [<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/president-donald-j-trumps-weekly-address-04132018/>]
190. The white house office of the press secretary „*Remarks by President Trump and Prime Minister Abe of Japan Before Restricted Bilateral Meeting*“ 2018. Prieiga per internetą: [<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-prime-minister-abe-japan-restricted-bilateral-meeting/>]
191. The white house office of the press secretary „*Remarks by President Trump and President Macron Before Expanded Bilateral Meeting*“ 2018. Prieiga per internetą: [<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-president-macron-expanded-bilateral-meeting/>]

192. The white house office of the press secretary „Remarks by President Trump at Swearing-In Ceremony of Mike Pompeo as Secretary of State“2018. Prieiga per internetą: [<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-swearing-ceremony-mike-pompeo-secretary-state/>]
193. The white house office of the press secretary „Remarks by President Trump Before Marine One Departure“2018. Prieiga per internetą: [<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-marine-one-departure-6/>]
194. The white house office of the press secretary „Statement on the United States Trade Delegation’s Visit to Beijing“2018. Prieiga per internetą: [<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/statement-united-states-trade-delegations-visit-beijing/>]
195. The white house office of the press secretary „Remarks by President Trump at a Roundtable Discussion on Tax Reform“2018. Prieiga per internetą: [<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-roundtable-discussion-tax-reform-2/>]
196. The white house office of the press secretary „Remarks by President Trump and Secretary General Stoltenberg of NATO Before Bilateral Meeting“2018. Prieiga per internetą: [<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-secretary-general-stoltenberg-nato-bilateral-meeting/>]
197. The white house office of the press secretary „Joint Statement of the United States and China Regarding Trade Consultations“2018. Prieiga per internetą: [<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/joint-statement-united-states-china-regarding-trade-consultations/>]
198. The white house office of the press secretary „Remarks by President Trump and President Moon of the Republic of Korea Before Bilateral Meeting“ 2018. Prieiga per internetą: [<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-president-moon-republic-korea-bilateral-meeting-2/>]
199. The white house office of the press secretary „Remarks by President Trump at Signing of S. 2155, Economic Growth, Regulatory Relief, and Consumer Protection Act., 2018. Prieiga per internetą: [<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-signing-s-2155-economic-growth-regulatory-relief-consumer-protection-act/>]
200. The white house office of the press secretary „Statement on Steps to Protect Domestic Technology and Intellectual Property from China’s Discriminatory and Burdensome Trade Practices“ 2018. Prieiga per internetą: [<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/statement-steps-protect-domestic-technology-intellectual-property-chinas-discriminatory-burdensome-trade-practices/>]
201. The white house office of the press secretary „President Donald J. Trump’s 500 Days of Strengthening the American Economy“ 2018. Prieiga per internetą: [<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/president-donald-j-trumps-500-days-strengthening-american-economy/>]
202. The white house office of the press secretary „Remarks by President Trump and Prime Minister Abe of Japan in Joint Press Conference“ 2018. Prieiga per internetą: [<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-prime-minister-abe-japan-joint-press-conference-2/>]
203. The white house office of the press secretary „Statement by the President Regarding Trade with China“ 2018. Prieiga per internetą: [<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/statement-president-regarding-trade-china/>]
204. The white house office of the press secretary „Statement from the President Regarding Trade with China“ 2018. Prieiga per internetą: [<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/statement-president-regarding-trade-china-2/>]

205. The white house office of the press secretary „*Office of Trade & Manufacturing Policy Report: “How China’s Economic Aggression Threatens the Technologies and Intellectual Property of the United States and the World”*” 2018. Prieiga per internetą: [<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/office-trade-manufacturing-policy-report-chinas-economic-aggression-threatens-technologies-intellectual-property-united-states-world/>]
206. The white house office of the press secretary „*Remarks by President Trump at a Lunch with Members of Congress,*” 2018. Prieiga per internetą: [<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-lunch-members-congress/>]
207. The white house office of the press secretary „*Remarks by President Trump at Foxconn Facility*“ 2018. Prieiga per internetą: [<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-foxconn-facility/>]
208. The white house office of the press secretary „*Remarks by President Trump Before Marine One Departure*“ 2018. Prieiga per internetą: [<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-marine-one-departure-9/>]
209. The white house office of the press secretary „*Remarks by President Trump at Press Conference After NATO Summit | Brussels, Belgium*“ 2018. Prieiga per internetą: [<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-press-conference-nato-summit-brussels-belgium/>]
210. The white house office of the press secretary „*Remarks by President Trump and Prime Minister May of the United Kingdom in Joint Press Conference*“ 2018. Prieiga per internetą: [<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-prime-minister-may-united-kingdom-joint-press-conference/>]
211. The white house office of the press secretary „*Made in America: Businesses and Workers are Thriving Under President Donald J. Trump*“ 2018. Prieiga per internetą: [<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/made-america-businesses-workers-thriving-president-donald-j-trump/>]
212. The white house office of the press secretary „*President Donald J. Trump is Protecting America’s Farmers Against Unfair and Retaliatory Trade Practices*“ 2018. Prieiga per internetą: [<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/president-donald-j-trump-protecting-americas-farmers-unfair-retaliatory-trade-practices/>]
213. The white house office of the press secretary „*Stephen Moore: “Trump’s Trade Triumph”*” 2018. Prieiga per internetą: [<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/stephen-moore-trumps-trade-triumph/>]
214. The white house office of the press secretary „*Remarks by President Trump Before Dinner with Business Leaders*“ 2018. Prieiga per internetą: [<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-dinner-business-leaders/>]
215. The white house office of the press secretary „*Remarks by President Trump in Cabinet Meeting*“ 2018. Prieiga per internetą: [<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-cabinet-meeting-10/>]
216. The white house office of the press secretary „*Remarks by President Trump at a Roundtable on the Foreign Investment Risk Review Modernization Act (FIRRMA)*“ 2018. Prieiga per internetą: [<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-roundtable-foreign-investment-risk-review-modernization-act-firma/>]
217. The white house office of the press secretary „*Remarks by President Trump at Grant Announcement for Drug-Free Communities Support Program*“ 2018. Prieiga per internetą: [<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-grant-announcement-drug-free-communities-support-program/>]

218. The white house office of the press secretary „*Remarks by President Trump in Meeting with Republican Congressional Leadership*“2018. Prieiga per internetą:[\[https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-meeting-republican-congressional-leadership/\]](https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-meeting-republican-congressional-leadership/)
219. The white house office of the press secretary „*Remarks by President Trump in Press Gaggle Aboard Air Force One*“2018. Prieiga per internetą:[\[https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-press-gaggle-aboard-air-force-one/\]](https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-press-gaggle-aboard-air-force-one/)
220. The white house office of the press secretary „*Remarks by President Trump and FEMA Administrator Brock Long on Hurricane Florence Response Measures*“ 2018. Prieiga per internetą:[\[https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-fema-administrator-brock-long-hurricane-florence-response-measures/\]](https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-fema-administrator-brock-long-hurricane-florence-response-measures/)
221. The white house office of the press secretary „*Remarks by President Trump at the Inaugural Meeting of the President’s National Council for the American Worker*“2018. Prieiga per internetą:[\[https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-inaugural-meeting-presidents-national-council-american-worker/\]](https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-inaugural-meeting-presidents-national-council-american-worker/)
222. The white house office of the press secretary „*Statement from the President*“ 2018. Prieiga per internetą:[\[https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/statement-from-the-president-4/\]](https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/statement-from-the-president-4/)
223. The white house office of the press secretary „*Remarks by President Trump and President Duda of the Republic of Poland Before Bilateral Meeting*“2018. Prieiga per internetą:[\[https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-president-duda-republic-poland-bilateral-meeting/\]](https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-president-duda-republic-poland-bilateral-meeting/)
224. The white house office of the press secretary „*Remarks by President Trump to the 73rd Session of the United Nations General Assembly | New York, NY*“2018. Prieiga per internetą: [\[https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-73rd-session-united-nations-general-assembly-new-york-ny/\]](https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-73rd-session-united-nations-general-assembly-new-york-ny/)
225. The white house office of the press secretary „*Remarks by President Trump at the United Nations Security Council Briefing on Counterproliferation | New York, NY*“ 2018. Prieiga per internetą: [\[https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-united-nations-security-council-briefing-counterproliferation-new-york-ny/\]](https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-united-nations-security-council-briefing-counterproliferation-new-york-ny/)
226. The white house office of the press secretary „*Remarks by President Trump and Prime Minister Abe of Japan Before Bilateral Meeting | New York, NY*“ 2018. Prieiga per internetą: [\[https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-prime-minister-abe-japan-bilateral-meeting-new-york-ny/\]](https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-prime-minister-abe-japan-bilateral-meeting-new-york-ny/)
227. The white house office of the press secretary „*Press Conference by President Trump*“2018. Prieiga per internetą:[\[https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/press-conference-president-trump-2/\]](https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/press-conference-president-trump-2/)
228. The white house office of the press secretary „*Remarks by President Trump at National Electrical Contractors Association Convention*“2018. Prieiga per internetą:[\[https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-national-electrical-contractors-association-convention/\]](https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-national-electrical-contractors-association-convention/)
229. The white house office of the press secretary „*Remarks by President Trump in Meeting with U.S. Ambassador to the United Nations, Nikki Haley*“ 2018. Prieiga per internetą:[\[https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-meeting-u-s-ambassador-united-nations-nikki-haley/\]](https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-meeting-u-s-ambassador-united-nations-nikki-haley/)
230. The white house office of the press secretary 2018. Prieiga per internetą: [\[https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-marine-one-departure-15/\]](https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-marine-one-departure-15/)

231. The white house office of the press secretary „*Remarks by President Trump Before Marine One Departure*“ 2018. Prieiga per internetą: [<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-marine-one-departure-16/>]
232. The white house office of the press secretary „*Remarks by President Trump in Meeting with Workers on “Cutting the Red Tape, Unleashing Economic Freedom”*” 2018. Prieiga per internetą: [<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-meeting-workers-cutting-red-tape-unleashing-economic-freedom/>]
233. The white house office of the press secretary „*Remarks by President Trump in a Cabinet Meeting*“ 2018. Prieiga per internetą: [<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-cabinet-meeting-11/>]
234. The white house office of the press secretary „*Remarks by President Trump Before Air Force One Departure*“ 2018. Prieiga per internetą: [<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-air-force-one-departure-4/>]
235. The white house office of the press secretary „*Remarks by President Trump Before Marine One Departure*“ 2018. Prieiga per internetą: [<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-marine-one-departure-18/>]
236. The white house office of the press secretary „*Remarks by President Trump at the Signing Ceremony for S. 3021, America’s Water Infrastructure Act of 2018*“ 2018. Prieiga per internetą: [<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-signing-ceremony-s-3021-americas-water-infrastructure-act-2018/>]
237. The white house office of the press secretary „*President Donald J. Trump’s Initiative to Stop Opioid Abuse and Reduce Drug Supply and Demand*“ 2018. Prieiga per internetą: [<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/president-donald-j-trumps-initiative-stop-opioid-abuse-reduce-drug-supply-demand-2/>]
238. The white house office of the press secretary „*Remarks by President Trump at the 91st Annual Future Farmers of America Convention and Expo*“ 2018. Prieiga per internetą: [<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-91st-annual-future-farmers-america-convention-expo/>]

SANTRAUKA

J. M. Kelerienė. „Kinijos grėsmės įvaizdžių komunikacija JAV viešuosiuose ir oficialiuosiuose diskursuose“/ Tarptautinės politikos ir ekonomikos magistro baigiamasis darbas. Vadovas Lekt. Benas Brunalas. – Vilnius: Mykolo Romerio Universitetas, Viešojo valdymo fakultetas, Politikos mokslų institutas, 2018.

Pasibaigus šaltajam karui JAV tapo pasaulio hegemonė. Nebeliko jos esminės konkurentės – Sovietų Sąjungos, iki šiol trukdžiusios laisvai dominuoti pasaulyje. Tačiau, XXI amžiuje atsirado kita, rimta JAV konkurentė, pasaulinio dominavimo žaidime – Kinija. 21 amžius pastarajai atnešė sėkmę - ji ėmė kilti pagal ekonominę ir politinę galią. Šiuo būdu, Kinija tapo rimtu priešininku JAV pasaulinėse galios varžytuvėse. Kylanti Kinijos ekonominė galia tuo pačiu įtakojo ir kylančią josios įtakos sferą pasaulyje. Augant ekonomikai gerėjo ir josios technologijos. Pasaulis vis labiau ėmė eskaluoti Kiniją, kaip kibernetinį priešą, kuris technologine naujoves pasisavina neiškeliavęs iš savo valstybės. Pasaulis piktinasi ir joje vykstančiais dalykais, opiatų gamyba ir jų eksportavimu į visą pasaulį, grubiais žmogaus teisių ir laisvių bei tarptautinės teisės pažeidimais. Medijose vyraujanti cenzūra yra ideali plotmė piliečių nuomonių koregavimui – propagandos persvazijai. Tačiau tuo pačiu pasaulis žavisi Kinija. Jos piliečių lojalumu, atsakingumu, virtuve, kultūra. Gebėjimu greitai ir gudriai atsistoti ekonomiškai ant kojų. Kinija yra suvokiama dvilypiai. Žvelgiant iš diplomatinės ir demokratinės perspektyvos – visi mato josios neigiamas puses, o kuomet žvelgiama iš kultūrinės perspektyvos – matoma teigiama Kinijos pusė. Ši įvairiapusiška valstybės yra prilyginama pasaulinei galybei, su kuria konkuruoti gali tikrai ne kiekvienas tarptautinės, valstybių sistemos, narys. Tačiau JAV drąsiai stoja priešais revizionistinę Kiniją ir paskelbusi jai ekonominį karą tikisi pergalės, taip jai ir pasauliui įrodydama, kad yra galingesnė valstybė. Tačiau pasaulis sunerimęs dėl tolimesnių abiejų valstybių veiksmų, todėl svarbu stebėti kaip viešajame ir oficialiajame JAV diskurse yra traktuojamas Kinijos įvaizdis.

Magistrinio darbo objektu nustačius Kinijos grėsmės įvaizdžius JAV nacionalinio saugumo diskursuose, tirta tyrimo problema. Jungtinių Amerikos valstijų kuriamame oficialiame diskurse Kinijos atžvilgiu vyko balansavimas tarp Kinijos kaip partnerės ir Kinijos kaip grėsmės. Nemenką laiko dalį JAV politikai vengė grėsminti Kiniją, tačiau ši situacija sparčiai kinta. Tuo tarpu žiniasklaidoje, Kinijos prilyginimas kaip JAV nacionalinio saugumo grėsmei, buvo kur kas dažnesnis ir nevingtas. Taigi, skirtingas vertinimas oficialiajame ir viešajame JAV diskursuose Kinijos atžvilgiu ir sukuria problematiškumą. Tai skatina išsikelti klausimus: kokių priežasčių vedami JAV valdytojai Kiniją pateikia ne iš tokios grėsmingos pozicijos ir kodėl ši pozicija ėmė kisti? Atsakymo į šiuos klausimus ir bus ieškoma tyrime. Laikomasi prielaidos, kad Kinijos

įvaizdžio diskursas yra konstruojamas priklausomai nuo valstybės vadovo ir jo vykdomos užsienio politikos.

Analizuojant grėsmės teorijos aspektus, tiesiogiai susijusius su nacionaliniu valstybės saugumu ir sociopolitiniu integralumu, konstruojama teorinė prieiga, kuri leidžia tirti Kinijos grėsmės įvaizdžius JAV nacionaliniuose saugumo diskursuose. Šiame darbo etape naudojami aprašomasis – analitinis, kiekybinė ir kokybinė turinio bei lyginamoji analizės, KDA ir lingvistinis analizės metodas.

Atlikus itin detalią turinio kiekybinę ir kokybinę, lyginamąją bei KDA analizes buvo prieita prie išvados, jog Jungtinių Amerikos valstijų viešasis ir oficialusis diskursai Kinijos atžvilgiu gali kisti. Tai priklauso nuo tuometinio prezidento vykdomos vidaus ir užsienio politikos. Tačiau ne visuomet valdžios ir spaudos kuriami diskursai sutampa, bet paskutiniųjų (2018) tyrimo metų rezultatai tiek viešajame tiek oficialiajame diskursuose sutampa - Kinija tampa grėsme nacionaliniam JAV saugumui.

Magistro darbą sudaro dvi dalys. Pirmoje darbo dalyje buvo konceptualizuotas grėsmės nacionaliniam saugumui fenomenas, bei grėsmės kaip galios subordinacijos fakto nustatymas. Be to, charakterizuotos Kinijos identifikuotamos grėsmės bei nustatomas jos galios pobūdis tarptautinėje politikoje. Empirinėje (antroje) darbo dalyje buvo atliktas tyrimas Kinijos grėsmės įvaizdžių komunikacijai JAV viešajame ir oficialiajame diskursuose nustatyti. Oficialių ir viešų diskursų gauti duomenys palyginami.

SUMMARY

J.M. Kelerienė. "Communication of the Threats of China in the US in Public and Official Discourses" / Master's Degree in International Policy and Economics. Guide: Lecturer Ben Brunal. – Vilnius: Mykolas Romeris University, Faculty of Public Administration, Institute of Political Science, 2018.

At the end of the Cold War, the United States has become a hegemon of the world when the main competitor – the Soviet Union has disappeared. However, in the 21st century another serious competitor of the US appear – China that began to rise in economic and political power. In this way, China has become a serious opponent of the US Worldwide Power Contest. China's rising economic power has also affected the emerging sphere of influence in the world. As the economy grew, its technologies were also improving rapidly. The world has increasingly started to escalate China as a cyber-enemy, which absorbs technological innovation without leaving borders of its own country. The world is also disappointed of China's ongoing to the wrong humanity direction, the production of opiates and their export to the entire world, violations of human rights and freedoms and international law. The media censorship is an ideal plan for correcting citizens' opinions - propaganda persuasion. But the same the world is fascinated to China by the loyalty and responsibility of their citizens, cuisine, and culture and the ability to quickly and smartly stand up after economic recession. China is perceived as a twofold country. Looking from a diplomatic and democratic perspective, everyone sees China's negative sides, and when analysed from a cultural perspective, the positive side of China is visible. This multi-faceted state is compared to a global power that cannot be competed by any member of the international system. However, the United States is bracing itself in front of Revisionist China and, after announcing its economic warfare, expects to mitigate its desire for hegemony. But the world is worried about the outcome and consequences of this situation, so it's important to watch how the Chinese image is treated in public and official US discourses.

Having identified the Chinese threat image in US national security discourses after the subject of the master's thesis, the research problem was investigated. In the official discourse of the United States, there was a balance between China as a partner and China as a threat. US politicians avoided threatening China, but this situation is changing rapidly. Meanwhile, in the media, China's equivalence as a threat to the US national security was much more frequent and unavoidable. Thus, a different assessment in the official and public discourses of the United States regarding China is problematic. It prompts questions: what are the reasons US leaders are placing China at a less dangerous position and why has this position changed? The answer to these questions will be

analysed in the study. It is assumed that the Chinese image discourse is constructed depending on the head of state and his foreign policy.

By analysing aspects of threat theory directly related to national state security and socio-political integrity, theoretical access is being constructed, which allows us to investigate the images of the threat of China in US national security discourses. This part of the work uses descriptive-analytical, quantitative and qualitative content and comparative analysis, KDA and linguistic analysis method.

After performing extremely detailed quantitative and qualitative, comparative, and KDA analysis, the conclusion came that the public and official discourses of the USA in the respect of China may change. It depends on at that time presidential domestic and foreign policies. However, the discourses created by the government and the press are not always the same, but the results of the last (2018) survey years, both in public and in the official discourse, coincide – China is becoming a threat to national security in the United States.

Master's thesis consists of two parts. The first part of the work has the conceptualization of the phenomenon of threats to national security, and the determination of the threat as a subordination of power. In addition, China's identified threats and the nature of its power in international politics is determined. In the empirical (the second) part, a study was conducted to identify the threat by the image of China to the US public and official discourse. Data from official and public discourses were compared.

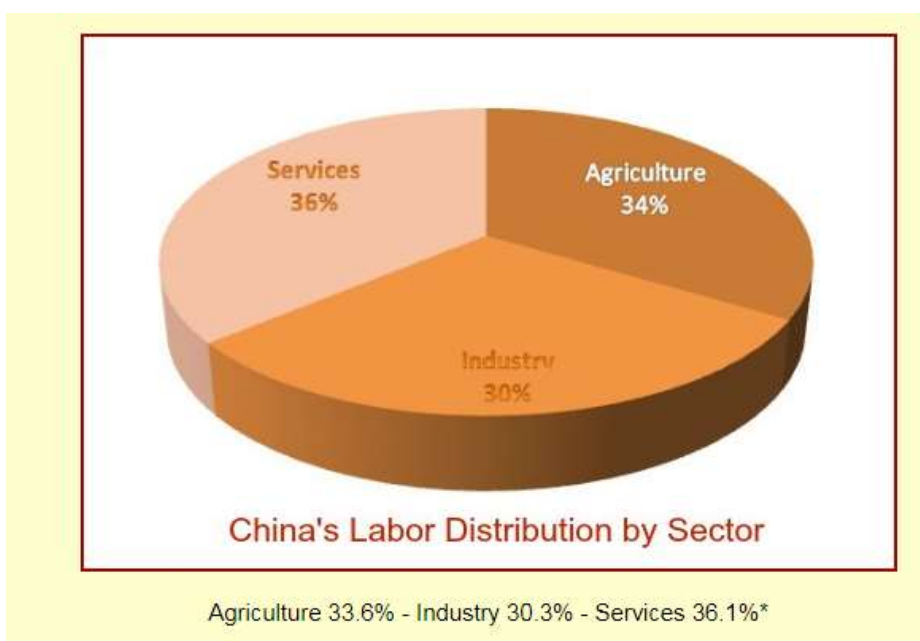
PRIEDAI

Kinijos geografinė situacija

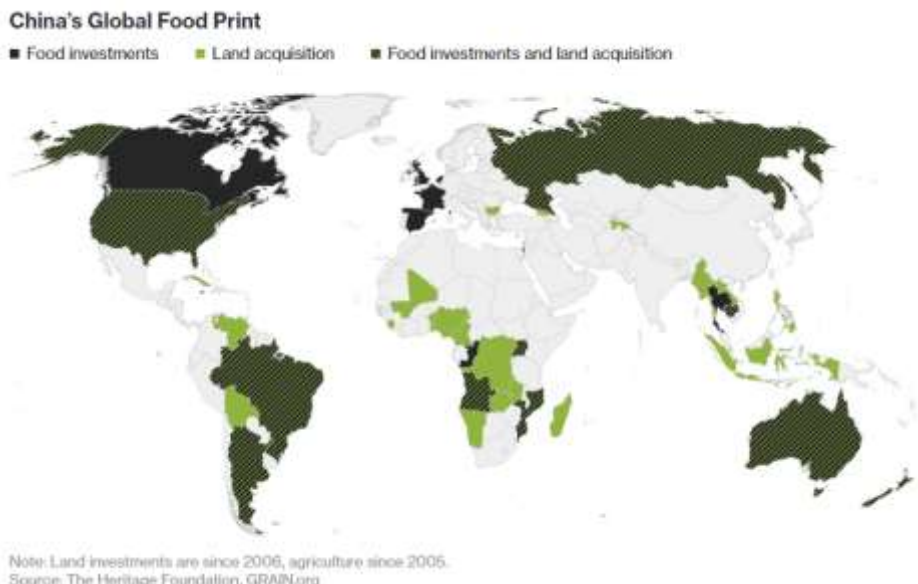
Šaltinis: „China's Geography : its Mountains, Basins, Rivers and Plains“. Prieiga per internetą: [\[http://www.chinasage.info/geography.htm\]](http://www.chinasage.info/geography.htm)

Kinijos darbo rinkos pasiskirstymas pagal sektorius

Šaltinis: „China economy GDP by sector“. Prieiga per internetą: [\[https://www.china-family-adventure.com/china-economy-gdp.html\]](https://www.china-family-adventure.com/china-economy-gdp.html)

Kinijos antspaudas pasaulinėje maisto rinkoje

Šaltinis: Bloomberg news „Farming the World: China’s Epic Race to Avoid a Food Crisis“ 2017.
Prieiga per internetą: [<https://www.bloomberg.com/graphics/2017-feeding-china/>]

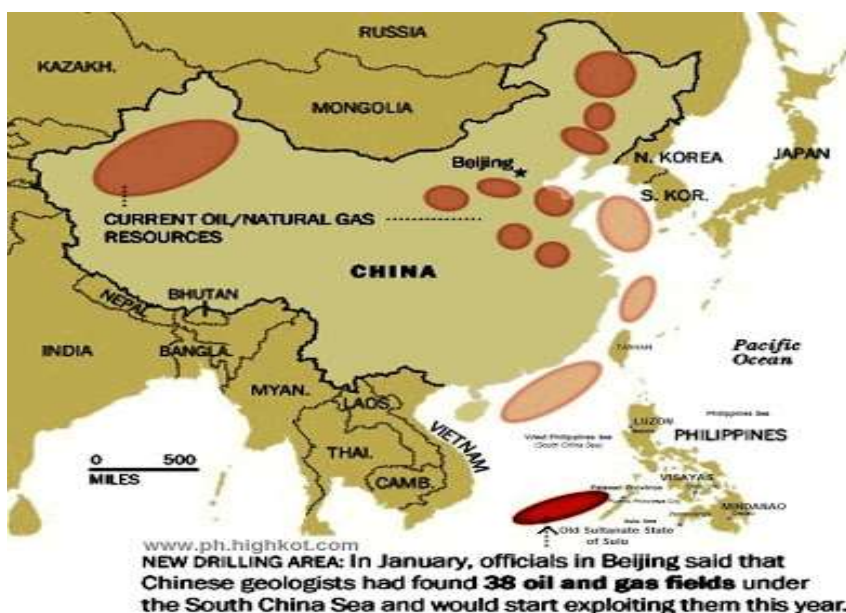
Kinijos iškasamų mineralų žemėlapis

Šaltinis: „China mineral map“. Prieiga per internetą: [<https://www.mapsofworld.com/china/china-mineral-map.html>]

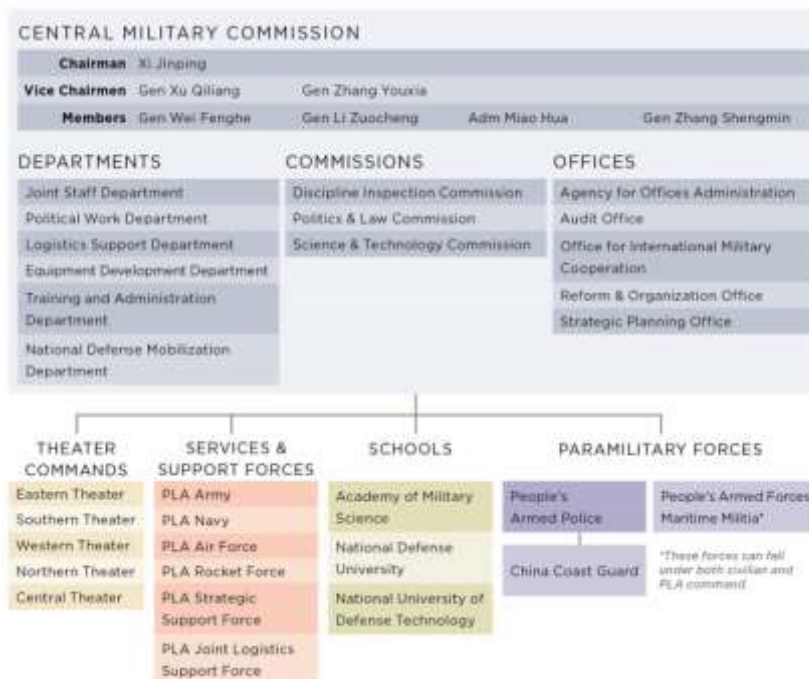
Kinijos naftos ir dujų gamtiniai resursai

Šaltinis: „Hainan Mounted Nuclear Weapons Facing Manila Philippines“ Prieiga per internetą: [\[https://www.pesoreserve.com/2011/09/hainan-china-mounted-nuclear-weapon.html\]](https://www.pesoreserve.com/2011/09/hainan-china-mounted-nuclear-weapon.html)

Kinijos armijos vadovavimo schema

China's Military Leadership

Ministry of National Defense and general offices are not depicted in this chart.

Šaltinis: Office of the secretary of defence „Annual report to congress“ 2018. Prieiga per internetą: [\[https://media.defense.gov/2018/Aug/16/2001955282/-1/-1/2018-CHINA-MILITARY-POWER-REPORT.PDF\]](https://media.defense.gov/2018/Aug/16/2001955282/-1/-1/2018-CHINA-MILITARY-POWER-REPORT.PDF)

Gyventojų tankumas Kinijoje

Šaltinis: „China Population Density“. Prieiga per internetą:
[\[http://worldpopulationreview.com/countries/china-population/\]](http://worldpopulationreview.com/countries/china-population/)

Kinijos karinė galia

Karinė žmonių galia	
Populiacija	1,415,045,928
Galima karių mobilizacija	750,000,000
Tinkami tarnybai	619,000,000
Kasmet pasiekiantys karinį tarnybai amžių	19,550,000
Armijinis personalas iš viso	2,693,000
Aktyvus personalas	2,183,000
Karinis rezervas	510,000

22 Lentelė. Karinė žmonių galia Kinijoje. Sudaryta pačios, remiantis: https://www.globalfirepower.com/country-military-strength-detail.asp?country_id=china#overview

Oro pajėgos	
Oro pajėgos iš viso	3,035
Kovinės	1,125
Atakuotojos (antžeminius taikinius)	1,527
Transportavimas	722
Treniravimas	353
Sraigtašparniai iš viso	985
Koviniai sraigtašparniai	281

23 Lentelė. Oro pajėgos Kinijoje. Sudaryta pačios, remiantis: https://www.globalfirepower.com/country-military-strength-detail.asp?country_id=china#overview

Žemės pajėgos	
Koviniai tankai	7,716
Ginkluotos kovinės tarnsporto priemonės	9,000
Savaeigė artilerija	2,000
Velkamoji artilerija	6,246
Raketsvaidžiai	2,050

24 Lentelė. Žemės pajėgos Kinijoje. Lentelė sudaryta pačios, remiantis: https://www.globalfirepower.com/country-military-strength-detail.asp?country_id=china#overview

Vandens pajėgos	
Karinio jūrų laivyno pajėgos iš viso	714
Oro pajėgų perkėlėjai	1
Fregatos	50
Naikintojai	29
Korvetės	39
Povandeniniai laivai	73
Tanklaiviai	220
Karinis minų laivas	29

25 Lentelė. Vandens pajėgos Kinijoje. Lentelė sudaryta pačios, remiantis: https://www.globalfirepower.com/country-military-strength-detail.asp?country_id=china#overview

IX PRIEDAS

Prezidentų (B. Obamos ir D. Trumpo) pasisakymų ir kalbų ištraukos bei apibendrinimai

B. Obamos kuriamas oficialus Kinijos įvaizdžio diskursas

2014m.

Sausio 17 d. „Remarks by the President at Appropriations Bill Signing“

Kalboje prezidentas sakė: „Niekas nesitiki, kad Kinija gebėtų laisvai diskutuoti apie savo stebėjimo programą ar, kad Rusija susirūpintų savo piliečių asmeniniais susirūpinimais. Bet prisiminkime: mes Tiksliai laikomės kitokio standarto, nes mes esame pirmaujanti šalis asmens privatumo ir žmogaus orumo apsaugojime.“⁴²⁹ Taigi, Obama oficialiai teigia, kad Kinijos žmonių teisės ir laisvės yra pažeidžiamos ir kad šioje srityje Amerika yra kur kas aukščiau už ją.

Sausio 28 d. „President Barack Obama's State of the Union Address.“

„Štai jūsų pastangų rezultatai: mažiausias nedarbo lygis per penkerius metus. Atkurama būsto rinka.>...<Mūsų deficitas - sumažintas daugiau nei per pusę. Pirmą kartą per daugiau nei dešimtmetį verslo lyderiai visame pasaulyje pareiškė, kad Kinija nebėra vieta į kurią pirmiausia reiktų investuoti, o Amerika yra.“⁴³⁰ Prezidentas ir vėl lygina Amerika su Kinija ir vėl pabrėžia josios pirmavimą prieš Kiniją, taip įgalindamas josios antrinę poziciją, silpnumą. Toje pačioje kalboje

⁴²⁹ The White House Office of the Press Secretary „Remarks by the President on Review of Signals Intelligence“ 2014. Prieiga per internetą: [<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2014/01/17/remarks-president-review-signals-intelligence>]

⁴³⁰ The White House Office of the Press Secretary „President Barack Obama's State of the Union Address“ 2014. Prieiga per internetą: [<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2014/01/28/president-barack-obamas-state-union-address>]

toliau rašoma: „Padarykime dar daugiau, kad padėtume verslininkams ir smulkiojo verslo savininkams, kurie Amerikoje kuria daugiausiai naujų darbo vietų.>...< Mums reikia dirbti kartu su priemonėmis, tokiomis kaip dvišalio prekybos skatinimo institucija, kad apsaugotų mūsų darbuotojus, apsaugotų mūsų aplinką ir atvertų naujas rinkas naujoms prekėms, kurių antspaudas pagamintas su "Made in USA". Kinija ir Europa nėra šalia. Mes taip pat neturėtume.“ Prezidento žodžiai reiškia, kad reikia saugoti nacionalizmą, remtis į savo tautą, skatinti verslumą šalyje, o ne remtis į Europą ar Kiniją.

Vasario 6. „Remarks by the President at National Prayer Breakfast“

„Kai susitinku su Kinijos vadovais - ir mes išties daug bendradarbiaujame su Kinija, o ir šie santykiai yra nepaprastai svarbūs ne tik mūsų dviem šalims, bet ir pasauliui, tačiau pabrėžiu, kad Kinijos potencialo realizavimas remiasi visuotinėmis teisėmis, įskaitant krikščionis ir Tibeto budistais bei uigūrų musulmonais.“⁴³¹ Prezidentas patvirtina, kad bendradarbiavimas su Kinija yra tikrai svarbus ir kad jis ir toliau ketina ją išlaikyti kaip savo šalies partnere, tačiau taipogi pabrėžia, kad toje šalyje vykdoma politika neretai prasilenkia su žmogaus teisėmis ir laisvėmis.

Vasario 24 d. „Remarks by the President and Vice President at NGA Meeting“

„Aš minėjau tai Valstijų Sąjungoje, kad pirmą kartą praėjusiais metais, mes (Amerika) dabar esame pasaulio investuotojų manymu didžiausia ir vertingiausia verslo investicijų vieta, o ne be Kinija.“⁴³² Prezidentas ir vėl savo kalboje tautiečiams primena, kad Kinija nebėra pirmaujančioje pozicijoje, o Amerika yra. Taip pabrėžiamas Kinijos nuosmūkis ir Amerikos pakilimas josios atžvilgiu.

Vasario 26 d. Remarks by the President on Jobs in American Infrastructure

„Dabar kitos šalys negaišta laiko laukdamos kol perstatys savo infrastruktūrą. Jos bando mus „perkopti“ šiandien, kad jos galėtų ateityje konkuruoti su mumis. BVP procentine dalimi, pavyzdžiui, Kinija, Vokietija išleidžia apie du kartus daugiau, nei kad mes išleidžiame infrastruktūrai, nes jie žino, kad jei jie turės greičiausias traukinius planetoje ar aukščiausiai įvertintus oro uostus ar judriausius, efektyviausius uostus, pas juos įmonės pereis.“⁴³³ Tokiais žodžiais prezidentas pabrėžia konkuravimą su Kinija ir Vokietija. Ir vėl Kinija tampa konkuravimo objektu. Tačiau Obama to nenori, jis siekia, kad viskas kas geriausia pasaulyje būtų JAV, o ne kažkur kitur.

Kovo 18 d. „Remarks to the Press by Vice President Joe Biden with Prime Minister Donald Tusk of Poland“

⁴³¹ The White House Office of the Press Secretary „Remarks by the President at National Prayer Breakfast“ 2014. Prieiga per internetą: [<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2014/02/06/remarks-president-national-prayer-breakfast>]

⁴³² The White House Office of the Press Secretary „Remarks by the President and Vice President at NGA Meeting“ 2014. Prieiga per internetą: [<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2014/02/24/remarks-president-and-vice-president-nga-meeting>]

⁴³³ The White House Office of the Press Secretary „Remarks by the President on Jobs in American Infrastructure“ 2014. Prieiga per internetą: [<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2014/02/26/remarks-president-jobs-american-infrastructure>]

„13 iš 15 valstybių, esančių Jungtinių Tautų Saugumo Taryboje, balsavo dėl neteisėto referendumo Kryme pasmerkimo. Netgi Kinija nusprendė, kad negali to paremti ir susilaikė...“⁴³⁴. Šiuo sakiniu yra pabrėžiama kad Kinija visuomet yra kitokio požiūrio nei Amerika, kad Kinija yra labiau Rusijos, o ne JAV „draugė“, tačiau šiuo klausimu ji labiau pritaria JAV nei Rusijai ir Amerika tai vertina.

Kovo 21. Remarks by First Lady Michelle Obama and Madame Peng Before Tour of Beijing Normal School

Prezidento žmona: „Labai retai turiu galimybę keliauti už Jungtinių Amerikos Valstijų ribų, o dar rečiau turiu galimybę keliauti su trimis kartomis - su savo dukromis ir su mama. Ir neatsitiktinai viena iš mūsų pirmųjų kelionių, kaip šeimai, yra čia, Kinijoje. JAV ir Kinijos santykiai negalėjo būti svarbesni.“⁴³⁵ Obamos žmona keliavo su savo mama ir dukromis į Kinija ir joje būdama pareiškė kokie svarbūs Amerikai yra jos ir Kinijos bendradarbiavimo santykiai. Šį faktą įgalina ir tai, kad M. Obama keliavo su dukromis ir mama. Pirmoji ledi, kuri retai iškeliauja už JAV ribų ir keliauja į tokią tolimą šalį, tik patvirtina faktą, kad JAV draugystė su Kinija yra svarbi.

Kovo 24 d. Remarks by President Obama and President Xi Jinping of China Before Bilateral Meeting

Po žmonos kelionės į Kiniją, Obama viešai skelbė: „...turėjome galimybę aptarti ekonominius klausimus, kurie yra mūsų santykių kertinis akmuo, ir mūsų prekybos santykių svarbą ir užtikrinant, kad laikomės taisyklių, leidžiančių mums kurti darbo vietas ir klestėti abiem mūsų šalims.“⁴³⁶ Obama dėjuogiasi, kad žmonos kelionė buvo sėkminga ir dvišaliai šalių santykiai pasisuko tik dar pozityvesne linkme. „Galų gale manau, kad bendromis pastangomis Kinija ir Jungtinės Valstijos gali padėti stiprinti tarptautinę teisę, gerbti tautų suverenumą ir nustatyti tarptautiniu mastu galiojančias taisykles, kurios leistų visiems žmonėms klestėti.“⁴³⁷ Ir nors santykiai vystosi puikiai, tačiau Obama nepraleidžia niekuomet pro akis žmonių teisių ir laisvių ir visuomet kalbant apie Kiniją tai pamini. O kaip atsakas į šiuos prezidento žodžius, Kinijos prezidentas Xi Jinpingas atsakė: „Mes 35 metus oficialiai kuriame diplomatinius santykius tarp Kinijos ir Jungtinių Amerikos Valstijų. Mes gyvename sudėtingame pasaulyje, ir yra daugiau galimybių, kai Kinija ir Jungtinės Valstijos bendradarbiauja ir kur mums reikia ir galime dirbti

⁴³⁴ The White House Office of the Press Secretary „Remarks to the Press by Vice President Joe Biden with Prime Minister Donald Tusk of Poland“2014. Prieiga per internetą:[<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2014/03/18/remarks-press-vice-president-joe-biden-prime-minister-donald-tusk-poland>]

⁴³⁵ The White House Office of the Press Secretary „Remarks by First Lady Michelle Obama and Madame Peng Before Tour of Beijing Normal School“2014. Prieiga per internetą:[<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2014/03/21/remarks-first-lady-michelle-obama-and-madame-peng-tour-beijing-normal-sc>]

⁴³⁶ The White House Office of the Press Secretary „Remarks by President Obama and President Xi Jinping of China Before Bilateral Meeting“2014. Prieiga per internetą:[<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2014/03/24/remarks-president-obama-and-president-xi-jinping-china-bilateral-meeting>]

⁴³⁷ Ten pat.

kartu.>...<Aš gavau ir atidžiai perskaitėme nesena mano laišką, pone Prezidente. Tame laiške jūs sakėte, kad esate pasiryžęs kurti naują pagrindinių šalių santykių su Kinija modelį. Jūs taip pat sakėte, kad Kinijos - JAV bendradarbiavimas gali padėti siekti abiejų šalių bendrų interesų, o praktiniu bendradarbiavimu mes galime spręsti bendrus uždavinius. Aš vertinu šiuos pareiškimus.⁴³⁸ Abiejų šalių prezidentai viešajame diskurse šiltai bendrauja ir džiaugiasi bendradarbiavimu.

Balandžio 9 d. Remarks by the President at Joint DCCC/DSCC Dinner

„Tuo metu, kai ekonomika iš tikrųjų pasirengusi pakilti, tuo metu, kai iš didžiosios depresijos galiausiai atsigavome po labiausiai kenkiančios ekonomikos krizės, tuo metu, kai privatusis sektorius sukūrė beveik 9 milijonus naujų darbo vietų ir būstų rinka atsigauja, ir šioje šalyje vyksta energinis bumas, kaip mes nematėme jau ilgą laiką, o atleidimai iš darbo sumažėjo, ir mus nustebino daugybė dalykų - ir vis tiek turime didžiulę konkurenciją iš tokių šalių kaip Kinija ir Vokietija, ir tai gali būti Amerikos amžius, kaip ir XX a., jei tik priimsime gerus sprendimus.“⁴³⁹ Kinija yra paminima, kaip JAV konkurentė. Trukdis didžiausiam JAV klestėjimui.

Balandžio 16d. Remarks by the President and the Vice President on Skills Training

„Tokios šalys kaip Vokietija, Kinija, Indija - kiekvieną dieną daug dirba, kad jų vaikai dirbdami galėtų konkuruoti su mūsų įmonėmis. Ir tiesą sakant, kiekvienais metais, rezultatai rodo, kad jie daro didesnę pažangą nei mes. Mes vis dar esame priekyje, mes vis dar turime geriausias kortas, tačiau jie priima geresnius sprendimus. Mes turime priimti tuos pačius sprendimus.“⁴⁴⁰ JAV prezidentas pripažįsta Kinijos galią, protą ir sunkų darbą. Tai pozityvistinis požiūris į šalį konkurentę. Jis jaučia jai pagarbą.

Balandžio 27 d. Remarks by President Obama at Young Southeast Asian Leaders Initiative Town Hall

„Mes norime bendradarbiauti su savo senaisiais sąjungininkais ir mūsų besivystančiais partneriais kaip Kinija. Mes norime, kad Kinijai būtų taikus kelias, nes manome, kad tai gali ir privalo prisidėti prie stabilumo ir klestėjimo, kurio siekiame.“⁴⁴¹ Kinija viešai skelbiama kaip brangus Amerikai partneris ir prezidento oficialiu požiūriu, jis nori, kad tokia Kinija išliktų ir ateityje. Tačiau mato ir minusų joje: „... kad Kinija dabar, po beprecedentinio per 20 m. ekonominio

---

⁴³⁸ Ten pat.

⁴³⁹ The White House Office of the Press Secretary „Remarks by the President at Joint DCCC/DSCC Dinner“ 2014. Prieiga per internetą: [<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2014/04/09/remarks-president-joint-dcccdsc-dinner>]

⁴⁴⁰ The White House Office of the Press Secretary „Remarks by the President and the Vice President on Skills Training“ 2014. Prieiga per internetą: [<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2014/04/16/remarks-president-and-vice-president-skills-training>]

⁴⁴¹ The White House Office of the Press Secretary „Remarks by President Obama at Young Southeast Asian Leaders Initiative Town Hall“ 2014. Prieiga per internetą: [<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2014/04/27/remarks-president-obama-young-southeast-asian-leaders-initiative-town-hall>]

augimo, supranta, kad turi pakeisti visą savo strategiją. Ji buvo orientuota į eksportą, tačiau dabar jie supranta, kad norėdami toliau augti, jie turi kurti vartotojų rinkas savo šalyje.“⁴⁴² Toks prezidento pastebėjimas tik rodo draugišką požiūrį į Kiniją, jis nori kad Kinija klestėtų.

Balandžio 28 d. Remarks by President Obama and President Benigno Aquino III of the Philippines in Joint Press Conference

Prezidentas susitikime su Filipinų prezidentu Benigno Aquino III sako apie Kiniją: „Mes sveikiname Kinijos taikų kilimą. Mes turime konstruktyvius santykius su Kinija. Tarp Jungtinių Valstijų ir Kinijos vyksta didžiulė prekyba, milžiniškas verslas. Tarptautiniame etape, kuriame labai svarbu bendradarbiauti tarp JAV ir Kinijos, yra daugybė klausimų. Taigi mūsų tikslas yra ne kovoti su Kinija. Mūsų tikslas nėra pašalinti Kiniją.“⁴⁴³ Prezidentas gina Kinijos interesus ir vėl oficialiajame diskurse viešina Kiniją kaip svarbią partnerę. „Tikiuosi, kad tam tikru momentu ketiname bendradarbiauti ir su Kinija, nes mūsų tikslas yra tik užtikrinti, kad visi veiktų taikiai ir atsakingai.“⁴⁴⁴ Jis nepritaria, kad Kinija būtų pašalinta iš įvairių tarptautinių susitarimų, jis nori bendradarbiavimo. „Manau, kad tai yra naudinga regionui ir naudinga visam pasauliui, jei Kinija sėkmingai vystysis, jei Kinija daugiau savo žmonių išsikirs iš skurdo. Kinijoje yra daug žmonių, ir kuo daugiau jie gali kurti ir teikti pagrindinius savo žmonių poreikius ir bendradarbiauti su kitomis regiono šalimis, o tai tik sustiprins regioną - tai nesieks kitų susilpninti“>...< „Manau, kad, kaip sakė prezidentas Akvinas, Kinija, kaip didelė šalis, kuri jau pareiškė, kad yra suinteresuota laikytis tarptautinės teisės. Ir iš tiesų, mūsų žinia Kinijai nuosekliai įvairiomis temomis yra tai, kad norime būti su ja partnerėmis, jei ji laikysis tarptautinės teisės.“⁴⁴⁵ Šiais pasisakymais Obama visakeriopa gina Kinija ir jos interesus. Toks prezidento atsidavimas parodo, kad šalys iš tiesų glaudžiai bendradarbiauja ir Amerikai reikia bendradarbiavimo su Kinija, nes prezidentas suvokia kokią ekonominę reikšmę Kinija turi Amerikai.

Gegužės 28 d. Remarks by the President at the United States Military Academy Commencement Ceremony

„Tačiau pasaulis sparčiai keičiasi. Tai suteikia naujas galimybes, ir tuo pačiu naujus pavojus. Po rugsėjo 11 d. pernelyg gerai žinome, kaip technologijos ir globalizacija sukūrė galią didinti teroristų gebėjimą daryti žalą. Rusijos agresija prieš buvusius Sovietų Sąjungos nares, o

---

⁴⁴² Ten pat.

⁴⁴³ The White House Office of the Press Secretary „Remarks by President Obama and President Benigno Aquino III of the Philippines in Joint Press Conference“ 2014. Prieiga per internetą:<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2014/04/28/remarks-president-obama-and-president-benigno-aquino-iii-philippines-joi>

⁴⁴⁴ Ten pat.

⁴⁴⁵ Ten pat.

Kinijos ekonominis augimas ir kariuomenė kelia susirūpinimą savo kaimynams.⁴⁴⁶ Prezidentas Kinija prilygina grėsmei. Tačiau ne JAV, o Kinijos kaimyninėms valstybėms, tuo suteikdamas pagrindą amerikiečiams jaustis saugiai, nes tai jų neliečia.

Birželio 5 d. Remarks by President Obama and Prime Minister David Cameron of the United Kingdom in Joint Press Conference

„Visos svarbiausios ekonomikos šalys, įskaitant G7 ir besiformuojančias rinkas, tokias kaip Kinijos, turi vadovauti, kai dirbame pagal naują pasaulinį susitarimą dėl klimato. Tai reiškia, kad iki kitų metų kovo mėn. Bus pateikiami ambicingi ilgalaikiai išmetamųjų teršalų kiekio mažinimo tikslai.“⁴⁴⁷ Obama planuoja pasirašyti susitarimą su Kinija dėl oro švarinimo programos. Obamos bendradarbiavimas su Kinija iš ekonominės sferos persikelia ir į ekologinę.

Birželio 12 d. Remarks by President Obama and Prime Minister Abbott of Australia After Bilateral Meeting

Pastabos po bilateralinio susirinkimo: „Turėjome galimybę aptarti darbą, kurį mes bandome padaryti regione su tokiomis organizacijomis kaip ASEAN, kad būtų išlaikytos pagrindinės kelių eismo taisyklės Pietų Kinijos jūroje. Akivaizdu, kad tiek Jungtinėse Amerikos Valstijose, tiek Australija turi milžiniškus prekybos santykius su Kinija, ir mes abu sutinkame, kad svarbu ir toliau matyti Kiniją klestinčią ir augančią. Tačiau taip pat svarbu, kad Kinija, kaip didžiulė pasaulio galia, pasirodytų kaip viena iš pagrindinių tarptautinės teisės normų ir normatyvų atstovių.“⁴⁴⁸ Prezidentas pamini Kiniją kaip pasaulinę galią, kuri turi ir didžiulį įtakos ratą dėl kurio valstybės ir siekia su ja bendradarbiauti, tačiau tuo pačiu gražią forma perteikia ir Kinijos savanaudiškumą ir tarptautinių teisės normų nesilaikymą. Kinija svarbi partnerė ir ji pati tą suvokia, todėl ir žaidžia su menkesnėmis valstybėmis šia, galios korta.

Birželio 23 d. Remarks by President Obama and Prime Minister Key of New Zealand after Bilateral Meeting

Po susitikimo su Naujosios Zelandijos ministru pirmininku Key, Obama sakė: „Mes turėjome gerą diskusiją apie kai kuriuos kitus klausimus, su kuriais susiduria Azijos ir Ramiojo vandenyno regionas: Šiaurės Korėjos grėsmė ir poreikis ir toliau reikalauti, kad joje būtų branduolinė sauga; santykiai su Kinija, kur mes abu sutinkame, dėl sveikintinos taikios Kinijos

---

⁴⁴⁶ The White House Office of the Press Secretary „Remarks by the President at the United States Military Academy Commencement Ceremony“ 2014. Prieiga per internetą: [<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2014/05/28/remarks-president-united-states-military-academy-commencement-ceremony>]

⁴⁴⁷ The White House Office of the Press Secretary „Remarks by President Obama and Prime Minister David Cameron of the United Kingdom in Joint Press Conference“ 2014. Prieiga per internetą: [<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2014/06/05/remarks-president-obama-and-prime-minister-david-cameron-united-kingdom->

⁴⁴⁸ The White House Office of the Press Secretary „Remarks by President Obama and Prime Minister Abbott of Australia After Bilateral Meeting“ 2014. Prieiga per internetą: [<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2014/06/12/remarks-president-obama-and-prime-minister-abbott-australia-after-bilate>]

kilimo ir tuo pat metu mes diskutavome apie mano labai tvirtą požiūrį, kad man svarbu, jog būtų galima išspręsti problemas, tokias kaip ginčai dėl jūrų, pagal tarptautinę teisę, ir paskatinti visas suinteresuotas šalis išlaikyti teisinę sistemą, skirtą problemoms spręsti, o ne galimai eskalacijai, kuri galėtų turėti įtakos laivybai ir prekybai.⁴⁴⁹ Šie žodžiai patvirtina ir antrina tiems žodžiams, kurie buvo pasakyti pora savaitių atgalios. Prezidentas nepitaria Kinijos vykdomai užsienio politikai. Gražia forma ir vėl Kinija perteikiama iš ne tokios pozityvistinės perspektyvos.

Liepos 9d. Remarks by the President on the Economy, Denver, CO

„Jei kongresas nesiims veiksmų kurti darbo vietas statyboje ar gamyboje, mes ketiname eiti į priekį ir pagreitinti leidimus dideliems jau finansuotiems projektams ir pradėti naujus centrus, siekiant pritraukti daugiau aukštųjų technologijų gamybos vietų, nes noriu kad įsitikintume, jog kita revoliucija gamybos ir technologijų srityje yra Amerikos revoliucija, čia čia Jungtinėse Amerikos Valstijose. Aš nenoriu, kad tai vyktų Prancūzijoje, Vokietijoje ar Kinijoje.“⁴⁵⁰ Ir vėl Prezidentas Kiniją sugretina su Vokietija ir pamini jas aukštųjų technologijų ir finansinio apsirūpinimo kontekste. Tuo pačiu prezidentas leidžia tautai suvokti, kad Amerika rungtyniauja su Kinija.

Liepos 10 d. Remarks by the President at DNC Event -- Austin, TX

„Prieš pradėdamas eiti į pareigas, Kinija buvo nustatyta kaip geriausia vieta investicijoms (pasaulio investuotojams ir įmonėms). Dabar JAV ir vėl yra pirmoje vietoje, pagal tai kiek į ją investuoja kitos šalys, ir mes iš tikrųjų matome, kad gamyba grįžta į JAV.“⁴⁵¹ Šiuo sakiniu leidžiama suvokti jog konkurencija vyko tarp šalių nuo pat pradžių. Dar net prieš pradėdamas valdyti Obamai šalį ir jis džiaugiasi kad bent čia nurungė Kiniją.

Liepos 17 d. Remarks by the President on the Economy -- Wilmington, DE

„Ir verslo lyderiai, pirmą kartą per dešimtmetį, visame pasaulyje sako, kad Kinija nėra geriausia vieta investuoti; Jungtinės Amerikos Valstijos yra perspektyviausia vieta investuoti.“⁴⁵² Amerika nenustoja tuo džiaugtis, ir tai tik parodo kokia yra jiems svarbi ši pergalė prie Kiniją. Tas pats sakinyš kone žodis žodin paskleidžiamas iš prezidento lūpų ir: liepos 22 d.⁴⁵³; 23 d.⁴⁵⁴ 24 d.⁴⁵⁵;

---

⁴⁴⁹ The White House Office of the Press Secretary „Remarks by President Obama and Prime Minister Key of New Zealand after Bilateral Meeting“ 2014. Prieiga per internetą:[\[https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2014/06/23/remarks-president-obama-and-prime-minister-key-new-zealand-after-bilater\]](https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2014/06/23/remarks-president-obama-and-prime-minister-key-new-zealand-after-bilater)

⁴⁵⁰ The White House Office of the Press Secretary „Remarks by the President on the Economy, Denver, CO“ 2014. Prieiga per internetą:[\[https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2014/07/09/remarks-president-economy-denver-co\]](https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2014/07/09/remarks-president-economy-denver-co)

⁴⁵¹ The White House Office of the Press Secretary „Remarks by the President at DNC Event -- Austin, TX“ 2014. Prieiga per internetą:[\[https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2014/07/10/remarks-president-dnc-event-austin-tx\]](https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2014/07/10/remarks-president-dnc-event-austin-tx)

⁴⁵² <https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2014/07/17/remarks-president-economy-wilmington-de>

⁴⁵³ The White House Office of the Press Secretary 2014. Prieiga per internetą:[\[https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2014/07/22/remarks-president-and-vice-president-bill-signing-workforce-innovation-a\]](https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2014/07/22/remarks-president-and-vice-president-bill-signing-workforce-innovation-a)

⁴⁵⁴ The White House Office of the Press Secretary 2014. Prieiga per internetą:[\[https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2014/07/23/remarks-president-dnc-event-los-angeles-california\]](https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2014/07/23/remarks-president-dnc-event-los-angeles-california)

⁴⁵⁵ The White House Office of the Press Secretary „Remarks by the President at DCCC Luncheon – CA“ 2014. Prieiga per internetą:[\[https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2014/07/23/remarks-president-dccc-luncheon-ca\]](https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2014/07/23/remarks-president-dccc-luncheon-ca)

26d.⁴⁵⁶; 30d⁴⁵⁷. Taipogi, rugpjūčio: 11d⁴⁵⁸.; 29d⁴⁵⁹; 30d.⁴⁶⁰. Rugsėjo: 1d.⁴⁶¹; 12 d.⁴⁶²; 19d.⁴⁶³. Spalio: 2d⁴⁶⁴; 3d⁴⁶⁵.

Rugpjūčio 29 d. Remarks by the President at a DNC Event -- Purchase, New York

„Aš girdžiu žmones kartais sakant: na, nežinau, Kinija yra pranašesnė. Bet aš pasakysiu jums, jei pažvelgsite į mūsų kortas ir pažvelgsite į Kinijos kortas, pažadu jums, kad jūs norėsite turėti savo.“⁴⁶⁶ Obama sumenkina Kinija. Viešai paskelbia esant pranašesne tauta už Kinija.

Rugsėjo 23 d. Remarks by the President at U.N. Climate Change Summit

„Būtent dėl to Kinijos prezidentas Xi ir aš kartu dirbome. Prieš keletą minučių susitikau su Kinijos vicepremjėru Zhangu Gaoli ir jis pakartojo savo įsitikinimą, kad kaip dvi didžiausios pasaulio ekonomikos ir emisijos pasaulyje mes turime ypatingą atsakomybę ir todėl turime vadovauti. Štai ką turi padaryti didžiosios tautos.“⁴⁶⁷ Vyksta dvišalis bendradarbiavimas dėl oro taršos mažinimo pasaulyje. Abi tautos džiaugiasi, kad imasi bendrų veiksmų ir taip prisideda prie pasaulinės gerovės. Jos suvokia savo galią ir su tuo atėjusias prievoles ir jų nesibaido.

Rugsėjo 23 Remarks by the President at Clinton Global Initiative

„Nuo Rusijos į Kiniją, į Venesuelą, jūs matote nenutrūkstamas represijas, teisėtų susitarimų vilnyjanti griaunamumą.“>..<“Ir visame pasaulyje drąsūs vyrai ir moterys, kurie ryžtingai kalba yra persekiojami, užpuolami ir net žudomi.“⁴⁶⁸ Tarp jų yra Liu Xiabao iš Kinijos. Šiais pasisakymais Obama smerkia Kinijoje ir kitose valstybėse esančias žmonių teisių ir laisvių nepaisymus.

---

⁴⁵⁶ The White House Office of the Press Secretary „*Weekly Address: Closing Corporate Tax Loopholes*“ 2014. Prieiga per internetą: <https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2014/07/26/weekly-address-closing-corporate-tax-loopholes>

⁴⁵⁷ The White House Office of the Press Secretary „*Remarks by the President on the Economy -- Kansas, City, MO*“ 2014. Prieiga per internetą: <https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2014/07/30/remarks-president-economy-kansas-city-mo>

⁴⁵⁸ The White House Office of the Press Secretary „*Remarks by the President at a DSCC Event -- Tisbury, MA*“ 2014. Prieiga per internetą: <https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2014/08/11/remarks-president-dscc-event-tisbury-ma-0>

⁴⁵⁹ The White House Office of the Press Secretary „*Remarks by the President at a DNC Event -- Purchase, New York*„ 2014. Prieiga per internetą: <https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2014/08/29/remarks-president-dnc-event-purchase-new-york>

⁴⁶⁰ The White House Office of the Press Secretary „*Weekly Address: This Labor Day, Let's Talk About the Minimum Wage*„ 2014. Prieiga per internetą: <https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2014/08/30/weekly-address-labor-day-let-s-talk-about-minimum-wage>

⁴⁶¹ The White House Office of the Press Secretary „*Remarks by the President at Milwaukee Laborfest*“ 2014. Prieiga per internetą: <https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2014/09/01/remarks-president-milwaukee-laborfest>

⁴⁶² The White House Office of the Press Secretary „*Remarks by the President at a DSCC Event*“ 2014. Prieiga per internetą: <https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2014/09/12/remarks-president-dscc-event>

⁴⁶³ The White House Office of the Press Secretary „*Remarks by the President at DNC Women's Leadership Forum*“ 2014. Prieiga per internetą: <https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2014/09/19/remarks-president-dnc-womens-leadership-forum>

⁴⁶⁴ The White House Office of the Press Secretary „*Remarks by the President on the Economy -- Northwestern University*“ 2014. Prieiga per internetą: <https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2014/10/02/remarks-president-economy-northwestern-university>

⁴⁶⁵ The White House Office of the Press Secretary „*Remarks by the President at a Town Hall on Manufacturing*“ 2014. Prieiga per internetą: <https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2014/10/03/remarks-president-town-hall-manufacturing>

⁴⁶⁶ The White House Office of the Press Secretary „*Remarks by the President at a DNC Event -- Purchase, New York*“ 2014. Prieiga per internetą: <https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2014/08/29/remarks-president-dnc-event-purchase-new-york>

⁴⁶⁷ The White House Office of the Press Secretary „*Remarks by the President at U.N. Climate Change Summit*“ 2014. Prieiga per internetą: <https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2014/09/23/remarks-president-un-climate-change-summit>

⁴⁶⁸ The White House Office of the Press Secretary „*Remarks by the President at Clinton Global Initiative*“ 2014. Prieiga per internetą: <https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2014/09/23/remarks-president-clinton-global-initiative>

Rugsėjo 23 d. Remarks by the President at a DSCC Event -- New York, New York

„Klimato kaita - mes ketiname imtis iniciatyvos ir iš tikrųjų galime bendradarbiauti su Kinija, kad užtikrintume, jog mes švelniai ir agresyviai kovosime dėl šios didelės grėsmės.“⁴⁶⁹ Amerika ir Kinija bendradarbiauja dėl oro taršos mažinimo.

Spalio 8d. Remarks by the President at the Pentagon

„Ir tai turime padaryti taip, kad tai būtų atlikta atsižvelgiant į mūsų susidomėjimą veiksmingu bendradarbiavimu ir bendravimu su Kinija, kuri, be abejo, yra pagrindinė šio regiono veikėja.“⁴⁷⁰ Prezidentas suvokia Kinijos galią ir to nebijo viešai pripažinti, kad Kinija yra Azijos galiūnė.

Lapkričio 10 d. Remarks by President Obama at APEC CEO Summit

„Jungtinės Valstijos palankiai vertina klestinčios, taikios ir stabilios Kinijos kilimą. >...< Noriu pakartoti tai: mes sveikiname klestinčią, taikingą ir stabilų Kinijos kilimą.“⁴⁷¹ Prezidentas viešame susitikime palankiai vertina Kiniją. Toks pakartojimas reiškia, kad prezidentas ypatingai nori pabrėžti, kad jis ne tik palankiai vertina, bet ir nuoširdiai džiaugiasi tokiu Kinijos pasiekimu. „Tiesą sakant, per pastaruosius dešimtmečius Jungtinės Amerikos Valstijos dirbo, kad padėtų Kinijai integruotis į pasaulinę ekonomiką - ne tik todėl, kad tai labiausiai atitinka Kinijos interesus, bet ir dėl to, kad tai atitinka Amerikos interesus ir geriausius pasaulio interesus. Mes norime, kad Kinijai pasisektų.“⁴⁷² Viešajame ir oficialiajame diskurse Obama Kinija vertina, kaip draugę, kuriai ištiesė pagalbos ranką. Tuo ji siekia ne tik pasidžiaugti, bet ir priminti Kinijai, jog ji šalia ir ji jai padėjo. Ir nors bendradarbiavimo siekis buvo ne kartą įvardindas, tačiau JAV neužmerkia akių prieš Kinijos piktnaudžiavimą valdžia ir kitus dalykus: „Mes stebime, kad Kinija taptų novatoriškos ekonomikos, kuri vertintų intelektinės nuosavybės teisių apsaugą šalimi, kuri atsisako kibernetinių atakų dėl komercinių tikslų. Mes tikimės, kad Kinija patvirtins biotechnologijų pažangą, kuri yra svarbi augančios planetos tiekimui tuo pačiu metu, kaip ir kitos šalys, siekiant galutinai pereiti prie labiau orientuoto į rinką valiutų keitimo kurso, ir taip, nesipriešintų žmogaus teisėms ir laisvei.“⁴⁷³ Tokiu būdu Amerika pateikia Kiniją juodomis spalvomis, JAV geresnė už Kiniją. Ir to Amerika niekuomet nepamiršta pasakyti (vienaip ar kitaip).

Lapkričio 10 d. Remarks by President Obama and Prime Minister Abbott of Australia After Bilateral Meeting

⁴⁶⁹ The White House Office of the Press Secretary „Remarks by the President at a DSCC Event -- New York, New York“2014. Prieiga per internetą:[<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2014/09/23/remarks-president-dsc-event-new-york-new-york>]

⁴⁷⁰ The White House Office of the Press Secretary „Remarks by the President at the Pentagon“ 2014. Prieiga per internetą:[<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2014/10/08/remarks-president-pentagon>]

⁴⁷¹ The White House Office of the Press Secretary „Remarks by President Obama at APEC CEO Summit“2014. Prieiga per internetą:[<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2014/11/10/remarks-president-obama-apec-ceo-summit>]

⁴⁷² Ten pat.

⁴⁷³ Ten pat.

Po bilateralinio susitikimo prezidentas atsakinėjo į klausimus ir pasisakė apie Honkonge vykusių žmonių protestą. Jis teigė, kad ir toliau ketina rūpintis žmogaus teisėmis Kinijoje.⁴⁷⁴

Lapkričio 12 d. Remarks by President Obama Before Bilateral Meeting with President Xi of China

Prezidentas džiaugėsi, kad vėl galėjo su Kinijos prezidentu Xi Jinpingu aptarti bendradarbiavimo reikalus ir teigė, kad Amerikos buvimas Ramiojo vandenyno regione atnešė abipusę naudą. Taipogi, priminė, kad džiaugiasi klestinčios taikios Kinijos kilimu ir pridūrė, kad abi šalys kartu „gali dirbti dar daugiau.“⁴⁷⁵ Todėl prezidentas laukia „...kad JAV ir Kinijos santykiai ir toliau teiks teigiamų rezultatų Kinijai, Jungtinėms Amerikos Valstijoms ir visam pasauliui.“⁴⁷⁶

Lapkričio 12 d. Toast Remarks by President Obama in Luncheon with President Xi of China

Prezidentas prisiminė, kaip „... neseniai stebėjome įkvepiantį vaizdą - Kinijos lėktuvas, nusileidęs Liberijoje, aprūpindamas kovojančius su Ebola, ir jį iškrovė kinai, amerikiečiai ir liberai.“⁴⁷⁷ Bendradarbiavimas atneša visuomet tik naudą todėl aš Obama pasakė tostą už Kinijos valdžią ir gyventojus. Palinkėjo, kad Kinijos ir Amerikos žmonės toliau vaikščiotu „...draugystės ir bendradarbiavimo keliu dėl naudos sau ir pasauliui.“⁴⁷⁸

Lapkričio 14d. Remarks by President Obama at Young Southeast Asian Leaders Initiative Town Hall, 11/14/14

„Kai kurie iš jūsų gali žinoti, kad JAV ir Kinija yra du didžiausi pasaulyje teršėjai.“⁴⁷⁹ Obama pripažino, kad kiekvienas kinas prie taršos statistiškai prisideda mažiau, nei paprastas amerikietis, tačiau vien dėl gyventojų skaičiaus, suminis skaičius milžiniškas. Prezidentas pasidžiaugė, kad su Xi Jinpingu jie yra „...numatę drąsių tikslų sumažinti šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį nuo 2020 m.“⁴⁸⁰

Lapkričio 16d. Remarks by President Obama at G20 Press Conference | November 16, 2014

---

⁴⁷⁴ The White House Office of the Press Secretary „Remarks by President Obama and Prime Minister Abbott of Australia After Bilateral Meeting“ 2014. Prieiga per internetą:[<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2014/11/10/remarks-president-obama-and-prime-minister-abbott-australia-after-bilate>]

⁴⁷⁵ The White House Office of the Press Secretary „Toast Remarks by President Obama in Luncheon with President Xi of China“ 2014. Prieiga per internetą:[<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2014/11/12/toast-remarks-president-obama-luncheon-president-xi-china>]

⁴⁷⁶ Ten pat.

⁴⁷⁷ The White House Office of the Press Secretary „Remarks by President Obama Before Bilateral Meeting with President Xi of China“ 2014. Prieiga per internetą:[<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2014/11/12/remarks-president-obama-bilateral-meeting-president-xi-china>]

⁴⁷⁸ Ten pat.

⁴⁷⁹ The White House Office of the Press Secretary „Remarks by President Obama at Young Southeast Asian Leaders Initiative Town Hall, 11/14/14“ 2014. Prieiga per internetą:[<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2014/11/14/remarks-president-obama-young-southeast-asian-leaders-initiative-town-ha>]

⁴⁸⁰ Ten pat.

Prezidentas kalba apie vizų pratesimą į Kiniją. Kas būtų itin naudinga verslininkams, turistams ir studentams. Tai skatintų turizmą, augtų ekonomikos ir kurtų darbo vietas amerikiečiams ir kinams. Taipogi, „Kinija įsipareigojo užtikrinti didesnę savo ekonominių duomenų, įskaitant užsienio valiutos atsargas, skaidrumą. Tai yra žingsnis į rinką orientuoto valiutos keitimo kursą, kurio siekėme, nes tai skatintų lygias galimybes Amerikos verslui ir amerikietiškiems darbuotojams.“⁴⁸¹

Lapkričio 24d. Remarks by the President on the Resignation of Secretary of Defense Chuck Hagel

„Mes modernizavome mūsų aljansus Azijos Ramiojo vandenyno regione; atnaujino mūsų gynybinę poziciją ir neseniai susitarė pagerinti ryšius tarp JAV ir Kinijos kariuomenės“⁴⁸². Amerika ir Kinija draugauja ir karinėje srityje.

Gruodžio 3 d. Remarks by the President at the Business Roundtable

Kinijos rinka tapo lėtesnė, todėl ji keičia savo modelį. Iš didžiosios eksportinės šalies, ji bando auginti ir skatinti vidinę rinką šalies viduje. Obama primena, kad ne tik tai yra Kinijos problema, bet ir „žmogaus teisių klausimai“⁴⁸³, bei grėsmė dėl kai kurių kaimyninių Kinijos tautų nacionalizmo, Pietų Kinijos jūroje ir Senkaku salose. Bet visi vizitai į Kiniją prezidentą įtikino, kad Kinija tikrai be galo nori bendradarbiauti su Kinija.

Gruodžio 11d. Remarks by the President at Meeting of the Export Council

Prezidentas atsakydamas į klausimus giria ir gina Kinija. Jis teigia, kad „Kinija iš tiesų nėra tokia sudėtinga. Ji imasi visko, ką gali gauti. Ji išnaudos kiekvieną pranašumą, kurį ji turi...“⁴⁸⁴ Ir bendradarbiavimas su ja yra būtinas.

Gruodžio 17 d. Statement by the President on Cuba Policy Changes⁴⁸⁵

Prezidentas kalba apie Kuba ir jos komunistinį valdymą. Jis piktinasi kas ten vyksta, bet ne dėl komunistinio režimo, nes juk Amerika daugiau nei 35 metus glaudžiai bendradarbiauja su kur kas didesne valstybe, kuri yra valdoma komunistų - Kinija. Apie tai taipogi yra kalbama ir gruodžio 19 dieną.

---

⁴⁸¹ The White House Office of the Press Secretary „Remarks by President Obama at G20 Press Conference | November 16, 2014“ 2014. Prieiga per internetą:[<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2014/11/16/remarks-president-obama-g20-press-conference-november-16-2014>]

⁴⁸² The White House Office of the Press Secretary „Remarks by the President on the Resignation of Secretary of Defense Chuck Hagel“ 2014. Prieiga per internetą:[<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2014/11/24/remarks-president-resignation-secretary-defense-chuck-hagel>]

⁴⁸³ The White House Office of the Press Secretary „Remarks by the President at the Business Roundtable“ 2014. Prieiga per internetą:[<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2014/12/03/remarks-president-business-roundtable>]

⁴⁸⁴ The White House Office of the Press Secretary „Remarks by the President at Meeting of the Export Council“ 2014. Prieiga per internetą:[<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2014/12/11/remarks-president-meeting-export-council>]

⁴⁸⁵ The White House Office of the Press Secretary „Statement by the President on Cuba Policy Changes“ 2014. Prieiga per internetą:[<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2014/12/17/statement-president-cuba-policy-changes>]: [<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2014/12/19/declaraciones-del-presidente-sobre-cambios-en-la-politica-con-cuba>]

2015m.

Sausio 16 d. Remarks by President Obama and Prime Minister Cameron of the United Kingdom in Joint Press Conference

„P5+1 apima ne tik Kiniją, bet ir Rusiją. Jie ir toliau bendradarbiavo su mumis, nustatydami pozicijas, kurios suteiktų mums garantijas, kad Iranas nerengia branduolinio ginklo.“⁴⁸⁶ Kinija sugretinama su Rusija. Abikomunistinės šalys, tačiau pabrėžiama, kad jos pritaria tam, kad Iranas nevykdytų branduolinių ginklų programos.

Sausio 20 d. Remarks of President Barack Obama – As Prepared for Delivery State of the Union Address⁴⁸⁷

Obama pasako, kad Amerika šiuo metu eksportuoja daugiau nei bet kada, tačiau Kinija stengiasi perrašyti taisykles. Jei amerikiečiai nieko nesiims, tai sukels daug rūpesčių ir žalos amerikiečiams. Todėl prezidentas pasisako už naujų taisyklių sukūrimą, kurios leistų apsaugoti amerikiečius, prieš Kinijos kuriamas taisykles. Kinija šiuo atveju tampa grėsminga varžove, kuri tiesiogiai ekonomine prasme kenkia JAV.

Vasario 6d. Remarks by the President in Town Hall on Middle-Class Economics

„Kinijos ekonomika sulėtėja, nes jie pereina rinkos perėjimą, todėl tai įtakoja ir mūsų eksportą.“⁴⁸⁸ Kinijos augimo sulėtėjimas nėra itin naudingas JAV dėl finansinio sektoriaus, nes kuo mažiau Kinija importuos iš JAV tuo mažiau JAV pelno gaus. Ir tuo pačiu JAV save išaukština: „Žmonės kalba apie Kiniją, jie kalba apie Vokietiją ir kalba apie Indiją - niekas neturi geresnių kortų nei mes, ir neturės, jei kartu priimsime gerus sprendimus.“⁴⁸⁹

Vasario 9d. Remarks by President Obama and Chancellor Merkel in Joint Press Conference

„Ir mes būtume negalėję to padaryti, jei nebūtų neįtikėtina sanglauda ir vienybė, kurią parodė Vokietija ir kiti P5+1 nariai ir turio pripažinti, kad jam priklauso ir Rusija. Aš turiu galvoje, tai yra sritis, kurioje jie iš tikrųjų atliko konstruktyvų vaidmenį. Ir Kinija atliko konstruktyvų

---

⁴⁸⁶ The White House Office of the Press Secretary „Remarks by President Obama and Prime Minister Cameron of the United Kingdom in Joint Press Conference“ 2015. Prieiga per internetą: [<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2015/01/16/remarks-president-obama-and-prime-minister-cameron-united-kingdom-joint->

⁴⁸⁷ The White House Office of the Press Secretary „Remarks of President Barack Obama – As Prepared for Delivery State of the Union Address“ 2015. Prieiga per internetą: [<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2015/01/20/remarks-president-barack-obama-prepared-delivery-state-union-address>

⁴⁸⁸ The White House Office of the Press Secretary „Remarks by the President in Town Hall on Middle-Class Economics“ 2015. Prieiga per internetą: [<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2015/02/06/remarks-president-town-hall-middle-class-economics>

⁴⁸⁹ Ten pat.

vaidmenį. Ir čia nebuvo jokių įtrūkimų šioje P5+ 1 stalo pusėje.⁴⁹⁰ Kinija ir vėl sutapatinama su Rusija, tačiau šiuo atveju tai nėra blogas dalykas.

Vasario 13d. Remarks by the President at the Cybersecurity and Consumer Protection Summit

Prezidentas kalba apie kibernetines atakas, kurios sklinda iš Rusijos ir Kinijos. Kinija sugretinama su Rusija ir šiuo atveju ji tampa tautos priešu, nes „...vienas iš didžiausių mūsų laiko paradoksų yra tas, kad patys technologijos, leidžiančios mums daryti didelį gerą, taip pat gali būti panaudotos mums pakenkti ir padaryti didelę žalą.“⁴⁹¹ Ir Kinija atakuodama JAV kibernetinėje erdvėje padaro daug žalos. Jie vagia naujausias technologijas, skleidžia propagandą ir „...skleidžia neapykantos ideologijas. Taigi šios kibernetinės grėsmės kelia iššūkį mūsų nacionaliniam saugumui.“⁴⁹² Kinija viešajame diskurse pirmą kartą oficialiai yra paskelbiama kaip grėsmė nacionaliniam JAV saugumui, dėl vykdomų kibernetinių atakų.

Vasario 21d. Weekly Address: We Should Make Sure the Future Is Written by Us⁴⁹³

Siekdamas vykdyti naujus prekybos susitarimus, prezidentas paragino Kongresą priimti prekybos skatinimo instituciją, kad JAV, o ne Kinija, galėtų vaidinti pagrindinį vaidmenį derybose dėl 21-ojo amžiaus prekybos sandorių, kurie apsaugotų JAV darbuotojus, palaikytų gerą darbo užmokestį ir padėtų augti vidurinėsios klasės atstovams.

Kovo 18 d. Remarks by the President to the City Club of Cleveland

"TransPacific" susitikime buvo deramasi dėl sandorio, kuris „...reformuos NAFTA, atsižvelgiant į aukštesnius darbo standartus, aukštesnius aplinkosaugos standartus, naujas priemones, kurios leistų šalims atsiskaityti; daugiausia dėmesio būtų skiriama JAV darbuotojų daromam poveikiui ir užtikrintų, kad Kinija neperrašytų 21-ojo amžiaus ekonomikos taisyklių kai kuriose didžiausiose pasaulio rinkose. Jos turi būti parašytos Jungtinėse Amerikos Valstijose, ir taip bus padaryta.“⁴⁹⁴ JAV konkuruoja su Kinija. Kinija nebe partnerė, o varžovė.

Kovo 19d. Remarks by the President on Energy and Climate Change

„Praėjusiais metais federalinė vyriausybė panaudojo mažiau energijos nei bet kuriuo metu per pastaruosius keturis dešimtmečius. Ir istoriniame bendrajame pranešime, kurį daugelis iš jūsų

---

⁴⁹⁰ The White House Office of the Press Secretary „Remarks by President Obama and Chancellor Merkel in Joint Press Conference“ 2015. Prieiga per internetą:<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2015/02/09/remarks-president-obama-and-chancellor-merkel-joint-press-conference>

⁴⁹¹ The White House Office of the Press Secretary „Remarks by the President at the Cybersecurity and Consumer Protection Summit“ 2015. Prieiga per internetą:<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2015/02/13/remarks-president-cybersecurity-and-consumer-protection-summit>

⁴⁹² Ten pat.

⁴⁹³ The White House Office of the Press Secretary „Weekly Address: We Should Make Sure the Future Is Written by Us“ 2015. Prieiga per internetą:<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2015/02/21/weekly-address-we-should-make-sure-future-written-us>

⁴⁹⁴ The White House Office of the Press Secretary „Remarks by the President to the City Club of Cleveland“ 2015. Prieiga per internetą:<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2015/03/18/remarks-president-city-club-cleveland>

matė, Kinija pirmą kartą išsipareigojo apriboti dujų išmetimą.⁴⁹⁵ Kinija ir JAV bendradarbiauja dėl pasaulinės ekologijos.

Balandžio 9 d. Remarks by President Obama in Town Hall with Young Leaders of the Americas

„... JAV oficiali politika, ir mano tvirtas įsitikinimas, yra toks, kad turėtume džiaugtis taikios Kinijos kilimu.“⁴⁹⁶ Prezidentas džiaugiasi ir giria Kiniją, nes jos ekonominis šuolis yra beprecedentinis. Ir pažymi, kad nereikia bijoti taikios ir kylančios Kinijos, nes ji būtų kur kas pavojingesnė jei skurstų ir taip apsunkintų pasaulį. „Taigi mūsų politika yra nebijoti taikaus Kinijos kilimo. Kinija nevisuomet laikosi tarptautinių normų ir taisyklių, ir naudoja savo dydį ir galią, kad įpareigotų silpnesnes šalis, kad būtų jai pavaldžiose pozicijose.“⁴⁹⁷ Kinija nėra bauginanti Amerikai, tačiau ji yra grėsmė, kitoms pasaulio tautoms, ypač mažesnėms kaimyninėms valstybėms. JAV oficialiai skelbia, kad nori jog Kinija ir šiuo atveju būtų taiki ir viską spręstų diplomatiškai. Obama skatina jos gerus darbus (tokius kaip investicijas į Afriką) tačiau pažymi, kad kartais reikia pažvelgti ir į darbų potekstę ir „skaityti tarp eilučių“⁴⁹⁸. Taip jis nurodo, kad Kinija yra sukta valstybė ir siekia savanaudiško pasipelnymo kitų sąskaita.

Balandžio 10 d. Remarks by President Obama at the Civil Society Forum⁴⁹⁹

Kinija sugretinama su Rusija. Prezidentas kalba apie žodžio laisvės apribojimus šiose šalyse. Oficialus diskursas- neigiamas.

Balandžio 17 d. Remarks by President Obama and Prime Minister Renzi of Italy in Joint Press Conference

Kalbome prezidentas kalba apie Kinijos ir Amerikos ekonomikas. Pažymi, kad „...jei mes nepadėsime formuoti taisyklių taip, kad mūsų įmonės ir mūsų darbuotojai galėtų konkuruoti šiose rinkose, tada Kinija nustatys taisykles, kurias naudos Kinijos darbuotojai ir Kinijos verslas.“⁵⁰⁰ Obama skatina tautiečius imtis iniciatyvą į savo rankas, kad pergalė būtų jų. Ir pažymi kad tai puikus metas, nes Kinija persitvarko „perėjimą prie labiau į vartotoją orientuotos, o ne į eksportą

---

⁴⁹⁵ The White House Office of the Press Secretary „Remarks by the President on Energy and Climate Change“ 2015. Prieiga per internetą: <https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2015/03/19/remarks-president-energy-and-climate-change>

⁴⁹⁶ The White House Office of the Press Secretary „Remarks by President Obama in Town Hall with Young Leaders of the Americas„ <https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2015/04/09/remarks-president-obama-town-hall-young-leaders-americas>

⁴⁹⁷ Ten pat.

⁵⁰² Ten pat.

⁴⁹⁹ The White House Office of the Press Secretary „Remarks by President Obama at the Civil Society Forum“ 2015. Prieiga per internetą: <https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2015/04/10/remarks-president-obama-civil-society-forum>

⁵⁰⁰ The White House Office of the Press Secretary „Remarks by President Obama and Prime Minister Abe of Japan in Joint Press Conference„ 2015. Prieiga per internetą: <https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2015/04/28/remarks-president-obama-and-prime-minister-abe-japan-joint-press-confere>

orientuotos ekonomikos⁵⁰¹. Kinija yra JAV konkurentė. Šią mintį savo kalbose pakartoja ir balandžio 23⁵⁰² bei 25⁵⁰³ dienomis ir birželio 13⁵⁰⁴; 20⁵⁰⁵ dienomis.

Balandžio 18 d. Weekly Address: Climate Change Can No Longer Be Ignored

Prezidentas mini Kinija, kaip partnerę oro taršos mažinime. „Mes įsipareigojome dvigubai sumažinti anglies taršos kiekį, o Kinija pirmą kartą įsipareigojo apriboti jų išmetimą.“⁵⁰⁶ Apie tai kalba ir balandžio 22 dieną ir pamini, jog tikisi, kad „Tai reiškia, kad yra nauja viltis, kad šiemet pasaulis pagaliau pasiekia susitarimą, kad būtų išvengta blogiausio klimato kaitos poveikio, kol dar nevēlu.“⁵⁰⁷

Balandžio 28 d. Remarks by President Obama and Prime Minister Abe of Japan in Joint Press Conference

Amerika yra suinteresuota bendradarbiauti ne tik su Kinija, bet ir su Japonija. Ir šių dviejų valstybių santykiai yra kur kas glaudesni. Prezidentas susitikime su Japonijos ministru pirmininku Šinzo Abe teigia, kad taipogi yra susirūpinęs dėl „...Kinijos melioracijos ir statybų veiklos Pietų Kinijos jūroje“⁵⁰⁸. Amerika vėl priminė, kad džiaugiasi taikios Kinijos kilimu, kad jos tautiečiai neskursta, tačiau yra susirūpinęs dėl kibernetinių grėsmių ir galimų bjaurių konfliktų, kurie gali kilti dėl ginčų Pietų Kinijos jūroje. Bet nepaisant visko JAV „...siekia sustiprinti karinį bendradarbiavimą su Kinija, nes mes toliau tobuliname savo aljanso pastangas.“⁵⁰⁹

Gegužės 8 d. Remarks by the President on Trade⁵¹⁰

Prezidentas kalba apie Kinijos valiutos kurso didinimą. Kinija stengėsi nupiginti savo valiutą, kad jos prekės būtų gerokai pigesnės už kitų, tačiau Obama stengėsi tai pakeisti ir dabar 30 proc. matomas valiutos kurso prieaugis.

---

⁵⁰¹ Ten pat.

⁵⁰² The White House Office of the Press Secretary „Remarks by the President at the Organizing for Action Summit“ 2015. Prieiga per internetą:<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2015/04/23/remarks-president-organizing-action-summit>

⁵⁰³ The White House Office of the Press Secretary „Weekly Address: Fighting for Trade Deals that Put American Workers First“ 2015. Prieiga per internetą:<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2015/04/25/weekly-address-fighting-trade-deals-put-american-workers-first>

⁵⁰⁴ The White House Office of the Press Secretary „Weekly Address: Stand Up for American Workers and Pass TAA“ 2015. Prieiga per internetą:<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2015/06/13/weekly-address-stand-american-workers-and-pass-taa>

⁵⁰⁵ The White House Office of the Press Secretary „WEEKLY ADDRESS: Creating New Pathways of Opportunity for Americans Like You“ 2015. Prieiga per internetą:<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2015/06/20/weekly-address-creating-new-pathways-opportunity-americans-you>

⁵⁰⁶ The White House Office of the Press Secretary „Weekly Address: Climate Change Can No Longer Be Ignored“ 2015. Prieiga per internetą:<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2015/04/18/weekly-address-climate-change-can-no-longer-be-ignored>

⁵⁰⁷ The White House Office of the Press Secretary „Remarks by the President on the Impacts of Climate Change“ 2015. Prieiga per internetą:<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2015/04/22/remarks-president-impacts-climate-change>

⁵⁰⁸ The White House Office of the Press Secretary „Remarks by President Obama and Prime Minister Abe of Japan in Joint Press Conference„ 2015. Prieiga per internetą:<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2015/04/28/remarks-president-obama-and-prime-minister-abe-japan-joint-press-confere>

⁵⁰⁹ Ten pat.

⁵¹⁰ The White House Office of the Press Secretary „Remarks by the President on Trade“ 2015. Prieiga per internetą:<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2015/05/08/remarks-president-trade>

Gegužės 14d. Remarks by President Obama in Press Conference after GCC Summit

Savo kalboje prezidentas gina ir aiškina kodėl bendradarbiauja su Kinija „Esu tvirtai įsitikinęs, kad nepaisant ankstesnių prekybos sandorių problemų, mums geriau rašyti aukšto lygio taisykles su griežtomis, vykdytinomis nuostatomis dėl tokių dalykų kaip vaikų darbas ar miškų naikinimas, aplinkos būklės blogėjimas ar prekyba laukiniais gyvūnais arba intelektinė nuosavybė - mes turime geriau rašyti tas taisykles, kas bus didžiausia, sparčiausiai auganti rinka pasaulyje.,⁵¹¹ Prezidentas mato ir visuomet garsiai kalba apie Kinijoje vykstančius žmogaus teisių pažeidinėjimus, tačiau dalinai jo trankos surištos, nes jie privalo su jais bendrauti.

Birželio 2 d. Remarks by the President in Town Hall with YSEALI Initiative Fellows

Kalbama apie Kinijos grandiozinį planą dėl naujųjų prekybos kelių sausumoje ir jūroje. „Noriu būti labai aiškus - mes iš tikrųjų norime, kad Kinija investuotų į šio regiono infrastruktūrą. Mes norime užtikrinti, kad investicijos iš tikrųjų būtų naudingos toms šalims, tai reiškia, kad skaidrumas, kaip priimti sprendimus šiame naujame banke. Tačiau mes tęsime bendradarbiavimą su Azijos plėtros banku ir Pasaulio banku bei kitomis institucijomis ir stengsimės skatinti ne tik investicijas į žmogiškąjį kapitalą, bet ir reikalingą infrastruktūrą.“⁵¹²

Birželio 24 d. Support, Defend, and Sustain: The Relevance of U.S. Response to Closing Civic Space

Prezidentas kalba apie žmogaus teisių pažeidinėjimus Kinijoje: “Kinijoje vakarietiška žiniasklaida susiduria su apribojimais, o piliečiai susiduria su internetine ugniasiene, netgi aktyvistai informuoja apie tokius klausimus kaip oro kokybė ir korupcija.“⁵¹³

Liepos 14 d. Statement by the President on Iran

Po dviejų metų derybų pavyko susitarti su Iranu dėl branduolinio ginklo negaminimo. Šia proga Obama dėkojo „...Jungtinei Karalystei, Prancūzijai, Vokietijai, Rusijai, Kinijai, taip pat Europos Sąjungai - už mūsų vienybę šioje pastangoje, kuri parodė, kad pasaulis gali padaryti puikių dalykų, kai mes dalijamės vizija taikiai sprendžiant konfliktus.“⁵¹⁴ Apie tai kalba ir liepos 18d.⁵¹⁵

Liepos 14d. Remarks by the President at the NAACP Conference

---

⁵¹¹ The White House Office of the Press Secretary „Remarks by President Obama in Press Conference after GCC Summit“2015. Prieiga per internetą:[<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2015/05/14/remarks-president-obama-press-conference-after-gcc-summit>]

⁵¹² The White House Office of the Press Secretary „Remarks by the President in Town Hall with YSEALI Initiative Fellows“ 2015. Prieiga per internetą:[<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2015/06/02/remarks-president-town-hall-yseali-initiative-fellows>]

⁵¹³ The White House Office of the Press Secretary „Support, Defend, and Sustain: The Relevance of U.S. Response to Closing Civic Space“2015. Prieiga per internetą:[<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2015/06/24/support-defend-and-sustain%E2%80%99-relevance-us-response-closing-civic-space>]

⁵¹⁴ The White House Office of the Press Secretary „Statement by the President on Iran“ 2015. Prieiga per internetą:[<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2015/07/14/statement-president-iran>]

⁵¹⁵ The White House Office of the Press Secretary „WEEKLY ADDRESS: A Comprehensive, Long-Term Deal with Iran“2015. Prieiga per internetą:[<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2015/07/18/weekly-address-comprehensive-long-term-deal-iran>]

„Taigi pažvelkime į statistiką. Jungtinėse Amerikos Valstijose gyvena 5 proc. Pasaulio gyventojų, tačiau 25 proc. Pasaulio kalinių. Pagalvokite apie tai. Mūsų kalinimo lygis yra keturis kartus didesnis nei Kinijos.“⁵¹⁶ Tai sukuria mintį, kad kinai nors yra vaizduojami, kaip blogiečiai, negerbiantys žmogaus teisių ir laisvių, tačiau vis dėl to jų moralinis lygis yra kur kas aukštesnis nei amerikiečių.

Rugpjūčio 3d. Remarks by the President at the Young African Leaders Initiative Presidential Summit Town Hall⁵¹⁷

Prezidentas kalba apie Paryžiuje vyksinčią konferenciją, kurioje dalyvauja visos šalys, kurios į orą išmeta didelį kiekį anglies dvideginio. Tarp jų bus ir Amerika ir Kinija ir sieks šiuos dalykus sumažinti. Apie tai kalba ir kitoje kalboje rugpjūčio 3d.⁵¹⁸

Rugpjūčio 4 d. Remarks by the President at White House Demo Day⁵¹⁹

Prezidentas vėl primena savo tautai, kad Amerika vėl pirmoje vietoje pagal užsienio investicijas. Nebe Kinija, o JAV yra geriausia vieta investuoti. Ta patį paminėjo ir savo kalboje rugsėjo 8 dieną⁵²⁰.

Rugpjūčio 5d. Remarks by the President on the Iran Nuclear Deal⁵²¹

Prezidentas kalba kad ir Kinija turi branduolinį ginklą ir kad ji taipogi galėjo jį panaudoti, tačiau to nepadarė. Ji taipogi prisidėjo prie sumanymo iš Irano nepirkti naftos. Prezidentas geru žodžiu mini Kiniją ir josios veiksmus.

Rugpjūčio 29 d. Weekly Address: Meeting the Global Threat of Climate Change⁵²²

Prezidentas kalbėjo apie klimatinius pavojus. Prisiminė, kaip su Kinija žengė ypatingai svarbų žingsnį ekologiniame sektoriuje- pasirašė įsipareigojimus dėl dujų emisijos mažinimo. Apie tai kalbėjo ir rugpjūčio 31 dienos konferencijoje.⁵²³

Rugsėjo 11 d. Remarks by the President in Town Hall at Fort Meade

---

⁵¹⁶ The White House Office of the Press Secretary „Remarks by the President at the NAACP Conference“, 2015. Prieiga per internetą: <https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2015/07/14/remarks-president-naacp-conference>

⁵¹⁷ The White House Office of the Press Secretary „Remarks by the President at the Young African Leaders Initiative Presidential Summit Town Hall“ 2015. Prieiga per internetą: <https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2015/08/03/remarks-president-young-african-leaders-initiative-presidential-summit>

⁵¹⁸ The White House Office of the Press Secretary „Remarks by the President in Announcing the Clean Power Plan“ 2015. Prieiga per internetą: <https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2015/08/03/remarks-president-announcing-clean-power-plan>

⁵¹⁹ The White House Office of the Press Secretary „Remarks by the President at White House Demo Day“ 2015. Prieiga per internetą: <https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2015/08/04/remarks-president-white-house-demo-day>

⁵²⁰ The White House Office of the Press Secretary „Remarks by the President at Greater Boston Labor Council Labor Day Breakfast“ 2015. Prieiga per internetą: <https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2015/09/08/remarks-president-greater-boston-labor-council-labor-day-breakfast>

⁵²¹ The White House Office of the Press Secretary „Remarks by the President on the Iran Nuclear Deal“ 2015. Prieiga per internetą: <https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2015/08/05/remarks-president-iran-nuclear-deal>

⁵²² The White House Office of the Press Secretary „Weekly Address: Meeting the Global Threat of Climate Change“ 2015. Prieiga per internetą: <https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2015/08/29/weekly-address-meeting-global-threat-climate-change>

⁵²³ The White House Office of the Press Secretary „Remarks by the President at the GLACIER Conference -- Anchorage, AK“ 2015. Prieiga per internetą: <https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2015/09/01/remarks-president-glacier-conference-anchorage-ak>

Prezidentas piktinosi dėl kibernetinių atakų. Priminė žmonėms, kad gali būti įsilaužiama visur net ir į jų išmaniuosius telefonus. Kad tai padaro daug žalos tiek visai valstybei, tiek ir kiekvienam gyventojui. Šiuos dalykus prezidentas siejo su Kinija ir pažadėjo: „...aplankysiu Kinijos Prezidentą Xi, kuris po poros savaičių atvyks valstybinio vizito. Mes Kinijai labai aiškiai pasakėme, kad egzistuoja tam tikra praktika, kurią jie praktikuoja ir mes žinome, kad tai yra kilę iš Kinijos ir tai nėra priimtina.“⁵²⁴ Prezidentas viešoje kalboje Kiniją palaikė grėsme saugumui ir žadėjo su tuo nesitaikstyti. „Ir mes galime nuspręsti, kad tai tampa konkurencijos sritis, kurią aš garantuoju, kad laimėsime...“⁵²⁵. JAV aiškiai nusiuntė tiek savo piliečiams, tiek kinams žinutę kad jei jie ir toliau kenks, gaus atgalios.

Rugsėjo 16 d. Remarks by the President to the Business Roundtable⁵²⁶

Prezidentas ir vėl pamini, kad susitikime su Kinijos prezidentu Xi Jinpingu jis žada aptarti esminę problemą dėl kibernetinio šnipinėjimo. Jis patį prezidentą gerbia, tačiau kibernetines atakas Obama įvardija kaip vieną didžiausių problemų šalių bendradarbiavime. Ir prezidentas teigė kad jo vieša nuomonė apie Kinija nesikeičia, ji pagal jį ir toliau bus ekonominė konkurentė JAV, tačiau jis nori kad tautos bendradarbiautų, nes pasauliui yra kur kas geriau, kai Kinija kyla taikiu keliu ir kai jos žmonės nebadauja ir gali nusipirkti būtiniausių dalykus. Ir svarbiausiu dalyku yra priversti šią šalį suvokti, kad reikia pasauliniame žaidime žaisti pagal tarptautines normas ir elgtis teisingai, diplomatiškai.

Rugsėjo 25 d. Remarks by President Obama and President Xi of the People's Republic of China in Joint Press Conference

Susitikime su prezidentu Xi Jinpingu Obama sakė: „Nuo tada, kai aš pradėjau eiti pareigas, JAV eksportas į Kiniją išaugo beveik dvigubai ir dabar remia beveik milijoną amerikiečių darbo vietų. Kinijos investicijos į JAV padeda palaikyti darbo vietas visoje šalyje. Mes bendradarbiaujame sprendžiant pasaulines problemas, nesvarbu, ar ji skatina branduolinį saugumą, kovoti su piratavimu prie Afrikos Kyšulio, skatinant vystymąsi ir susitaikymą Afganistane, ir padėti sustabdyti Ebola epidemiją Vakarų Afrikoje.“⁵²⁷ Prezidentas primena, kad Kinija būdama 5+1 nare turėjo esminę reikšmę padedant jog Iranas atsisakytų minčių kurti branduolinį ginklą. Taipogi giria Kiniją, kad ji „... pradės nacionalinę rinkos ribų nustatymo ir prekybos sistemą, siekdama apriboti išmetamųjų

---

⁵²⁴ The White House Office of the Press Secretary „Remarks by the President in Town Hall at Fort Meade“ 2015. Prieiga per internetą: [<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2015/09/14/remarks-president-town-hall-fort-meade>]

⁵²⁵ Ten pat.

⁵²⁶ The White House Office of the Press Secretary „Remarks by the President to the Business Roundtable“ 2015. Prieiga per internetą: [<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2015/09/16/remarks-president-business-roundtable>]

⁵²⁷ The White House Office of the Press Secretary „Remarks by President Obama and President Xi of the People's Republic of China in Joint Press Conference“ 2015. Prieiga per internetą: [<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2015/09/25/remarks-president-obama-and-president-xi-peoples-republic-china-joint>]

teršalų kiekį iš kai kurių didžiausių sektorių.⁵²⁸ Prezidentai susitarė, kad bus laikomasi diplomatijos, kad nekiltų karinių konfliktų ypatingai kalbant apie Pietų Kinijos jūrą. Taipogi Obama pritaria „Vienos Kinijos“ politikai ir ketina ir toliau bendradarbiauti su Kinija. „Pirmą kartą JAV ir Kinija kaip formaliomis partnerės ketina skatinti pasaulinę plėtrą. Remdamiesi savo pastangomis kovojant su "Ebola", mes stengsimės stiprinti pasaulinį sveikatos saugumą. Mes išplėsime bendras pastangas teikiant humanitarinę pagalbą, reagavimą į nelaimės, žemės ūkio plėtrą ir aprūpinimą maistu.“⁵²⁹ Obama atsižvelgia į tai, kad Kinija sugebėjo tūkstančius žmonių ištraukti iš skurdo, tai ji tikisi kad su josios pagalba tai pavyks padaryti ir kitose pasaulio vietose. Tačiau ne vien tik pylėsi pagyros, bet taipogi buvo tariamasi dėl veiksmų kokių bus imtasi jei kibernetinės atakos nepaliaujamai kartosis.

Rugsėjo 28d. Remarks by President Obama to the United Nations General Assembly

Kiniją sugretina su Rusija ir pavadina potencialiu priešu. Tačiau toliau nors ir gretina su Rusija (taipogi komunistine valstybe) tačiau pamini, josios indėlių dėl Irano branduolinių veiksmų nevykdymo susitarimo pasiekimo. Ir tikisi, kad Kinija bus diplomatinė šalis, o savo kišimasį dėl Pietų Kinijos jūros konfliktų, Amerika aiškino taip: „Pietų Kinijos jūroje Jungtinės Valstijos nepateikia jokios pretenzijos į teritoriją. Mes nesprendžiame ieškinių. Tačiau, kaip ir kiekviena tauta, susirinkusi čia, mes esame suinteresuoti laikytis pagrindinių laivybos laisvės ir laisvo komercinio srauto principų bei spręsti ginčus taikydami tarptautinę teisę, o ne jėgos teisę. Taigi, mes ginsime šiuos principus, skatindami Kiniją ir kitus ieškovus taikiai išspręsti jų skirtumus.“⁵³⁰

Spalio 10 d. Weekly Address: Writing the Rules for a Global Economy

Prezidentas piktinasi Kinijos elgesiu. Jis teigia, kad tokios valstybės, kurios neturi tokių vertybių kaip ji, t.y. Kinija, viską stengiasi išvilioti klasta. „Jie toliau pardavinėja mūsų rinkas ir stengiasi įsivilioti įmones į Kiniją; tuo tarpu jie ketina išlaikyti savo rinkas uždarytas mums. Būtent tai vyksta per pastaruosius 20 metų. Tai padėjo jiems lengviau konkuruoti su mumis. Ir tai turi pasikeisti.“⁵³¹ Kinija perteikiama kaip ekonominė JAV priešė.

Spalio 16 d. Remarks by President Obama and President Park of the Republic of Korea in Joint Press Conference

„Remiantis bendradarbiavimu tarp Korėjos ir JAV, mes sustiprinsime koordinavimą tarp kitų penkių šalių, o Korėja ir Jungtinės Valstijos gilins konsultacijas su kitomis šalimis, įskaitant

---

⁵²⁸ Ten pat.

⁵²⁹ Ten pat.

⁵³⁰ The White House Office of the Press Secretary „Remarks by President Obama to the United Nations General Assembly“ 2015. Prieiga per internetą: [<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2015/09/28/remarks-president-obama-untied-nations-general-assembly>]

⁵³¹ The White House Office of the Press Secretary „Remarks by President Obama and President Park of the Republic of Korea in Joint Press Conference“ 2015. Prieiga per internetą: [<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2015/10/10/weekly-address-writing-rules-global-economy>]

Kiniją.“ Prezidentas viliasi, kad P. Korėja, Japonija ir Kinija Prezidentų parko susitikime pagilins trišalius santykius ir susivienys prieš Š. Korėją. Obama nori tik vieno dalyko iš Kinijos, kad ji „...laikytųsi tarptautinių normų ir taisyklių. Ir jei to nepadarys, mes tikimės, kad P. Korėjos Respublika pritaris mums, nes manome, kad abi mūsų šalys gavo naudos iš tarptautinių normų ir taisyklių, kurios buvo taikomos nuo pat Antrojo Pasaulinio karo pabaigos.,“⁵³² JAV neketina nuolaidžiauti Kinijai, jei ji piktnaudžios savo dydžiu ir galia. „...jei jie sugebės veikti nebaudžiamai ir ignoruoti taisykles, kai tik to norės, tai nebus naudinga niekam, nesvarbu, ar tai susiję su ekonominiais ar saugumo klausimais.“⁵³³

Lapkričio 9 d. The G-20 and the Global Economy

Ryšys tarp vidurinėsios klasės sustiprinimo ir bendro augimo palaikymo yra ypač akivaizdus Kinijoje, o ji yra antra pagal dydį ekonomika pasaulyje, todėl „Kinijos gebėjimas daryti pažangą bus labai svarbus pasaulio ekonomikos ateičiai.“⁵³⁴ Amerika pripažįsta Kinijos ekonominę galią ir mato pokyčius joje, Kinija ketina "pereiti nuo į eksportą orientuotos ir investicinės ekonomikos į ekonomiką, kurią skatins išaugęs vartojimas ir vidaus paklausa“⁵³⁵. Straipsnyje minima ir giriamą šaunios Kinijos ekonomines idėjas ir įvykdyti darbai. Ataskaitos pabaigoje yra paminimas būsimas Kinijos pirmininkavimas G20.

Lapkričio 13d. Remarks by the President in Meeting on the Trans-Pacific Partnership⁵³⁶

Kalboje prezidentas pamini Henri Kissingerį, kuris pirmą kartą atvėrė JAV santykius su Kinija po dešimtmečių priešiško.

Lapkričio 18 d. Remarks by the President at CEO Summit

Prezidentas pamini Kinijos ekonomiką ir joje vykstančius pokyčius: „Kinija savo ekonomikoje vykdo būtina perėjimą, bet tai reiškia, kad jos augimo tempai nebūtinai bus tokie pat spartūs.“⁵³⁷ Ir primena, kad įvyko šiais metais dar vienas neeilinis įvykis- „Pirmą kartą Kinija pažadėjo pasiekti aukščiausią tašką ir sumažinti anglies dvideginio išmetimą.“⁵³⁸

Lapkričio 20 d. Remarks by the President in YSEALI Town Hall

---

⁵³² The White House Office of the Press Secretary „Remarks by President Obama and President Park of the Republic of Korea in Joint Press Conference“ 2015. Prieiga per internetą:[\[https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2015/10/16/remarks-president-obama-and-president-park-republic-korea-joint-press\]](https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2015/10/16/remarks-president-obama-and-president-park-republic-korea-joint-press)

⁵³³ Ten pat.

⁵³⁴ The White House Office of the Press Secretary „The G-20 and the Global Economy“ 2015. Prieiga per internetą:[\[https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2015/11/09/g-20-and-global-economy\]](https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2015/11/09/g-20-and-global-economy)

⁵³⁵ Ten pat.

⁵³⁶ The White House Office of the Press Secretary „Remarks by the President in Meeting on the Trans-Pacific Partnership“2015. Prieiga per internetą:[\[https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2015/11/13/remarks-president-meeting-trans-pacific-partnership\]](https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2015/11/13/remarks-president-meeting-trans-pacific-partnership)

⁵³⁷ The White House Office of the Press Secretary „Remarks by the President at CEO Summit“ 2015. Prieiga per internetą:[\[https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2015/11/18/remarks-president-ceo-summit\]](https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2015/11/18/remarks-president-ceo-summit)

⁵³⁸ Ten pat.

Prezidentas kalba apie oro užterštumą. Kalboje paaiškina, kodėl Kinija pagaliau susirūpino savo oru ir kaip iš to gali išlošti amerikiečiai: „...Kinija, vystėsi greitai, bet dabar žmonės negali kvėpuoti Pekine, nes tarša yra per didelė ir jie pradeda suprasti, kad jei jie nori išlaikyti savo vystymąsi, jie jau turi pradėti naudoti kitokius gamybos modelius. Ir įmonės gali padėti kurti naujus gamybos ir naujus energijos gamybos būdus. Taigi, mes tikrai norime paskatinti įmones įsitraukti, ir jie gali uždirbti iš to pinigų.“⁵³⁹ Ir jau geriau tegu iš to uždirba amerikiečiai, nes juk bendradarbiavimas yra neišvengiamas su Kinija, nes ji „... yra tokia didelė šalis ir jei su ja nebus bendradarbiaujama, tai tada mes neišspręsimė problemas.“⁵⁴⁰

Lapkričio 20d. Remarks by President Obama at ASEAN Business and Investment Summit

„Mes stengiamės užmegzti konstruktyvius santykius su Kinija, kuriuose mes bendradarbiaujame ne tik kai mūsų interesai sutampa, bet netgi kai mes atvirai susiduriame su nesutarimais.“⁵⁴¹ Vyksta abipusis bendradarbiavimas.

Lapkričio 30d. Remarks by President Obama and President Xi of China Before Bilateral Meeting

Prezidentas tikisi, kad čia, Prancūzijoje vykstančiame susitikime jam pavyks su Xi Jinpingu toliau siekti šių tikslų: „...pereiti prie pasaulinės ekonomikos, išmesti į orą mažai anglies dioksido, didinti pasitikėjimo skaidrumą ir suteikti tvirtą finansinę paramą besivystančioms šalims“.⁵⁴² Ir Obama žino, kad jam pavyks susitarti su Xi, nes nors tarp šalių yra skirtumų, tačiau „...tokiais klausimais kaip kibernetinis saugumas ir jūrų klausimai“⁵⁴³ pavyks susikalbėti, nes Obamai pavyko sukurti tinkamą būdą aptarti šiuos klausimus.

Gruodžio 19d. Weekly Address: Top 10 Things that Happened in 2015

Prezidentas vardina top 10 dalykų, kurių pavyko pasiekti per 2015 metus. Ketvirtoje vietoje: „21-ojo amžiaus prekybos sandoris, užtikrinantis, kad mūsų įmonės galėtų parduoti "Made in America" prekes visoje Azijos ir Ramiojo vandenyno šalyse.“⁵⁴⁴

2016 metai.

Sausio 13 d. Remarks of President Barack Obama – State of the Union Address As Delivered

---

⁵³⁹ The White House Office of the Press Secretary „Remarks by the President in YSEALI Town Hall“ 2015. Prieiga per internetą:[<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2015/11/20/remarks-president-yseali-town-hall>]

⁵⁴⁰ Ten pat.

⁵⁴¹ The White House Office of the Press Secretary „Remarks by President Obama at ASEAN Business and Investment Summit“ 2015. Prieiga per internetą:[<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2015/11/20/remarks-president-obama-asean-business-and-investment-summit>]

⁵⁴² The White House Office of the Press Secretary „Remarks by President Obama and President Xi of China Before Bilateral Meeting“ 2015. Prieiga per internetą:[<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2015/11/30/remarks-president-obama-and-president-xi-china-bilateral-meeting>]

⁵⁴³ Ten pat.

⁵⁴⁴ The White House Office of the Press Secretary „Weekly Address: Top 10 Things that Happened in 2015“ 2015. Prieiga per internetą:[<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2015/12/19/weekly-address-top-10-things-happened-2015>]

„Štai taip mes sukūrėme Transatlantinę partnerystę, kad atvertų rinkas, apsaugotų darbuotojus ir aplinką bei skatintų Amerikos vadovavimą Azijoje. Tai sumažina Amerikoje pagamintiems produktams 18 000 mokesčių, kurie išlaikys daugiau gerų darbo vietų Amerikoje. Su TPP Kinija šiame regione nenustato taisyklių; Mes nustatome.“⁵⁴⁵ Amerika jaučiasi pergalingai prieš Kiniją.

Vasario 22d. Remarks by the President at National Governors Association Reception

„...mūsų rūpestis buvo Kinija, kuri yra tarsi 800 svarų gorila, ir jei mes leisime jai nustatyti prekybos taisykles, tuomet amerikiečių verslas ir amerikiečių darbuotojai būtų išstumti iš rinkos.“⁵⁴⁶ Tačiau prezidentas visais būdais stengiasi kad kiniška gorila neatsisėstų ant amerikiečių ir kad Amerikai nereiktų nešti Kiniško sunkumo. Ir tuo pačiu ji remia Kiniją dėl josios modernizacijos ekologiniame sektoriuje. „Noriu, kad Indija ir Kinija žinotų, kaip naudoti švarias anglis, nes jie vis tiek visuomet rinksis anglį. Ir jei mes turime technologijas, kurios gali padėti užtikrinti, kad jos neišskiria didelio anglies dioksido kiekio, tuo geriau.“⁵⁴⁷ Ir nors prezidentas žino apie Kinijos, kaip nesąžiningos tarptautinės žaidėjos praeitį, jis vistiek palaiko joje vykstantį procesą „... kuriame jie bando perkelti savo ekonominį modelį. Jie pripažįsta, kad jie negalės amžinai išlaikyti į eksportą orientuoto augimo modelio.“⁵⁴⁸

Kovo 14d. Remarks by the President at Chief of Missions Conference „Štai taip mes dirbame su tokiais šalimis kaip Kinija ir Indija bei beveik 200 šalių, kad pasiektume Paryžiaus susitarimą - ambicingiausią visuotinį susitarimą kovoti su klimato kaita.“⁵⁴⁹ Bendradarbiavimas su Kinija dėl klimato kaitos sustabdymo.

Kovo 21d. Remarks by President Obama at an Entrepreneurship and Opportunity Event -- Havana, Cuba

„Taigi, jei Kinijos ekonomika sulėtės ir staiga jie nebus pajėgi nupirkti tiek naftos, tiek mineralų ar ką jūs turite, tuomet šalies ekonomika taps labai pažeidžiama. Todėl norėtume, kad būtų diversifikuota ekonomika, o jūs norėtumėte įsitikinti, kad įgūdžiai, dizainas, programinė įranga,

---

⁵⁴⁵ The White House Office of the Press Secretary „Remarks of President Barack Obama – State of the Union Address As Delivered“2016. Prieiga per internetą:<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2016/01/12/remarks-president-barack-obama-%E2%80%93-prepared-delivery-state-union-address>

⁵⁴⁶ The White House Office of the Press Secretary „Remarks by the President at National Governors Association Reception“2016. Prieiga per internetą:<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2016/02/22/remarks-president-national-governors-association-reception>

⁵⁴⁷ Ten pat

⁵⁴⁸ Ten pat.

⁵⁴⁹ The White House Office of the Press Secretary „Remarks by the President at Chief of Missions Conference“2016. Prieiga per internetą:<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2016/03/14/remarks-president-chief-missions-conference>

intelektualinio darbo produktai, o ne tik žaliavos ir prekės, tampa kritine bendros ekonomikos dalimi.⁵⁵⁰ Prezidentas nenori, kad Kinijos ekonomika žlugtų, nes tai pakenktų ir kitiems.

Kovo 29d. Remarks by the President in Panel Discussion at the National Prescription Drug Abuse and Heroin Summit

„Mes dabar matome sintetinius opioidus, kurie dažnai atvyksta iš Kinijos per Meksiką į Jungtines Amerikos Valstijas.“⁵⁵¹ Kinijos įvaizdis gadinamas. Prie konkurentės ir kibernetinės vagies etikečių prikabinama ir narkotikų gamintojos etiketė.

Kovo 31d. Remarks by President Obama and President Xi of the People's Republic of China Before Bilateral Meeting

Prezidentas džiaugiasi dvišaliu bendradarbiavimu: „...Jungtinės Amerikos Valstijos palankiai vertina tai, kad kyla taiki, stabili ir klestinti Kinija, kuri dirba kartu su mumis ties pasaulinių problemų sprendimu.>...< „...aš veiksmingai dirbau su Kinija įvairiais klausimais ir sukūriau atvirą ir veiksmingą ryšių palaikymo su prezidentu Xi lygį, siekdamas plėsti mūsų šalių bendradarbiavimą ir susiaurinti mūsų skirtumus. Jungtinės Amerikos Valstijos ir Kinija užmezgė ryšius, susijusius su branduoline sauga, įskaitant Kinijos naują branduolinės saugos centro kompetenciją. Manau, kad galime pagilinti mūsų bendradarbiavimą, įskaitant kovą su branduoline kontrabanda.“⁵⁵² Ir tarsi šiais žodžiais pabrėždamas, kad dėl to ir Kinija turi įsipareigojimų bendradarbiauti su JAV ir Obama tuo naudojasi: „Kadangi Kinija šiemet pirmininkauja "G20", mes tikimės pasinaudoti šiuo susitikimu, norėdami nustatyti kai kuriuos darbotvarkės klausimus, kuriuos norime jos spręstų G20.“⁵⁵³

Balandžio 1d. Remarks by President Obama and Prime Minister Rutte at Opening Session of the Nuclear Security Summit

Amerika džiaugiasi bendradarbiavimu su Kinija. „Neseniai Kinija atidarė savo naują branduolinio saugumo ir mokymo skatinimo centrą ir džiaugiuosi, kad Jungtinės Amerikos Valstijos ir Kinija bendradarbiauja branduolinio saugumo srityje.“⁵⁵⁴

Balandžio 23d. Remarks by President Obama in Town Hall with Young Leaders of the UK

---

⁵⁵⁰ The White House Office of the Press Secretary „Remarks by President Obama at an Entrepreneurship and Opportunity Event -- Havana, Cuba“2016. Prieiga per internetą:[<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2016/03/21/remarks-president-obama-entrepreneurship-and-opportunity-event-havana>]

⁵⁵¹ The White House Office of the Press Secretary „Remarks by the President in Panel Discussion at the National Prescription Drug Abuse and Heroin Summit“ <https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2016/03/29/remarks-president-panel-discussion-national-prescription-drug-abuse-and>

⁵⁵² The White House Office of the Press Secretary „Remarks by President Obama and President Xi of the People's Republic of China Before Bilateral Meeting“ 2016. Prieiga per internetą:[<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2016/03/31/remarks-president-obama-and-president-xi-peoples-republic-china>]

⁵⁵³Ten pat

⁵⁵⁴ The White House Office of the Press Secretary „Remarks by President Obama and Prime Minister Rutte at Opening Session of the Nuclear Security Summit“2016. Prieiga per internetą:[<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2016/04/01/remarks-president-obama-and-prime-minister-rutte-opening-session-nuclear>]

Amerika bendradarbiauja su Kinija dėl oro taršos mažinimo. „Tačiau mano strategija nuo pat pradžių buvo teisinga, jei Kinija sutiks su mumis, kaip būdamos dviem didžiausiomis teršėjomis, kad turime kažką daryti ir jei Kinija su mumis pirmą kartą ryšis imtis rimtų žingsnių anglies dvideginio išmetimo mažinime...“⁵⁵⁵

Gegužės 6d. Remarks by the President on the Economy

„...pasaulio ekonomika, kaip žino daugelis žmonių, neauga taip greitai, kaip turėtų būti. Jūs vis dar matote augimo atsilikimą tokiose vietose kaip Europa, Japonija o dabar ir Kinija.“⁵⁵⁶ Amerika niekuomet nepamiršta paminėti Kinijos ir jos sulėtėjusios ekonomikos augimo. Amerika taip stengiasi pabrėžti, kad jai sekasi kur kas geriau nei Kinijai.

Gegužės 24d. Remarks by the President in Discussion at Business and Entrepreneurship Event

Kinija yra galinga konkurentė ir tuo JAV jau seniai įsitikino: „...Dabartinė JAV problema yra dėl prekybos - ir tai nėra naujiena.>...< „Manau, kad kai Kinija atvyko į PPO, ji galėjo pasinaudoti vis didėjančia pasauline tiekimo grandine, o daugybė gamybos įmonių buvo sistemingai perkeltos į Kiniją. Taigi, daugelis amerikiečių matė savų įmonių uždarymą, ir matė savo darbo vietų eksportavimą į Kiniją.“⁵⁵⁷

Gegužės 25 d. Remarks by President Obama and Prime Minister Abe after Bilateral Meeting

„...labai trumpai, apie Kiniją. Mūsų auganti partnerystė su Vietnamu vyksta visiškai nepriklausomai nuo Kinijos, ir ji grindžiama abipusiais interesais plėsti prekybą, plėsti bendradarbiavimą visose srityse“⁵⁵⁸. Kinija suvokia šį JAV prezidento gestą, kaip provokaciją ją supykdytų su Vietnamu „...Kinija turi suvokti, kad kas jiems atrodo tam tikra provokacija tai yra tik jų požiūris, tačiau tai ne mūsų požiūris.“ Obama atmeta visus Kinijos kaltinimus. „Įtampa tarp Kinijos ir Vietnamo, arba Kinijos ir Filipinų, arba Kinijos ir kitų ieškovų Pietų Kinijos jūroje nėra mūsų sukurtos problemos. Mes labai norėtume, kad taikiai išspręstume šiuos ginčus.“⁵⁵⁹ Prezidentas taip viešai pareiškia, jog nenori pyktis su Kinija ir nori lygšiolinio bendradarbiavimo. Jis laukia, kol Vietnamas su Kinija patyts išsispres savo ginčus patys.

---

⁵⁵⁵ The white house office of the press secretary „Remarks by President Obama in Town Hall with Young Leaders of the UK“ 2016. Prieiga per internetą: [<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2016/04/23/remarks-president-obama-town-hall-young-leaders-uk>]

⁵⁵⁶ The white house office of the press secretary „Remarks by the President on the Economy“ 2016. Prieiga per internetą: [<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2016/05/06/remarks-president-economy>]

⁵⁵⁷ The white house office of the press secretary „Remarks by the president by discussion at business and entrepreneurship“2016. Prieiga per internetą: [<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2016/05/24/remarks-president-discussion-business-and-entrepreneurship-event>]

⁵⁵⁸The white house office of the press secretary „Remarks by president Obama and prime minister Abe after bilateral meeting“ 2016. Prieiga per internetą: [<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2016/05/25/remarks-president-obama-and-prime-minister-abe-after-bilateral-meeting>]

⁵⁵⁹ Ten pat.

Gegužės 25d. Remarks by President Obama at YSEALI Town Hall⁵⁶⁰

Prezidentas kalba apie oro užterštumą ir klimato kaitą. Tikisi rasti daugiau agalbininkų kovoje su užterštumu ir klimato kaita ir iš Kinijos, kaip didžiosios teršėjos tikisi daug iniciatyvos ir realių veiksmų darymo.

Gegužės 26 d. Remarks by President Obama in Press Availability -- Ise-Shima, Japan⁵⁶¹

Prezidentas savo kalboje kalba apie Š. Korėjos grėsmę ir tos grėsmės sumažinimą. Kiniją jis įvardija, kaip partnerę šioje srityje.

Birželio 1 d. Remarks by the President on the Economy

„Jei nenorite, kad Kinija nustatytų taisykles XXI amžiui - o jie bando - TPP užtikrina, kad mes galėtume nustatyti taisykles. Taigi pasirinkimas yra paprastas: jei norite padėti Kinijai, neturėtumėte perduoti šio prekybos susitarimo, dėl kurio derėjomės. Jei norite padėti Amerikai, turite jį perduoti. Kadangi ketinama sumažinti mokesčius, kuriuos kitos šalys skiria mūsų produktams. Tai kelia kitų šalių standartus mūsų atžvilgiu. Štai kaip mes ketiname padėti vidurinės klasės šeimoms. Štai kaip mes garantuojame geresnius atlyginimus mūsų darbuotojams. Ir tai, kaip mes konkuruojame dėl vienodų žaidimo sąlygų, o kai esame vienodame žaidimo lauke, Amerika kiekvieną kartą laimi žaidimą.“⁵⁶² Amerika jaučiasi galingesnė už Kiniją, ji josios konkurentė, tačiau ne grėsmė, ir šie žodžiai tai labai aiškiai įrodo.

Birželio 2 d. Remarks by the President in Commencement Address to the United States Air Force Academy

Amerika nori parodyti Kinijai, kad ji negali savivaliauti pasaulyje, nes kol kas ji vis dar turi didesnę galią. „Bet NATO taip pat pasirašė branduolinių ginklų kontrolės sutartis, kurios padeda saugoti mūsų saugumą. Pavyzdžiui, jei mes esame susirūpinę dėl Kinijos veiksmų Pietų Kinijos jūroje, Senatas turėtų padėti sustiprinti savo poziciją, patvirtindamas Jūros konvencijos įstatymą, kaip ragino mūsų kariniai vadovai. Beje, šios sutartys nėra naujas dalykas. Galia sudaryti sutartis yra parašyta mūsų Konstitucijoje. Mūsų tėvai steigėjai ratifikavo daug sutarčių. Taigi, Senatui laikas atlikti savo darbą ir padėti mums išvystyti amerikietišką vadovavimą, o ne jį užkasti.“⁵⁶³

⁵⁶⁰The white house office of the press secretary „Remarks by president Obama at Yseali town hall“ 2016. Prieiga per internetą: [<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2016/05/25/remarks-president-obama-yseali-town-hall>]

⁵⁶¹ The white house office of the press secretary „Remarks by president Obama in Press availability- Ise, Japan“ 2016. Prieiga per internetą: [<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2016/05/26/remarks-president-obama-press-availability-ise-shima-japan>]

⁵⁶² The white house office of the press secretary „Remarks by the president on the economy“ 2016. Prieiga per internetą: [<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2016/06/01/remarks-president-economy>]

⁵⁶³ The white house office of the press secretary „Remarks by the President in Commencement Address to the United States Air Force Academy“ 2016. Prieiga per internetą: [<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2016/06/02/remarks-president-commencement-address-united-states-air-force-academy>]

Birželio 29d. Remarks by President Obama, Prime Minister Trudeau of Canada, and President Peña Nieto of Mexico in North American Leaders' Summit Press Conference, 6/29/2016

Obama teigia, kad Amerika turi turėti aukštus standartus visur, laikytis taisyklių ir stengtis viską daryti teisingai, nes kitų atveju valdžią į rankas paims Kinija. „Nes jei mes to nepadarysime, Kinija parašys taisykles ir gali neatsižvelgti į tas vertybes, kurioms mes rūpinamės. Kitos šalys taisykles sudiktuos taip, kad tai būtų nepalanku mūsų darbuotojams ir verslui.“⁵⁶⁴

Liepos 19 d. Remarks at Boeing Aerostructures Australia

„Aš praleidau daug laiko su Kinijos prezidentu Xi. Aš praleidau per 24, 25 valandas su juo vien per privačias vakarienes. Jis įdomus vaikinai. Mes buvome Chengdu prieš dvejus metus, kuomet buvo likęs tik mėnesis iki jo tapimo prezidentu. Jis buvo viceprezidentas. Jis pažvelgė į mane ir paklausė: ar galėtumėte apibrėžti man Ameriką? Ir galėčiau pasakyti tą patį, jei jis manęs paklaustų apie Australiją. Aš pasakiau, taip, galiu. Galiu tai apibrėžti vienu žodžiu: galimybės. Galimybės.“⁵⁶⁵ Šie prezidento žodžiai nurodo glaudų jo ir prezidento Xi bendravimą. Jis visuomet teigiamai atsiliepia apie patį bendravimą su prezidentu iš Kinijos.

Rugpjūčio 2d. Remarks by President Obama and Prime Minister Lee of Singapore in Joint Press Conference

„Singapūras turi atsižvelgti ne tik į Amerikos interesus. Kinija yra didžiausia kaimynė, o ten taip pat yra stiprių komercinių ir kultūrinių ryšių. Šia prasme Singapūras iš tikrųjų gali būti naudingas partneris tiek mumis, tiek Kinijai, siekiant užtikrinti, kad JAV ir Kinijos santykiai vyktų produktyviu būdu, kuris, mano nuomone, atitiktų abiejų šalių interesus.“⁵⁶⁶ Obama skatina bendradarbiavimą. Ir nors visuomet pabrėžia, kad nori gerų santykių su Kinija, tačiau jis jos pirmavimo nenori. „Kinija nėra TPP dalis. Bet jei mes nenustatysime griežtų taisyklių, prekybai ir jos normų, tai Azijos ir Ramiojo vandenyno regione, viską nustatys Kinija.“⁵⁶⁷

Rugpjūčio 31 d. Remarks by the President at the 20th Annual Lake Tahoe Summit „Tada aš einu į Kiniją, su kuria mes, kaip dvi didžiausios pasaulio ekonomikos ir du didžiausios anglies emisijos gavėjos, partnerės nustatėme istorinius klimato tikslus, kurie lems likusią pasaulio dalį į švaresnę ir saugesnę ateitį.“⁵⁶⁸ Kinija sugretinama su JAV.

---

⁵⁶⁴ The white house office of the press secretary „Remarks by President Obama, Prime Minister Trudeau of Canada, and President Peña Nieto of Mexico in North American Leaders' Summit Press Conference, 6/29/2016“ 2016. Prieiga per internetą: <https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2016/06/30/remarks-president-obama-prime-minister-trudeau-canada-and-president-pe%C3%B1a>

⁵⁶⁵ The white house office of the press secretary „Remarks at Boeing Aerostructures Australia“ 2016. Prieiga per internetą: <https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2016/07/19/remarks-boeing-aerostructures-australia>

⁵⁶⁶ The white house office of the press secretary „Remarks by President Obama and Prime Minister Lee of Singapore in Joint Press Conference“ 2016. Prieiga per internetą: <https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2016/08/02/remarks-president-obama-and-prime-minister-lee-singapore-joint-press>

⁵⁶⁷ Ten pat.

⁵⁶⁸ The white house office of the press secretary „Remarks by the President at the 20th Annual Lake Tahoe Summit“ 2016. Prieiga per internetą: <https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2016/08/31/remarks-president-20th-annual-lake-tahoe-summit>]

Rugsėjo 1d. Remarks by the President to Leaders from the Pacific Island Conference of Leaders and the International Union for the Conservation of Nature World Conservation Congress

Prezidentas vėl kalba apie bendradarbiavimą su Kinija dėl oro užterštumo mažinimo ir veiksmų dėl kurių buvo nutarta Paryžiaus konferencijoje. „Didžiausi teršėjai, tokie kaip JAV ir Kinija, yra specialiai atsakingi už tai, kad šalys, norinčios atlikti savo veiksmus, pereitų nuo netyros plėtros etapo ir pereitų prie švarios energetikos strategijos.“⁵⁶⁹ G20 susitikime Obama tikisi aptarti taršos klausimą ir žada, kad jis bus susitikimo pagrindas.

Rugsėjo 3d. Remarks by President Obama on the United States Formally Entering into the Paris Agreement

„Pagrindinės pastangos buvo JAV ir Kinijos. Per pastaruosius keletą metų mūsų bendras vadovavimas klimatui apsaugoti buvo vienas iš svarbiausių pasaulinių veiksmų varomųjų jėgų.“⁵⁷⁰ Ši žingsnį abi valstybės žengė dėl Paryžiaus susitarimo, kurį įtakojo tas faktas, kad JAV ir Kinija kartu sudaro apie 40 proc. viso pasaulio išmetamų teršalų.

Rugsėjo 4d. Remarks by President Obama Before Bilateral Meeting with President Xi Jinping of China at the G20 Summit

JAV ir Kinijos bendradarbiavimas: „Mūsų susitikimas yra galimybė aptarti JAV ir Kinijos santykių plitimą ir svarbą. Kaip jūs nurodėte, įvykis, kurį mes tik gavome, kuriame mes deponavavome mūsų ratifikavimą Paryžiaus susitarimo, yra tik vienas pavyzdys, kas gali atsitikti, kai mūsų abi šalys veiksmingai bendradarbiauja.“⁵⁷¹

Rugsėjo 6d. Remarks of President Obama to the People of Laos

JAV ir Kinijos bendradarbiavimas: „Sunkiai dirbome kuriant konstruktyvius santykius su Kinija. Mūsų dvi vyriausybės ir toliau turi rimtų skirtumų svarbiose srityse. JAV palaikys visišką paramą visuotinėms žmogaus teisėms, tačiau tuo pačiu metu mes parodėme, kad galime kartu dirbti siekiant abipusių interesų. Jungtinės Amerikos Valstijos ir Kinija bendradarbiauja daugiau nei bet kada anksčiau, - užkirsti kelią Iranui gauti branduolinį ginklą, mūsų bendrą įsipareigojimą negražinant Korėjos pusiasalio, kartu su mūsų istorine vadovybe dėl klimato kaitos. Taigi aš vėl pasakysiu: Jungtinės Amerikos Valstijos palankiai vertina Kinijos kilimą, kuris yra taikus, stabilus

---

⁵⁶⁹ The white house office of the press secretary Remarks by the President to Leaders from the Pacific Island Conference of Leaders and the International Union for the Conservation of Nature World Conservation Congress

<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2016/09/01/remarks-president-leaders-pacific-island-conference-leaders-and>
⁵⁷⁰ The white house office of the press secretary „Remarks by President Obama on the United States Formally Entering into the Paris Agreement“ 2016. Prieiga per internetą: [\[https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2016/09/04/remarks-president-obama-united-states-formally-entering-paris-agreement\]](https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2016/09/04/remarks-president-obama-united-states-formally-entering-paris-agreement)

⁵⁷¹ The white house office of the press secretary“ Remarks by President Obama Before Bilateral Meeting with President Xi Jinping of China at the G20 Summit“ 2016. Prieiga per internetą: [\[https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2016/09/04/remarks-president-obama-bilateral-meeting-president-xi-jinping-china-g20\]](https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2016/09/04/remarks-president-obama-bilateral-meeting-president-xi-jinping-china-g20)

ir klestintis bei atsakingas pasaulinių reikalų dalyvis, nes manome, kad tai bus naudinga visiems mums.“⁵⁷²

Rugsėjo 16d. Remarks by the President Before Meeting With Business, Government and National Security Leaders

Konkurencija su Kinija: „Šiuo metu Kinija stengiasi sukurti savo prekybos režimą Azijoje. Ir aš jums pažadu, kad Kinija nesiruošia kurti daugybę taisyklių, kurios bus naudingos Amerikos kompanijoms ir Amerikos įmonėms. Jei mes nebūsime ir užtikrinsime, kad Azijos rinkoje būtų įtvirtinta sąžininga prekyba, mes ketiname išsisukti.“⁵⁷³

Spalio 3 d. Remarks by the President in South by South Lawn Panel Discussion on Climate Change

„Turėčiau pasakyti, kad žalia yra ne tik pinigų ar medžių spalva. Žalia vis labiau auga Teksase, visoje JAV ir net Kinijoje, taip dabar tampa pinigų spalva.“⁵⁷⁴ Kinija sugretinama su JAV. Jos abi vienodos spalvos.

Spalio 6d. Remarks by the President on the Paris Agreement⁵⁷⁵

Tautiečiams ir vėl primena, kas buvo padaryta dėl švaresnio oro ir klimato kaitos prevencijos. Pagiriama Kinija ir jos veiksmai sprendžiant šias problemas.

Lapkričio 17 d. Remarks by President Obama and Chancellor Merkel of Germany in a Joint Press Conference⁵⁷⁶

Prezidentas ir vėl kalba apie bendradarbiavimą su Kinija dėl klimato kaitos.

Lapkričio 19d. Remarks by President Obama and President Xi of China Before Bilateral Meeting

JAV ir Kinija bendradarbiauja įvairiose srityse: „JAV ir Kinija atliko pagrindinį vaidmenį spaudžiant pasaulį kovoti su klimato kaita.“ Kalbant apie regioninį saugumą, prezidentas Xi ir aš vienijame dėl mūsų jėgas prieš Šiaurės Korėjos provokacijas, ir mes dėsime visas pastangas, kad jis nusiginkluotų. Pietų Kinijos jūroje Jungtinės Valstijos vis dar reikalauja, kad visi ieškovi

---

⁵⁷²The white house office of the press secretary „Remarks of President Obama to the People of Laos“ 2016. Prieiga per internetą:<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2016/09/06/remarks-president-obama-people-laos>

⁵⁷³ The white house office of the press secretary „Remarks by the President Before Meeting With Business, Government and National Security Leaders“ 2016. Prieiga per internetą:<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2016/09/16/remarks-president-meeting-business-government-and-national-security>

⁵⁷⁴ The white house office of the press secretary „Remarks by the President in South by South Lawn Panel Discussion on Climate Change,, 2016. Prieiga per internetą:<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2016/10/03/remarks-president-south-south-lawn-panel-discussion-climate-change>

⁵⁷⁵ The white house office of the press secretary „Remarks by the President on the Paris Agreement,, 2016. Prieiga per internetą:<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2016/10/05/remarks-president-paris-agreement>

⁵⁷⁶ The white house office of the press secretary „Remarks by President Obama and Chancellor Merkel of Germany in a Joint Press Conference“ 2016. Prieiga per internetą:<https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2016/11/17/remarks-president-obama-and-chancellor-merkel-germany-joint-press>

sumažintų įtampą ir būtų taikiai išspręsti ginčai.⁵⁷⁷ Ir nors bendradarbiavimas vyksta sėkmingai, tačiau JAV stengiasi parodyti, kad ji Kinijai nenuolaidžiaus.

D. Trumpo kuriamas oficialus Kinijos įvaizdžio diskursas

2017 metai

Vasario 9 d. Readout of the President's Call with President Xi Jinping of China

„Ketvirtadienio vakarą Kinijos prezidentas Donaldas J. Trumpas ir Kinijos prezidentas Xi Jinping ilgai kalbėjo telefonu. Šie du lyderiai aptarė daugelį temų, o prezidentas Xi prezidento Trumpo paprašė pagerbti "vienos Kinijos" politiką. Jungtinių Amerikos Valstijų ir Kinijos atstovai dalyvaus diskusijose ir derybose dėl įvairių abipusiškai svarbių klausimų. Pokalbis tarp Prezidento Trumpo ir Prezidento Xi buvo labai nuoširdus, o abu lyderiai geriausius palinkėjimus davė vienas kito šalims. Jie taip pat išsiuntė kvietimus susitikti savo šalyse. Prezidentas Trumpas ir Prezidentas Xi laukia tolesnių derybų su labai sėkmingais rezultatais.“⁵⁷⁸ Nauja kadencija prasideda bendradarbiavimu ir taika.

Vasario 9 d. Remarks by President Trump in Meeting with the Aviation Industry⁵⁷⁹

Prezidentas pripažįsta, kad tiek Kinijoje, tiek Japonijoje yra kur kas modernesnė infrastruktūra.

Vasario 16 d. Remarks by President Trump in Press Conference

„Jei kartu su Rusija ir, beje, Kinija bei Japonija ir visais kitais, jei su jais galėtume įtvirtinti gerus santykius, tai būtų teigiamas, o ne neigiamas dalykas.“⁵⁸⁰ Prezidentas viešai afišuoja siekį sutarti su Kinija.

Vasario 23 d. Remarks by President Trump in Meeting with Manufacturing CEOs

„Nuo tada, kai Kinija įstojo į PPO - uždaryta 70000 gamyklų, -70 000 tūkstančių.“⁵⁸¹ Prezidentas ima priešaringai vertinti Kiniją. Kinija tampa grėsme JAV. Per ją amerikiečiai praranda darbą.

Vasario 28 d. Remarks by President Trump in Joint Address to Congress

---

⁵⁷⁷The white house office of the press secretary „Remarks by president Obama and president Xi of China before bilateral meeting“ 2016. Prieiga per internetą:[\[https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2016/11/19/remarks-president-obama-and-president-xi-china-bilateral-meeting\]](https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2016/11/19/remarks-president-obama-and-president-xi-china-bilateral-meeting)

⁵⁷⁸The white house office of the press secretary „Remarks by President Obama and President Xi of China Before Bilateral Meeting„2017. Prieiga per internetą:[\[https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/readout-presidents-call-president-xi-jinping-china/\]](https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/readout-presidents-call-president-xi-jinping-china/)

⁵⁷⁹The white house office of the press secretary „Readout of the President's Call with President Xi Jinping of China“ 2017. Prieiga per internetą:[\[https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-meeting-aviation-industry/\]](https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-meeting-aviation-industry/)

⁵⁸⁰The white house office of the press secretary“ Remarks by President Trump in Meeting with the Aviation Industry“ 2017. Prieiga per internetą:[\[https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-press-conference/\]](https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-press-conference/)

⁵⁸¹ The white house office of the press secretary „Remarks by President Trump in Press Conference“2017. Prieiga per internetą:[\[https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-meeting-manufacturing-ceos/\]](https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-meeting-manufacturing-ceos/)

„Nuo to laiko, kai NAFTA buvo patvirtinta, mes praradome daugiau nei ketvirtadalį mūsų gamybinių darbo vietų ir nuo 2001 m., Kai Kinija įstojo į Pasaulio prekybos organizaciją, mes praradome 60 000 gamyklų.“⁵⁸² Kinija kenkia JAV. Apie Trumpas kalba ir kovo 15d.⁵⁸³ bei kovo 18d⁵⁸⁴.

Kovo 31 d. Remarks by President Trump et al. at Signing of Trade Executive Orders⁵⁸⁵

Ketina atvykti Kinijos prezidentas su palyda. Trumpas jo laukia ir ketina aptarti daug svarbių klausimų. Jis nežada nusileisti Kinijai.

Balandžio 4d. Remarks by President Trump and Vice President Pence at CEO Town Hall on Unleashing American Business

„Mes jį labai gerbiame. Aš su juo kalbėjau daug kartų. Bet turime padaryti geriau, nes mūsų deficitas su Kinija, kaip žinote, yra 504 mlrd. dolerių.“⁵⁸⁶ Trumpas gerbia Xi, tačiau savų interesų neužmiršta.

Balandžio 7d. Remarks by President Trump After Meeting with President Xi of China

Trumpas siekia susitarimo/bendradarbiavimo su Kinija: „Aš tik noriu pasakyti, kad prezidentas Xi ir visi jo atstovai buvo labai įdomūs. Manau, kad mes padarėme didelę pažangą mūsų santykiuose su Kinija. Mano atstovai susitiko vienas su vienu su savo kolegomis iš Kinijos. Ir aš manau, tikrai padaryta pažanga. Mes padarysime daug papildomos pažangos.“⁵⁸⁷

Balandžio 12d. Joint Press Conference of President Trump and NATO Secretary General Stoltenberg⁵⁸⁸

Trumpas kalba apie dienas praleistas su prezidentu Xi. Jis jį gerbia ir vertina jo požiūrį. Jis mato, kad Kinija labai stengiasi ir palaiko JAV dėl Š. Korėjos klausimo. Kinija išsiuntė atgal laivus su anglimi iš Š. Korėjos. Apie pagarbą prezidentui Xi Trumpas kalba ir kitą dieną- balandžio 13⁵⁸⁹.

Balandžio 27d. President Donald J. Trump Stands up for American-Made Aluminum

---

⁵⁸²The white house office of the press secretary „Remarks by President Trump in Meeting with Manufacturing CEOs“ 2016. Prieiga per internetą:[\[https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-joint-address-congress/\]](https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-joint-address-congress/)

⁵⁸³ The white house office of the press secretary „Remarks by President Trump in Joint Address to Congress“ 2017. Prieiga per internetą:[\[https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-american-center-mobility-detroit-mi/\]](https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-american-center-mobility-detroit-mi/)

⁵⁸⁴The white house office of the press secretary „Remarks by President Trump at American Center for Mobility | Detroit, MI“ 2017. Prieiga per internetą:[\[https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-buy-american-hire-american-executive-order/\]](https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-buy-american-hire-american-executive-order/)

⁵⁸⁵The white house office of the press secretary „Remarks by President Trump on Buy American, Hire American Executive Order“ 2017. Prieiga per internetą:[\[https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-et-al-signing-trade-executive-orders/\]](https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-et-al-signing-trade-executive-orders/)

⁵⁸⁶ The white house office of the press secretary „Remarks by President Trump and Vice President Pence at CEO Town Hall on Unleashing American Business“ 2017. Prieiga per internetą:[\[https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-vice-president-pence-ceo-town-hall-unleashing-american-business/\]](https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-vice-president-pence-ceo-town-hall-unleashing-american-business/)

⁵⁸⁷ The white house office of the press secretary „Remarks by President Trump After Meeting with President Xi of China“ 2017. Prieiga per internetą:[\[https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-meeting-president-xi-china/\]](https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-meeting-president-xi-china/)

⁵⁸⁸ The white house office of the press secretary „Joint Press Conference of President Trump and NATO Secretary General Stoltenberg“ 2017. Prieiga per internetą:[\[https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/joint-press-conference-president-trump-nato-secretary-general-stoltenberg/\]](https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/joint-press-conference-president-trump-nato-secretary-general-stoltenberg/)

⁵⁸⁹ The white house office of the press secretary „Remarks by President Trump in Meeting with I-85 Bridge First Responders“ 2017. Prieiga per internetą:[\[https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-meeting-85-bridge-first-responders/\]](https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-meeting-85-bridge-first-responders/)

Aliuminio pramonė JAV kenčia ir Trumpas pateikia keletą faktų dėl ko: „Nuo 2012 iki 2015 m. aliuminio pusgaminių importas iš Kinijos išaugo 183 proc. Iš Kinijos importuota aliuminio folija išaugo nuo nulio iki 22 procentų šiandien.“⁵⁹⁰ Kinija įvardijama kaip esminė kaltininkė, dėl ko JAV kyla nuostolių.

Birželio 1d. Statement by President Trump on the Paris Climate Accord⁵⁹¹

Prezidentas nutraukia Paryžiaus konferencijoje pasirašytą susitarimą su Kinija dėl klimato taršto mažinimo. Jo netenkina, kad Kinija turi 13 metų daryti ką jie nori, o tik po 13 metų turi būti įvykdyti įsipareigojimai, o JAV turi tą padaryti jau dabar.

Birželio 1d. President Trump Puts American Jobs First

„Pagal Obamos administraciją, pasirašiusią susitarimą be ekonominių pasekmių, Jungtinės Valstijos įsipareigojo iki 2025 m. sumažinti išmetamą CO2 kiekį nuo 26 iki 28 proc. Nuo 2005 m. Lygio. Tuo tarpu Kinija gali toliau didinti išmetimą per ateinančius 13 metų.“⁵⁹² Trumpas piktinasi, kodėl Kinijai tokios išlygos ir tuo pačiu kaltina buvusį prezidentą.

Birželio 21d. MT's "Great Falls Tribune" Praises President Trump's Beef Export Deal With China

„Šiemet 1,4 mlrd. Kinijos žmonių įsigis jautienos už maždaug 2,5 mlrd. dolerių.“⁵⁹³ Vyksta bendradarbiavimas su Kinija.

Birželio 21d. The Financial Times Reports on President Trump's LNG Export Push⁵⁹⁴

„D. Trumpas inžinerijos srityje staigiai keitė JAV energetikos politiką, naudodamas gamtinių dujų eksportą kaip prekybos politikos priemonę, skatindamas pardavimus Kinijoje ir kitose Azijos šalyse siekdamas kurti darbo vietas ir sumažinti JAV prekybos deficitą.“ Kinija yra partnerė.

Birželio 22d. Remarks by President Trump at American Leadership in Emerging Technology Event

„Tai yra labai, labai konkurencinga sritis. Matote, kas vyksta Kinijoje ir daugelyje kitų šalių. Ir mes norime likti numeris vienas. Mes norime užimti pirmą vietą tam tikrose srityse, kuriose

---

⁵⁹⁰ The white house office of the press secretary „President Donald J. Trump Stands up for American-Made Aluminum“2017. Prieiga per internetą:<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/president-donald-j-trump-stands-american-made-aluminum/>

⁵⁹¹ The white house office of the press secretary „Statement by President Trump on the Paris Climate Accord,, 2017. Prieiga per internetą:<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/statement-president-trump-paris-climate-accord/>

⁵⁹² The white house office of the press secretary „President Trump Puts American Jobs First“2017. Prieiga per internetą:<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/president-trump-puts-american-jobs-first/>

⁵⁹³ The white house office of the press secretary MT's "Great Falls Tribune" Praises President Trump's Beef Export Deal With China“ 2017. Prieiga per internetą:<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/icymi-mts-great-falls-tribune-praises-president-trumps-beef-export-deal-china/>

⁵⁹⁴The white house office of the press secretary „The Financial Times Reports on President Trump's LNG Export Push“2017. Prieiga per internetą:<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/financial-times-reports-president-trumps-lng-export-push/>

mes nesame pirmosios.“⁵⁹⁵ Išskirtinai išskiriama Kinija, tai reiškia, kad JAV tikrai itin konkuruoja su Kinija ir JAV jaučia iš jos grėsmę.

Liepos 8d. Readout of President Donald J. Trump’s Meeting with President Xi Jinping of China

„Prezidentas D. Trumpas šiandien susitiko su Kinijos prezidentu Xi Jinping G20 aukščiausiojo lygio susitikime Hamburge, Vokietijoje. Prezidentas Trumpas aptarė destabilizuojančią grėsmę, kurią kelia Šiaurės Korėjos branduolinės ir balistinių raketų programos, ir poreikį reaguoti į didžiulę Šiaurės Korėjos išsiveržimą, susijusį su ICBM išbandymu. Abu lyderiai taip pat peržiūrėjo darbą kitose dvišalių santykių srityse, įskaitant ekonominius klausimus, pvz., Abipusę prekybą ir patekimą į rinką. Prezidentas Trumpas ir Prezidentas Xi paskatino savo saugumo ir ekonomines grupes siekti pažangos rengiantis būsimiems dialogams.“ Kinija svarbi partnerė.

Liepos 8d. Remarks by President Trump Before Bilateral Meeting with President Xi of China

Prezidentas giria Kinijos prezidentą Xi ir teigia, kad jį vertina ir vertina jo atliktą darbą dėl derybų su Š. Korėjos branduolinio nusiginklavimo klausimu. Tačiau jis neketina nusileisti prekybiniame kare ir nepaisant šio fakto, jis teigia, kad Kinija yra nuostabi partnerė: „Ir aš žinau, kad ypač Kinija, kuri yra puiki prekybos partnerė, galėsime padaryti tai, kas bus teisinga ir abipusiška.,“⁵⁹⁶

Liepos 17d. Remarks by President Trump at Made in America Product Showcase⁵⁹⁷

Prezidentas didžiuojasi, jog sugėbėjo susitarti su Kinija dėl jautienos prekybos.

Liepos 20d. President Donald J. Trump’s Six Months of America First

Trumpas giriasi, ką sugėbėjo nuveikti ir tuo pačiu parodo, kad bendradarbiauja su Kinija: „Prezidento Trumpo derybos su Kinija dėl ekonominio bendradarbiavimo, jau pateikė rezultatus Amerikos verslui. Pirmą kartą per 14 metų JAV jautienos importas grįžo į Kiniją. Kinija yra pasirengusi derėtis dėl importo iš JAV suskystintų gamtinių dujų.“⁵⁹⁸

Rugpjūčio 24d. New York Post Op-Ed: “Trump is not backing down on trade”

---

⁵⁹⁵ The white house office of the press secretary „Remarks by President Trump at American Leadership in Emerging Technology Event“ 2017. Prieiga per internetą:<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-american-leadership-emerging-technology-event/>

⁵⁹⁶The white house office of the press secretary „Remarks by President Trump Before Bilateral Meeting with President Xi of China“2017. Prieiga per internetą:<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-bilateral-meeting-president-xi-china/>

⁵⁹⁷ The white house office of the press secretary „Remarks by President Trump at Made in America Product Showcase“2017. Prieiga per internetą:<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-made-america-product-showcase/>

⁵⁹⁸The white house office of the press secretary „President Donald J. Trump’s Six Months of America First“ 2017. Prieiga per internetą:<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/president-donald-j-trumps-six-months-america-first/>

Prezidento darbai konkurencinėje kovoje su Kinija: „Praėjusių metų prezidento rinkimuose Donaldas Trumpas nugalėjo Amerikos gamybos centrą. Jis įsipareigojo perimti Kiniją - mūsų didžiausią prekybos konkurenciją - ir nutraukti Šiaurės Amerikos laisvosios prekybos sutartį su Meksika ir Kanada. Praėjusią savaitę prezidentas Trumpas pradėjo tyrimą dėl Kinijos prekybos praktikos. Šią trečiadienį administracija pradeda derybas dėl NAFTA.“⁵⁹⁹

Rugsėjo 6d. Press Gaggle by President Trump en route Bismarck, North Dakota⁶⁰⁰

JAV ir Kinijos prezidentai kalbėjo telefonu ir pritarė vienas kito išsakytoms nuomonėms.

Rugsėjo 13d. Remarks by President Trump in Bipartisan Meeting with Members of Congress⁶⁰¹

Konkurencija su Kinija. Siekiant nugalėti prieš Kiniją, Trumpas griebiasi mokesčių mažinimo.

Rugsėjo 14d. Press Gaggle by President Trump en route Washington, D.C.⁶⁰²

Trumpas pasisako, kad Kinija jam nėra grėsmė. Jis puikiai sutaria su Kinijos prezidentu ir teigia, kad viskas yra gerai, kad amerikiečiai yra labai saugūs.

Rugsėjo 18d. Readout of President Donald J. Trump's Call with President Xi Jinping of China

„Prezidentas Donaldas Trumpas šiandien kalbėjo su Kinijos prezidentu Xi Jinpingu, kad aptarė, kaip Šiaurės Korėja tęsia tarptautinės bendruomenės nusikalstamą veiklą ir jos pastangas destabilizuoti Šiaurės Rytų Aziją. Šie du lyderiai įsipareigojo kuo labiau padidinti spaudimą Šiaurės Korėjai, aktyviai vykdydami Jungtinių Tautų Saugumo Tarybos rezoliucijas.“⁶⁰³ Panašiai kalba ir kitoje kalboje prezidentas⁶⁰⁴.

Rugsėjo 21d. Remarks by President Trump and Prime Minister Abe of Japan Before Bilateral Meeting⁶⁰⁵

---

⁵⁹⁹ The white house office of the press secretary „New York Post Op-Ed: “Trump is not backing down on trade”“2017. Prieiga per internetą:<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/new-york-post-op-ed-trump-not-backing-trade/>

⁶⁰⁰ The white house office of the press secretary „Press Gaggle by President Trump en route Bismarck, North Dakota“2017. Prieiga per internetą:<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/press-gaggle-president-trump-en-route-bismarck-north-dakota/>

⁶⁰¹ The white house office of the press secretary „Remarks by President Trump in Bipartisan Meeting with Members of Congress“2017. Prieiga per internetą:<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-bipartisan-meeting-members-congress/>

⁶⁰²The white house office of the press secretary „Press Gaggle by President Trump en route Washington, D.C.“2017. Prieiga per internetą:<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/press-gaggle-president-trump-en-route-washington-d-c/>

⁶⁰³ The white house office of the press secretary „Readout of President Donald J. Trump's Call with President Xi Jinping of China“2017. Prieiga per internetą:<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/readout-president-donald-j-trumps-call-president-xi-jinping-china-2/>

⁶⁰⁴ The white house office of the press secretary „Remarks by President Trump, Vice President Pence, Secretary of State Tillerson, and U.N. Ambassador Haley at Working Dinner in Honor of Latin American Leaders“ 2017. Prieiga per internetą:<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-vice-president-pence-secretary-state-tillerson-u-n-ambassador-haley-working-dinner-honor-latin-american-leaders/>

⁶⁰⁵ The white house office of the press secretary „Remarks by President Trump and Prime Minister Abe of Japan Before Bilateral Meeting“2017. Prieiga per internetą:<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-prime-minister-abe-japan-bilateral-meeting-2/>

D. Trumpas dėkoja Xi už jo darbus kovoje su Š. Korėja. Kinija nutraukė bankų veiklą su Š. Korėja. Apie tai kalbama ir kituose prezidento straipsniuose⁽⁶⁰⁶⁶⁰⁷⁾.

Spalio 25d. Readout of President Donald J. Trump's Call with President Xi Jinping of China

„Prezidentas Donaldas Trumpas šiandien kalbėjosi su Kinijos prezidentu Xi Jinpingu Kinijos partijos kongreso uždarymo proga ir siekė palankiai tęsti tvirtą abiejų šalių bendradarbiavimą ateinančiais metais. Prezidentas Trumpas pasakojo prezidentui Xi, kad jis laukia, kad lapkričio mėn. pradžioje lankysis Kinijoje, ir kartu skatins bendras pastangas dėl denuklearizacijos Šiaurės Korėjoje.“⁶⁰⁸

Spalio 26d. Remarks by President Trump on Combatting Drug Demand and the Opioid Crisis

„JAV pašto tarnyba ir Tėvynės saugumo departamentas stiprina mūsų šalyje esančių pakuočių patikrinimą, siekiant užkirsti kelią pigiam ir mirtinai pavojingam fentaniliui - sintetiniam opioidui, pagamintam Kinijoje, ir 50 kartų stipresniu už heroiną. Per dvi savaites būnant Kinijoje su prezidentu Xi, aš paminėsiu tai kaip pagrindinį prioritetą. Ir jis tai padarys.“⁶⁰⁹ Šiais žodžiais galima pasakyti du dalykus. Pirma, kad santykiai šalių geri, o antra, kad Trumpas jaučiasi aukštesnis už Xi ir mano, kad ką jis tik bepsakytų, tą jis ir padarytų.

Lapkričio 1d. Remarks by President Trump in Cabinet Meeting.⁶¹⁰

Primenama piliečiams, kad Kinija turi prekybos deficitą su JAV. Apie tai kalba ir lapkričio 6 d.⁶¹¹ Primena, kad jo santykiai su Xi yra puikūs, jie draugai, tačiau prekyba buvo nesąžininga tarp abiejų šalių JAV atžvilgiu.

Lapkričio 7d. Remarks by President Trump and President Moon of the Republic of Korea in Joint Press Conference | Seoul, Republic of Korea⁶¹²

---

⁶⁰⁶The white house office of the press secretary „Remarks by President Trump, President Moon of the Republic of Korea, and Prime Minister Abe of Japan Before Trilateral Meeting“ 2017. Prieiga per internetą:<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-president-moon-republic-korea-prime-minister-abe-japan-trilateral-meeting/>

⁶⁰⁷ The white house office of the press secretary „Remarks by President Trump and President Rajoy of the Government of Spain in Joint Press Conference“ 2017. Prieiga per internetą:<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-president-rajoy-government-spain-joint-press-conference/>

⁶⁰⁸ The white house office of the press secretary „Readout of President Donald J. Trump's Call with President Xi Jinping of China“ 2017. Prieiga per internetą:<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/readout-president-donald-j-trumps-call-president-xi-jinping-china-3/>

⁶⁰⁹ The white house office of the press secretary „Remarks by President Trump on Combatting Drug Demand and the Opioid Crisis“ 2017. Prieiga per internetą:<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-combatting-drug-demand-opioid-crisis/>

⁶¹⁰ The white house office of the press secretary „Remarks by President Trump in Cabinet Meeting“ 2017. Prieiga per internetą:<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-cabinet-meeting/>

⁶¹¹The white house office of the press secretary " Remarks by President Trump and Prime Minister Abe of Japan in Joint Press Conference | Tokyo, Japan“ 2017. Prieiga per internetą:<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-prime-minister-abe-japan-joint-press-conference-tokyo-japan/>

⁶¹² The white house office of the press secretary „Remarks by President Trump and President Moon of the Republic of Korea in Joint Press Conference | Seoul, Republic of Korea“ 2017. Prieiga per internetą:<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-president-moon-republic-korea-joint-press-conference-seoul-republic-korea/>

Kinija ir JAV bendradarbiauja Š. Korėjos branduolinio nusiginklavimo klausimu. Taipogi, Rusija yra gretinama su Kinija. Apie tai prezidentas kalba tą pačią dieną kitame oficialiame pokalbyje.⁶¹³

Lapkričio 9d. Remarks by President Trump and President Xi of China in Joint Press Statement | Beijing, China⁶¹⁴⁶¹⁵

JAV prezidentas skatina aktyvų bendradarbiavimą su Kinija. Teigia jog buvęs susitikimas su prezidentu Xi buvo labai produktyvus. Buvo aptarti būdai opiatų iš Kinijos į JAV eksportavimo sumažinimui, ekonominiai šalių bendradarbiavimo aspektai aptarti. Taipogi, sprendimai kurie turi būti priimti, siekiant sumažinti kibernetinių ataktų skaičių ir prezidentas Trumpas pirma kartą paminėjo, kad nori, jog Kinija gintų savo piliečių teises ir laisves.⁶¹⁶

Lapkričio 10d. President Donald J. Trump's Visit to China

Atliktų darbų bendradarbiaujant su prezidentu Xi apžvalga⁶¹⁷:

„...spaudžiant Kiniją sumažinti prekybos deficitą, šalinant kliūtis prekybai, garantuojant sąžiningą ir abipusį požiūrį į JAV įmones ir eksportą bei įgyvendinant į rinką orientuotas reformas.“; „...imtis naujų veiksmų, kad išsaugotų amerikiečių gyvenimą, sulėtindami sintetinių opioidų srautą į Jungtines Amerikos Valstijas.“; „...pagreitinti procesą Jungtinėse Valstijose nelegaliai gyvenančių kinų išvežamą atgal į Kiniją.“; „Kova su kibernetinės atakomis“; „Paskelbti prekybos ir investiciniai sandoriai, kurių vertė viršija 250 mlrd. Tai sukurs naujų darbo vietų amerikiečių darbuotojams, ūkininkams, didinant JAV eksportą į Kiniją ir skatinant investicijas į amerikiečių bendruomenes.“ Apie tai kalbama ir lapkričio 15d.⁶¹⁸

Lapkričio 12d. Remarks by President Trump Before Bilateral Meeting with President Quang of Vietnam | Hanoi, Vietnam⁶¹⁹

⁶¹³ The white house office of the press secretary „Remarks by President Trump to the National Assembly of the Republic of Korea | Seoul, Republic of Korea“ 2017. Prieiga per internetą:<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-national-assembly-republic-korea-seoul-republic-korea/>

⁶¹⁴The white house office of the press secretary „Remarks by President Trump and President Xi of China in Joint Press Statement | Beijing, China“ 2017. Prieiga per internetą:<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-president-xi-china-joint-press-statement-beijing-china/>

⁶¹⁵ The white house office of the press secretary „Remarks by President Trump and President Xi of China Before Expanded Bilateral Meeting | Beijing, China“ 2017. Prieiga per internetą:<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-president-xi-china-expanded-bilateral-meeting-beijing-china/>

⁶¹⁶ The white house office of the press secretary „Remarks by President Trump at Business Event with President Xi of China | Beijing, China“ 2017. Prieiga per internetą:<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-business-event-president-xi-china-beijing-china/>

⁶¹⁷ The white house office of the press secretary „President Donald J. Trump's Visit to China“ 2017. Prieiga per internetą:<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/president-donald-j-trumps-visit-china/>]

⁶¹⁸ The white house office of the press secretary „President Donald J. Trump's Visit to Asia Advanced America First Priorities“ 2017. Prieiga per internetą:<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/president-donald-j-trumps-visit-asia-advanced-america-first-priorities/>

⁶¹⁹ The white house office of the press secretary „Remarks by President Trump Before Bilateral Meeting with President Quang of Vietnam | Hanoi, Vietnam“ 2017. Prieiga per internetą:<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-bilateral-meeting-president-quang-vietnam-hanoi-vietnam/>

Kinija gretinama su Rusija. Trumpas tikisi, kad jos abi bus milžiniškos pagalbinės jėgos kovojant su Š. Korėjos branduoliniu nusiginklavimu. Tačiau Rusija vis dėl to nepadeda, O Kinija padeda JAV šiuo klausimu⁶²⁰.

Gruodžio 5d. Remarks by President Trump at Lunch with Republican Members of the Senate

„Mes nuvykome į Kiniją; mes atnešėme per 300 mlrd. USD vertės sutarčių iš Azijos. Tai buvo labai sėkminga kelionė.“⁶²¹ Bendradarbiavimas su Kinija.

Gruodžio 18d. President Donald J. Trump Announces a National Security Strategy to Advance America's Interests

„Strategijoje nagrinėjami pagrindiniai uždaviniai ir tendencijos, turinčios įtakos mūsų padėčiai pasaulyje, įskaitant: Revizionistinės galios, tokios kaip Kinija ir Rusija, naudojančios technologijas, propagandą ir prievartą formuoti pasaulį, priešingą mūsų interesams ir vertybėms“⁶²² Kinija sugretinama su Rusija ir yra įvardijama kaip grėsmė. Grėsmė saugumui. Iš tą pačią dieną, kitame pokalbyje Trumpas ir vėl Kiniją įvardina kaip grėsmę, pavojingą priešininke. „Mes taip pat susiduriame su varžovų jėgomis, Rusija ir Kinija, siekiančios iššūkį Amerikos įtakai, vertybėms ir turtui.“⁶²³

2018 metai.

Sausio 10d. Remarks by President Donald Trump and Vice President Mike Pence and Bipartisan Members of Congress at Signing of H.R. 2142, INTERDICT Act

„Šių mirtinų narkotikų pasiūla yra iš vietų, esančių ne Jungtinėse Amerikos Valstijose - Meksikoje, Kinijoje, kitose šalyse. Narkotikai patenka į mūsų šalį per mūsų sienas ir net per mūsų pačių pašto sistemą. Jie naudojami mūsų pašto sistema ir žudo mūsų žmones.“⁶²⁴ Kinija tampa grėsme visuomenei.

---

⁶²⁰ The white house office of the press secretary „Remarks by President Trump Before Marine One Departure“ 2017. Prieiga per internetą:[<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-marine-one-departure-4/>]

⁶²¹ The white house office of the press secretary „Remarks by President Trump at Lunch with Republican Members of the Senate“ 2017. Prieiga per internetą:[<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-lunch-republican-members-senate-2/>]

⁶²² The white house office of the press secretary „President Donald J. Trump Announces a National Security Strategy to Advance America's Interests“ 2017. Prieiga per internetą:[<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/president-donald-j-trump-announces-national-security-strategy-advance-americas-interests/>]

⁶²³ The white house office of the press secretary „Remarks by President Trump on the Administration's National Security Strategy“ 2017. Prieiga per internetą:[<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-administrations-national-security-strategy/>]

⁶²⁴ The white house office of the press secretary „Remarks by President Donald Trump and Vice President Mike Pence and Bipartisan Members of Congress at Signing of H.R. 2142, INTERDICT Act“ 2018. Prieiga per internetą:[<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-donald-trump-vice-president-mike-pence-bipartisan-members-congress-signing-h-r-2142-interdict-act/>]

Sausio 16d. Remarks by President Trump and President Nursultan Nazarbayev of Kazakhstan in Joint Press Statements⁶²⁵

Trumpas mano, jog Š. Korėjos problemą galima išspręsti, jei šalys tokios kaip Kinija ir Rusija susivienys su JAV.

Sausio 30d. President Donald J. Trump Is Promoting Free, Fair, and Reciprocal Trade

„JAVTR ir komercija dirba kartu, kad gintų Jungtinių Valstijų teisę toliau tirti antidempingo tyrimus Kinijai kaip ne rinkos ekonomikai, kol nepadarys reformų, dėl kurių ji sutiko, kai prisijungė prie PPO.“⁶²⁶ Kinija tapatinama su ekonomine grėsme amerikiečiams ir nesąžiningumu.

Vasario 13d. Remarks by President Trump, Vice President Pence, Members of Congress, and Members of the Cabinet in Meeting on Trade⁶²⁷

Prezidentas pasisako prieš nuolaidžiavimą Kinijai, jai reikia mokėti mokesčius už plieną. Amerika turi susigražinti tai ką ji prarado.

Vasario 23d. Remarks by President Trump at the Conservative Political Action Conference⁶²⁸

Trumpas pasisako prieš NAFTA, prieš PPO. Jis nenori, kad tik Kinija augtų, o JAV stovėtų vietoje. Jis nori, kad Amerika būtų pirma. O Kinija tam kiša koją ir jis to neleis. Apie tai kalba ir 26d⁶²⁹. PPO susikūrimas yra lygus Kinijos augimo pradžia, bet tai buvo be galo negerai Amerikai⁶³⁰. Per tai Amerika prarado 500 mlrd dolerių⁶³¹. Ir dėl to kenčia plieno pramonė šalyje.⁶³²

Kovo 8d. President Donald J. Trump is Addressing Unfair Trade Practices That Threaten to Harm Our National Security

---

⁶²⁵The white house office of the press secretary „Remarks by President Trump and President Nursultan Nazarbayev of Kazakhstan in Joint Press Statements“ 2018. Prieiga per internetą:[<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-president-nursultan-nazarbayev-kazakhstan-joint-press-statements/>]

⁶²⁶ The white house office of the press secretary „President Donald J. Trump Is Promoting Free, Fair, and Reciprocal Trade“ 2018. Prieiga per internetą:[<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/president-donald-j-trump-promoting-free-fair-reciprocal-trade/>]

⁶²⁷ The white house office of the press secretary „Remarks by President Trump, Vice President Pence, Members of Congress, and Members of the Cabinet in Meeting on Trade“ 2018. Prieiga per internetą:[<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-vice-president-pence-members-congress-members-cabinet-meeting-trade/>]

⁶²⁸ The white house office of the press secretary „Remarks by President Trump at the Conservative Political Action Conference“ 2018. Prieiga per internetą:[<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-conservative-political-action-conference-2/>]

⁶²⁹ The white house office of the press secretary „Remarks by President Trump at 2018 White House Business Session with Governors“2018. Prieiga per internetą:[<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-2018-white-house-business-session-governors/>]

⁶³⁰The white house office of the press secretary „Remarks by President Trump in Listening Session with Representatives from the Steel and Aluminum Industry“2018. Prieiga per internetą:[<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-listening-session-representatives-steel-aluminum-industry/>]

⁶³¹ The white house office of the press secretary „Remarks by President Trump and Prime Minister Netanyahu of Israel Before Bilateral Meeting“2018. Prieiga per internetą:[<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-prime-minister-netanyahu-israel-bilateral-meeting-2/>]

⁶³² The white house office of the press secretary „Remarks by President Trump and Prime Minister Löfven of Sweden in Joint Press Conference“2018. Prieiga per internetą:[<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-prime-minister-lofven-sweden-joint-press-conference/>]

Kinija kaltinama, kad per ją yra sumažėjusi aliuminio gamyba: „Ataskaitoje nustatyta, kad gamybos ir pajėgumų perteklius, ypač Kinijoje, buvo pagrindinis veiksnys, lemiantis vidaus aliuminio gamybos mažėjimą.“⁶³³

Kovo 19d. President Donald J. Trump's Initiative to Stop Opioid Abuse and Reduce Drug Supply and Demand

Vykdomi „Susitarimai su Kinija ir plėsti bendradarbiavimą su Meksika siekiant sumažinti heroino, kitų neteisėtų opioidų ir cheminių medžiagų pirmtakų tiekimą.“⁶³⁴ Kinija- narkotikų gaminimo šalis. To pasekoje yra imtasi veiksmų prieš Kiniją.⁶³⁵

Kovo 22d. President Donald J. Trump is Standing Up for American Innovation⁶³⁶

Kinija pateikiama kaip JAV priešė įvairiose sferose. Trumpas išvardino kur Kinija kenkia labiausiai pavojaus amerikoms inovacijoms; Amerikos konkurencingumo apsauga: (Prezidentas Donaldas Trumpas imasi veiksmų Kinijos politikai ir praktikai, kuri kenkia Amerikos inovacijoms.); sąžiningos prekybos taisyklių nesilaikymas

Kovo 22d. Remarks by President Trump at Signing of a Presidential Memorandum Targeting China's Economic Aggression

Kinija prilyginama ekonominei agresorei.⁶³⁷

Kovo 23d. Remarks by President Trump at Signing of H.R. 1625⁶³⁸

Trumpas pripažįsta kad ketina laimėti ekonominį karą su Kinija. Jis puikiai sutaria su Kinijos prezidentu, bet neleis, kad tai kenktų JAV rinkai.

Balandžio 3d. Remarks by President Trump Before a Working Lunch with Heads of the Baltic States

Ir vėl kalbama apie Kiniją kaip partnerę, tačiau jai ir vėl prikišama josios skola. „Turiu pasakyti tai: Kinija. Aš labai gerbiu prezidentą Xi. Du iš labiausiai neįtikėtinų mano gyvenimo

---

⁶³³ The white house office of the press secretary „President Donald J. Trump is Addressing Unfair Trade Practices That Threaten to Harm Our National Security“ <https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/president-donald-j-trump-addressing-unfair-trade-practices-threaten-harm-national-security/>

⁶³⁴ The white house office of the press secretary „President Donald J. Trump's Initiative to Stop Opioid Abuse and Reduce Drug Supply and Demand“2018. Prieiga per internetą:<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/president-donald-j-trumps-initiative-stop-opioid-abuse-reduce-drug-supply-demand/>

⁶³⁵The white house office of the press secretary „Remarks by President Trump on Combatting the Opioid Crisis“
<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-combatting-opioid-crisis/>

⁶³⁶The white house office of the press secretary „President Donald J. Trump is Standing Up for American Innovation“ 2018. Prieiga per internetą:<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/president-donald-j-trump-standing-american-innovation/>

⁶³⁷ The white house office of the press secretary „Remarks by President Trump at Signing of a Presidential Memorandum Targeting China's Economic Aggression“ 2018. Prieiga per internetą:<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-signing-presidential-memorandum-targeting-chinas-economic-aggression/>

⁶³⁸The white house office of the press secretary „Remarks by President Trump at Signing of H.R. 1625“2018. Prieiga per internetą:<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-signing-h-r-1625/>

dienų buvo išleisti Kinijoje, ir daugelis iš jūsų buvo su manimi. Jis didis žmogus. Tačiau turime problemų su Kinija. „⁶³⁹

Balandžio 5d. Statement from President Donald J. Trump on Additional Proposed Section 301 Remedies

Kinija ir vėl viešajame diskurse skelbiama kaip saugumo ir ekonominio užtikrintumo priešė: „Kinijos neteisėta prekyba, kurią Vašingtone daug metų ignoravo, sunaikino tūkstančius amerikiečių gamyklų ir milijonų amerikiečių darbo vietų.“⁶⁴⁰

Balandžio 6d. What You Need To Know About President Donald J. Trump's Actions Responding To China's Unfair Trade Practices

Prezidentas sprendžia kaip išspręsti Kinijos nesąžiningus prekybos padarinius JAV.⁶⁴¹

Balandžio 9d. Remarks by President Trump at Cabinet Meeting

Teigia, kad labiausiai nukentėjo ūkininkai ir jis neleis jiems kentėti. Jis tikisi sudaryti sandorį su Kinija, jei ne, tai jei privalės mokėti milžiniškus mokesčius.⁶⁴²

Balandžio 12d. Remarks by President Trump in Meeting with Governors and Members of Congress

Kinija visuomet elgėsi neteisėtai su JAV žemės ūkiu. Prezidentas džiaugėsi, kad jam pavyko susitarti dėl jautienos pardavimo Kinijoje. Ir tikisi, kad Kinija sąžiningai derės dėl tinkamo susitarimo abiems šalims.⁶⁴³

Balandžio 13d. What You Need To Know About President Donald J. Trump's Success Opening International Markets To U.S. Agriculture

Prezidentas Trumpas mano, kad Amerikos maisto produktų gamintojai tarptautinėje arenoje nebuvo traktuojami sąžiningai ir įsipareigojo lyginti Amerikos ūkininkų veiklos sąlygas.⁶⁴⁴

Balandžio 13d. President Donald J. Trump's Weekly Address

---

⁶³⁹ The white house office of the press secretary „Remarks by President Trump Before a Working Lunch with Heads of the Baltic States“2018. Prieiga per internetą:[<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-working-lunch-heads-baltic-states/>]

⁶⁴⁰ The white house office of the press secretary „Statement from President Donald J. Trump on Additional Proposed Section 301 Remedies“2018. Prieiga per internetą:[<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/statement-president-donald-j-trump-additional-proposed-section-301-remedies/>]

⁶⁴¹ The white house office of the press secretary „What You Need To Know About President Donald J. Trump's Actions Responding To China's Unfair Trade Practices“2018. Prieiga per internetą:[<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/need-know-president-donald-j-trumps-actions-responding-chinas-unfair-trade-practices/>]

⁶⁴² The white house office of the press secretary „Remarks by President Trump at Cabinet Meeting“ 2018. Prieiga per internetą:[<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-cabinet-meeting-7/>]

⁶⁴³ The white house office of the press secretary „Remarks by President Trump in Meeting with Governors and Members of Congress“2018. Prieiga per internetą:[<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-meeting-governors-members-congress/>]

⁶⁴⁴The white house office of the press secretary „What You Need To Know About President Donald J. Trump's Success Opening International Markets To U.S. Agriculture“2018. Prieiga per internetą:[<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/need-know-president-donald-j-trumps-success-opening-international-markets-u-s-agriculture/>]

Kinija- draugas, tačiau pavojingas: Po išsamaus tyrimo JAV administracija patvirtino Kinijos nesąžiningą prekybos praktiką, įskaitant priverstinį technologijų perdavimą. Dėl šio tyrimo mes imamės konkrečių veiksmų, kad būtų sustabdytas šis piktnaudžiavimas, taip pat siūlome pasirinkto importo tarifus, skirtus išsaugoti mūsų pramonės šakas ateityje. Mes neturime kito pasirinkimo. Mes susisieksime su Kinija - jie bus mūsų draugai, bet jie tiesiog negalės mums pasinaudoti.“⁶⁴⁵

Balandžio 17d. Remarks by President Trump and Prime Minister Abe of Japan Before Restricted Bilateral Meeting

Prezidentas Trumpas dėkoja prezidentui Xi , kad jis toks geras draugas ir yra supratingas ir kad taip padeda Š. Korėjos klausimu. Jo vykdomoje valdžioje yra gerokai sumažėjęs prekių eksportas į Š. Korėją.⁶⁴⁶

Balandžio 24d. Remarks by President Trump and President Macron Before Expanded Bilateral Meeting

Trumpas tikisi pagaliau sudaryti sandorį su Kinija. Tačiau Kinija nėra lengva varžovė.⁶⁴⁷

Gegužės 2d. Remarks by President Trump at Swearing-In Ceremony of Mike Pompeo as Secretary of State

„Mes palaikome sąžiningumą ir abipusiškumą mūsų ekonominiams santykiams su Kinija ir taip pat saugome mūsų intelektinę nuosavybę.“⁶⁴⁸

Gegužės 4d. Remarks by President Trump Before Marine One Departure

„Dabar žmonės labai laukia naujienų, nes mes ketiname paskelbti keletą neįtikėtinų prekybos sandorių. Mano žmonės dabar grįžta iš Kinijos, o mes kažką darysime vienaip ar kitaip dėl to, kas vyksta Kinijoje.“⁶⁴⁹ Vyksta bendradarbiavimas.

Gegužės 4d. Statement on the United States Trade Delegation’s Visit to Beijing

„Delegacija vedė atviras diskusijas su Kinijos pareigūnais dėl JAV ir Kinijos dvišalių ekonominių santykių subalansavimo, Kinijos intelektinės nuosavybės apsaugos gerinimo ir politikos, kuria neteisingai vykdomi technologijų perdavimai, nustatymo. Jungtinių Valstijų

---

⁶⁴⁵ The white house office of the press secretary „President Donald J. Trump’s Weekly Address“2018. Prieiga per internetą:[<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/president-donald-j-trumps-weekly-address-04132018/>]

⁶⁴⁶ The white house office of the press secretary „Remarks by President Trump and Prime Minister Abe of Japan Before Restricted Bilateral Meeting“2018. Prieiga per internetą:[<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-prime-minister-abe-japan-restricted-bilateral-meeting/>]

⁶⁴⁷The white house office of the press secretary „Remarks by President Trump and President Macron Before Expanded Bilateral Meeting“ 2018. Prieiga per internetą:[<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-president-macron-expanded-bilateral-meeting/>]

⁶⁴⁸The white house office of the press secretary „Remarks by President Trump at Swearing-In Ceremony of Mike Pompeo as Secretary of State“2018. Prieiga per internetą:[<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-swearing-ceremony-mike-pompeo-secretary-state/>]

⁶⁴⁹ The white house office of the press secretary „Remarks by President Trump Before Marine One Departure“2018. Prieiga per internetą:[<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-marine-one-departure-6/>]

delegacija patvirtino, kad sąžininga prekyba sukels spartesnę Kinijos, JAV ir pasaulio ekonomikos augimą.⁶⁵⁰ Vyksta derybos dėl geresnio bendradarbiavimo.

Gegužės 6d. Remarks by President Trump at a Roundtable Discussion on Tax Reform

„Ir žinote, mes padarėme daiktą, pavadintą tarifais, ir mes padarėme - plieno ir aliuminio - ir darome daug kitų dalykų. Mano grupė ką tik grįžo iš Kinijos. Mes turėsime keisti prekybą su Kinija, nes dešimtmečiais tai buvo vienos krypties gatvė, ir mes tiesiog negalime to padaryti. Ir taip mes tai padarysime. Mes labai gerbiame prezidentą Xi, ir mes labai gerbiame Kiniją. Bet mes negalime taip elgtis. Ir visa tai išsiaiškink.⁶⁵¹ Ekonominis karas įsivyravo.

Gegužės 17d. Remarks by President Trump and Secretary General Stoltenberg of NATO Before Bilateral Meeting

Trumpas abejoja, kad pavyks susitarti su Kinija, nes: „Priežastis, dėl kurios abejoju, yra ta, kad Kinija tapo labai sugadinta,⁶⁵²

Gegužės 19d. Joint Statement of the United States and China Regarding Trade Consultations⁶⁵³

Oficialiai buvo pranešta, kad pavyko abiems šalims susitarti. Tiek dėl prekybos deficito, tiek tarpusavio prekybos, tiek dėl kibernetinės apsaugos.

Gegužės 22d. Remarks by President Trump and President Moon of the Republic of Korea Before Bilateral Meeting

Prezidentas Trumpas skelbė, kad sandoris neįvyko, nes jis nori daugiau išlošti iš Kinijos: „Labai lengva laimėti. Bet aš noriu, kad tai būtų daug dalykų Jungtinėms Valstijoms, ir norėčiau, kad tai būtų labai geras sprendimas ir Kinijai, jei tai įmanoma. Tai gali būti neįmanoma.“⁶⁵⁴ Ir Trumpas ima nepasitikėti Kinijos prezidentu.

Gegužės 24d. Remarks by President Trump at Signing of S. 2155, Economic Growth, Regulatory Relief, and Consumer Protection Act⁶⁵⁵

---

⁶⁵⁰ The white house office of the press secretary „Statement on the United States Trade Delegation’s Visit to Beijing“2018. Prieiga per internetą:[<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/statement-united-states-trade-delegations-visit-beijing/>]

⁶⁵¹ The white house office of the press secretary „Remarks by President Trump at a Roundtable Discussion on Tax Reform“2018. Prieiga per internetą:[<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-roundtable-discussion-tax-reform-2/>]

⁶⁵²The white house office of the press secretary „Remarks by President Trump and Secretary General Stoltenberg of NATO Before Bilateral Meeting“2018. Prieiga per internetą:[<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-secretary-general-stoltenberg-nato-bilateral-meeting/>]

⁶⁵³The white house office of the press secretary „Joint Statement of the United States and China Regarding Trade Consultations“2018. Prieiga per internetą:[<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/joint-statement-united-states-china-regarding-trade-consultations/>]

⁶⁵⁴The white house office of the press secretary „Remarks by President Trump and President Moon of the Republic of Korea Before Bilateral Meeting“ 2018. Prieiga per internetą:[<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-president-moon-republic-korea-bilateral-meeting-2/>]

⁶⁵⁵The white house office of the press secretary „Remarks by President Trump at Signing of S. 2155, Economic Growth, Regulatory Relief, and Consumer Protection Act,, 2018. Prieiga per internetą:[<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-signing-s-2155-economic-growth-regulatory-relief-consumer-protection-act/>]

JAV prezidentas ir vėl teigia, kad gerbia Xi, ir kad nekaltina Kinijos, tačiau jis daugiau nebeleis naudotis padėtimi, jis viską pakeis.

Gegužės 29d. Statement on Steps to Protect Domestic Technology and Intellectual Property from China's Discriminatory and Burdensome Trade Practices

„2018 m. Kovo 22 d. Prezidentas pasirašė memorandumą, kuriame teigiama, kad Jungtinės Amerikos Valstijos imsis kelių veiksmų, kad apsaugotų nuo Kinijos savo vidaus technologijas ir intelektinę nuosavybę nuo tam tikros diskriminacinės ir apsunkinančios prekybos praktikos. Šie veiksmai buvo paskelbti remiantis JAV prekybos atstovybės tarnybos ataskaita apie Kinijos technologijas, susijusias su technologijų perdavimu, intelektine nuosavybe ir inovacijomis.“⁶⁵⁶

Birželio 4d. President Donald J. Trump's 500 Days of Strengthening the American Economy⁶⁵⁷

Prezidentas Trumpas reaguoja į Kinijos nesąžiningą prekybos praktiką, kuri iškraipė pasaulines rinkas ir pakenkė Amerikos komercijai. Administracija dirba spręsdama Kinijos nesąžiningą intelektinės nuosavybės politiką įvairiais veiksmais.

Birželio 7d. Remarks by President Trump and Prime Minister Abe of Japan in Joint Press Conference⁶⁵⁸

Trumpas teigia, kad paskutiniu metu jo ir Xi santykiai pašlijo. Kinija dar labiau užvėrė duris JAV nei bet kada anksčiau.

Birželio 15d. Statement by the President Regarding Trade with China

„...užfiksuota 2018 m. Kovo 22 d. Jungtinių Valstijų prekybos atstovės (JAV vyriausybės) paskelbtoje išsamioje ataskaitoje, daro žalą mūsų ekonominiam ir nacionaliniam saugumui ir pagilina mūsų jau esamą didelį prekybos disbalansą su Kinija.“⁶⁵⁹ Kinija viešai tampa grėsme saugumui.

Birželio 18d. Statement from the President Regarding Trade with China

Vyksta ekonominis karas su Kinija. Nė viena pusė nenori nusileisti.⁶⁶⁰

---

⁶⁵⁶ The white house office of the press secretary „Statement on Steps to Protect Domestic Technology and Intellectual Property from China's Discriminatory and Burdensome Trade Practices“ 2018. Prieiga per internetą:<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/statement-steps-protect-domestic-technology-intellectual-property-chinas-discriminatory-burdensome-trade-practices/>

⁶⁵⁷ The white house office of the press secretary „President Donald J. Trump's 500 Days of Strengthening the American Economy“ 2018. Prieiga per internetą:<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/president-donald-j-trumps-500-days-strengthening-american-economy/>

⁶⁵⁸ The white house office of the press secretary „Remarks by President Trump and Prime Minister Abe of Japan in Joint Press Conference“ 2018. Prieiga per internetą:<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-prime-minister-abe-japan-joint-press-conference-2/>

⁶⁵⁹The white house office of the press secretary „Statement by the President Regarding Trade with China“ 2018. Prieiga per internetą:<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/statement-president-regarding-trade-china/>

⁶⁶⁰The white house office of the press secretary „Statement from the President Regarding Trade with China“ 2018. Prieiga per internetą:<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/statement-president-regarding-trade-china-2/>

Birželio 19d. Office of Trade & Manufacturing Policy Report: “How China’s Economic Aggression Threatens the Technologies and Intellectual Property of the United States and the World”

Kinija ir toliau traktuojama kaip grėsmė : „OTMP nurodo, kaip Kinija agresyviai siekia įsigyti amerikiečių technologijas ir intelektinę nuosavybę per kelis vektorius: fizinę ir kibernetinę vagonę, priverstinę technologijų perdavimą, išvengti Jungtinių Valstijų eksporto kontrolės, eksporto apribojimų žaliavoms ir investicijų į daugiau nei 600 didelės technologijos turtą JAV verta beveik 20 milijardų dolerių.“⁶⁶¹

Birželio 26d. Remarks by President Trump at a Lunch with Members of Congress

Trumpas ir vėl kalba apie neteisingą prekybą su Kinija ir josios nenorą nusileisti.⁶⁶² O birželio 28d pratęsdamas savo mintį dėsto, jog JAV labai padėjo Kinijai iškilti, o ji nenori nieko padaryti dėl 500mlrd prekybos deficito.⁶⁶³

Liepos 10d. Remarks by President Trump Before Marine One Departure⁶⁶⁴

Trumpas teigia, kad sutarti su Rusija, sutarti su Kinija ir sutarti su kitomis valstybės yra geras, o ne blogas dalykas. Jis tai kartuoja daug metų ir ne vieną kartą.

Liepos 12d. Remarks by President Trump at Press Conference After NATO Summit | Brussels, Belgium

Prezidentas Trumpas atvirai pasakė, kad : „Šiuo metu mes esame gana baisiame prekybos mūšyje...“⁶⁶⁵ Taigi, apeliuoja į Kiniją kaip į priešę, tačiau tikisi kad visa tai bus išspręsta. Ir vėliau kalbėdamas apie Kiniją sugretina ją su Rusija, kita komunistine valstybe.

Liepos 13d. Remarks by President Trump and Prime Minister May of the United Kingdom in Joint Press Conference⁶⁶⁶

JAV prezidentas teigia, kad Amerika ir Rusija yra pasaulio lyderės. Amerika pirma, Rusija antra, o Kinija būtų trečioje vietoje. Trumpas ir vėl pasakė, kad vyskta prekybinis karas su Kinija,

---

⁶⁶¹The white house office of the press secretary „Office of Trade & Manufacturing Policy Report: “How China’s Economic Aggression Threatens the Technologies and Intellectual Property of the United States and the World” 2018. Prieiga per internetą:[<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/office-trade-manufacturing-policy-report-chinas-economic-aggression-threatens-technologies-intellectual-property-united-states-world/>]

⁶⁶² The white house office of the press secretary „Remarks by President Trump at a Lunch with Members of Congress,, 2018. Prieiga per internetą:[<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-lunch-members-congress/>]

⁶⁶³ The white house office of the press secretary „Remarks by President Trump at Foxconn Facility“ 2018. Prieiga per internetą:[<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-foxconn-facility/>]

⁶⁶⁴ The white house office of the press secretary „Remarks by President Trump Before Marine One Departure“ 2018. Prieiga per internetą:[<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-marine-one-departure-9/>]

⁶⁶⁵ The white house office of the press secretary „Remarks by President Trump at Press Conference After NATO Summit | Brussels, Belgium“ 2018. Prieiga per internetą:[<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-press-conference-nato-summit-brussels-belgium/>]

⁶⁶⁶ The white house office of the press secretary „Remarks by President Trump and Prime Minister May of the United Kingdom in Joint Press Conference“ 2018. Prieiga per internetą:[<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-prime-minister-may-united-kingdom-joint-press-conference/>]

tačiau tikisi, kad viskas bus gerai, nes sutarti su Rusija ir su Kinija ir su kitomis valstybėmis yra gerai, o ne blogai.

Liepos 23d. Made in America: Businesses and Workers are Thriving Under President Donald J. Trump

„Prezidentas Trumpas imasi griežtų veiksmų ginti Amerikos įmones nuo nesąžiningos Kinijos praktikos, tokios kaip intelektinės nuosavybės vagystės ir priverstinio technologijų perdavimo.“⁶⁶⁷ Kinija traktuojama, kaip grėsmė.

Liepos 25d. President Donald J. Trump is Protecting America’s Farmers Against Unfair and Retaliatory Trade Practices

Kinija kenkia Amerikos ūkininkams. „Kinija padėjo 25% tarifą kai kuriems Amerikos žemės ūkio produktams ir manipuliuoja tarptautine sojos pupelių rinka, dirbtinai mažindama kainas.“⁶⁶⁸

Liepos 30d. Stephen Moore: “Trump’s Trade Triumph”

Karas su Kinija įsibėgėja: „Trumpas gali sustiprinti šį sandorį su vokiečiais, prancūzais ir likusia ES dalimi ir pasirašyti Meksikos laisvosios prekybos sutartį, po to jis gali izoliuoti Kiniją kaip blogą veikėją pasaulinėje arenoje ir priversti Pekiną sustabdyti pusę trilijono dolerių per metus sukčiavimo ir vagystės.“⁶⁶⁹

Rugpjūčio 8d. Remarks by President Trump Before Dinner with Business Leaders⁶⁷⁰

Trumpas tikisi, kad susitars su Kinija. Jis žino, kad jie dabar nėra laimingi dėl esamos padėties, tačiau jiems pavyks susitarti.

Rugpjūčio 16d. Remarks by President Trump in Cabinet Meeting

Trumpas teigia, kad iš Kinijos ir Meksikos atkeliaujantys opiatai žudo amerikiečius ir tai: „Tai beveik karo forma. Ir aš norėčiau daryti viską, ką galite padaryti teisėtai, kad sustabdytumėte tai iš Kinijos ir iš Meksikos.“⁶⁷¹ Kinija- priešė, grėsmė.

Rugpjūčio 23d. Remarks by President Trump at a Roundtable on the Foreign Investment Risk Review Modernization Act (FIRRMA)⁶⁷²

---

⁶⁶⁷ The white house office of the press secretary „Made in America: Businesses and Workers are Thriving Under President Donald J. Trump“ 2018. Prieiga per internetą:<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/made-america-businesses-workers-thriving-president-donald-j-trump/>

⁶⁶⁸ The white house office of the press secretary „President Donald J. Trump is Protecting America’s Farmers Against Unfair and Retaliatory Trade Practices“2018. Prieiga per internetą:<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/president-donald-j-trump-protecting-americas-farmers-unfair-retaliatory-trade-practices/>

⁶⁶⁹The white house office of the press secretary „Stephen Moore: “Trump’s Trade Triumph”“, 2018. Prieiga per internetą:<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/stephen-moore-trumps-trade-triumph/>

⁶⁷⁰The white house office of the press secretary „Remarks by President Trump Before Dinner with Business Leaders“ 2018. Prieiga per internetą:<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-dinner-business-leaders/>

⁶⁷¹The white house office of the press secretary „Remarks by President Trump in Cabinet Meeting“2018. Prieiga per internetą:<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-cabinet-meeting-10/>

Trumpas teigia, kad nepakankamai dėmesio buvo skiriama Kinijai. Ir tau jau vyksta seniai. Daugiausiai dėmesio yra skiriama Rusijai, nors reiktų kur kas daugiau dėmesio skirti Kinijai ir kitoms šalims.

Rugpjūčio 29d. Remarks by President Trump at Grant Announcement for Drug-Free Communities Support Program⁶⁷³

Trumpas teigia, kad susitarti su Š. Korėja trukdo JAV prekybinis karas su Kinija, nes didžioji dalis produktų į Š. Korėją yra tiekama iš Kinijos. Trumpas neneigia, kad šiek tiek dabar yra kenkiama Kinijai, nes vyksta prekybinis karas.

Rugsėjo 5d. Remarks by President Trump in Meeting with Republican Congressional Leadership⁶⁷⁴

Kinijos rinka sumažėjo 25proc, o Amerika uždirbo milijonus. Kinijai nepatinka esama situacija, o Trumpas neketina nusileisti. Jis vis teigia, kad išeis susitarti, tačiau Kinija dar nėra pasirengusi sandėriui. Apie tai kalba ir rugsėjo 27d. konferencijoje⁶⁷⁵.

Rugsėjo 11d. Remarks by President Trump and FEMA Administrator Brock Long on Hurricane Florence Response Measures⁶⁷⁶

Deramės su Kinija, tačiau mūsų derybos griežtos. Mes nesielgiame švelniai su Kinija.

Rugsėjo 17d. Remarks by President Trump at the Inaugural Meeting of the President's National Council for the American Worker⁶⁷⁷

„Taigi Kinija dabar mums moka milijardus dolerių tarifų, ir tikiuosi, kad mes galėsime kažkaip ir dirbti. Šį vakarą mes uždarysime rinką, tai įvyks.“ Karas nenutrauktas.

Rugsėjo 17d. Statement from the President

„Po išsamaus tyrimo USTR padarė išvadą, kad Kinija vykdo daugybę nesažiningos politikos ir praktikos, susijusios su Jungtinių Amerikos Valstijų technologijomis ir intelektine nuosavybe, pavyzdžiui, verčia JAV įmones perduoti technologijas Kinijos kolegoms. Ši praktika

---

⁶⁷² The white house office of the press secretary“ Remarks by President Trump at a Roundtable on the Foreign Investment Risk Review Modernization Act (FIRRMA)“2018. Prieiga per internetą:<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-roundtable-foreign-investment-risk-review-modernization-act-firma/>

⁶⁷³ The white house office of the press secretary „Remarks by President Trump at Grant Announcement for Drug-Free Communities Support Program“2018. Prieiga per internetą:<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-grant-announcement-drug-free-communities-support-program/>

⁶⁷⁴The white house office of the press secretary „Remarks by President Trump in Meeting with Republican Congressional Leadership“2018. Prieiga per internetą:<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-meeting-republican-congressional-leadership/>

⁶⁷⁵ The white house office of the press secretary „Remarks by President Trump in Press Gaggle Aboard Air Force One“2018. Prieiga per internetą:<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-press-gaggle-aboard-air-force-one/>

⁶⁷⁶The white house office of the press secretary „Remarks by President Trump and FEMA Administrator Brock Long on Hurricane Florence Response Measures“ 2018. Prieiga per internetą:<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-fema-administrator-brock-long-hurricane-florence-response-measures/>

⁶⁷⁷ The white house office of the press secretary „Remarks by President Trump at the Inaugural Meeting of the President's National Council for the American Worker“2018. Prieiga per internetą:<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-inaugural-meeting-presidents-national-council-american-worker/>

akivaizdžiai kelia rimtą grėsmę Jungtinių Valstijų ekonomikai ilgalaikiai sveikatai ir klestėjimui.⁶⁷⁸ Kinija oficialiai vertinama kaip priešė. O su priešais kovojama. Kinijai uždedami oficialūs tarifiniai mokesčiai. Kurie dabar yra 10proc, o po naujųjų sieks 25proc. Kinija nesutiko su Trampo diktuojamomis sąlygomis, todėl JAV nesitaikstys su Kinija.

Rugsėjo 18d. Remarks by President Trump and President Duda of the Republic of Poland Before Bilateral Meeting⁶⁷⁹

Kinija pasirengusi derėtis, tačiau nežinia ar išeis susitarti. Didelis deficitas yra atsiradęs ir jį kažkaip reikia padengti.

Rugsėjo 25d. Remarks by President Trump to the 73rd Session of the United Nations General Assembly | New York, NY⁶⁸⁰

JAV kaltina Kiniją dėl amerikiečių gerovės pablogėjimo. Kai Kinija įstojo į PPO amerikiečiai ėmė netekti darbo vietų, nes rinka buvo perimama kinų. Prezidentas Trumpas pareiškė jog jam patinka Xi, tačiau prekių apmokestinimai iš Kinijos buvo būtini.

Rugsėjo 26d. Remarks by President Trump at the United Nations Security Council Briefing on Counterproliferation | New York, NY

„Deja, mes nustatėme, kad Kinija bandė kištis į mūsų būsimus 2018 m. rinkimus, vykstančius lapkričio mėn., prieš mano administravimą. Jie nenori, kad aš ar mes laimėtume, nes esu pirmasis prezidentas, kuris kada nors metė tokį iššūkį Kinijai dėl prekybos.“⁶⁸¹

Rugsėjo 26d. Remarks by President Trump and Prime Minister Abe of Japan Before Bilateral Meeting | New York, NY

„Bet Kinija eina ir puola mūsų žemės ūkį - mūsų ūkininkus.“⁶⁸² Bet Trumpas neleis Kinijai tapti grėsme amerikiečiams, todėl tarifinius mokesčius dės Kinijai.

Rugsėjo 27 d. Press Conference by President Trump

„Kaip žinote, su Kinija paskelbėme pranešimą šiandien. Jie norėtų, kad aš pralaimėčiau kitus rinkimus, nes jie niekada neturėjo tokio priešininko. Bet noriu kas Kinija atvertų duris mūsų ūkininkams, pramonininkams bei mūsų įmonėms. Bet Kinija nėra jiems atvira, bet mes esame

⁶⁷⁸The white house office of the press secretary „Statement from the President“ 2018. Prieiga per internetą:<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/statement-from-the-president-4/>

⁶⁷⁹ The white house office of the press secretary „Remarks by President Trump and President Duda of the Republic of Poland Before Bilateral Meeting“2018. Prieiga per internetą:<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-president-duda-republic-poland-bilateral-meeting/>

⁶⁸⁰The white house office of the press secretary „Remarks by President Trump to the 73rd Session of the United Nations General Assembly | New York, NY“2018. Prieiga per internetą:<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-73rd-session-united-nations-general-assembly-new-york-ny/>

⁶⁸¹ The white house office of the press secretary „Remarks by President Trump at the United Nations Security Council Briefing on Counterproliferation | New York, NY“ 2018. Prieiga per internetą:<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-united-nations-security-council-briefing-counterproliferation-new-york-ny/>

⁶⁸²The white house office of the press secretary „Remarks by President Trump and Prime Minister Abe of Japan Before Bilateral Meeting | New York, NY“ 2018. Prieiga per internetą:<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-prime-minister-abe-japan-bilateral-meeting-new-york-ny/>

atviri jiems.⁶⁸³ JAV peikia kinų politiką JAV atžvilgiu. Trumpas teigia, kad su pačiu prezidentu Xi jis puikiai sutaria, tačiau negali numoti ranka dėl to kiek JAV prarado padėdama Kinijai. Ir jis nebetikina daugiau to leisti. Imsis visų reikalingų veiksmų.

Spalio 2d. Remarks by President Trump at National Electrical Contractors Association Convention

„Ir mes priėmėme griežčiausius veiksmus mūsų istorijoje dėl stambaus Kinijos piktnaudžiavimo dėl prekybos politikos ir prekybos praktikos. Kinija per metus iš mūsų šalies išsivežė 500 milijardų dolerių, ir atėjo laikas tam sustoti. >.< Ir mes ketiname palaikyti puikius santykius su Kinija, bet turime būti sąžiningi ir sau.“⁶⁸⁴ JAV piktinasi Kinija, tačiau jie nenori su ja kariauti. Tikisi bendradarbiavimo, tik kitomis sąlygomis.

Spalio 9d. Remarks by President Trump in Meeting with U.S. Ambassador to the United Nations, Nikki Haley⁶⁸⁵

Kalba apie valstybės sektoretoriaus Miko Pompeo susitikimą su Kinijos, Š. Korėjos lyderiais. Mano, kad įvyko pažanga.

Spalio 9d. Remarks by President Trump Before Marine One Departure⁶⁸⁶

Trumpas mano, kad Š. Korėja ir Kinija bando jam siųsti žinutę per grasinimus sekretoriui Pompeo. Tačiau jis nieko nebijo ir tos jų žinutės jo neveikia. Jis mano, kad net grasinimai vyko su didžiule pagarba JAV.

Spalio 13 d. Remarks by President Trump Before Marine One Departure

„Aš tiesiog nemanau, kad jie yra pasiruošę. Jie pernelyg ilgai gaminosi pinigus. Tai, ką jie padarė mūsų šaliai, yra nuo 300 milijardų iki 500 milijardų dolerių per metus žalos. Atkurta Kinija. Aš labai gerbiu Kiniją ir visų pirma prezidentą Xi. Mes tikriausiai atliksime sandorį, bet nemanau, kad jie pasiruošę. Jie nori sudaryti sandorį. Jei pažvelgsite į jų ekonomiką, Kinijos ekonomika nesiseka. O mes tai darome labai gerai. Mes darome geriau nei kada nors buvo padaryta.“⁶⁸⁷ JAV ir Kinija dar neketina pasirašyti sandorio. Bendradarbiavimo nebus.

Spalio 17d. Remarks by President Trump in Meeting with Workers on “Cutting the Red Tape, Unleashing Economic Freedom”

⁶⁸³ The white house office of the press secretary „Press Conference by President Trump“2018. Prieiga per internetą:[<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/press-conference-president-trump-2/>]

⁶⁸⁴ The white house office of the press secretary „Remarks by President Trump at National Electrical Contractors Association Convention“2018. Prieiga per internetą:[<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-national-electrical-contractors-association-convention/>]

⁶⁸⁵The white house office of the press secretary „Remarks by President Trump in Meeting with U.S. Ambassador to the United Nations, Nikki Haley“ 2018. Prieiga per internetą:[<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-meeting-u-s-ambassador-united-nations-nikki-haley/>]

⁶⁸⁶The white house office of the press secretary 2018. Prieiga per internetą:[<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-marine-one-departure-15/>]

⁶⁸⁷ The white house office of the press secretary „Remarks by President Trump Before Marine One Departure“ 2018. Prieiga per internetą:[<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-marine-one-departure-16/>]

„Mums reikia plieno. Mums reikia plieno gynybai. Mums reikia plieno daugeliui dalykų. Bet galbūt svarbiau nei bet kas, mums reikia plieno gynybai ir potencialiai gynybai. Mes negalime pirkti mūsų plieno iš Kinijos ir iš kitų vietų, kuriose galbūt kada nors kils konfliktas su mumis. Tikimės, kad to nenutiks.“⁶⁸⁸ JAV nenori karinio konflikto su Kinija.

Spalio 17d. Remarks by President Trump in a Cabinet Meeting

Trumpas nenori bendradarbiauti su Kinija: „Aš jiems pasakiau: "Jūs dar nesate pasirengę susitarti". Aš nekaltinu Kinijos. Aš kaltinu žmones, kurie buvo atsakingi už mūsų šalies valdymą, už tai, kad taip atsitiko. Kinija pasisavindavo 500 milijardų dolerių per metus - ir dar daugiau.“⁶⁸⁹

Spalio 20d. Remarks by President Trump Before Air Force One Departure

„Turėsime tobulinti šiuos ginklus - nebent Rusija ateis pas mus ir Kinija ateis pas mus, ir jie visi ateis pas mus ir sakys: "Iš tiesų nė vienas iš mūsų nemėginkime išsivystyti šių ginklų". Tačiau jei Rusija tai daro ir jei Kinija tai daro- tai yra nepriimtina.“⁶⁹⁰ JAV neatsilik. Kinija ir Rusija grėsmė JAV.

Spalio 22d. Remarks by President Trump Before Marine One Departure

Prezidentas skelbė, kad jo šalis turi kur kas daugiau pinigų nei bet kas kitas. Ir už pinigus jis gali ką tik nori gauti. Diskusijos dalyviai svarstė ar tai grėsmė Putinui ir Trumpas atsakė: „Tai grėsmė kam tik norite. Tai apima ir Kiniją, ir ji apima Rusiją, ir ji apima bet kurį kitą, kuris nori žaisti tą žaidimą. Jūs negalite to padaryti. Jūs negalite žaisti tame žaidime.“⁶⁹¹

Spalio 23d. Remarks by President Trump at the Signing Ceremony for S. 3021, America's Water Infrastructure Act of 2018

„Pasakysiu jums, kad Rusija ir Kinija norėtų turėti tokią karinę tvarką. Aš turiu galvoje, kad galiu tai pasakyti ir mano demokratiškiems draugams. Aš turiu galvoje, jie norėtų turėti- 110 mlrd. dolerių vertės kariuomenę.⁶⁹² Kinija ir Rusija sugretinamos. Ir turima aiški mintis- tai komunistinės šalys, kurios gali tik pavydėti to, ką turi JAV.

Spalio 24d. President Donald J. Trump's Initiative to Stop Opioid Abuse and Reduce Drug Supply and Demand

---

⁶⁸⁸The white house office of the press secretary „Remarks by President Trump in Meeting with Workers on “Cutting the Red Tape, Unleashing Economic Freedom” 2018. Prieiga per internetą:[<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-meeting-workers-cutting-red-tape-unleashing-economic-freedom/>]

⁶⁸⁹The white house office of the press secretary „Remarks by President Trump in a Cabinet Meeting“ 2018. Prieiga per internetą:[<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-cabinet-meeting-11/>]

⁶⁹⁰The white house office of the press secretary „Remarks by President Trump Before Air Force One Departure“ 2018. Prieiga per internetą:[<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-air-force-one-departure-4/>]

⁶⁹¹The white house office of the press secretary „Remarks by President Trump Before Marine One Departure“ 2018. Prieiga per internetą:[<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-marine-one-departure-18/>]

⁶⁹²The white house office of the press secretary „Remarks by President Trump at the Signing Ceremony for S. 3021, America's Water Infrastructure Act of 2018“ 2018. Prieiga per internetą:[<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-signing-ceremony-s-3021-americas-water-infrastructure-act-2018/>]

„Isipareigojimais su Kinija ir Meksika dėl veiksmų siekiant sumažinti heroino ir kitų netaisėtų opiatų tiekimą.“⁶⁹³ Kinija vertinama kaip esminė narkotikų tiekėja.

Spalio 27 d. Remarks by President Trump at the 91st Annual Future Farmers of America Convention and Expo

„ Prieš metus atvėrėme kelią Kinijai pasiekti mūsų jautieną. Neįvertinau, kaip mes ten dirbsime kartu, nes esame gana baisaus ginčo, kurį laimėsime, viduryje. Mes laimėsime. Ne, mes tikrai laimėsime. Tačiau Kinija ėmėsi mūsų jautienos. Pirmą kartą nuo 2000 m., Kai ji baigėsi. Bet aš nuėjau pas Prezidentą Xi, ir jis sutiko tai padaryti. Ir tai buvo puiku. Ir tai ketina veikti tarp Kinijos ir JAV.“⁶⁹⁴ Trumpas primena, kad vyksta priešprieša su Kinija, tačiau yra sričių kur tikrai ketinama bendradarbiauti. „Mes padarėme griežčiausius veiksmus, siekdami atsilaikyti nuo nesąžiningos Kinijos prekybos praktikos. Mes išsiuntėme tiek daug pinigų į Kiniją - jie padarė neįtikėtiną darbą, bet daugiausia mes prisidėjome prie Kinijos statymo ir atstatymo procesų. Aš nekaltinu prezidento Xi ir aš nekaltina Kinijos vyriausybės ir nekaltinu Kinijos. Aš kaltinu mūsų šalį ir mūsų vadovybę, nes tai ji leido tai padaryti.“⁶⁹⁵ Dabartinis prezidentas meta akmenį į Obamos daržą ir peikia buvusį glaudų bendradarbiavimą su Kinija.

---

⁶⁹³The white house office of the press secretary „President Donald J. Trump’s Initiative to Stop Opioid Abuse and Reduce Drug Supply and Demand“ 2018. Prieiga per internetą:<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/president-donald-j-trumps-initiative-stop-opioid-abuse-reduce-drug-supply-demand-2/>

⁶⁹⁴ The white house office of the press secretary „Remarks by President Trump at the 91st Annual Future Farmers of America Convention and Expo“ 2018. Prieiga per internetą:<https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-91st-annual-future-farmers-america-convention-expo/>

⁶⁹⁵ Ten pat.

PATVIRTINIMAS APIE ATLIKTO DARBO SAVARANKIŠKUMĄ

2018 – 11 – 20

Vilnius

Aš, Mykolo Romerio universiteto (toliau – Universitetas), Viešojo valdymo fakulteto, Politikos mokslų instituto, Tarptautinės politikos ir ekonomikos magistro studentas (-ė) Justina Marija Kelerienė, patvirtinu, kad šis magistro baigiamasis darbas „Kinijos grėsmės įvaizdžių komunikacija JAV viešuosiuose ir oficialiuosiuose diskursuose“:

1. Yra atliktas savarankiškai ir sąžiningai;
2. Nebuvo pristatytas ir gintas kitoje mokslo įstaigoje Lietuvoje ar užsienyje;
3. Yra parašytas remiantis akademinio rašymo principais ir susipažinus su rašto darbų metodiniais nurodymais.

Man žinoma, kad už sąžiningos konkurencijos principo pažeidimą – plagijavimą studentas gali būti šalinamas iš Universiteto kaip už akademinės etikos pažeidimą

(parašas)

(vardas, pavardė)